

जियु लः

(उपन्यास)

रीना तुलाधर

जिगु लः

कृतः पिकाकया निसः व गुडस्वंगूगु पिथना

जिगु लः

(उपन्यास)

उपन्यासकार

रीना तुलाधर

कृतः विदुषः

ॐॐॐॐ

द्वय

११४१.१२.२९३

जिगु लः

चमि : रीना तुलाधर
विधा : उपन्यास
पिकाक : कुतः पिकाक, तिवुक्छें, खप, नेपालमण्डल ।
न्हापां : न्यासः (५००) गू
: ने.सं. ११४१ दिल्लाथ्व पुन्हि
: बु.सं. २५६५/ वि.सं. २०७७/ सन् २०२१
मू : प्यसः (४००।-) तका
द्यवः : विकल प्रजापति
सफू छायापा : बिमल ताम्राकार
ISBN : 978-9937-750-09-7

Jigu La - Reena Tuladhar (Nepalbhasha) 2021

थाकू : न्यू विद्या प्रिण्टिङ्ग प्रेस, सुकुध्वाका, खप, नेपालमण्डल ।

लुपाः

- विमल ताम्राकार

नेपालभाषाया मेमेगु विधा स्वयाः बाखं विधा भतिचा चकं । ने.सं. ११३३दँय् 'बाखं दबू'या नीस्वनेगु ज्या जुल । थ्व संस्थां बाखं सम्बन्धि थीथी गतिविधिया नापं 'बाखं दबू' खुलापौ पिथनेगु ज्या नं जुल । थ्व पत्रिकां बाखं च्वयेगु दिनाच्वंपिंत बाखं च्वकेगु व न्हून्हूपिं बाखंच्वमिपिं ब्वलंकेगु ज्या यात । थुकिं मय्जु बाखं च्वमिपिं नं अप्वयेकाल । बाखंच्वमिपिसं गथे बाखं च्वयेफुगु खः कुतः याकल धाःसा इमिसं उपन्यास नं च्वयेफइ । नेपालभाषाय् उपन्यास च्वइपिं मय्जु च्वमिपिं तसकं म्हो । नेपालभाषां मय्जु बाखंच्वमिपिंत उपन्यास च्वकेविइमाल, नेपालभाषाया उपन्यास ख्यः चकंका यंकेमाल धयागु भिंगु नुगलं आख्यानकार भाषाथुवाः मथुरा साय्मिजुं नीन्याद्वः (२५,०००/-) तकाया सिरपाः तया फेसबुक पाखें नेपालभाषाया बाखं च्वमि मय्जुपिं व गैरनेवाः मिसा च्वमितय्त नापं मौलिक उपन्यास च्वयाः सफू हे पिथना धेंधेंबल्लाय् ब्वति कयादिइत इनाप यानादिल । वय्कलं मय्जु बाखंच्वमिपिंत फोन यानाः उपन्यास च्वयेत इनाप नं यानादिल । तःम्ह बाखंच्वमि मय्जुपिसं उपन्यास च्वयेगु वचं नं बियादिल । उकी मध्येय् छम्ह मय्जु बाखंच्वमि खः - रीना तुलाधरजु ।

रीना तुलाधरजु कन्या मन्दिर स्कूलय् ब्वनादीम्ह खः । उबले अन न्यागू तगिमय् ब्वना च्वनादीबलय् भी जनकवि दुर्गालाल श्रेष्ठजुं नेपालभाषा ब्वंकादिइगु । भी जनकविया हःपालं नेपालभाषां साहित्य च्वयेगु नुगलय् चुलि जाल । धर्मकीर्ति विहार, सीघलय् भिक्षु अश्वघोष व गुरुमा धम्मावतीपिसं वय्कःयात बुद्ध धर्म स्यनेकने यायेगु नापं च्वसु च्वयेगु नं स्यना विज्यात । ने.सं. १०९८दँय्

“धर्मकीर्ति” लय्पतिइ वय्कःया न्हापांगु च्वसु कथं “विवेक बुद्धि” पिदन । बौद्ध च्वसु च्वयाच्चंबलय् बाखंच्वमि मय्जु लोचनतारा तुलाधरजुं रीना तुलाधरजुयात बाखं नं च्वयेमाल धकाः ग्वाकादिल । वय्कःया न्हापांगु बाखं “ह्वये मफुगु स्वां” ने.सं. ११०१दँय् पद्म कन्या बहुमुखी क्याम्पसं पिदनीगु “कस्तूरी” पत्रिकाय् पिदन । वय्कःया तःपु बाखं थीथी पत्रिकाय् पिदना अथे लानाच्चन । प्रा.प्रेमशान्ति तुलाधरजुं रीना तुलाधरजुयात नापलाइबलय् छिगु बाखं मुना सफू पिथनेमाल धकाः तःकः हे इनाप यानादिल । ने.सं. ११२१दँय् नेपालभाषा मिसा खलःया भिंनिदँ बुन्हिया लसताय् वय्कःया न्हापांगु बाखं मुना “थी थी स्वां जिगु क्यबया” २५पु बाखं दुथ्याका पिदन । उकिया लिपा वय्कःया मेगु निगू बाखं मुना सफू ने.सं. ११३२दँय् “सच्छि व नीछगुलिं” व ने.सं. ११३७दँय् “बाःगु भू” पिदन ।

ने.सं. ११४१ दँय् भाषाथुवाः मथुरा साय्मिजुं रीना तुलाधरजुयात उपन्यास च्वयेमाल धकाः ग्वाकादिल । थुकिं ताःई न्ह्यवंनिसें उपन्यास च्वयेगु तातुना च्वनादीम्हसित तःधंगु हःपाः चूलात । वय्कलं थम्हं ब्यूगु बचंकथं “जिगु लः” उपन्यास च्वयादिल । तर वय्कलं धेंधेंबल्लाय् ब्वति मकायेगु क्वःछिनादिल ।

रीना तुलाधरजुयात वय्कःया उपन्यास “जिगु लः” कुतः पिकाकपाखें पिथने दुसा ज्यू धकाः इनाप याना । वय्कलं कुतः पिकाकपाखें पिथनेगु बचं बियादिल । प्रुफ स्वयेगुया नापं भति भति भाय् ल्ह्वनेगु ज्या याना । साहित्य धयागु समस्या जक न्ह्यब्वयेगु मखु । समाधान नं बिइमाः धकाः धाइ । जिं थ्व खँ थ्व उपन्यासय् खना । पिकाक जुयेगु ह्वःताः बियादिइगुलिं रीना तुलाधरजुयात आपालं आपाः सुभाय् द्यछानाच्चना । जय नेपालभाषा !

ने.सं. ११४१ दिल्लाथ्व सप्तमी शुक्रवाः

जिगु खँ

- डा.रीना तुलाधर

नेपालभाषा साहित्यय् सेवा भावं बाखं विधाय् च्वसा न्ह्याका वयाच्चनागु ४० दं मयात । उपन्यास विधाय् धाःसा थ्व न्हापांगु पलाः तिनि । उपन्यास च्वये धकाः तातुना च्वनागु ला ताःई दत । नुगलं जक वायेकाः च्वसा न्ह्याके मफयाच्चंगु । थपालय् भी अतिकं हनेबहःम्ह आख्यानकार भाषाथुवाः सिरपालं विभूषितम्ह मथुरा साय्मिजु (मथुरा दाइ) या हःपालं जिं थ्व “जिगु लः” नांगु उपन्यास च्वया । वय्कःयागु गुण सदां सदां लुमनाच्चनी, कृतज्ञ भावं जाःगु थ्व नुगलय् ।

तःदँ न्ह्यवनिसें बुद्धया दर्शन कःघानाः उपन्यास छगू च्वयेगु खँ नुगलय् घाना वयाच्चनागु खः । बुद्धया उपदेश साहित्यिक विधाय् ज्यानाः जनमानसपिन्त न्ह्याइपुक ब्वंके वीगु जिगु रहर खः । धात्थें ला जिं न्हापां न्हापां उगु इलय् बाखं च्वयेगु शुरु यानागुया तातुना नं थ्व हे खः । छायाकि थथे धयातःगु दु लोकय् बुद्धोत्पाद दुर्लभ खः । बुद्धया उपदेश न्यने दइगु दुर्लभ खः । बुद्धया उपदेश न्यनाः श्रद्धा दयेकाः च्वनेगु दुर्लभ खः । आपाः यानाः ब्वमिपिन्त बाखं धयागु ब्वने न्ह्याइपु । उकिं जिं बाखं विधा ल्यया ।

नेपालभाषा साहित्य ख्यःया भी मिसाच्चमिपिं आपाः थें बाखं विधाय् न्ह्यव्वाः । उपन्यास च्वयेगुपाखे पलाः न्ह्याःपिं म्हो जक खनेदु । भी मिसा च्वमिपिन्त उपन्यास नं च्वकेमाल धयागु सोंच न्हापां हयादीम्ह अमेरिकाय् च्वनादीम्ह नेपालभाषाया समर्पितम्ह भाषासेवी केशर मान ताम्राकारजु जुयाच्चन । वय्कलं मथुरा दाइयात विचाः बियादिल, सल्लाह बियादिल । निम्हसिया विचालं क्वःज्यूगु कथं भी मथुरा दाइनं ज्या न्ह्याकादिल ।

मिसा च्वमिपिंत उपन्यास च्वकाः धेंधेंबल्ला कासा याकेगु प्रस्ताव हयादिल । थ्व खँ वयेवं मिसा च्वमिपिं लय्ताया । उपन्यास च्वयेत न्हापां उपन्यासया बारे स्यनेकने निं यायेमाःगु खँ वल । अनलि उपन्यास विधायात कयाः छगू गोष्ठी यायेगु सल्लाह जुल । मथुरा दाइ व जिपिं छम्ह निम्ह च्वनाः २०७६ साल चैत्र महिनाया स्वंगूगु वाःया शनिवाः खुन्हु गोष्ठी याये धकाः दिं नं छुइ धुनागु । तर कोविद १९ या कारणं देसय् चैत्र ११गतेनिसें लकडाउन जुल । कोविद १९ या तःत्वय् बांमलाक हे न्यनावंगुलिं यानाः उगु ज्याभवः याये हे मखनावन ।

गोष्ठी याये मखंसां मथुरा दाइनं थम्हं याकःचां छम्ह छम्हसित मदिक्क फोन यानाः, मदिक्क हःपाः बियाः, मच्चःपिन्त च्वत्तुच्वयेकाः आपालं कुतः यानादिल । १२म्ह मिसा च्वमिपिनि पाखें उपन्यास च्वकेगु ज्या ताःलाकां तोतादिल । थ्वयां ह्यो वय्कलं बाखंया ख्यलय् धेंधेंबल्ला याकाः बाखं च्वकेगु नं तःको यानादीधुंकूगु खः । थपालय् उपन्यास ल्ययादिल । साहित्यया मेमेगु विधापाखे नं मथुरा दाइनं थजाःगु पलाः न्ह्याकादी धइगु भलसा दु । वय्कःयागु समर्पणयात न्ह्याको च्वछाःसां मगाः ।

जिं थुगु उपन्यास च्वयासां धेंधेंबल्ला ज्याभवलय् धाःसा ब्वति मकया । छाःय्किं धेंधेंबल्लाया खँ नुगलय् स्वचायेवं जिगु साहित्यया धारा प्रवाह (Flow) गुलि न्ह्यायेमाःगु उलि न्ह्याये मफइला, ततःमतः क्यनी ला धइगु जिगु बिचाः खः, जिगु जक बिचाः ।

थ्व उपन्यासया गुरुकपि जिं न्हापां हनेबहःपिं बौद्ध विद्वान् मदन रत्न मानन्धरजु, कवि व समालोचक नवीन चित्रकारजु व बाखंच्वमि लोचन तारा तुलाधरजुयात ब्वंके बियागु खः । वय्कःपिनिगु ग्यसु लाःगु सल्लाह व सुभावकथं माःथाय् माःकथं आखःभो छायेगु, क्वपालेगु व भिंकेगु नं यानागु दु । वय्कःपिंप्रति आपालं कृतज्ञ जुया ।

उपन्यास छापय् यायेगु ज्या 'कुतः पिकाक' पाखें यानाबी
धइगु सुभाब विमल ताम्राकारजुं बियादिल । उपन्यासया पृफ स्वयेगु
भोलय् वय्कलं नेपालभाषाया व्याकरण नं भिंका बियादिल । वय्कःयात
आपालं सुभाय् बियाच्चना ।

थ्व जिगु न्हापांगु कुतः जुयाः मगाःमचाःगु यकों दयेफु ।
व्वमिपिं वथेंतुं समालोचकपिंपाखें थुकियात कुलादी धयागु भलसा
कया ।

ने.सं. १९४९ दिल्लाथ्व खस्थी विहिवाः

देह्या

गुम्ह गुरुमामं उगु इलय् जि गुदँति दुम्ह
मिसामचाया क्यातुगु नुगलय् बुद्ध शिक्षा थना
बिज्यातलिसें जीवन्य् थौतकं मार्गदर्शन बिया
च्वनाबिज्यात, उम्ह श्रद्धेय सासनधज
धम्माचरिय, अग्गमहागन्थवाचक पण्डित,
भाषाथुवाः भिक्षुणी धम्मवती गुरुमांया
चरण कमलय् देह्या ।

जिगु लः

(उपन्यास)

इहिपाः

भमचित छायापाच्वंगु व भव्यगु कोथा । कोथाय् छचाःलिं
ल्यासेपिं मिस्त मुनाच्वन । भःभः धायेक वसः तिसां तियातःपिं ।
गुलिं भमचिया पासापिं, गुलिं तताकेहेपिं । गुम्हं सोफाय् फेतुनाच्वन ।
सोफाय् मन्ट्यापिं गुम्हं दना हे च्वन । गुम्हं भमचिथाय् लिक्क हे
वयाः दनाः स्वयाच्वन । भमचिया खाताय् द्योने वया तिसा वसः
होलातल । गुगु ती धकाः ल्यायातःगु ।

भमचा जुयाच्वंम्ह पिंकी । वयात सपः हिंकाच्वंम्ह यैय् नादंम्ह
हेयर ड्रेसर ब्यूटिसियन सुनीता श्रेष्ठ । थःगु सपः दयेके बियाच्वंम्हसिया
खाः मुसु काः । वया नुगः सर्गतय् थ्यं । विजयधर साहुया याकः
म्ट्याय् व । कन्हे म्ट्याय्मचा पित बीवं धनाढ्य महाजन मणि
साहुया याकः छय्भौ जूवनीम्ह ।

न्हाय्कनय् वयागु खाः खनाच्वंम्ह हेयर ड्रेसर सुनीता
हायेकल, “पिंकीया नुगलय् मञ्जिलया खाः प्यपुनाच्वन ला मस्यु
मुसुमुसु न्हिलाच्वंगु आः हे मखुत ।”

“हुँहुँ ... सुनीता दिदी नं” पिंकीं न्यासि सलं धाल । अन
मुनाच्वपिं मिस्त हरर न्हिल ।

मिस्तय्गु न्हिला त्वाःदयेक ल्यासेतय्गु दथुइ भमचा छायापा
च्वंथाय् धकुमकु चिंक फेतुनाच्वंम्ह माइ निनिं धाल ।

“थौं कल्या हइगु जक ला खःनि भी नेवाः उराय्तयगु
दस्तुरं । भाःतपिन्थासं कल्या छोया हइगु थःछैय् लःल्हायेगुका । अपाय्चो
ताहाकयेक समाः यानाच्वनेम्वाः थौं । कन्हे पित बीबलय् खःका
बरु । भाःतपिन्थाय्यापिसं क्वथीक स्वइ भमचित । वसः, तिसा,

समा: दकों क्वथीक स्वइ मखुला भा:तपिन्थाय् ?”

“छु धाइ छु धाइका निनिं । भा:तपिन्थाय् हं स्वले । पय्न् विया: हे मछोनि । कन्हेतिनि जुइका वया भा:त” भमचायात सप: हिंकाच्वंम्ह हेयर ड्रेसर सुनीतां ख्या: याना: धाल ।

“भा:त जुइमा:ला थौंकन्हे । पय्न् बीगु क्व:छिना: ग्वय् हे बी मला:नि वंवंथाय् पेपेपुना जुइ । जिमि पालय् ला पय्न् वनेधुंका: नं भा:तया ख्वा: चूलाक स्वये मछा:” माइ निनिं धाल ।

“भा:तया ख्वा: स्वये मछा:पिसं गथे ग्वा: ग्वा: मचा दयेकीगु ले हा हा” भमचा छायाप्युथाय् स्वयाच्वंम्ह मेम्ह ल्यासैं धाल ।

“हा हा ...” कोथाय् च्वपिं सकलें ह्वारर न्हिल ।

“न्हापायापिनिगु ला खँ ल्हानां ब्या:ला । मचा निम्ह दयेधुंका: ला भा:त म्हमसिउ धाइ ।” माइ निनिं हानं खँ स्वात ।

“योमांसा गया:गु खँ छे सिक्क हे न्हीकल ।” छम्ह ल्यासैं धाल ।

“अथे गय् जुइ, नापं च्वनेबलय् ...” छम्हसैं प्वाक्क धाल । व इहिपा: जुइधुंक्म्ह ।

“न्हापा मत हे मदु कोथाय् । भा:त नाप च्वनेबलय् मतच्या: थल प्वाक्क स्यायेगु का” माइ निनिं ख्या:खँ धाल ।

“भा:त धका: मेम्ह मिजं दुहां व:सां सी मखु का अय्सा ला” हानं मेम्हसियां धाल ।

“छि छि छु धाइ छिमिसं । थ: भा:तं थ:त घय्पुइगु नं मसीला । वं माया याइगु छांत बानि हे जुइ धुंकीनि” माइ निनिं ह्यामिपहलं धाल ।

“ओह माइ गड थ्व माइ निनि ला सिक्क हे बोल्ड खनी ।” छम्हसैं धाल ।

“हा हा...” सकलें हरर न्हिल ।

बोल्ड धा:गु मथुल थें माइ निनिं, “हां छु धया ... ।”

मिस्त थ:थ: न्हिला जक च्वन । बोल्डया माने सुनानं मथुइकू ।

उथाय् भमचिया मां गुलाफशोभा कोथाय् दुहां वल । ह्याउंगु हेभि इम्ब्रोइडरी सारि सिनात:गु । वया ब्लाउन नं इम्ब्रोइडरी हे न्हूगु डिजाइनं सुयात:गु । हानं छातीं कुहां वयेक दुगु गिन्नीमा: कोखायात:गु । भमचिया मां थ: हे भमचा थें च्वं । फुइक च्वंगु पर्सनाय्लिटि दुम्ह गुलाफशोभा कोथाय् दुहां वया: माइ निनियात खना: हाल, “आगछियाये माइ निनि थन खनी का ल्यासेतय् दथुइ । थाहांकुहां जुया: मा: जुयाच्वना । तले थाय्भु तयेमाल धयां ... ।”

“का का वल नु । ल्यासेतय् दथुइ जि नं ल्यासे का मखा हाई” धया: माइ निनि थ:गु थासं दन ।

गुलाफशोभा थ: म्थ्याय्या लिक्क वन । म्थ्याय्यात स्वया: लुधंक न्हिल । म्थ्याय्म्ह नं मुसुकाल ।

“यो मै यो रानी” धयाकथं म्थ्याय्यात घय्पुल गुलाफशोभां । अले छयनय् चुप्पा नल ।

म्थ्याय्म्ह पिंकी मांयात घय्पुया: न्यासिचाल, “मामा जि ला नर्भस जुल धया ।”

“छु याये का जि म्थ्याय्” धया: हानं छको घय्पुल ।

“छिपिं मां म्थ्याय् थौं हे आमथे सनेधुंकल । कन्हे पित बीबलय् हिसि मदयेक ख्वयेगु मखु न्हां । भचा भचा लोकय् क्यनेत जक ख्वयेगु” माइ निनि थथे धया: थ:गु भोरि व प्यं हे ल्हवने थाकुपह: वयेक धिग्रि धिग्रि पलाखं लुखापाखे वन ।

लुखां पिहां वने त्ययेका: हानं ल्यासेतय्पाखे लिफ: स्वया: माइ निनिं धाल, “अय् मैपिं आम बोल्ड धा:गु छु ख: जित: छको थुइका व्यु न्हिं ।”

हानं छको सकलें ह्वारर न्हिल । गुलाफशोभा नं न्ह्युन्ह्युं

कोथां पिहां वन ।

भमचा जुइत छायापाचव्हं पिंगीयात धाःसा थजाःगु खँ पित हसानिसें म्ह कुचुयाचवन । वया म्हय् नाना तरंग वयाचवन । भाःत धाःगु खँवलं जक हे नं वयात रोमाञ्चकारी याना वियाचवन । मुसु मुसु न्हिउ व ।

अनं लिपा पलख भुनभुन जक खँ वयाचवन कोथाय् । मिस्तय् छु व हे तिसा वसःया खँ ला खःनि ।

पिंगीया सपः दयेके सिधल । सुनीतां न्हाय्कनय् क्यनाः धाल, “स्वयादिसँ सा छिकपिसं सपः बांलात ला ।”

“अहो ... गजाःगु चट्ट चवन । पिंगीया ख्वालय् सिक्क हे ल्वःका” सकसिनं धाल ।

“अय्चवंक काठमाडौंलय् नां दंम्ह सुनीताज हेयर सैलुनया सुनीता दिदीं याःगु नं बांमलाइ ला” मेम्हसें कमेण्ट यात ।

“थैक यू” सुनीतां न्हिलाः धाल । हानं वं धाल, “आः दुपत्ता पर्सि सिंका छोयेला ।”

“ज्यूनि लिबाइ हानं । उलिमछि तिसा मिलय् यानाः ती मानि” बाज्यो वंम्ह मिसा छम्हसें धाल ।

हेयर ड्रेसर सुनीतां पिंगीयात न्हाय्कं न्ह्योने थन । म्हधिकः तःधि, स्लिम जुयाः म्ह बां छांत वं । वया फिटिंग सेन्टर वनाः जिरो फिगर यानाचवंगु । ख्वाःपाःचा ला मचांनिसें हिसिचा दुम्ह कतांमरिचा धयातःम्ह । तुइसे चवंगु ला म्वाःल का, हि हे मदुम्ह थें च्वं ।

“अहो पिंगी छ ला गज्याःगु स्लिम । छ ला धाथें फिल्मया हिरोइनत स्वयां बांलाः । जिपिं ला स्व ले थन ध्याग्रिमाक्चा थें च्वं” बाज्योति वंम्ह वया तःबाःया म्हायानं धाल ।

“पिंगी ला फिटिंग सेन्टर वनीगु नि सा” मेम्हं धाल ।

“फिटिंग सेन्टर जक वनां मज्यू । डाइट नं मिलय् यायेमाः ।

जिं ला जा धइगु हे मनयागु लां लां दयेधुंकल” पिंकीं नकतिनि बांलाक नवात ।

“धात्थें भाग्यमानी का छ ला । थःछैय् स्वःसा धर साहुया याकः मिसा छय् । आः ब्याहा जुइन नं लुँहिति, वहहिति हाःथाय् । कर्मय् दयेमाःगु का ।” छम्हसें धाल ।

मणि साहुया याकः काय् राज साहु । वया याकः काय् मञ्जिलयात भमचा ल्हाः जूगुया समाजय् जूगु बय्बय् खँ थ्वकाच्चन भमचिया कोथाय् । बय्बय् मजुइनं गय् । देसय् नां दीपिं जक मखु, नेपालय् राज्यं महाजन पदवी बियातःम्ह मणि साहु ।

“मणि साहुया याकः छय्यात सु जक भमचा काइगु जुइ धकाः बय्बय् समाजय् । गनं गनं भी पिंकी हे लाःवःगु का हला” छम्हसें धाल ।

“जातः ला स्वीन्यागू तक हःगु धाःगु गय् । त्ययेकु त्ययेकुं छम्ह हे यो धाइगु मखु हं मिजनं । पिंकी ला खनेसात हे ययेकू हं” मेम्हसें धाल ।

“थय्च्वंक बांलाःम्ह पिंकी खनेसात ययेकल छु आश्चर्य । जिं जूसां ययेके” छम्हसे ख्यालं धाल हानं ।

स्वकुमितय् नाना खं पिंकीया नुगः प्याखं हुइकल । न्याकुं पहलं न्हिला हल व । हानं खँ स्वात ।

“अजाःपिं धनाद्वय । राज्यं महाजन पदवी बियातःपिं । भाजु जुइम्ह मञ्जिल हानं हाय्ण्डसम गय्च्वं हं मखुला । हलिउडया हिरो थें च्वं हं । अमेरिकाय् आखः ब्वनावःम्ह । सकतां हे सम्पूर्ण का जिलाजं जुइम्ह ला ।” हानं खँ स्वात ।

“बरु भी पिंकी स्वयाः गाक्क थँ धाःथें च्वं हला” छम्हसें त्वाक्क धाल ।

व धाःम्हेसित पिंकीं भ्वाँय्क स्वल । वयां लिपा सुनानं

नमवात । वं मखुगु धाःगु ला मखु । पिंकी नकतिनि प्लस टू जक पास जूम्ह नीदँ हे मफूनि । मिजं ला ३५ दँ पुलेधुंकल धाःगु । अमेरिकाय् आखः ब्वने सिधयेकाः ज्या यानाच्चंगु हे गुलिमछि दत धाःगु ।

मिस्त थः थः गफय् मस्त जुयाच्चन । बुलुहुँ छता छता यायां पिंकीया समाः यायेगु ज्या न्ह्यानाच्चन । छायाप्यूलिसे परि थें चवनावल पिंकी ।

उथाय् लाक्क लुखाय्सं सुतिं धायेक शिखा दुहां वल । शिखाया पलाः धिग्री धिग्री मिं । वया म्ह भचा छेक च्वं ।

“जि नं दुहां वये ज्यूला” शिखां लुखाय् दनाः धाल । वया सः भचा घाय्क च्वं ।

वयात खनेवं पिंकीं ख्वाः स्यंकल अले भ्यातु पहलं धाल, “शिखा तताया थन छु ज्या धकाः ।”

पिंकिं तता धाःगुलिं ला म्हमस्यूपिसं सिल वया तता परे जूम्ह धकाः । पिंकी थः हे ला याकः म्हायाय् हे खः । शिखा थिक थिक पनाः दुहांवःगु खनाः म्हमस्यूपिसं वयात स्वयाच्चन । म्हस्यूपिसं न्हातिका कय्कुंकल ।

शिखा दुहां वयाः कोथाय् यांथ्यां मदयेक थय्कथीक हिसि मदयेक सन ।

“अय् पिंकी थ्व फोटो भी पाजुपिन्थासं थानकोटय् पिकनिक वनावलय्यागु खला” शिखां पिंकीया बेडसाइद टेबलय् च्वंगु फोटो फ्रेम कयाः स्वयाः धाल ।

“खः आमकी सने मते । सक्कलिगु क्रीस्टलयागु तज्याइ हानं” पिंकिं मयो पहः यानाः धाल ।

“दय् दय्” धयाः शिखां फ्रेम क्वय् तल ।

“अहो सा गुलि जक वसः तिसा बाफ् रे । गबले जक तीगु

छं यो पिंगी ।” धाधां वं खाताय् द्योने च्वंगु वसः तिसा छगू छगू
ल्हातिइ कयाः स्वल ।

पिंगी पर्सि हिंके बियाच्वंम्ह । बच्छि हिने सिधःगु दुपत्ता पर्सि
घय्सुयाः पिंगीं शिखायात घ्वाःवन ।

“सय् बि छु सनागु धइगु नि । तिसाय् नं अथे सने धइगु दु
ला छु पहः ल्याः ।” पिंगी छुच्चा पहलं धाल ।

“अपाय्सकं घ्वाये माःला व ।” आः धाःसा शिखां नुगः मछिं
ख्याः ज्यात । पलख भ्वातां दनाः ननिमवासे च्वन ।

सकलें ननिमवाः । वं वयागु वं वयागु ख्वाः जक स्वयाच्वन ।
शिखायागु उपस्थिति जाभुइ फि छगः वःथें जुल अन भमचिया
कोथाय् च्वंपिन्त । पलख छु च्वन हानं शिखा च्वय्च्वय् कन ।

“भी निम्ह च्वनाः फोटो छपाः काये वाले यो पिंगी” धयाः
पिंगीयात धेधेचुइ थें च्वंक लिक्क वनाः निम्हं वयेक थःगु चिकिचाग्वःगु
मोबाइलं सेल्फी ट्याकट्याक काल । मोबाइलय् स्वयाः न्यासि चाल ।

“आहाःसा गयाःगु बांलाक वल फोटो । जिमि अप्सरा थें
च्वंम्ह पिंगी नापं जि नं ।”

“हि हि ...” न्हिल व । शिखा योयोथे संगु स्वयाः अन दुपिं
सुनानं नमवाः । वयात स्वया जक च्वन । वरु सुनीतां धाःसा वयात
क्वथीक स्वयाः गम्भीर ख्वाः तल ।

उथाय् मिसा छम्ह दुहां वल । वयेवं हाल, “थन ला छ
कुलंगारनी । छु ज्या थन छ । का नु” धयाः शिखायात लप्पु ज्वनाः
साला यंकें थें यानाः यंकल । कोथाय् च्वीपिं सकलें वातां जुल ।

“सय् सय् थीमते दः” शिखां वयात च्वत्यंक घ्वात । क्वारक्वार
हाहां निम्हं पिहां वन ।

कोथाय् छभाः सुंसां थे जुल ।

पिंगीयात छायापाच्वंम्ह हेयर ड्रेसर सुनीतां न्यन, “अय् पिंगी

सु हां व ?”

“अं जिमि तःमांया म्ठ्याय्” पिंकीं भयातुक लिसः बिल ।

“अय्सा वयात व्वनायंकूम्ह वया मां थें च्वं । छिमि तःमां खःला” सुनीतां न्यन ।

“छुयायेत म्हसिकेमाःगु इमित सुनीता दिदीनं । जितः याकनं पर्सि सिने सिधयेका ब्यु । तिसा उलिमछि मिले यानाः ती मानि” पिंकी भचा तम्बः सलं धाल ।

वयागु मिजासं सुनीता वातां जुल । मनमनं धाल, “ई माते जू खनी का थ्व पिंकी नं । तःमिथाय् पय्न् वनेगु धकाः बराय्चाः थें च्वं !”

ख्वाउँगु कोथा

“ई ... चिकुल धया योमां जितः सिलः मगाः” मांअबुया खाता क्वय् लासा छपातय् चनाच्चंम्ह शिखा कय्कय् कुनाः हाल ।

“हिटर छको च्याका व्यु रे” सिलखं ख्वाः पिकयाः अबुम्ह स्वस्तिराजं धाल ।

“हिटर च्याकि हं । मतया बिल वलकि प्यनं आफोस्वां होइका छं” मांम्ह चमेलीशोभाया सः छेछेपं । वयागु पहः हे अथे ।

“मचाया चिकुल हं” अबुम्हेसिया नुगः क्यातु ।

“निभाः दुस्वःमवःगु कोथा चिकुलां ख्वाउँइ नि । न्हूगु सिलः वयात फाकागु ला खःनि । सिलःया ध्यबा ला पुले मफुनि ।” चमेलीशोभाया खँ हे ताहाकः ।

“थःपिं धाःसा खाताय् चनी । जितः क्वय् थ्यनी । पिंकीचिया जुलं गजाःगु बांलाःगु कोथा दु ।” वया सः हे चिकुसलं थरथर खाः ।

“पिंकीचिया थें कर्मय् पिना वयेमाः का” मांम्ह त्वय्त्वय् च्यानाः धयाच्चन शिखायात ।

शिखा म्हुतु बेवेक्वयेकाः मांम्हसित ज्वय्पियाः स्वल । हानं चिकुया कय्कय् कुन ।

मचाया चिकु चाःगु सलं अबुया नुगः नाल । खातां कुहां वल । अंगलय् खानातःगु दोलाई छपु कयाः सिलःया चोने छ्योनय् थ्यंक तपुयाबिल म्थ्याय्यात । छ्योनय् भुनाबिल । छ्योनय् पित्तुपियाः म्थ्याय्यात माया क्यन ।

“योबाः जि छाया थथे जूगु । जितः छाया सकसिनं हेला याःगु” अबुया मुलय् भवसुनाः शिखां नुगः मछिंकल ।

स्वस्तिराजं शिखाया तुति ज्वनाः ब्वब्वस्यात । वया तुति नं
च्वापु थें ख्वाउँ । पलख अय् च्वने धुंकाः शिखा न्त्यो वयेकल ।
लिक्क वनाः वया कपालय् चुप्पा नल । मिखां ख्ववि तिक्किनन अबुया ।

“गजाःम्ह मां छ । थम्हं हे जन्म बियाम्ह मचायात अथे हेला
यायेत्योला ।” स्वस्तिराजं चमेलीशोभायात न्वात ।

“जिगु कर्म हे थज्याःगु छुयाये । गुलाफचिया जुलं महारानी
थें जुयाः च्वने दुथाय् पय् नं वन । म्थ्याय् नं अप्सरा थें वया हे । जि
जक लात का थजाःगु गरिब छैय् । दतफतं मचा छम्ह दत नं
थजाःम्ह बुल का” चमेली शोभा हाल ।

“कर्म हे थजाःगु धाये सःम्ह मखुला । छ नं कर्म खोटा का ।
जि थेंजाःम्ह गरिबम्ह सिँकःमिचिथाय् लात ।” स्वस्तिराजं न्यंकल
वयात ।

“जिगु कर्म स्यंकूम्ह नं व हे गुलाफशोभाचा ला खःनि ।
मचाबलय् व स्वाहाने कुतुं वनेत्यंगु खनाः जिं ब्वां वनाः काःवनागु ।
जि थुनां चुयाः दःगु मखुला । जिगु तुति बांमलाक तोधुल नि । अले
जि लंगडीचा जुल । लंगडीम्ह बुरिकन्या धकाः छ गरिबयाथाय्
लाकल का जितः । जिगु कर्म स्यंकूम्ह सु ।” चमेलीशोभा न्त्याबलें
थथे हे असन्तुष्ट पहलं हालीगु ।

“आम हे खँ हजारक्वः हालेधुंकल छ । जि ला अजू चाः छ
गुलितक नुगः चीधंम्ह । थः हे सदे केहें गुलाफशोभा खनाः नं नुगः
मू । अखुन्हु सम्यक बाःपिन्याय् वनावलय् भन्तेनं वाखं कंगु मखुला
नुगः भिनेमाः हं नुगः चकनेमाः हं ।”

“खः खः जि नुगःमू हे का म्वाःल छ हे जुल का भगवान् द्यो”
तमं चमेली अंगपाखे फस्वल । सिलखं थरंक्वरं तपुल ।

स्वस्तिराजं भसुकाः तल । न्त्यो मवल वया । लासां दनाः
भ्यालं पिने स्वल । येंया न्यतपाःचोय् तुछें गल्ली लाःगु वया थ्व छें ।

गल्ली पिने खिउँसे । भिभां दं स्वस्तिराजया मिखाय् । “तुयु जः धइगु हे मन्त गनं जिगु जीवनय् । भासं मस्यूनबलय् मांअबुं तोतावन । कलाः छम्ह नं लगःधगः मदु । आइ.ए. तक ला ब्वनातःम्ह नं खः व । आखः सःम्ह धाये मल्वः । वया नुगः चीधंगु हे मज्यू । दतंफतं मचा छम्ह नं ... जि म्ह्याय् शिखा । जि मांबौनं लं क्यना थकूगु थ्व बुद्धया ज्ञान सर्वय् मदुसा जि प्वगिं हे । व सर्वय् लिधंसा उकिं जि लय्ताः लय्ताः ...” वया नुगः छकोलं तुं चकन ।

तीजक भ्याः खापा चायेकल । भ्याः खापा चायेकेवं ख्वाउँक फय् वल । शिखाया न्ह्यलं चाइ धकाः हानं तीजक भ्याः खापा तित । सुतुसुतुं कोथां पिहां वन । हो हो दुगु सिंया स्वाहाने गल । भुतू तँय् थ्यन । जा नयेथाय् तयातःगु मकः काल । बार्दलीइ तयातःगु छ्याकं बोराय् छ्याकं छकाय् काल । छ्याकं मकलय् तल । सलाइ छपु कयाः च्याकल । छ्याकं त्वारर च्यात । मकलय् च्वंगु ह्यंग्वाः ह्याउँक ग्वानावल । मकः ग्वाःलिसे वया नुगः नं ग्वानावल । ग्वाःगु नुगलं म्ह छम्हं पुत ।

“शिखा, यो पुता । कतःपिसं यको हे हेला याःसां थया । छन्त भलसा छिमि अबु दु यो मै । मेगु छुं याये मफुसां आखः निगः ब्वंकेगुलिइ क्वपाले मखु जिं छन्त । शिक्षित यानाः थःगु तुतिं चुइ फुम्ह याये । कमय् यानाः नयेफुम्ह याये । अले छन्त सुनानं हेला याये फइमखु ।” मकः कुनाच्चँच्चं शिखायात नुगलय् घानाच्चन ।

“थुगसी ला एस.एल.सी. पास यायेफइ ला । निकः फेल जुइधुंकल । २० दँ दयेधुंकल व । वं हे ब्वने मफुसा जिं ब्वंके धयां छु याये” शिखाया चिन्तां स्वस्तिराजया मिखाय् न्ह्यो धइगु छति हे दुगु मखुत । बाचा ई तकनं मकः छगः घय्पुनाच्चन, व ।

“कन्हे पिंकी भमचा पित बीथाय् वनीबलय् छु छु जात्रा याइतिनिगु थ्व मां म्ह्याय् नं । पिंकीया ग्वय् हःबलय् तिसा वसः त्यूगु

खँसांनिसें जि नं पय्न् वने धाइगु । जि नं पिंकी थें बांलाकेगु धाइगु ।
यो भगवान् जिं गथे याना: खँ थुइकेगु थ्व मचायात ।” ताउ जासेंलि
मिखा पालुसे च्वंथें च्वना: लिपतय् तिनि दने धका: कोथाय् वन ।

देशय् मदु थें

भव्य न्याःगु छें छखां मतमाः वा स्वांमाः भित्तिनं जाः । छें जक मखु अपाय्धंगु चौर छगुलिं मतमाः व स्वांमाः तयातःगु दु । गुलि जक ध्यबा फुकाः छायापातःगु जुइ । धरः साहुया याकः मिसा छय् राजकुमारी थें यानातःम्ह । उकीसं मणि साहुपिं लँस्वः वइगु । छुं क्वपाले जीगु ला खँ हे मन्त ।

पाहां वःपिं अनयागु रमभूम खँखं इतिमिति हे कं ।

फाइभ स्टार होटेलं हयातःपिं सेफतय्सं दयेकूगु भवः भवः नसाज्वलं । छु जक निं नयेगु । पाहां वःपिं व नसाज्वलं नये तक नं मसःपिं दु ।

ल्हाःतिइ भ्यातुसे च्वंगु खाःघयागु प्लेट ज्वनाः लाइन च्वनाः नयेगु कयाच्चन माइ निनि । नयेगु प्लेटय् काकां म्हुतु पेकुंकाच्चन । नापसं नयेगु कयाच्चंम्ह मेम्ह थःथितिनाप खँ थ्व हे थ्वकल, “गजाः गजाःगु दस्तुर वःगु हला । भमचा पित वीखुन्हु ला थपाय्चो नकेमाःगु हला । अखुन्हु मू भव्य ला तःजि यात मय्ल का । न्हापा जूसा फुकीतय्त ज्योनां नकेगु धकाः माय्केँ, जा, तुकं, मी अचार, तःखाः, सन्याखुना तयाः लप्तेय् तयाः नकीगु का हला छिं ।”

नापं नयेगु कयाच्चंम्ह नं बुरिम्ह हे । वं नं खँ थ्वकल, “जा नं हाजा यानाः नकीगु नि खला छिउ । तुच्चा याकेबलय् तुच्चा लप्तेय् हाकु छवय्ला व रोत छगू तया वी हला । च्या धइगु गन काःवने ।”

“अय्लाः का न्हापा त्वनेगु धइगु” माइ निनिं धाल ।

“थौंकन्हे ला स्वयादिसँ न्हाचः सुथय् गुलि जक घासा ता

तयाः च्या त्वंकूगु ब्रेकफास्ट हं का । छूछू भी ला धाये नं मसः” व
बुरिम्हं न्हिलाः धाल ।

“व हे ला । न्हाचः नयागु हे क्वमलाःनि आः हानं नये त्यल ।
नयेगु जक अराः हला । दत धकाः थपाय्च ला सने मज्यू का हला
छिउ” माइ निनिं धाल ।

बुरिपिं निम्ह हाहां नयेगु कयाच्चंगु खनाः नयेगु तयाच्चपिं
बेरात मुसुमुसु न्हिलाच्चन ।

ल्हातिं मफु मफु प्लेट ज्वनाः माइ निनि मेच छगुलिइ
फेतुत । नयेगु छखे तयाः व हालतिनि न्त्योने दुपिं छम्ह छम्हसित,
“सकसियां ज्योनां याये सिधयेकेमाल का । लँस्वः वःपिं थ्यन कि भी
नये छिनी मखु ।”

नःपिं नयां च्वन । गफ मुइकूपिं थःगु हे तालय् । ल्यासे
ल्याय्म्हत थः थः ख्याः यायां लिमलाः । मोबाइलं फोटो काकां मलाः
इमि नं । गुलिं सुथनिसें त्वनाच्चपिं नं दु । भ्वय् छैय् सकलें थःथःगु
धुनय् मस्त ।

इमि छैय् तले प्यतय् पुजाज्वलं ताःलाकाच्चपिं बाज्यः वपिं
मिसातय् हानं मेगु हे इगःमिगः । गुरुजुं धाःधाःथे ज्वलं ताःलाकाच्चपिं
इमि नं दिपाः हे मदु । सब्जं भु नकेगु, ग्वय् सायेकेगु, सगं वीगु ज्वलं
ताःलाकु लाकुं इतःमतः कनाच्चन । गुलाफशोभाया धाःसा धाःधाःपिन्त
धाःधाःगु ज्वलं हयाव्युव्युं तुति प्वाः हे दी मदु ।

म्ह्याय्मचायात वीगु क्वसः धकाः वहया ज्वलं पित हःगु
खनेवं स्वयाच्चपिं ला मू हे हाल । ज्वलान्हाय्कं, सिन्हमू, अन्ति,
करुवा, सगं बाता, न्या तयेगु बाता, खला, सुकुन्दा, देवा, त्वाःदेवा,
पुजभः, देय्मा छु जक बाना मदु धयागु हे मदु ।

हानं जोराक्क वहयागु थथाय् ग्वःगु बट्टा यक्व हे रास दयेक
खंबलय् स्वयाच्चपिं कालकुल हाल, “व उलिमछि वहयागु बट्टा छु

यायेत जुइ हला ।” छम्हसैं न्यन ।

“व ला पुतूमिहचा का । पुतूमिहचायागु सट्टा वहयागु ज्वलं बीगु दस्तूर नि थौकन्हे । माजु, बाःजु, भाःत, दाजुभत, पीभत, तताजु थथे थौजिपिन्त वहयागु बट्टा बीमाःनि थौकन्हेयागु दस्तूर ।” मेम्हसैं धाल ।

“ऐ ... स्वये नं मनं, न्यने नं मनं का हला” चिवाचर्चा याःपिनि थःथः खँ जुयाच्चन ।

“दुपिसं याइ का । मदुपिनि गन काःवने । थ्व भ्वासि उराय्तय्सं हःगु चलन का थौकन्हे । न्हापा ला अय् मदु ।” नाना खँ वयाच्चन स्वकुमिपिनि दथुइ ।

लँस्वः वःपिन्त बीगु मसला प्वः नं पित हल । सकसियां मसला प्वलय् मिखा वन । ह्याउँसे च्वंगु थपाय्ग्वःगु भ्वंया बट्टाय् गपाय्सकं डिजाइन यानातःगु । व्याहा याइम्ह व भमचा घय्पुनाच्चंगु फोटो नं छापय् यानातःगु दु । स्वयाच्चर्चिं गुम्हं गुम्हं फोटो स्वयाः म्हुतु पेकुंकूपिं नं दु ।

भ्वय्यागु भिलिमिलि जुयाच्चंगु व थासय् सम्यक तःबाः छम्ह थ्यंकः वयेवं वातावरण हे हिल । वय्कःयात खनेवं अनियाये धायेमाःपिं मिस्त भवः भवः न्ह्योने वल । सम्यक तःबाःनं छम्ह छम्हेसित सुवाः बिल भाग्यमानि जुइमा, सौभाग्यवती जुइमा । सम्यक तःबाःयागु व्यक्तित्व, वय्कःयागु योग्यता, वय्कःयागु योगदान, वय्कःया समाज सेवा, दया करुणा थ्व दक्वंया कारणं वय्कःयात हनाबना मतइपिं सुं थःथिति मदु । जंक्व पुलेधुंकूम्ह सम्यक तःबाःया फूर्ति ल्याय्म्हत स्वयां कम मजू ।

म्ह्याय्मचाया अबु विजयधर साहु नं सम्यक तःबाः खनेवं न्ह्योने ब्वांवल । आदरभावं नमस्कार यात । अले न्हिलाः न्हिलाः धाल, “म्हिगः नं मभाः छि । थौं नं मभाइ धकाः शीलदेवी तःमांयात

सुथय् हे फोन यानागु ।”

सम्यकं विजय साहुपाखे स्वयाः धाल, “भी विजय साहुयाकः म्थ्याय् पय् नं बीथाय् सुवाः बीत मवइला जि ।”

विजयधर साहु छम्ह तःधंम्ह उद्यमी साहु खःसां वयाके घमण्डी पहः छतिं मदु । तसकं मान मिजास बांलाःम्ह मनू खः । अतिकं क्वमाली स्वभावयाम्ह व । वरु कलाःम्ह गुलाफशोभा उन्याः थुन्याः मस्यू । नकतिनि त्यासेचाबलय् साहुतय्थाय् पय् नं बियाहःम्ह । आखः व्वनाबिना तःगु नं मदु । उकिं ध्यबां मातय् जूपह दु भचा । थौं ला गुलाफशोभा भन हे चंचं धाः । मधाइ नं छाय् । देशय् नादीपिं जुजुं महाजन पदवी बियातःम्ह मणि साहुया याकः छायात वया म्थ्याय् पिंकी पय् नं बीत्यंगु । वया तुतिं बैय् मचू ।

इमि खँ जुयाच्चंथाय् गुलाफशोभा थ्यंकः वल । वं नं न्हिलाः धाल, “अनि याये सम्यक तःबाः । म्हं फुला ।”

“भाग्यमानी जुइमा” सम्यकं सुवाः बिल ।

“न्हापां कौला निं यानादिसँ, अले ज्योनां यायेत ठीक जुइ” गुलाफशोभां मानं धाल ।

“वरु म्हिगः छाया मथ्यन थे” विजयधर साहुनं धाल ।

“म्हिगः लिमलात । भुइजःसिइ धर्मश्रृंगय् तःधंगु मिटिंग दु । इगतपुरिं तःधं पिं ध्यान गुरुपिं निमन्त्रणा यानाः सःतयेगु ज्या जुयाच्चंगु दु । सीका ति छिमिसं नं म्यानमारं तःधंम्ह ध्यान गुरु छम्ह बिज्याइगु दु । उखें थुखें धर्मदेशनायागु कार्यक्रम ताःलाका च्वनागु जुल । उकिं भचा लिमलाः थुथाय् । का विजय भाइ आपाः ध्यबा कमय् यायेगुलिइ जक लगय् जुइ गात । ध्यान भावना यायेपाखे नं मन क्वसायेमाल ।”

“ध्यान याये ला मास्ति वः । ज्यां लिमलानाच्चन सम्यक तःबाः ।” विजयधरं क्यातुगु सलं धाल ।

“लिमलाः लिमलाः धाधां छन्हु सी त्यइ अनित्यगु थ्व संसार”

सम्यक तःबाःनं धाल, भचा गम्भीर सलं ।

“थौया दिनय् आम ध्यानधीनयागु खँ हाले च्वने मलाः सम्यक तःबाः कौला निं यानादिसँ” गुलाफशोभां दोहरे यानाः धाल । वया मातय् जूगु पहलं विजयधर साहुया छु याये छु याये जुल ।

वं खँ हीकल, “तःबाः नु सा कौला निं यानादिसँ ।”

“नयेगु गन वनी । का जिमि किजा धरःचा खने मद्दिने बाज्याम्ह” सम्यक तःबाःनं गःपः ल्त्वनाः माले थें यात ।

“बाः चौरपाखे हे दी न्हाचः ला आः गन थें” विजयधरं धाल ।

सम्यक तःबाःया मिखा ला मेखेर हे तक्कनेधुंकल । न्ह्योने भवः भवः ब्वयातःगु वहया ज्वलं अले वसः तिसाया रस्कर दक्वं वया मिखाय् पेपुन ।

“का थ्व छु गाइजात्रा यानाच्चनागु ले छिमिसं । थपाय्सकं भ्वासिपहः । मिलय् मजू का न्हां थ्व ला । उदाय् समाजं विधि व्यवहार सुधार यायेत कुतः यानाच्चंगु व्यर्थ जुल नि छिमिगु ब्याःजाःनं । वहयागु भारा द्रँ खनाः ताजुब जुल जि ।” सम्यक तःबाःनं कुंखिन ।

“आपाः मखु तःबाः । भचा भचा ठीक्कचा का भी । मिजंपाखें ग्वय् छोया हःबलय् अय्च्वंक तचो यानाहल । भीगु हल हे मन्ह्यंक छोयाहल । किस्ति हे निसःपाः । छु याये आः ल्वयेके हे माल ।” गुलाफशोभां सफाइ बिल ।

“हः थ्व हे का मज्यूगु, मथूगु भी उदाय्तय्सं । छम्हेसियां यात । हानं ल्वयेके धाल मेम्हसियां यात । गुलि फजुल ज्याय् थःगु सर्वय् फुकाच्वन भीसं” सम्यक तःबाःया सः बुलन्द ।

बुद्धिमानम्ह, विद्वानम्ह, ध्यान भावनाय् लगय् जुइम्ह, समाजय् सकसियां हनाबना तयेकाच्वंम्ह, थँजिम्ह सम्यक तःबाःया खँय् सुनानं छुं धाये मछाल ।

अथे खँ जुयाच्चंथाय् “आयामा” हाहां माइ निनि थाहां वल ।
कुने जा (लञ्च) नये सिधयेका: वःम्ह व ।

सम्यक तःबाःयात खनेवं धाल, “अय् समेचा थ्यंक: वयेधुनला
छ । म्हिगः ला पला: तः मवः ।” माइ निनिया किजा हे खःनि
सम्यक ।

“भगवान् शरण माइ तता म्हं फुला ।” सम्यकं धाल ।

“फु मखा धाये का ८२ दँ क्यंम्ह बुरि नकिं जुया: तजबिज
या:वयाच्चना तिनि” माइ ततां धाल ।

“माइ निनि छम्ह मदुसा छु याये । जिपिं ला छुं सःगु हे
मखु ।” गुलाफशोभां धाल ।

“मसः धयाच्चनां मज्यू । ससःमां जुइ त्यल । भमचा पहः
कया च्वने धयाला छ । जिपिं बुरीत न्ह्याबलें बल्लानाच्चनी ला ।”
माइ ततां धाल ।

गुलाफशोभा छुं मधासे न्हिला बिल ।

“माइ तता थ्व दक्व जात्रा छं याकाच्चनागु कि । थजाःगु
विधि व्यवहार मिले मजू न्हां” सम्यकं जायेक व्वयातःगु क्वसः वसः
क्यना: धाल ।

“यमे जितः का पा: या:गु । धरः साहुया याकः भौ
गुलाफशोभाया फर्मय् या:गु । जिं ला स्वये नं मनं । थय्च्वंक याना:
म्ह्याय् पय्न् बीगु धइगु । जिमि म्ह्याय्पिं बिया छोयाबलय् गन
का:वने थथे ।” माइ निनि ध्याचू नकेत कमम्ह मखु ।

“व न्हापाया खँ ल्हानां मिलय् जुइ मखुनि माइ निनि । दँय्
दसं पाना वनीगु विधि व्यवहार धइगु” गुलाफशोभां नं लिसः बिल ।

इपिं अथे हाहां न्यान्यां बाजं सः वल । भ्याइँ भ्याइँ ...

“बाजं सः वल का का लँस्वः वःपिं थ्यन थें ...” लँस्वः
वःपिनिगु बाजं सलं सकसियां मन पिपिन्हुल ।

लँस्वः वःपिं स्वयेत छिंछिंथाय् थाय् काल । गुम्हं चौरय् ।
गुम्हं छँया भ्यालय् जायेक । जा नये सिमधःपिं हथासं नये सिधयेकेत
सन ।

स्वस्तिराज छम्हसित धाःसा वया म्थ्याय् शिखां तोतूगु हे
मखु । अबुम्हेसित क्वातुक ल्हाः ज्वनाः छगू हे जक धयाच्वन, “यो
बाः जि नं ब्याहा यायेगु । जि नं ब्याहा यायेगु” स्वस्तिराजया मेपिसं
ताइ धकाः महाधन्ना । जिक्व ह्ययेकाः म्थ्याय्यात सुंक तयेत
स्वयाच्वन । व याये थ्व याये मदु । मांम्ह चमेलीशोभायाथाय् तोते
धाःसा अःखतं स्वभेत हे मदयेक म्थ्याय्यात ब्वःवियाच्वनी सकसियां
न्ह्योने । मां म्थ्याय् जानाः जात्रा याना बी ।

लँस्वः वःपिं प्याखं पाः काकां वल । न्ह्योने थ्यंबलय् इमित
खनाः स्वस्तिराज थारा न्हुल । हिजरात छफोज ब्वना हयातःगु खनी
जन्तीइ । थःथितिपिं स्वयां न्ह्यः हिजरात नि न्हापालाक्क प्याखं हुया
वल । हिजरा हे तालं । स्वस्तिराजया मन गखेंसे मिनावल । सकसियां
वयात हे भ्वाँय् भ्वाँय् स्वःथें च्वना वल । वयात घौछि हे च्वने
मंमन्त । म्थ्याय्यात ज्वनाः अनं लिहां हे वने ला थें च्वन ।

अबुयागु ल्हाः क्वातुक ज्वनातःम्ह शिखा ख्वात्त ल्हाः तोताः
व हिजरात प्याखं हूथाय् वन । स्वस्तिराजं ज्वने हे मफुत । हिजरात
नापं इपिं सरहं शिखा नं प्याखं पाः कयाहल । सकसिगुं मिखा वयाके
लात । हिस्याये थें न्हिलाच्वंपिं नं खन स्वस्तिराजं । म्थ्याय्यात
क्वातिक ल्हाः ज्वनाः मेखेर वनेत स्वल । शिखा मानय् मजू । भ्रन
हिजरातय्गु हे पुचलय् मिलय् जुयाः प्याखं हूवन । स्वस्तिराजयात
बँय् हे दुसुना वनेमाः थें जुल ।

“अजाःपिं हिजरात ला प्याखं हुइकाहःगु का हला छु हिंसि
धइगु । **Indian** तय्गु चलन का व ला” भ्यालय् च्वनाः लँस्वःवःगु
स्वयाच्वंपिं मिस्तय् दथुइ खँ पिहां वल ।

“अथे हे खः हं थौकन्हे बिया छोइपिनि मेहन्दि धकाः नं याइगु हं । संगीत धकाः नं याइगु हं । Indian तय्गु चलन भी नेवाःतय्सं छाय् यायेमाःगु का ...”

“माःगु तन्ता ला व घच्चाया हे पुका । अजाःपिं हिजरात नं लँस्वः ब्वना हये धइगु दु ला छि ...” माइ निनि छम्ह ला तसकं हे हाल ।

भयालं लँस्वः वःगु स्वयाच्चम्ह चमेली शोभा नं भयालं दुपित । सुनां मखंक मिखां ख्ववि हुल वं ।

लँस्वः वःपिन्त लसकुस यायेगु, मसला प्वः इनेगु, स्नाय्क्स, ड्रिंक्सया ज्याभवः न्ह्यानां च्वन । धाधामधां म्हाय्मचा पित बी हे त्यइन ।

भमचिथाय् ग्वय् काःपिं म्वःम्वः । ग्वय् कयालिसे भमचिया न्ह्योने तयातःगु वहःयागु किस्तिइ गुलिसियां ध्यबा तयावन । गुलिसियां थीथी गिफ्ट तयावन ।

“ज्या ताहाः याना च्वने मते । लिबाक्क द्यो खिउँकाः पित बीगु बांमलाः” माइ निनिं च्वयेकाच्चन ।

ल्हाःतिइ प्लास्टिकयागु क्लिप छगू ज्वनाः थःगु पाः पियाच्चम्ह शिखां धाल, “जि नं ग्वय् कायेमानि । जिगु पाः हे मवःनि । ईई जिं जिमि पिंकीयात बीत ज्वना वयागु ।”

“इछिकाः छं नं ग्वय् कायेगुला मैबाबु” माइ निनिं धया हे च्वनतिनि शिखा भमचिया न्ह्योने थ्यंकः वन ।

“अय् थ्व छाय् थन दथुइ दथुइ । म्वाः हुँ छ । छं ग्वय् काये म्वाः ।” वयात सुनां सुनां छु धाः छु धाः ।

न्ह्यागु धाःसां व अत्तेरि जुयाः भमचिया न्ह्योने ल्हाः फःवन । सुकसुक ख्वयाच्चम्ह भमचां तमं मिखां स्वयाहल । व गवेत ल्हाः फयाच्चन । वयात भमचां ग्वय् मब्यू ।

“का ग्वय् बी म्वाःलका अय्सा । थ्व जिं छन्त क्लिप छगू बी न्हिं पिंकी । जिगु फोटो कयाव्युले फोटो काइम्ह दाइ ।” शिखा अय् हालाच्वन ।

“लक्षिण ज्याय् अलक्षिणत छाय् हं” भमचिया नापं फेतुनाच्वंम्ह लमि गुरुमांजुं बांमलाक्क हे धाल । शिखाया छु याये छु याये जुल । थम्हं ज्वनावःगु क्लिप किस्तीइ तुक्रुक कुतकल ।

“जितः छाय् अलक्षिण धाःगु योयोथे धायेदइला” तमं धाक्रा धाक्रा पलाः छिनाः शिखा मेखेर वन ।

“गय् गुरुमांजु आमथे बांमलाःगु खँ ल्हाना बिज्याये ज्यूला । थौकन्हे मानव अधिकारयागु खँ मस्यूला ।” स्वयाच्वंम्ह ल्यासेम्ह छम्हं धाल ।

“योम्हेसियां योगु धालय् । थजाःपिन्त छु धायेगु । मनू हे पुरा मखुपिन्त ।” व गुरुमांजु नं गाक्क हे चर्कोम्ह थें च्वं ।

छगू निगू यायां खँ चर्को जुयावल । गुम्हं अलक्षिण थजाःपिं धाःपिं । गुम्हं मानव अधिकारया खँ ल्हाःपिं । भमचा पितबीगु ज्याय् इगःमिगः हे जुल ।

व दक्व जात्रा यानाच्वंपिं इपिं हे मांम्ह्याय् धयाथें गुलाफशोभाया थः तता खनाः हे कुनकुन तं पिहां वल । गुलाफशोभां चमेलीशोभायात तमं धाल, “छिमि म्ह्याय्यात थन ब्वना हये ज्यू मज्यू बिचाः याये म्वाःला ।”

“छाय् जिपिं मथ्याःपिला । थः केहें पिंकीयात बीगु धकाः गुलि रहरं क्लिप ज्वनावःगु नि वया” चमेलीशोभां नुगः मछिंकाः धाल ।

“वयात थुइकेमाः छं व अजाःम्ह मचा मखुला छं” गुलाफशोभां नं जवाः बिल तिनि ।

विजयधर साहुया अय्याये थय्याये मन्त । निम्ह तताकेहेंपिं

हालाच्चंथाय् व न्ह्योने वल । वं ल्हाः विन्ति यानाः चमेलीशोभायात
धाल” चमेली तता जिं गुलाफशोभा पाखें क्षमा फवने । थौंया दिनय्
छिकपिं अथे बांमलाक हालादीमते ।”

खत खः भमचा पित बीगु भिंज्याया इलय् थथे जुइ मज्यूगु
खः । चमेलीशोभाया नुगलय् भवय्पीगु घाः धाःसा वं हे जक मखा
चाइ । वं शिखायात लप्पु ज्वनाः साला यंकल ।

“उकिं ला वयेमते धइगु नि छत्त दंकिनि ।” मांम्हं ब्वः
विल ।

शिखां म्हुतु म्वय्म्वय्थ्यानाः मांम्हसित स्वल ।

“का नु भी न्ह्योने च्वने मज्यू हं थन ।” धयाः मांम्ह्याय्
निम्हं खने मदयेक वन । स्वकुमित भुनुभुन हाःगु सः तायेदया हे
च्वन तिनि ।

लिधंसा

सुथसिया ध्यान समाधि दक्वं क्वचाल । ग्रीन टी छगू त्वने
धुनेवं सम्यक क्यवपाखे वन । थःगु छँ न्ह्योनेया चिकिचाकूगु वया
क्यब । थी थी स्वां जायेक होयेका तये न्ह्याःम्ह व सम्यक । बाल्टिन
छराः ज्वनाः हितिपाखे वन । बाल्टिनय् लः फफं स्वांमाय् लः बिल ।

“जय नमो श्री बुद्ध भगवान् लुम्बिनी वनसं बिज्यात”
बुद्धभजन हाहां लः बियाच्वन । निभाःजः वःगुलिं म्हम्हि नं क्वाः ।
वया मन लय्ताः थें म्ह नं याउँसे च्वं ।

“यो बाज्या, यो बाज्या जितः थौं बाज्यां सुपर मार्केटय् यंके
धाःगु वने मत्योनिना” च्वाकिं पहलं श्राविका मैत्रा ब्वांवल ।
बाज्याम्हेसित धेधेचुइक घय्पुयाः न्यासि चाल ।

“यो लानी” धयाः ८ दँ मछि दयेधुंकूम्ह छय्यात बुल ।
चुक्क न्यतालय् चुप्पा नयाः क्वय् तल ।

पाउरोटी व दुरु ल्हातिइ ज्वनाः अजिम्ह शीलदेवी छँया लुखां
पिहां वल । छय्यात ज्वनाः धाल, “उघ्रिमय् पिने थ्यनेधुंकल का
मावेचन ।”

“जितः नये मयो म्हाः म्हाः” ल्हातिं फ्रकचा च्वय् थ्यंक
थकयाः श्राविकां खाः पाउँकल ।

“यो हेरा वा पुता वा” शीलदेवीं ह्ययेकाः मचायात नकेत
सन ।

शीलदेवीं मचायात मुलय् कयाः क्यबय् च्वंगु मेच छगुलिइ
फेतुत । ह्ययेकाः छकू छकू यानाः नकल ।

इमि काय्भौ डाक्टर प्रवीण व डाक्टर लसता निम्हं अस्पतालय्

इयूटि वनेत तयार जुयाः पिहां वल ।

“जिपिं वने न्हिं योमां योबा” लसतां धाल ।

“प्रवीण अय् बाबु पलख आसेनि । छनाप छगू खँ ल्हायेमानिगु”
सम्यकं धाल ।

“छु खँ बाः” घडी स्वयाः प्रवीणं धाल । प्रवीण व लसता
पलख अन दन ।

“स्वस्तिराज छरु वये धाःगु छिमित नाप लायेत । वया म्थ्याय्या
खँ ल्हायेत । फुगु गुहाली या रे का मज्यूपिन्त” सम्यकं धाल ।

“ऐ गुलाफशोभा पीतया तताया म्थ्याय्या खँ ला ।” लसतां
धाल ।

“खः शिखा वया नां” सम्यकं धाल ।

“मखंना म्हिगः भमचा पितव्यूथाय् गुलि म्हाइपुल । बफरायात
करुणा तये धइगु मदु । अःखतं हिवाय् चबाय् याइगु । मनूतय्
नुगलय् धर्म मदु छुयाये” न्हिथं तोमफीक विहारय् वनीम्ह उपासिका
शीलदेवी । न्ह्यावलें कर्किया प्रति नुगलय् करुणा जायाच्चनीम्ह व ।

“ज्यू बाः हनिचा सनिलय् वा धाःसां ज्यू । जि क्लिनिकय्
वनेमखु थौं” प्रवीणं धाल ।

“जिं जिमि पासा डा.नीलमनाप नं छको खँ ल्हाना स्वये का
बाः । व थजाःपिनिगु स्वास्थय् अनुसन्धान यानाच्चंम्ह” लसतां धाल ।

“गुहालि या । धर्म धइगु मेगु छु” सम्यकं धाल ।

प्रवीणं ग्यारेजं गाडी पिकाल । निम्हं गाडिइ च्वन ।

“बाइबाइ मामा, बाइबाइ बाः” श्राविकां ल्हाः संकाः धाल ।

“बाइ बाइ । अजियात हायेके मते न्हिं” लसतां गाडीया
भ्यालं धयावन ।

“हायेकी मखु हला जिमि पुता गुलि ज्ञानी” शीलदेवीं मचायात
कस्सिक घय्पुल ।

सम्यक नं स्वांमाय् लः बी सिधयेकाः मेच छगू लिक्क हयाः
फेतुल ।

“स्वस्तिराजयात छको स्वरे अय्च्वंक भलादमी, धर्मय्
जुयाच्वंम्ह । कतःयात गुहाली याये धायेवं लिफः मस्वइम्ह व मचा ।
तर वया हे गजाःगु दुखः । जितः ला साःप हे कन्ना चायापुसे च्वं व
स्वस्तिराज खनाः । गुलाफशोभाया तता चमेलीशोभा नं छु ढंगयाम्ह
मिसा जि ला हारय् चाः । व शिखा मचायात धइगु ला गय्च्वंक
व्वःबीगु धयां । गजाःगु मां नुगः वया” शीलदेवीं धाल ।

“अथे हे खः संसारय् । द्वेष, क्रोध, इर्ष्या बल्लाथाय् करुणा,
मुदिता कमजोर जुइ । थ्व धर्म नियम हे मखुला ।” सम्यकं धाल ।

बाज्याम्ह व अजिम्हसिया खँ ल्हाना च्वंथाय् वया च्वने
म्हाःल जुइ, श्राविका “यो पपी” धयाः खिचानाप म्हितः वन ।

“गजाःम्ह चमेलीशोभा खनी । थः हे केहें खनाः इर्ष्या, थः हे
म्ह्याय् खनाः क्रोध । अथे धइगु नं दइला” शीलदेवी थःगु बिचालं
धयाच्वन ।

“जिं धयानि चमेलीशोभाया नुगलय् केहें खनाः इर्ष्या थुलि
तचोल कि वं थः हे मचायात फुकं क्रोध प्वंकाच्वन । इमि निम्ह
तःकेहें दथुइ भाग्य नं आकाश जमीन थें पात नि । गन धरः साहुया
याकः भौ गुलाफशोभा । गन चमेलीशोभाया भाःत सोभाचाम्ह
सिँकःमि स्वस्तिराज । निम्ह सद्दे तताकेहेंपिं इपिं । उकिं चमेलीशोभाया
नुगलय् इर्ष्या हे जक जाल । मैत्री, करुणा, मुदितायात थाय् हे
मन्त ।” सम्यकं थुइकल ।

“अथे पाक्क नं पय् नं बी मज्यूका हला म्ह्याय्मस्त । छुयाये
थःथःगु कर्मया भोग ।” शीलदेवीं धाल ।

“कम्म विपाको अचिन्तयो हं । तथागत शास्तां धयाबिज्याःगु
दु ।” सम्यकं धाल ।

“थुइके फयेकेमाल भगवान् शास्ताया ज्ञान ।” शीलदेवीं
धाल ।

“थुइका: हनं जीवनय् छयलेमा:गु” सम्यकं धाल ।

“गुलि खँ ल्हाये नु भासँ कौला भपि” शीलदेवी दन ।

“दये जि वल ।” सम्यकं धाल ।

“यो लानी श्राविका सुपर मार्केट चा:हिउ वने त्यल नु भी”
सम्यकं मचायात स:तल ।

“ऐ ... सुपर मार्केट वनेगु । जित: योगु किटक्याट न्यायेगु ऐ ...”
श्राविका न्यासि चाचां ब्वाँय् वया: बाज्यायात बुइक: वल । निम्हं
बाज्या छय् भुतूपाखे वन ।

भुतुलिइ शीलदेवी नसा ज्वलं दयेकेत सन । पुतपुत हाला नं
च्वन, “छुयाये जा निग: हे क्वाक्क नये मद्दु जि काय्भौपिनि ।
पाउरोटी निकू वांवांन्याना वनी का । थ्व डाक्टर डिक्टर धइगु नं हिसि
मद्दु का नाकं ।”

पुतुपुत हाला: ज्या यानाच्चंम्ह शीलदेवीयात सम्यकं धाल”
न्हिं न्हिं आमथे नुग: मछिंका च्वनी छ । कर्पिं माजुपिं जूसा जा मथुसे
भौ अफिस वन धका: घेँघेँ मिना जुइ । छ जुलं माया वंका च्वनी ।
धात्थे नांयात ल्वयेक शील स्वभाव दुम्ह हे ख: का छ, शीलदेवी”
कला:यात ख्या: यायेभनं धाल सम्यकं ।

“जित: शील पालय् यायेगु स्यना ब्यूम्ह नं छि हे भगवान
द्योवं ख: ।” शीलदेवी नं ख्या: पहलं हे लिस: बिल ।

“भगवान् द्यो धायेगु मखु धया । भगवान् बुद्ध धायेगु ।
वसपोल द्यो मखु । द्यो, ब्रह्मां तकं मानय् यायेमा:म्ह वसपोल
तथागत सम्यकसम्बुद्ध ख:” सम्यकं ध्वाथुइकल ।

“स्यू । गो अय्सां बानि धइगु वइगु का ।” शीलदेवीं धाल ।

अजि व बाज्यापिनि छु खँ ल्हानाच्चन धइगु वास्ता मद्दु वं

थुनं मथू श्राविका सोफाय् वनाः थःगु न्ह्यवःसा म्हितः वन ।

कौला नयेनी सिधयेकाः बार्दलिइ निभाः वःथाय् फेतुत स्वम्हं ।

“बाज्या यो बाज्या सुपर मार्केट वने मत्थोनिना” श्राविका
हथाय् चायाच्चन ।

“आसे यो पुता हापु छकः नये धुंकाः वने का न्हिं ।” अजिम्हं
ह्ययेकल ।

मचायात थथे धयाः सम्यकपाखे स्वयाः शीलदेवीं खँ थ्वकल,
“छिं स्वयादिसँ ले । व माइ तता धइम्ह नं माःगु ला का । भौपिं
अफिस वन, छँ मस्वः धकाः देय् न्यंक हाः जुइगु धया । वया भौपिं
ला स्वये हे मयो । म्थ्याय्पिं जक यो ।”

“माइ तताया म्थ्याय्पिं अफिस मवंला” सम्यकं न्यन ।

“अफिस ला मखु । पसलय् च्वंवनीगु निम्हं थः थः भाःतया
पसलय् । म्थ्याय्पिं वनीगु धाःसा यो का वया । वं म्थ्याय्पिं व
भौपिन्त पाकाः व्यवहार याइगु हं । अले काय्भौपिसं नं साःभिं
सुचकाः सुचकाः कोथाय् नइगु हं” शीलदेवीं धाल ।

“छम्हसें नुगः हाकुलकि मेम्हसेंन नं अथे हे यात । शान्ति
धइगु नुगः भिनकि वइ” सम्यकं धाल ।

“माइ तता न्यंक नं द्यो उई थें द्यक्के जुयाच्चनी । थःगु छँय्
अशान्ति यानाच्चनी” शीलदेवीं धाल ।

“उकिं ला धर्म धइगु व्यवहारय् छ्यलेत खः । धर्म धइगु अथे
द्यो पुज्यानां जक जुइगु मखु । नुगः भिनेमाः” सम्यकं धाल ।

थःपिनिगु खँल्हाबल्हाया धाः हीकाः सम्यकं मेगु खँ धाल,
“थौं हनिचा स्वस्तिराजयात सःता । प्रवीण नाप लाये धाःगु वं ।
वयात बेलि याका छोयेमाली । तरकारी छता बता अपो दयेकि ।
सुपर मार्केटय् धौ छगः व लालमोन बट्टा छगः कया हये जिं ।”

सम्यकं शीलदेवीयात ज्या लुमंकल ।

“ज्यू दये । गुलि जक भलादमीम्ह व स्वस्तिचा । कलाःम्ह ढंग मदु । म्ह्याय् छम्ह नं अय् का । मांबौ निम्हं याकनं हे मत्यवं मन्त । मेपिं सुं जः दुगु हे मखु इमि । करुणा हे चायापुसे च्वं ।” शीलदेवीं धाल ।

ताकतुक खँ ल्हाल्हां इमि ई छ्यानाच्चन । ज्योनां सिधयेव सुपर मार्केट वने धकाः बाज्याम्ह व छय्म्ह पिहां वन । शीलदेवीया विहारय् बियाहःगु जातक सफू न्ह्योने तयाः ब्वन । बोधिसत्वया बोधिचर्या जातक बाखं ब्वं वया नुगलय् बोधिचित्त दना वः । छगू सूरय् ब्वनाच्चंम्ह शीलदेवी लुखाया घण्टी सलं भसंग वन ।

सफू छको छ्योनय् थीकाः क्वय् तल । गेट चायेकेत लुखां पिहां वन । गेटपिने दनाच्चंम्ह स्वस्तिराज ।

“ऐ स्वस्तिराज थ्यंकः वयेधुन । घाः वय्कःपिं पिहां भायाच्चन । थ्यनीन जुइ । दुहां नु” शीलदेवीं गेट चायेकाः धाल ।

“ठीकय् जू शीलदेवी तःमां । जि पियाच्चने ज्या छुं दुगु नं मखु” स्वस्तिराजं धाल ।

“दुहाँ वा च्वं ।” शीलदेवीं स्वस्तिराजयात दुने बैठकय् फेतुकल । थःनं नापं फेतुत ।

“छं ज्या ला ठीकय् जू मखुला । ज्या याइपिं नं दु ला” शीलदेवीं खँ थ्वकल ।

“गो तःमां । भी पुलां छांतगु सिंया सामान उलि चलय् मजू । थौकन्हे न्ह्यागुं चाइनिज वइगु दंक दंक । ज्या याइपिं लही नं थाकु ज्या चलय् मजूबलय् ।” स्वस्तिराजं थःगु दुःख प्वंकल ।

“व हे खः हला । न्ह्यागुं देशिं तोपु थौकन्हे । भी पुलांपिसं पुलांगु बनेज्या याये नं थाक्या वल ।” शीलदेवीं धाल ।

“जि नं भीगु सिंकःमि ज्या याये हे मखुत ला धइथें च्वना वइगु । याकःचां याये थाक्या वल । गुहाली नं मदु । काय्मचा मदु ।

दुम्ह छम्ह नं ...” वया खाः खिउँल ।

“जिं च्या दायेके का न्हिं । चिनी दुगु ज्यू मखुला” शीलदेवीं वया म्ह्याय्या खँ ल्हाये माली धकाः जुइ खँ हीकल ।

“दुःख ब्यू वये थें जक जुल ।” स्वस्तिराजं धाल ।

“यमे छु धाःगु । थः हे मखुला भी” शीलदेवी दन ।

निम्हं च्या त्वनाः छगू निगू खँ ल्हाना च्वँच्वं सम्यकपिं थ्यंकः वल । श्राविका ल्हाःतिइ जायेक चकलेट ज्वनाः च्वय् च्वय् धायाः वल । सम्यकं न्यानाहःगु सामान प्वः शीलदेवीया ल्हाःतिइ बिल ।

“भगवान् शरण स्वस्ति भाइ । छयात ह्ययेकेत सुपरमार्केट चाःहिला वया” सम्यकं न्हिलाः धाल ।

“भगवान् शरण सम्यक बाः । जि भचा न्हापां हे थ्यन । डाक्टर साहेबपिं ला थ्यनी मखुनि जुइ ।” स्वस्तिराजं फेतुना च्वथासं दनाः धाल ।

“ज्यू नि अथे ला वये माः । न्हापा छिमि अबु दुबलय् छगू हे जहान थें च्वनाच्वनापिं ।” शीलदेवीं ल्हातिइ प्वः ज्वनाः भुतूपाखे वनेत स्वयाः धाल ।

“छगू निगू धम्म साकच्छा जुइ भी” सम्यकं वया लिक्क फेतुनाः धाल ।

“श्राविका यो मै अन अंकलयात भगवान् शरण धा का” सम्यकं धाल ।

“भगवान् शरण” श्राविकां हिसिचा दयेक धाल । सकलें मुसुमुसु न्हिल ।

“मचानिसें संस्कार स्यना तयादिल । अथे जुयाः मखा जुइ प्रवीण डाक्टर साहेब नं गुलि शील स्वभाव बांलाः” स्वस्तिराजं धाल ।

“भी तले हे थाहां वनेका नु । तले कोथा छगू दयेका तयागु

दु ध्यान च्वनेत धकाः, कःसि दुकयाः । निभाः त्वःथाय् जुयाः अन
क्वानं क्वाः” सम्यकं धाल ।

“अय् शीलदेवी, जिमित च्या छको हयाबीला छं” सम्यकं
कलाःम्हेसित स्वयाः ज्या वात ।

“म्वाःल सम्यक वाः जिं च्या त्वनेधुन । तःमां नं न्हाचः हे
च्या बियादिल” स्वस्तिराजं औपचारिकता क्यन ।

“हानं छगू त्वने का छु जुल । चिकुबलय् नापं” सम्यकं
धाल ।

“अय् धइगु नं दइला । जिं बजि व घासा नं हयाबी”
शीलदेवी याउँक धाल ।

स्वस्तिराज भचा मछाः पह, सुख मदु पह यानाच्चन । इपिं
निम्हं स्वाहानें थाहां वन ।

शीलदेवी भुतूपाखे वन ।

छपु स्वाहाने च्वय् थ्यनेवं चकंगु थाय्चा छकू दु । अन
छचाःलिं सोफासेट तयातःगु दु । टिभि स्वयेगु नं थाय् तयातःगु दु ।
अनं उखे निकू कोथा खने दयेक चायेकातःगु दु । कोथाय् दुने खाता
खनेदु । छकू कोथा खापा मचाः ।

स्वस्तिराजं छचाःलिं स्वल । वया मनं थःगु छें लुमंकल । ‘थः
म्ट्याय् छम्हेसित याकःचा थ्यनेत हे कोथा मगाः । मातनय् च्वंगु
कोथा निकू त्रिशुलीयापिं बालं तयातयागु दु । च्वतय् छकू कोथा
घनेगु, मेगु छकू कोथा बालं बिया ध्यबां मगात धकाः । तलय् जा
नयेत थाय् छकू मुखुला । बालं भचा वइगु मदुसा छेंय् चलय् याये
थाकु । गबले छु याये फइ जिं ग्व । मचाखाचायागु भर धाये व नं
मदु जि । कलाःया पह धाःसा व हे खः । पिरय् जक याइम्ह ।’ वया
नुगः छकोलं गन गन थ्यन ।

हानं मेगु छपु स्वाहाने थाहां वंवलय् कःसिइ थ्यन । कःसि

चकं । यचुसे पिचुसे च्वंक सफा यानातःगु दु । पःखाः क्वय् छचाःलिं
गमलाय् स्वां हो । म्हय् निभाःजलं नं खःबलय् अन न्ह्यइपुसे च्वन ।

“कःसी ला गुलि न्ह्यइपुसे च्वंका हला सम्यकबाः । जिथाय्
छेंय् ला निभाः किरण हे मवः ।” स्वस्तिराजं धाल ।

“भीगु पुलांगु त्वालय् लिक्क लिक्कं ततःजाःगु छें थकानाहइ ।
अले चिजाःगु छेंय् निभाः पनी । खिउँसे च्वनी । न्ह्याथासं अथे हे
खः” सम्यकं धाल ।

कःसि छबालाचा तपुनाः न्हाय्कं खापा छचाःलि तयातःगु
कोथाचा छकू दु ।

“थन च्वने का वा भी” धयाः व कोथापाखे यंकल वयात ।

निम्हं व निभालं क्वाःगु न्ह्यैपुसे च्वंगु कोथाय् दुहां वन ।
सिँयागु मेच निगू तयातःगु दु । मेचय् चिचिपाःगु मासुति लासाचात
लायातःगु दु । कुँचाय् लाक्क चकति निपाः लानातःगु दु । सके इमि
ध्यान यायेगु थाय् जुइ ।

स्वस्तिराजं व मेच क्वथीक स्वल ।

“खः स्वस्ति भाइ थ्व मेच छिमिथाय् हे दयेका हयागु खः ।
छिमि बाः दनिबलय् ।” धाधां निम्हं मेचय् फेतुत ।

“बाःयात गुहाली यानाः जिं नं दयेकागु खः नि थ्व मेच ।
अबुं स्यनाथकूगु ज्यां हे लजगाः चूलानाच्च्वंगु खः । मेगु ला आखः नं
गाक्क ब्वनातयागु मदु । बांलाःथाय् जागीर नयेत ।” स्वस्तिराज
नुगः मछिं पह यात ।

“छिमि बाः जिगु लागि कल्याणमित्र खः । वं हे जितः थ्व
धर्मया लँपुइ लाकाब्यूगु खः । २०४०/४१ सालया शुरुपाखे नकतिनि
नकतिनि नेपालय् गोयन्का गुरु बिज्याःबलय् जिं छुं मस्यू । छिमि
अबुं न्ह्याथासं नाप ब्वनायंकी जितः । लिपा धर्मया रस थुयावल ।
पहिलां शुरुइ धर्मश्रृंग ध्यान केन्द्र दयेकेगु ज्या जुयाच्च्वंगु इलय् खतय्

जुयाः ज्या याइम्ह छिमि बाः । जि नं वया नापनापं जुइगु । छुयाये भचा मत्यवं मन्त व । हानं छुं भचा लिपा ला छं मां नं याकनं मन्त ।” सम्यकं पुलांगु खँ लुमंकल ।

“मां बाः निम्हं मदयाः तसकं दुःख ताया जिं । छिकपिनिगु धर्म ब्याहा यानाः घर गृहस्थी बसय् जुल जिगु । ब्याहा यानाः ठीक हे जूगु खः । लिपा थ्व म्थ्याय् छम्ह दसेनिसें दकों पाना वन । चमेली छुं भचा हे खँ थूम्ह मखु । थ्व म्थ्याय् छम्हसिगु साःप हे पीर का जितः सम्यक बाः ।” स्वस्तिराजं थःगु दुःख प्वंकल ।

“जिं चमेलीशोभाया पहःचहः स्वयाच्चना । वयात नं गाक्क हे सम्भय् यायेमाःगु खनेदु । ध्यान भावना याकेमाल वयात नं । छुयाये व भम्चा छन्त चूलाका बियागु नं जिं हे खः ।”

“अथेला छुं मखु सम्यक बाः । थःथःगु कर्म खः । जितः ला यको हे गुण यानादीगु खः नि छिसं । जिगु लागि ला द्यो हे खः छिकपिं, अले शीलदेवी पीत” स्वस्तिराजं धाल ।

सम्यकं न्हापा जुयावंगु खँ बुलुहुँ कनाहल, “चमेलीशोभा, गुलाफशोभापिनि अबु नं जिमि पासा । चमेलीशोभा मचाबलय् दयाः तुति खुत्यां चूगु हं । व बुसेनसें अथे मखु धाल । वया केहें मचाबलय् स्वाहाने कुतुवने त्यंम्हेसित ज्वंवने त्यंबलय् तक्यनाः दःगु हं । तसकं चोट लाःगु धाइ । अथे जुयाः व केहें हे मयया वन हं । वयागु मनोदशा हे पानावंगु जुयाच्चन । तुति खुत्यां काःगुलिं पय् नं ल्हाः वः मदु हं । केहेंम्ह तःमिथाय् बिया छोट । गुलाफशोभा हानं यको हे रूप नं बांलाःगु जुल । चमेलीया मन बांमलाःगु नं उकिं जुइ । इमि मां नं ला प्वाक्क मत्यवं मन्त नि । लिपा जूलिसे थःछेय् थाःम्ह म्थ्याय्मचा धइथे वयात किजापिसं भौपिसं नं हेला याइगु जुयावल थे । वया बाः जिमि पासां गनं ज्यूथाय् दःसा व म्थ्याय् छम्ह लाका व्यु धाइगु । जिं छन्त खना । मां बाः निम्हं मदयेवं छु नं ला याकःचा

लानाच्चंम्ह । छिमि जः धइगु नं मदु अपाय्सकं मखुला ।”

“जिमि बाः याकः काय् धाइ । निनिपिं नं मदयेधुंकल । मांया पाखें ला थःथिति दु” स्वस्तिराजं धाल ।

“छन्त मचानिसें म्हस्यू । साःप ज्ञानी भलादमी धर्मया खँ स्यूम्ह जुयाः जिं चमेलीया बाःयात धया बियागु खः । छुयाये चमेली भचा खँ मथूम्ह लात ।” सम्यकं धाल ।

“जिं स्यू सम्यक बाः जिगु घर गृहस्थी चूलाका ब्यूम्ह छि हे खः । सकतां ठीक हे जू । छें ला बांलाक थासय् लाकू चमेलीशोभां । ज्या मयाः मजू । वया नुगः चिधंगु भचा मज्यू । शिखायात हेला जुइवलय् वया मांनुगः तसकं ख्वः जिं स्यू । शिखाया भविष्य गथे जुइ धकाः पीर कयाच्चनेगु जिपिं । भी जःखः सुयां हे थजाःम्ह जन्म मजू । जिपिं अभागीपिन्त हे जक थथे जुल ।” स्वस्तिराजं भसुकाः तल ।

“थः पुता खनाः थःत अभागी धाये मिलय् मजू । छं खना च्वना मखुला गुलि अपांगपिं मस्त दु । वया मांबौपिसं इमित गुलि थाकुक् म्वाकातइ । अपांगपिनिता गुलि थाकुक् तालिम याइगु संस्था दु । नेपाल राष्ट्रिय अपांग महासंघ थजाः थजाःगु ...” सम्यकं थुइकल ।

“खने दयेक अपांगपिं जुल । थ्व ला ... गथे धाये लज्या चायापुगु खँ धायेला ।” स्वस्तिराजं खँ पूमवंकल ।

“आमथे मतिइ तये मज्यू” सम्यकं धाल ।

“डाक्टर प्रवीण न्ह्यागु सःस्यूम्ह जूगुलिं सल्लाह भचा याये धकाः थौं वयागु ।” स्वस्तिराजं धाल ।

“ठीक जू । स्वस्तिराज नुगः चकनेमाः । मन हरेश चाये मज्यू । छु ला ध्यान अभ्यास यानाच्चंम्ह खः” सम्यकं थुइकल ।

“आया मा । स्वाहाने गये नं थाकुया वल बुरि जूलिसे” हाहां किस्ति छपाः ज्वनाः शीलदेवी भचा सेंसेमिक थाहां वल । इमि खँ

त्वाःदल ।

“हरे तःमांयात दुःख बी थें” स्वस्तिराजं दनाः वया ल्हातिइ च्वंगु किस्ति काल ।

शीलदेवीं भ्याः क्वय् च्वंगु टेबलचा न्ह्योने हल । नयेगु दुगु किस्ति स्वस्तिराजं उकी दिकल ।

“तःमांयात दुःख बी थें” स्वस्तिराजं हानं दोहरे यात ।

“छुकिया दुःख । छिमि बाः मां दुबलय् छगू हे जः थें जुयाः दुःखसुख व्याकाच्वनापिं भी । का न्हिं सा ... छिपिं वजि नया च्वं । जि कुहां वने का न्हिं । मस्त वइ । इमित वजि ज्वरय् याये । अले स्वस्ति भाइ थन हे बेलि याना वनेगु खंला ।” शीलदेवी व चिकिचाधंगु कोथां तुरुन्त हे पिहां वन ।

“म्हाःल तःमां प्रवीणपिं नाप लायेधुंकाः वना छोये । जि दुःख बीत जक वया थें च्वं” स्वस्तिराजया सुख मताः बेलि याना वने ।

“यमे छु धया आमथे । थःगु हे छैं मखुला । छिमि अबुया पालय् ला सदां हे वयेवने जुयाच्वनी इमि” शीलदेवीं हानं दोहरे यात । अले व बुलुहुं कुहां वन ।

.....

तिरिंग गेटया घण्टी न्यात ।

“ऐ ... मामा वल बाः वल ...” तिन्हुयाः श्राविका लुखापाखे वन । अजिम्ह थ्यने मलाःनि श्राविका गेटय् थ्यन ।

“गुलि जक च्वाकिं । व निं न्हापा थ्यने धुंकल का ।” धाधां शीलदेवीं लुखा खन ।

प्रवीणपिं च्वनावःगु गाडि दुहां वल । चिकिचाधंगु ग्यारेजय् गाडि दिकल । मोटरं पिहां वयेवं हे, “यो लानी धयाः” प्रवीणं म्ह्याय्यात बुल । लसता गाडिया डिकि चायेकाः पसः वनावःगु म्हिचा प्वः पिकयाः ज्वनावल । सकलें छैंय् दुहां वन ।

“स्वस्तिराज न्हाचः हे थ्यने धुंकल ।” शीलदेवीं धाल ।

“अय् ... स्वस्ति अंकल थ्यने धुंकलगु” प्रवीणं धाल ।

“घाः वय्कःयात पीका तयेथें जुल का हला । जिपिं भाटभटेनी पसः छको वनाचवना छेंया ज्वलं भचा कायेत” लसतां धाल ।

“ल्याः मदु । न्हाचःनिसें तले कःसिइ च्वंगु कोथाय् खँल्हाबल्हा यानाचवन निम्ह । बजि नकेधुन । बेलि याना हूँ नं धायेधुन” शीलदेवीं लसतायात धाल ।

“बेलि याकेत छु ज्वरय् याये थें । जिमिसं चिकन न्यानाहयागु दु व हे दयेका बीला ।” लसतां धाल ।

“छिमि बजि छको निं न रे का” शीलदेवीं धाल । लसता धाःसा भुतुलिइ ज्या सनेत स्वल ।

“बजि छको निं न धया । छ धाःसा आमथे यानाचवनीगु हे हिसि मदु । न्हिच्छि अस्पतालय् ज्या सना वयेधुंकल । मफइ” शीलदेवीं भौयात माया क्यनाः धाल ।

“मां नं ला न्हिच्छि छेंय् ज्या सना चवनादीधुंकल नि । श्राविकां नं हायेका चवने यो” लसतां माजुयात धाल ।

“छतिं महायेकू गुलि ज्ञानी जुयाचवनी छिपिं मन्त धायेव । जि ला छु ज्या धकाः थ्व छें छकुती । न्हिनय् बाज्याम्ह व छय् पिहां वन । जि ला उका याउँक जातक सफू व्वनाचवना निभालय् चवना । छिमि निभालय् छको चवने धइगु गन काःवने ।” शीलदेवीं धाल । खय्त ला माजु भौ । मां म्थ्याय् सरह माया क्वातु इमि । छम्हसैं धर्म खन कि मेम्हं नं खनी । परिवारय् शान्ति अनं हे वइ मखुला ।

प्रवीण बाथरुमं पिहांवल ल्हाःल्ली सिलाः ।

“छिपिं बजि छको निं नये सिधयेकि अले स्वस्तिराजनाप खँ ल्हा ।” शीलदेवीं नयेगु टेबिलय् नसाज्वलं न्ह्यच्याकल । प्रवीण व लसता नयेत फेतुत ।

“मांया भपेधुनला” लसतां न्यन ।

“न्हाचः हे सिधल जिमि” शीलदेवीं धाल ।

तलेपाखें सम्यक व स्वस्तिराज कःसिं कुहां वयाः लिभिंंग
कोथाय् फेतुत । श्राविका टिभि च्याकाः कार्टुन च्यानल वयेकल ।
पलख कार्टुन स्वयाः इपिं नं दंग जुल । प्रवीण वजि नये सिधयेकाः
थाहां वल ।

“नमस्ते डाक्टर साहेब” स्वस्तिराजं फेतुनाच्वंम्ह दनाः धाल ।

“नमस्ते, दना दी म्वाः अंकल । जि छि स्वयां व्वजि” प्रवीणं
भलादमी पहलं धाल ।

प्रवीण सोफाय् फेतुल । अबुयात खनेवं श्राविका थः च्वना
च्वनाथासं दनाः अबुया मुलय् फेतूवन । प्रवीणं म्थ्याय्यात कसिक्क
घय्पुनाः न्यतालय् चुप्पा नल । स्वस्तिराजं इमित स्वयाच्वन ।

“स्वस्ति अंकल थौं खँ छु थें । म्हं ला फु मखुला शिखाया
स्वास्थ्य” प्रवीणं स्वस्तिराजपाखे स्वयाः धाल ।

“सकतां ठीकय् खः । अथेसां मेगु ला छु धाये ...” स्वस्तिराजया
छु धाये छु धाये थें यात ।

“अय् बाउ प्रवीण छिपिं अलग्ग च्वनाः खँ ल्हाःसां ज्यू ।
मखुसा कुने क्लिनिक कोथाय् खँ ल्हाःसां ज्यून” सम्यकं इमित
स्वयाः धाल ।

वं वयागु ख्वाः स्वल जिउ धयागु भावं ।

“लानी आः छ बाज्यायाथाय् च्वँ । बाःया पेसेन्ट वल नि
खला” थथे धयाः प्रवीणं थःगु मुलय् च्वंम्ह मचायात सोफाय् तल ।

दनाः धाल, “कुने वनेला अय्सा स्वस्ति अंकल ।”

“ज्यू” धयाः स्वस्तिराज नं दन ।

“अय् बाउ प्रवीण । वर हिटर च्याकाः च्वँ । कुने क्लिनिक
कोथाय् ख्वाउँ” सम्यकं धाल ।

“दये बाः” प्रवीणं धाल ।

प्रवीण व स्वस्तिराज कुनेपाखे कुहां वन ।

इपिं कुहां वनेधुंकाः सम्यकं श्राविकायात धाल, “भी नं कुने वनेगुला मामापिन्थाय् लानी ।”

छुछां मधासे टिभि त्याक्क स्यानाः बाज्यायाथाय् वल श्राविका ।

इपिं बाज्या छय् निम्ह नं कुने भुतूपाखे वन । भुतुलिइ लसता नयेगु दयेकाच्चन । शीलदेवीं पिनें पिनें गुहाली यानाच्चन ।

सम्यक डाइनिंग टेबलया मेचय् फेतुत । टेबलय् ज्वरय् यानाः तयातःगु पनीर छकू कयाः क्वाप्प नल । “अहो साःका पनीर सुनां दयेकूगु” सम्यकं धाल ।

“व का छिमि भौ लसता । गय्च्वंक नपाः साः वया । डाक्टर धाये मत्वः” शीलदेवीया अतिकं हे भौयात च्छायेमाःगु बानि ।

“थन वयाः बाःयात भेजिटेरियन नसा दयेकु दयेकुं सयावःगु । न्हापा मसः” लसता नं लय्तायाः धाल ।

“डाक्टर धइपिं नयेगु दयेके सइमखु । स्व रे का छिमि माजुया खँ” सम्यकं शीलदेवीयात हायेके थें धाल ।

“बिरामीतय्गु प्वाः फानाच्चपिसं नयेगु दयेके थाकुनि । थ्व जुलं ससुद्यो थें न्त्थागुं ज्या ताःलाःम्ह जुयाः का ।” शीलदेवीं धाल ।

माजु ससःबुया खँल्हाबल्हा न्यनाः लसता न्हिला बिल ।

“इमित क्लिनिक कोथाय् वनाः खँ ल्हा धया का मज्यूला” सम्यकं खँ हिलाः धाल ।

“ज्यू निम्ह च्वनाः याउँक खँ ल्हाइ नि” शीलदेवीं धाल ।

“वय्कःपिन्त कफि दयेका यंका बीला” लसतां धाल ।

“ज्यू । छिमि भुतुलिइ इगःमिगः ला छु हानं” सम्यकं भौयात धाल ।

“मजू । उलि यायेत नं । मखंना मानं गुहाली याना च्वनादीगु ।

म्वाःल भासँ धयां खँ हे न्यनादी मखु । सना हे च्वना दी” लसतां धाल ।

“ठीक हे जूनि । ज्या धइगु याना तुं च्वनेमाः अले धकाः जिउ बल्लाना च्वनी । छ डाक्टरयात जिमिसं थुइके माःगु मखुनि” सम्यकं धाल ।

“अथेसां का छुयाये मां याकःचा छैय् ज्या सनाच्वना दी जि मदुबलय् । आः छको आराम यानादीसा ज्यू नि” लसतां धाल ।

धाधां लसतां कफि दयेके सिधयेकल । क्लिनिक कोथाय् दुहां वनाः कफि ब्यू वन ।

“कफि हया” लसतां धाल ।

“नमस्ते डाक्टर साहेब” धयाः स्वस्तिराज दन ।

“नमस्ते दनादी म्वाः” न्हिलाः धाल लसतां ।

“लसता छं स्यू मखुला स्वस्ति अंकलं भीगु कोथाया फर्निचर दको दयेकादीगु” प्रवीणं खँ मेखेर वंकाः धाल ।

“स्यू । जिं प्रवीणयाके न्हापा न्यनागु नि जि ब्याहा यानाः वयाबलय् थ्व फर्निचर दको गन दयेकागु धकाः । अले छिगु नां काःगु । तसकं हे पक्काक दयेकातःगु हानं फाइन नं उलि हे” लसतां धाल ।

“अबुजुं स्यनाथकूगु व हे ज्या छगू ला सः नि जि” स्वस्तिराजं न्हिलाः धाल ।

“शिल्प धइगु तःधं । हानं उलि हे क्वालिटी दु छिगु माल । थौंकन्हे चाइनिज फर्निचर स्वयेजक बांलाः दुनें फुस्कुलु” लसतां धाल ।

इपिं न्हिल ।

“ज्या सयां जक नं मज्यू थौंकन्हे । भीसं भिंगु सिं तयाः दयेकेगु माल जुयाः दंक पिकाये मफु । ज्या तुइगुलिं ज्याला नं

तयेमाल । चाइनिज फर्निचर थौकन्हे जुलं सिँचुंयागु दयेका हइगु नि
व । सिँग्वंयागु मखु । अय् जूबलय् इमिसं दंक दयेके फु । कारखाना
ततःधंगु थासं धाक्व माक्व पिकायेफु । दंगु अले बांलाःगु नं जुइबलय्
भी सिँकःमितय्गु माल न्याःपिं हे मदयेधुंकल । अय् जुयाः थाकु”
स्वस्तिराजं थःगु समस्या ब्वल ।

“न्ह्यागु बनेज्याय् नं विदेशी नाप competition याये
मफयाः हे भीगु लजगाः न्हना वनाच्चंगु जुल” प्रवीणं खँ स्वात ।

इमिगु खँय् ताउत हाला मच्चँसे लसता कोथां पिहां वनेत्यन ।

“लसता कि छु नं पलख च्वँ रे । स्वस्ति अंकलया भचा
काउन्सिलिंग याये धाःगु शिखाया बारे” प्रवीणं धाल ।

लसताया छुयाये छुयाये जुल । “जि भचा लनाः वये का
मज्यूला भुतुलिइ ज्या सिमधःनि” लसतां धाल ।

“ज्यू” प्रवीणं धाल ।

लसता वने धुंकाः इमि खँल्हाबल्हा हानं न्ह्यात ।

डाक्टर प्रवीणं धाल, “शिखा थजाःपिं संसारय् न्ह्याथाय् नं
दु । पूर्वीय देश पश्चिमी देश न्ह्याथाय् नं । थौकन्हय् यको किसिमयापिं
inter sex पिं मध्ये छगू नामं LGBTQ धायेगु यानाहःगु दु ।
थजाःपिं संगठित जुयाः यको संगठन विकसित जुयावःगु दु संसारय् ।
अथेहे १९७० ति पाखेंनिसें anthropologistतय्सं gender
categories या खँ न्ह्योने हल । Feministतय्सं biologixa
sex व psychologixa gender धकाः छुतय् यात । थी थी धर्म
संस्कृति कलाय् नं थजाःपिं सत्वपिनिगु उल्लेख दुगु सिया दी जुइ ।”

“अजाःगु ला जिं अपाय्सकं मस्यू ।” स्वस्तिराजं धाल ।

“थौकन्हे शिखा थेंजाःपिनिगु कानूनी हक हितया लागि
नीस्वनातःगु संस्था Blue Diamond Society दु नेपालय् । अन
वनाः सम्पर्क तये ज्यू । इमिसं थजाःपिनिगु मनोबल थकायेगु ज्या

याइगु जुइ सके ।”

“कानूनी हक अजा:गुपाखे स्वयां थ्वयात जीवन निर्वाह यायेत मा:गु चिन्ता जित: ।” स्वस्तिराजं विचा: प्वंकल ।

“स्वस्ति अंकल जिगु विचारय् भी थ्व संस्थाय् वने ला छन्हु । जि पासा वया बी । अन छुं अवसर दइ ला स्वये” प्रवीणं विचा: बिल ।

“ज्यू वने द:सा ला” स्वस्तिराजं चिहाकयेक लिस: बिल ।

“ज्यू । थ्व हप्ता ला भचा पाय्क दु । मेगु आइतवार पाखे स्वयेका मज्यूला” प्रवीणं धाल ।

“ज्यु उलि याये द:सा ला । जिगु चिन्ता धइगु जिम्ह शिखा शारीरिकं ला असाधारण जुल । तर बौद्धिक रूपं वयात गथे याना: तुतिं चुइकेगु । आख: स हे मस:ला मजू । एस.एल.सी. तक ला थ्यंकल । पास याये मफु । थजा:पिं मस्त छु दिमाग नं कमजोर हे जुइगु ला” स्वस्तिराजं न्यन ।

“खास हे जित: नं बांलाक clear मजू । transgender पिनिगु intellectuality बारे । जिं न्यनेकने भचा याये । लसतां नं गुहाली याइ” स्वस्तिराजं धाल ।

“वयात जिन्दगीइ दु:ख मजुइक थ:गु तुतिं चुइ फयेका थके माल नि जिं । मांम्ह नं भचा हे खँ थूम्ह मखु ।” स्वस्तिराजं ख्वा: खिउँका: धाल ।

“छिगु विचार तसकं बांला: । मस्त abnormal जुल धका: इमित विशेष विचा: यायेगु हे मांबौपिनि कर्तव्य ख: । छिं न्यनादीगु दु जुइ नि बौद्धिक अपांगपिनिगु संस्था । अन सकले अजा:पिं मस्तय्गु निंतिं ज्या जुइ ।”

प्रवीणयागु ताहाक: ग्यसु ला:गु खँ न्यने धुंका: स्वस्तिराजया ख्वालय् लसताया चिं खने दयावल ।

उथाय् लसता दुहां वल कोथाय् । वं धाल, “बेलि यायेला भचा मत्योनि हला पलख च्वनेका न्हिं ।”

“दिसँ रे पीत ।” लसता दुहां वःगु खनेवं स्वस्तिराज थः च्वनागु मेचं दन ।

“छि दना दी मते । थन मेगु मेच दुनि” धयाः लसतां अंगः क्वसं तयातःगु स्तुलचा कयाः फेतुत ।

सकलें पलख ख्वाः चूलाकाः सुंक ।

“स्वस्ति अंकलया शिखायात सक्षम यायेगु मन्तुना” प्रवीणं धाल ।

“बांलाःगु खँ । जिं जिमि पासा मलिनानाप छको खँ ल्हाये का न्हिं । वयागु NGO नं थ्व हे ख्यलय् ज्या यानाच्चंगु । इमिसं थीथी रोजगारीमूलक तालिम बीगु, इमित आत्मविश्वास थनेगु कार्यशाला आदि यानाच्चंगु दु” लसतां धाल ।

वयागु खँ न्यनाः प्रवीण व स्वस्तिराज निम्हसियां ख्वाः चकना वल ।

“स्वयादिसँ स्वस्ति अंकल । निराश जुइमाःगु छुं नं खँ मदु । यकों आशावादी जुइफुगु ख्यः दु । मिखां मखंपिसं ला गजाःगु ज्या याना क्यनाच्चंगु स्यू नि ।” प्रवीणं स्वस्तिराजयात तिबः बीगु भासं धाल ।

“थौकन्हे Disabled धाइमखु । Differetly able धाइ नि स्यू मखुला स्वस्ति अंकलं ।” लसतां धाल ।

“Differently able नं खःनि । इमिगु प्रतिभा खनीबलय् भी चकित जुइ ।” प्रवीणं वः बिल ।

“भीसं अखुन्हु स्वः वनानि मखुला सुनगाभायागु ज्याभ्वः । गुलि च्वन्त्याः इमिगु प्रतिभा । न्हापा ला व सुवर्णकेशरी चित्रकारया म्थ्याय् लचनायागु एकल संगीत शो नं जुइधुंकल । भी शिखामैजा

ला शारीरिककथं व बौद्धिककथं बांलाः हे खःनि मखुला ?”

“मुख्य नं इमित हौसला बीमाः । इमित हेलाया व्यवहार याये मज्यू” प्रवीणं थुइकल ।

“छुयाये भीगु समाजय् थुमित खन कि हे न्हाय् कय्कुंकीगु चलन” स्वस्तिराजं धाल ।

लसतां खँधाः हीकाः छगू मेगु खँ धाल, “स्वस्ति अंकल न्हाचः छिगु सिँयागु फर्निचर दयेकेगु खँ वःगुलिं जितः छगू बिचाः वःगु का भुतुलिइ च्वँच्वं । जिमिगु अस्पताल भवन extend जुयाच्वंगु थासय् सिँयागु ज्या याइपिं मालाच्वन थें, व्यवस्थापनया मिटिंगय् जि नं च्वनागु अखुन्हु । अन जिं ज्या चूलाका बीफइ थें च्वं । अंकलया interest दःसा ज्यू । ठेक्कां ज्या जुइ ।”

“थ्व तसकं बांलाःगु खँ जुल । छं छको कुतः या रे लसता । स्वस्ति अंकल पक्कागु ज्या याइम्ह नं खः, ज्या नं सःम्ह ।” प्रवीणं उत्साही जुयाः धाल ।

प्रवीण व लसताया सकारात्मक सोच न्यँन्यं स्वस्तिराजया ला मिखा हे प्यानावल ।

लँ माला:

डाक्टर प्रवीण व डाक्टर लसतापिनिगु सल्लाह कया:
शिखायात ज्या स्यनेगु तालिम बीकेगु कुतः स्वस्तिराज व
चमेलीशोभाया ।

“चमेलीशोभा, थौं जितः जा नयागु हे तसकं सात । म्हुतुं हे
गाक्क मसला सायाः नःथें च्वं” स्वस्तिराजया ख्याः याये मन दयेकल ।

“अय्ला जिगु ल्हाः हे मसलां जाः थौं स्यू” चमेलीशोभा नं
लय्लय्ताः ।

मांअबुया लसता सलं शिखा नं न्ह्यूल्खाः । आपाःथें मांम्ह
कच्क्च् हालीगु न्यना च्वनेगु बानि जुयाच्चंम्ह शिखायात थौं विस्कं
लकस जुयाच्चन । उकिं शिखा लय्ताः । व आपाः थे लय्ताया
जुइम्ह हे खः । नुगलय् माया दया भाव यको दुम्ह नुगः क्यातुम्ह हे
खः शिखा । मांम्हं क्वानाच्चनीबलय् जक तं वइगु वया । थौं मांबौ
निम्हं लसतां पिब्वयाच्चंगुलिं वया नं लय्ता भय्बिल । थःगु तालं
रिकापि थानाः प्याखंपाः कयाहल ।

“घिघिंतातांघिघिं तातां ...” म्ये हाहां प्याखं हुल । अबुम्हेसिया
जा नये दित । न्हिन्हिउं म्ह्याय्यात स्वयाच्चन ।

“अय् बाःम्ह याकनं ज्योनां सिधयेकि, डाक्टर साहेबयात
पीका तयेमाली” चमेलीशोभां लुमंकल ।

“सि हे धल” धयाः स्वस्तिराज जा नये सिधयेकल । हथासं
कःसिइ चिप तःवन ।

“बाः गन वनेगु । जि नं वये” शिखां धाल ।

“डाक्टर प्रवीण अंकलनाप छत्त तालिम याकिथाय् स्वःवनेगु ।

छन्त कन्हे कंस ब्वना यंके न्हिं” स्वस्तिराजं धाल ।

“तालिम धाःगु छु” शिखां अबोध पहः क्यन ।

“छन्त आखः स्यनेगु, ज्या स्यनेगु धाःगु का लाति” मांम्ह लय्तासलं धाल ।

“लिबात वने न्हिं प्रवीण डाक्टर साहेबयात पीका तयेमाली” धयाकथं उघ्रिमय् स्वस्तिराज कुहां वन । चमेलीशोभाया कःसिइ चिप सिल । शिखां भयालं क्वस्वल । अबुम्ह पिहां वंगु खनेदतले स्वयाच्चन ।

स्वस्तिराज गल्लिं पिने थ्यन । पिने थ्यनेवं घडि स्वल । १०:३० जुल थ्याक्क । थ्व इलय् पियाच्चनेगु खँ जूगु । स्वस्तिराज पलख दनेधुंवलय् डाक्टर प्रवीणया गाडि खनेदत । गाडि न्ह्योने हे दिकेहल ।

न्ह्योनेयागु सीटया खापा दुनें चायेकाहल ।

“नमस्ते अंकल । भासँ दिसँ” प्रवीणं न्हिलाख्वालं धाल ।

“नमस्ते डाक्टर साहेब” धयाः स्वस्तिराज न्ह्योने सीटय् फेतुत । खापा ग्वयेवं गाडि न्ह्यात ।

“डाक्टर साहेबया ज्योनां सिधःगु खः” स्वस्तिराजं न्यन ।

“सिधयेका वया । थन ज्या सिधयेव थनं तुं क्लिनिक वनेगु याना” प्रवीणं धाल ।

“लिमलाःम्ह डाक्टरयात तन्ता बिया जिं” स्वस्तिराजं औपचारिक जुयाः धाल ।

“अथे मखु । जितः नं शिखायात गुहालि याये मं दु । लसताया नं interest कयाच्चंगु दु शिखाया खँय् । वया पासायाके नं सल्लाह यात खनी वं ।”

“गुलि सोंच बांलाः खनी लसता डाक्टर साहेबया” स्वस्तिराजं धाल ।

“जिं नं न्यना कना स्वया सम्बन्धित पासापिंनापं ।
Biologist, Anthropolosgist पिं दु थुमिगु अध्ययन अनुसन्धान
यानाच्चपिं” प्रवीणं धाल ।

“शिखायागु जीवन गथे याना: सुथां लाकेफइ व हे मा:गु
मुख्य” स्वस्तिराजं धाल ।

छताबता खँ ल्हाल्हां स्वस्तिराज व प्रवीण Blue Diamond
Society या अफिसपाखे न्त्यानाच्चन । अन वना: थुपिं Third
Gender पिनिगु संस्थाय् शिखाया लागि छु गथे बांला:गु ज्या
जुइला धइगु भलसा कया: थुखे स्वयाव:गु ।

खँया खँय् प्रवीणं धाल, “छगू खँ कने का न्हिं । थौं Blue
Diamond Society वनेगु बिचा: दुगुलिं जिं म्हिग: भचा internet
य् browse याना स्वयागु third gender जाति धइपिं पौराणिक
कालनिसें उल्लेख दुगु सिल । व articles ब्वना: तसकं interesting
ताल जित: ला । पौराणिक बाखनय् नं Homosexual पिनिगु
उल्लेख मदुगु मखु खनी ।”

“अथे धा:गु माने पौराणिक धार्मिक बाखनय् छु दु धयादियागु
मथुल” स्वस्तिराजं मथू पहलं धाल ।

“Homosexual पिनिगु उल्लेख दुगु खनी धयागु” प्रवीणं
धाल ।

प्रवीणं खँ स्वाकल, “Third genderपिनिगु सम्बन्धय् उल्लेख
धइगु पौराणिक धर्म ग्रन्थय् तकं बांलाका सीदु खनी । उकिं थ्व छगू
असामान्य जीव मखु, सामान्य ख: धका: थुइकेबह: जू धायेत्यनागु ।
शिखाया खँय् मन बल्लाकेमा: धायेत्यनागु दु ।”

गाडि चलय् यायां मन तयेक खँ ल्हाल्हां वंम्ह प्रवीणयात
स्वस्तिराजं अनुरोध यात, “जि ला छुं स:स्यूगु मखु । जित: छको
कना दीसा ज्यू ।”

स्वस्तिराजं गाडि चलय् यायां हे गफ पिकाना हल, “वेदय् नं प्रकृति अनुसार स्वंगू किसिमया मनूत दु धका: धयात:गु दु हं । काम सूत्रय् नं पुरुष प्रकृति, स्त्री प्रकृति व तृतीया प्रकृति धका: स्वंगू दु हं । पुराणय् स्वंगू देवजात दु । अप्सरा धइपिं मिसापिं, गन्धर्व धइपिं मिजपिं, अले किन्नर धइपिं निगुलिं छगूपिं ।”

“किन्नर धा:गु न्यने नं । Star Plus धा:गु channelय् छगू धारावाहिक वयाच्चंगु दु किन्नरतय्गु कहानी । गबले टिभि च्याकेबलय् खं । जित: ला व खनकि हे नुग: सुख मदइगु । शिखां स्वये धाइ धका: channel फेरय् यानावीगु । वया नुगलय् बांमलाक असर लाइ धका: ग्या: जि” स्वस्तिराजं धाल ।

“जिं धायेत्यनागु स्वस्ति अंकल आमथे आपा: sensitive जुयादी मते । उकिया निंतिं जिं छित: थौं ब्वना हयागु” प्रवीणं वयात थुइकल ।

वं हानं खँ स्वाकल, “मेगु महाभारत व रामायणयागु नं खँ दु । महाभारतय् नं शिखण्डी धका: पात्र दु । व छम्ह तेश्रो लिंगी जूगुलिं युद्धय् व न्ह्योने वयेवं भीष्म पितामहनं हतियार चलय् मया: हं । रामायणय् राम बनबास वनेत्यंबलय् प्रजापिसं त:वल । लिपा छिपिं सकल नरनारीपिं थनं तु लिहां हुँ धाल हं । १४दँ लिपा बनबास सिधयेका: व:बलय् व हे थासय् पियाचर्चपिं मनूत दनि हं । छिपिं छाय् थन च्वनाच्वनागु धाल हं । इमिसं धाल हं नरनारी लिहां हुँ धाल । जिपिं मिसा नं मखु मिजं नं मखुपिं छुयाये मसिया: थन हे पियाच्वनागु । रामं इमित यको आशीर्वाद बिल । अले थथे नं धाल, छन्हु संसार चलय् यायेथाय् छिमिगु नं स्थान दइतिनि । स्वस्ति अंकल थजा:गु बाखं न्यनेबलय् न्ह्यइपुसे च्वं हला ।”

“ख: न्ह्यइपुसे च्वं । बरु डाक्टरसाहेब गाडि चलय् याना च्वनागु होश यानादिसँ ट्राफिक जाम दु” स्वस्तिराजं न्हिला: धाल ।

“ठीक जू । अले दु नि हानं शिव भगवान्यात अर्धनारेश्वर धायेगु याः खनी” प्रवीणयात न्हूगु विषय थें जुल खनी थ्व धर्म संस्कृतियागु विषय । वं यको हे खँ सीकूगु जुयाच्चन internet य् ब्वनाः । डाक्टर जूगुलिं सके वया न्हापालिपा थजाःगुलिइ ध्यान मवं जुइ ।

“भी बौद्धपिनि जनबाहाः द्यो करुणामय नं अथे धाइ । मिसाम्ह द्यो नं मखु । मिजंम्ह द्यो नं मखु धाइ” स्वस्तिराजं धाल ।

“अथे धाइगु जिं मस्यू । तर बुद्धया विनयलय् नं प्यंगू किसिमयापिं मनूत धयातःगु दु हं । मिजं, मिसा, उभतोव्यञ्जनक, पाण्डक धकाः हं म्हिगः जिं ब्वनागु ।”

थथे धयाः वं हानं खँ स्वात, “क्रिश्चियन धर्मय् नं Hebrew Bible व New Testament य् Eunuchs धाःपिं Third genderपिं धकाः यक्व विद्वानपिसं तर्क तःगु दुगु जुयाच्चन ।”

“क्रिश्चियन धर्म बारे ला न्यने मनं” स्वस्तिराजं धाल ।

प्रवीणं हानं धाल, “अले दु नि स्वस्ति अंकल । यको हे पुलांगु सभ्यतापाखे स्वया यंकल धाःसा नं Third gender यागु उल्लेख यको हे दुगु खनी । Egypt यागु प्राचीन सम्पदाय् स्वंगू किसिमया मनूत दु धकाः उल्लेख यानातःगु दु हं । Mesopotanian Mythodology इ मिसा नं मखु मिजं नं मखुगु जातयापिं मनूयागु उल्लेख दु धाइ । अथे हे Sumeriann Creation Mythय् Ninmah देवीयाके मिसा वा मिजं अंग मदु । अथे जुयाः जिं धायेत्यनागु स्वस्ति अंकल भी शिखायात कयाः अपाय्सकं मन क्वतुंका दीमते । थ्व छगू प्राकृतिक अस्तित्व हे खः ।”

“खः खः” धायेभनं स्वस्तिराजं छ्थों संकल ।

प्रवीणं हानं धाल, “भाषागतं स्वःसां संस्कृतं व्याकरणकथं स्वंगू लिंग धयातःगु दु । तामिल व्याकरणय् नं तेश्रो लिंगी धकाः

बियातःगु दु । ...” थथे धाधां प्रवीणया खँ त्वाःदल ।

“स्वस्ति अंकल भी थासय् थ्यन थें च्वन” प्रवीणं गाडीया न्हाय्कनं न्ह्योने थ्यंक ख्वाः यंकाः स्वल ।

Blue Diamond Society साइनबोर्ड खने दुगु छँ न्ह्योने थ्यंबलय् लँ धुछि जूगु इमिगु खँल्हाबल्हा त्वाःदल ।

स्वस्तिराजं पिने लँय्सं गाडि दिक्ल । इपिं गेटं दुहां वन ।
दुने चक्कंगु थाय् दु ।

गार्ड न्यन, “सुयात नाप लानादी माःगु थें ?”

“जिपिं सुनील पन्त सरयात नापलाः वयागु ।”

“वय्कः पिहां भाःगु दु ।”

“गुइले लिहां भाइ थें । जिपिं पियाच्वने ।” स्वस्तिराजं धाल ।

“दुने भासँ” गार्ड धाल ।

अन उगु थासय् मुनाच्चापिं तेश्रोलींगी ख्वाःयापिं थ्वः थ्वः मनूत हाला जूगु खनेदु । इपिं सः घ्याँघ्याँ मिंक मे हालाच्चापिं नं खनेदु । इपिं शान्त पहः वयेक च्वनाच्चापिं मदु । गुलिं सोभित मदयेक वखाः थ्वखाः मदयेक प्याखंपाः कयाच्वन । थुपिं मनूत सना जूगु खनाः स्वस्तिराजं ख्वाः गर्खेसे तल ।

‘थुपिं मनूतय्सं थुकथं अर्थहीन जुइक ई छ्यानाच्वन । थःगु जीवनया मूल्य सीका जीविका यायेगु छाया मस्वल । थ्व संस्थां थुमिगु हित यायेत स्वःगु हे खइ । न्हापां थुमिगु मनोवृत्तिइ निं ह्यूपाः हयेमाल ।’ स्वस्तिराजं थथे मनय् तल । वया मन सुख मन्त ।

वया ख्वाः गर्खेसे मिंगु खनाः प्रवीणं धाल, “मन चक्कादिसँ स्वस्ति अंकल ।”

स्वस्तिराजं नमवाः ।

“भी थनयागु अफिस दुने वनेला कि” प्रवीणं धाल । इपिं अन दुने दुगु छँय् दुहां वन । दुने छम्ह स्टाफ वयाः इमित नतूवल ।

“सुनील पन्त सर नाप लाःवयागु जिपिं” स्वस्तिराजं वया
खाः स्वयाः धाल ।

“वय्कः मिटिंगय् भाःगु दु । भचा लं च्वना दीला” व मनुखं
धाल ।

“ठीक जू” स्वस्तिराजं धाल ।

“दिसँ” धयाः इमित waiting lounge य् सोफाय् फेतुइत
धाल ।

“धन्यवाद” धयाः इपिं सोफाय् फेतुत ।

प्रवीणं धाल, “स्वस्ति अंकल छिगु मूड ठीक मजुयावःगु जिं
वाःचाल । जिं न्हाचः गाडिइ थम्हं Internet य् ब्वनागु आधारय्
लुमंगु खँ छुं छुं share यानागु छिगु मन बल्लाकेत जक खः । जिं
छित्तः आः थ्व इलय् थन पियाच्चँतलें जिं डाक्टरी ज्ञानकथं स्यूगुकथं
छुं खँ ध्वाथुइकेगु कुतः याये ।”

“प्रवीण डाक्टर साहेब जितः छकः सीके मास्ति वः छाय्
जिमि मचा शिखा अले मेमेपिं लैंगिककथं असाधारण जन्म जुइगु”
स्वस्तिराजया मलीन सलं प्रवीणयात नं छभाः सुंक तल ।

पलखं प्रवीणं नवात, “खास हे कारण छु धकाः धाये थाकु ।
अनुसन्धानकर्तापिसं थी थी कथं लैंगिक असामान्य मनूपिं LGBTQया
अध्ययन यानाच्चंगु दु । जन्म जुइ स्वयां न्ह्यो biological कारणं
जुइफु धकाः धयातःगु दु । sexual orientation धइगु छगू प्राकृतिक
प्रक्रिया खः । भावनात्मक, बौद्धिक वा मनोवैज्ञानिक कमजोरी मखु
धयातःगु दु । उकिं शिखा सक्षम जुइ मखु धकाः मनय् तयादी मते ।
गुलिं गुलिं समाजय् थुमित मान सम्मान नं ब्यू । इण्डियाय् हिजरापिन्त
लक्षिण, शुभ धकाः नं धाः । थौया युगय् Gender यात छगू न्हूगु
dimension नं स्वयेगु यानाहःगु दु ।”

“विदेशय् जुया वःसा मस्यु, भीथाय् ला थाकुनि । धात्थें

प्रवीण डाक्टर साहेब सुयागु कमजोरीं थजा:पिनिगु जन्म जुइगु ।
मचायागु ला जिपिं मांबौ जुयापिनिगु ला । न्हापा यानावयागु पापया
फल मखा जुइ” स्वस्तिराज निराश दु ।

“पापया फल अथे ला जिं धायेमसः । जिं सःगु डाक्टरी ज्ञानं
स्युगु खँ धाये, स्वस्ति अंकलयात चित्त बुझय् जुइ मजुइ ।” प्रवीणं
धाल ।

“धयादिसँ जितः सीके मन दु” स्वस्तिराजं अनुरोध यात ।

प्रवीणं खँ स्वाकल, “थजा:गु जन्म छुं रोग मखु । यौन अंग
विकसित जुइगुली छगू गडबड वा विश्रृंखल जुइगु जक खः । आपा:
याना: मचा बुइसाथ वा भचा लिपा हे थथे जुइगु सी दयावइ । गुगुं
अवस्थाय् मचा प्वाथय् तिनिबलय् हे शंका जुइगु नं दु । प्वाथय्
जुइगु गडबडी केस स्वया: पाइ । प्वाथय् यौन अंग विकसित जुइगु
अवस्थाय् गबले लाक्क समस्या उत्पन्न जुल वा छु कारण जुल खः
उकी भर परय् जुइ ।”

“प्राकृतिक गडबडी धा:गु गथे” स्वस्तिराजं न्यन ।

“प्राकृतिक गडबडी धइगु जुइ नि इलय्ब्यलय् । स्वयादिसँ
भ्वखाय् ब्वइगु, बाढि वइगु, सुनामि वइगु थजा:गु प्राकृतिक प्रकोप
जूनि मखुला । थथे हे धका: थुइकादिसँ ।”

“अँ अँ” धायेथें स्वस्तिराजं छुयों संकल ।

पलख सुंक च्वने धुंका: प्रवीणं नवात, “जिं थ:गु डाक्टरी
ज्ञानं स्युगु छुं छुं कने । मचा प्वाथय् conceive जुइगु इलय् व हे
क्षणय् व मचा मिसा जुइकि मिजं जुइ धका: निर्णय जुइगु खः ।
मांयागु खेंचय् X X chromosome दइ । बा:यागु शुक्रय् X व Y
chromosome दइ । मांयागु खेंचय् बा:यागु X chromosome
मिलय् जुइगु अवस्थाय् मिसा मचा गर्भाधारण जुइगु खः । बा:यागु
Y chromosome मिलय् जुइगु अवस्थाय् मिजं मचा गर्भाधारण

जुइगु खः । मिसा व मिजंयागु यौन अंग थ्व हे छगू tissue पाखें विकसित जुइगु खः । थ्व tissue मिजं अंग जुइगु खः वा मिसा अंग जुइगु खः धइगु chromosomes य् भर परय् जुइ । अले मिजं हर्मोन दइगु वा मदइगुली भर परय् जुइ । प्वाथय् मचायाके Y chromosome या region पाखें अण्डकोष जुइगु पदार्थ फुतय् जुयावइ गुकिं मिजं हर्मोन पिहां वइ । तर Y chromosome मदुगु XXfetus य् मिजं हर्मोन मदुगु कारणं मिसा यौन अंग विकसित जुया वइगु खः ।”

डाक्टर प्रवीणया ज्ञानवर्द्धक खँ स्वस्तिराजं ध्यान बियाः न्यन । वया ख्वालय् खनेदुगु सुपांय् बलुहुं चिलावंगु खनेदु ।

प्रवीणं थःगु खँ स्वात, “थथे प्राकृतिक रूपं सललं जुइमाःगु ज्याखँ गुगुं अवस्थाय् थ्व सामान्य मजुयाबी । सामान्यकथं विकसित जुइमाःगु मजुसे chromosomal abnormalities वा असामान्यता वयाबी यो । उकिं यानाः लैंगिक complex वइ । मिसा वा मिजं छुतय् जुइगु अवस्थाय् लाक्क घारघुर जुलकि XX व XYकथं पिनें खने दइगु यौन अंग जक मखु वनाप स्वापु दुगु म्ह दुनेया अंग प्रत्यंग नं mismatch जुयावनी । Genetic मिजं fetus याके मिजं हर्मोन मगातकि वयाके मिसा वा मिजं धइगु सीमदयेक यौनअंग वनय् जुया वइ । अथेहे genetic मिसा fetus याके मिजं हर्मोन expose जुलकि नं यौनअंग मिसा खः वा मिजं धकाः सीदइ मखु ।”

“मचाया अबु जुइ नंसां थजाःगु खँ ला जिं गबलें न्यने मनं” स्वस्तिराजं मुसुहुँ न्हिलाः धाल ।

“जिपिं डाक्टरपिसं ला थ्व फुकं ब्वनेमाः । तःगू कथंया third gender पिं दु छताजि जक मखु । गुलिं शारीरिक कथं पूर्ण रूपं मिसा वा मिजं जुइ । तर इमिगु भावना मिजं जुइ । LGBTQ धकाः न्यागू कथंयापिं वर्ग छुतय् यायेधुंकल । थ्व ला स्यू जुइ नि

स्वस्ति अंकल” प्रवीणं धाल ।

“खास हे मस्यू” स्वस्तिराजं धाल ।

प्रवीण न्हिला जक बिल । थुकिइ छुं मधाः ।

“भी शिखायाके अथे यौनअंग निताजि छुं मखुनि । दुनें ला व पूर्ण हे खः । व्यवहार पाः, बौद्धिक स्तर मगाः । थथे असामान्य जुइगु मुख्य कारण छु खः” स्वस्तिराजं जिज्ञासा क्यनाहल ।

“थ्व हे कारण छगू धाये थाकु । गुगुं अवस्थाय् थ्व हे कारण धाये मफइगु नं दु । प्वाथय् दइबलय् नकीगु गुगुं वासः वा मांम्हेसिके हर्मोन सन्तुलन मजुइगु अवस्थाय् नं जुइयो । गबलें मांम्हेसिके ट्यूमर दतकि नं मिजं हर्मोन पिहां वये यो । तर थथे जुइगु सम्भावना तसकं कम । मिजं अण्डकोषं पिहां वइगु मिजं हर्मोन अनुसार genital tissues माःकथं विकसित मजुइगु अवस्था नं दु । गुगुं अवस्थाय् अण्डकोष असामान्य जुइ यो । थ्वं पिकायेमाःगु male hormone सामान्यकथं पिहां वइ मखु । गुगुं गुगुं syndrome दयाच्चनी गुकिं यौन अंगय् जक मखु, मनूयागु शरीरय् मेमेगु organs य् नं असर याइ । प्वाथय् दयाच्चनीबलय् जुइगु हर्मोन असामान्यता abnormalities पाखें मचायागु यौन अंग विकसित जुइगुली गडबड जुइकीगु । जिं स्यूकथं थर्ड जेण्डरबारे प्रोफेसरपिसं अनुसन्धान याना डाइग्नोसिस यायेत स्वयाच्चंगु दु । आशा दु भविष्य थुमिगु जीवन सुथां लाकेत यक्व सकारात्मक ज्या जुयावइ ।”

“जि सःस्यू मजू । उकिं डाक्टर साहेबयागु खँ दकों ध्वामथू” स्वस्तिराजं कातय् यानाः धाल ।

“जिं धायेत्यनागु मू खँ छु धाःसां थुमिगु जन्म असाधारण जुइगु मुख्य हे प्रकृतिकथं सुथां लाक्क जुइमाःगु ज्याखँय् गडबड जुयाबीगु । थ्व हे कारण धायेमफु । उकिं पने थाकु । स्वयादिसँ स्वस्ति अंकल । गुलि मचात असाधारण कथं जन्म जुयाच्चनी ।

निम्ह मचा प्वा: छग: जुया: पेपुना: जन्म जुइगु न्यना दी जुइ । गुलिं अनेअनेकथं अपांग जुइ । मिखां मखीपिं जन्म जुइ । नवाये मस:पिं जन्म जुइ । थथे हे छगू असामान्य जन्म यौन अंग प्रत्यंग सामान्य मजुइगु जक ख: ।”

स्वस्तिराजयात मन थकायेत डाक्टर प्रवीणं यकोकथं खँ पिकयाचन । इपिं पियाचवनागु हे मचाल ।

उथाय् अनयाम्ह स्टाफ छम्हेसिनं इमित कफि हयाबिल, “छिकपिं ताउबिक्क पियाचवना दीधुंकल” धाल ।

“धन्यवाद” धया: इमिसं ल्हा:तिइ कफि काल ।

“छिकपिन्त ताउत पीकेमाल” स्टाफं हानं धाल ।

“ठीक जू । जिपिं थ:पिं आरामं चवनागु दु” प्रवीणं धाल ।

“कफि कयादिसँ” धया: स्टाफ वन ।

पलख कफि त्वँत्वं निम्हसियां खँ दिकल । अन अफिसय् छचा:लिं मिखा व्वव्वं चन । कफि त्वने सिधल ।

स्वस्तिराजं हानं खँ छुत, “शिखा बूबलय् वयाके अथे असामान्यता छुं सी मदु । वयात जिमिसं म्ह्याय् धका: तायागु । बुलुहुं वयागु म्हया बाना, स:, पह:चह: पानाव:लिसे जिपिं ग्यानावल । धाधामधां व ल्यासे जुल धायेला ग्व मिस्तय् जुइमा:गु मजू । दकसिबे जिमित दु:ख धइगु वयात सकसिनं घृणा याइगु सह: याये मफु ।”

“पक्कां ख: । मचा जन्म जुइबलय् व मचा मिसा ख: कि मिजं धका: छुतय् याये मफइगु अवस्था मांबौपिन्त व सत्य सामना यायेत तचोगु पीडा जुइ । मचायाके सीमदुगु यौन अंग खने दयावइबलय् मांबौपिं वा छँज:पिन्त तसकं पीडा व आघात जुइ । थुकिया नितिं स्वास्थ्यकर्मीपिं नाप सल्लाह कायेमा: । मचायात शारीरिक व मानसिककथं वास: यायेमा: ।”

“जिं थ्व हे कुत: यानाचवनागु ख:” स्वस्तिराजं धाल ।

“स्वस्ति अंकलपिनिसं यानाच्चंगु तसकं बांलाः । लसता व जि बरोबर खँ लहाना छिक्पिनिगु बारे । शिखायात माक्को आखः ब्वंकेगु जक मखु बौद्ध परियत्ति ब्वंकाः नुगलय् ज्ञानगुण बियादिल । ध्यान नं स्यनादिल धाःगु न्यना” प्रवीणं धाल ।

“जिं सःथें तालिम यानाच्चना । मांम्ह चमेलीशोभा भचा ताले मजू । मचायात तसकं ब्वःबीगु” स्वस्तिराजं धाल ।

“मचायात ब्वःबीगु वया नुगः क्वतुनीगु ज्या दकसिबे याये मज्यू । आपाः थासय् मसः मस्यूपिनिगु पुचलय् समाजं जक मखु, थःगु हे परिवारं हेला याइगु कारणं थुपिं थःगु छें तोता वनी । अले इमि थःगु हे पुचः दयेकाः म्वाइ । जिं स्वये थ्व जुयाच्चंगु गलत खः । स्वस्ति अंकलं शिखायात माया यानाः हे थासय् तयेगु खः” प्रवीणं धाल ।

“जिगु ला ज्यान हे जिमि शिखायाके । वया जीवन गथे यानाः सुथां लाके, थ्व हे छगू जिगु चिन्ता” स्वस्तिराजं धाल ।

उथाय् स्वात्त खँ पाकाः प्रवीणं भट्ट धाल, “सामाजिक दुर्व्यवहारं थुमित वइगु छगू समस्या दु गुकियात Gender dysphoria धाइ । थ्व धइगु थुमिके छगू मछिं पहः ग्याःचिक्कु पहः, सुयां न्त्योने वने मफइगु समस्या दु । थ्व दक्वेसिकें दइ मखु । Mayo Clinic कं क्यंगु तथ्यांककथं Third gender या १ प्रतिशतपिके gender dysphoria खनेदु । इपिं थःथम्हं थःपिके छगू शारीरिक द्वन्द दु धइगु भावं ग्रसित जुयाच्चनी । थथे मजुइकेत होश यायेमाः । इमित माया मतिना मान सम्मान बियावं वनेमाः ।”

इमि खँल्हाबल्हा जुयाच्चंथाय् स्टाफ छम्ह वयाः धाःवल, “छिक्पिन्त पीका तयेलात । सर थौं थन भाइ मखुत धकाः खबर वल । छिक्पिं छु ज्यां भायागु थें” वं भचा मछिं पहलं धाल ।

धाः ... अपाय्हाकः पी धुंकाः धइथें इमिसं ख्वाः तल ।

प्रवीणं वयात धाल, “जिपिं खास ला थ्व संस्थायागु बारे हे सीकः वयागु । थ्व संस्थां Third genderपिनिगु लागि याना वयाच्चंगु ज्याखँया बारे सीकः वयागु ।”

“छिकपिनि छुं अनुसन्धानया ज्याय् लाकि” वं न्यन ।

“अनुसन्धान ला मखु । जिमि ... थः मचा छम्ह दु । वयागु निंतिं छुं अवसर दइ ला धकाः” प्रवीणं धाल । स्वस्तिराज छुं नमवासे च्वन ।

“संस्थायागु बारे जक जूसा ला जिमिसं थन दुपिसं नं छिमित माःगु information वीफु । जिमिसं याना वयाच्चनागु ज्या, थुमिगु हकहितया ज्या आदि ...” वं धाल ।

“ज्यू । थन थ्यंक वयागु साकार जुइ” प्रवीणं धाल ।

“दुने अफिसय् भाये कि” वं धाल ।

व मनुखं इमित दुने अफिसय् यंकल । अफिस तःकू । चकं, सुचुपिचु । तःधंगु हाकिमयागु टेबिल खालि ।

नापं मेगु टेबिलय् छम्ह मनू फेतुनाः ज्या यानाच्चंगु दु । व स्वयेवं भलादमी खनेदु । बुद्धिजीवि पह वः सःस्यू पह वः । इमित खनेवं मान मिजासं भासँ दिसँ धाल ।

“जि शंकर आचार्य ।”

“जि मेडिकल डाक्टर प्रवीण ।”

“जि स्वस्तिराज ।”

परिचय जुल । नमस्ते आदि औपचारिकता जुल ।

प्रवीण व स्वस्तिराज मेचय् फेतुत ।

प्रवीणं खँ छुत, “जिमि मचा छम्ह दु । १८ दँ ... ति दत ।” खःला धायेथें प्रवीणं स्वस्तिराजपाखे स्वल ।

“२० दँ दत शिखा” स्वस्तिराजं धाल ।

“मचा तसकं जेहेन्दार, भलादमी, माया दया नुगलय् दु ।

वयात थःगु त्तिं चुइफयेक माल धइगु वय्कः अभिभावकपिनिगु चिन्ता । थुगु संस्थाया बारे यको चर्चाय् वःगु न्यनाः जिपिं थन वयागु ।” प्रवीणं धाल ।

“बांलाः ठीक यानादिल । जिमिके यको कार्यक्रम न्ह्यानाच्वंगु दु । न्हापां संस्थाया बारे जानकारी बी छिकपिन्त” शंकर आचार्य धाल ।

“ज्यू । जिपिं information कायेत वयागु खः न्हापां थौं ।”

“Blue Diamond Society पाखें थुमित सामाजिक न्याय बीपाखे कुतः जुयाच्वंगु दु । भीगु संस्थाया कुतलय् यको उपलब्धि जूगु दु । छिकपिसं समाचारं ला सिया हे दीगु जुइमाः । Third Gender पिं Blue Diamond societyपाखें संगठित जुयावःगु दु । भीगु संस्थाया ५२गू ति शाखा नं दु । थुकियागु गुहालिं देसय् मेमेगु संस्था धमाधम चायेका हयाच्वंगु दु । थ्व संस्थां थुमिगु मानव अधिकारया निंतिं ज्या यानाच्वंगु दु । Blue Diamond Society या संस्थापकया कुतलय् सन् २००७ य् सर्वोच्चं थुमित बराबर हक बीगु फैसला यानाः न्हूगु परिवर्तन हःगु खः । सर्वोच्चं थुमित लिंग कोथाय् महिला, पुरुष व अन्य कथं स्वंगू हे कोथा तयाः Third Gender कथं थुमित नागरिकता व मेमेगु परिचय पत्र बीकेगु आदेश सरकारयात यायेधुंकूगु दु । दक्षिण एशियाय् हे LGBT पिन्त बराबर हक बीगु न्हापांगु राष्ट्र भीगु नेपाः जूगु दु । Blue Diamond Society या President सुनिलबाबु पन्तयात Constituent Assembly या सदस्य मनोनयन यानाः तःधंगु अधिकार ब्यूगु दु । उकिं पासपोर्ट नं अथे हे कायेदत । नेपालयागु Census २०११ संसारयागु हे न्हापांगु Census गनकि मनुतय्त् अन्य धकाः Third Gender कथं नां तयेगु यात । तर तथ्यांकय् मक्यन । कानूनी अधिकारलिसें Third Genderपिनिगु हक अधिकार

सुधार जुइगु छुमां दु ।”

व नवानाच्चंम्ह पलख दित । न्यनाच्चंपिसं छुं प्रतिक्रिया वीला धकाः सुंक च्वन । न्यनाच्चंपिसं नमवासैलि वं हानं थःगु खँ स्वात ।

“स्वयादिसँ पश्चिमपाखे थः योयोसँ लिंग परिवर्तन याइपिं दु । समाजं स्वीकार याः । अमेरिकाय् राष्ट्रपति ओबामां सन् २०१६ य् सेनाय् Third Gender भर्ती जुइ दुगु नियम दयेकूगु दु । तर नेपालय् थजाःपिन्त सेनां पितिन । नेपालय् मानव अधिकार दस्तावेजय् कानूनय् बराबर हक बियातःगु दु । मेखेर व्यवहारय् मदु । नेपालय् परिवारपिसं थुमित भेदभाव याइ । परिवारयागु इज्जत वनी धकाः सुनां मखंक मेथाय् छोयेगु स्वइ । सुचुका तयेगु याइ । अथे जुयाः गुम्हं थःगु छँ, स्कूल, समाज तोताः मेगु हे थासय् बस्ति याःवनी । उखेंथुखें ज्या मालाः दुःखी जीवन हने माली । थुलितक्क कि थुपिं यौन व्यवसाय यायेत तकं बाध्य जुइ । आपाः थें विश्वय् यौन व्यवसाय लजगाः जुयाच्चंगु दु थुमिगु । थ्व सरासर अन्याय खः ।”

“छिगु खँ तसकं हे घट लगय् जू उत्साह बढय् जू” स्वस्तिराजं तीजक नवात ।

शंकर आचार्य मुसुहुँ न्हिलाः धाल, “छि हे खः मचाया अबु । मचाया नां ?”

“जि मचाया नां शिखा । वयात सम्बृद्ध जीवन हंकेगु जिगु तातुना खः” स्वस्तिराजं धाल ।

“छिगु सोंच तसकं चोछाये बह जू । भीथाय् नेपालय् आपाः थें जिं न्हाचः नं धायेधुन थुमित समाजं जक मखु, परिवारं तकं हेला यानाः छँ तोतेमाःगु बाध्यता याकाबी । छिगु कुतः जिमिपाखें पुरा जुइ ।”

वयागु खँ न्यनाः स्वम्हं न्हिल । लसता पिज्वल ।

शंकर आचार्य हानं खँ स्वात, “Third genderपिनिगु लागि विश्वय् जुयाच्चंगु अभियानबारे सीकादिसँ । Yogyakarta principle २००७ य् मानव अधिकारया तब्याःगु परिभाषा विसँ सम्बोधन याःगु दु, gender धइगु छम्ह व्यक्तिया आन्तरिक भावनानाप स्वापु दुगु खः गुगुकि वयागु जन्म जूबलय्यागु लिंगनाप वा वं पुनीगु वसः, वयागु सोंच रहनसहननाप स्वापु दये नं फु मदये नं फु । २००६ य् नीस्वंगू Yogyakarta principleया २९ म्ह मानव अधिकारवादी नेतामध्ये छम्ह भीगु थ्व संस्थाया नायो सुनील सर खः ।”

“ऐ ... अहो” प्रवीणं धाल । स्वस्तिराज नं उत्सुक जुयाः न्यनाच्चन ।

शंकर आचार्य खँ स्वात, “अमेरिकाय् 1960sपाखे Gay Liberation movement वा legalization या homosexual acts दु । विश्वय् थजाःगु अभियान जुयाच्चंसां थुपिं Third gender पिसं थःगु यथार्थ सुचुकेत स्वयाच्चनी । थःत समाज वा पासापिसं बहिष्कार याइ धकाः इपिं ग्याः ।

न्हापायागु कालय् विश्वय् तसकं पित हये मज्यूगु (taboo) कथं कयातःगु खः homosexuality यात । बीसौं शताब्दिया लिपांगु इलय् वयाः identity politics विकसित जुइवं थुपिं जातिपिं न्ह्योने वयेगु संगठित जुइगु, थःगु हक कायेगुपाखे स्वयावःगु दु ।

Third genderपिं तःगू कथंयापिं दु, homosexual, lesbians, gay, transgender, bisexual । थुमिके थःगु हे स्वजातिपिंनाप आकर्षित जुइगु कारण biological sex organ विकसित जुइगुलिं धकाः विश्वास यानातःगु दु ।

खय्त ला सामान्यकथं छगू आदर्श थ्व हे धाइकि मनू धइपिं निगू जाति दइ मिसा व मिजं Female व male धकाः । तर छगू

जात अवश्यं दु गुपिं थ्व स्वयां पाःगु Third Gender । विश्वय् यक्व समाजशास्त्री व मानवशास्त्रीपिसं थुमिगु बारे अध्ययन अनुसन्धान यानाच्चंगु दु । दोछिम्ह मनूया जन्म जुइथाय् भिन्हय्म्ह अथवा १.७ प्रतिशत जन्मं छुं नं कथंया intersexual जन्म दु धकाः नं तथ्यांक क्यनातःगु दु ।

“थ्व आधिकारिक तथ्यांक खः ?” प्रवीणं वयागु खँ कातय् यानाः न्यन ।

“एकदम आधिकारिक” वं धाल ।

वं हानं थःगु खँ स्वात, “भीथाय् नेपालय् जक मखु विश्वय् अपो थासय् हे थजाःगु जन्म जूपिन्त समाजं, परम्परागत धारणां हे छगू क्वट्यंगु मिखां स्वयेगु याः । न्हापा न्हापांला मनोवैज्ञानिकपिसं तकं थ्व छगू मानसिक रोग धायेगु याः । १९७० पाखे American Psychological Association धाःगुलिं अनुसन्धानया आधारय् धालकि homosexuality यात छगू मानसिक रोगकथं कायेगु छगू भूल खः धकाः concede यात । अझ सीकादिसँ WHO यागु listय् १९९० तक ला थुकियात छगू मानसिक रोगकथं न्ह्यब्वयातःगु तिनि । लिपा तिनि थ्व खँ हतय् यात । थुकिं सीदु विश्वय् हे Third Gender यात छगू समस्याकथं कयातःगु खः । आम बुभाइकथं मिसा वा मिजं निगू हे जक अलग जाती दु धाःसां थौया युगय् शारीरिक वा मानसिककथं तःगू कथंया सामाजिक प्राणी दु धकाः मथुइकुसें मगाः । नेपाःयागु जनगणना २०११ य् थुमिगु अलग तथ्यांक क्यनातःगु मदु । तर नेपाःयागु LGBT सर्वेक्षणं ४.२० प्रतिशत दुगु न्ह्यब्वःगु दु ।”

वयागु अपाय्हाकःगु informative खँ न्यने धुंकाः प्रवीणं सन्तुष्ट जुयाः धाल, “मानव अधिकारनाप स्वापु दयेकाः थुमिगु हकहितया निंतिं प्रयास जुयाच्चंगु तसकं चोछाये बह जू ।”

“विश्वय् सामाजिक विभेद परिवर्तन जुयां वःगु दु । छिक्पिं विद्वानपिं थें खनेदु । छि ला मेडिकल डाक्टर हे जुयादिल । जि छगू निगू खँ स्वाये । विश्वय् स्वयायंकल धाःसा विभेद तःगू कथं दु मखुला ? तर व विभेदयागु मान्यता म्हो जुयांवःगु दु थौंया युगय् । अमेरिकाय् Black व white दथुइ विभेद । तर अमेरिकाय् छम्ह हाकुम्ह राष्ट्रपति तक जुल । मिजंपिनि न्ह्योने मिसापिंत विभेद दु खः । तर अन्तर्राष्ट्रिय स्तरं मिसापिं दना वयाः थःगु हक अधिकार कयां च्वन । थौं मिसापिसं छु जक याना मक्यं मखुला । जातया आधारय् अछुत आदि विभेद दु । भारतय् डा.भीमराव अम्बेडकरं महान सुधार हल बुद्धधर्मयात आधार कयाः । करोडं हरिजनपिसं बुद्धधर्म नाल । जातभातया आडय् मानव दथुइ अन्याय याइगु हिन्दू धर्मयात परित्याग याना हयाच्चन भारतीय जनतापिसं । भीथाय् नेपालय् समावेशी नीति हल । दलित जातिपिन्त समान अधिकार बिल संविधानं । दलितपिनिगु जीवन उत्थान जुजुं वःगु दु । उथें Third gender यात नं विभेद अवहेलना जुयांच्वंगु दनि । तर स्वयादिसं समय हिलावःगु दु । संसारय् न्ह्यागुं विभेद बुलुहुं कम जुयावःगु दु, मजुसैं मगाः । थ्व मानव अधिकारया खँ खः । सय वर्ष न्ह्योयागु जक इतिहास स्वयादिसं अबलेनिसें विभेद म्हो जुयावःगु दु । विभेद म्हो मजुसैं मगाः । मानव मानवया दथुइ विभेद अन्त्य मजुसैं मगाः ।”

“एकदम सही” प्रवीणं धाल ।

“गुगुं इलय् अमेरिकाय् दासदासी धकाः अन्याय यानातःपिं हाकु जातीपिं खः । थौं इमिगु जातीयाम्ह ओबामा राष्ट्रपति जुया क्यन । भारतय् हरिजनपाखें दनावःम्हं डा.भीमराव अम्बेडकरं देशया संविधान च्वल । थौं भीगु प्रयासं तेश्रो लिंगीप्रति जुया वयाच्वंगु विभेद नं उन्मूलन यानां तोते । विश्वया इतिहासय् तेश्रो लिंगीपिनिगु

न्हूगु इतिहास च्वनीतिनि” व मनुखं भचा जोश हे पिकयाः धाल ।

खँ न्यनाच्चपिं प्रवीण व स्वस्तिराज सन्तुष्ट खनेदु । वयागु अपायहाकःगु lecture सरह खँ न्यनाच्चपिं इमि ई वं हे मचाः ।

थौ स्वस्तिराजयात गबले न्यनेमनंगु न्यनेदत । स्वयेमनंगु स्वयेदत थें ताल । वयात थःगु छचाःलिं लकस भःभः धाःथें तायावल ।

तीजक वं नं थःगु खँ छगू न्ह्योने हल, “जि छिकपिं थें सःस्यू ला मखु । जिं स्यूगु खँ छकूचा तये । भगवान् बुद्धं जाती विभेद, मिसा मिजंयागु विभेद, तःधं चीधंयागु भेदयात तोडय् यानाविज्याःगु खः । वसपोलयागु बोधिज्ञानं सकल प्राणीप्रति अपार करुणा वर्षय् याना विज्यात । गुगु मिसा व मिजं धकाः दयाच्चंगु सम्बन्धय् जिमित विपस्सना ध्यानय् स्यनीगु खँ छकू कने मास्ति वल ।”

“विपस्सना ध्यान धयादिया ।” विपस्सना ध्यान नां कायेवं शंकर आचार्य तसकं उत्साही जूगु खनेदत ।

वयात स्वयाः स्वस्तिराज पलख सुंक च्वनाविल । प्रवीण नं सुनां छु नवाइथें धकाः पिल ।

शंकर आचार्य स्वस्तिराजयात नवाके मब्युसे थःगु विचार निं तल, “जितः नं विपस्सना ध्यान याये मं दु । अन विभेद बिल्कुल मदु, सकसितं समान स्थान दु, न्ह्यागु जात धर्मयापिन्त प्रवेश दु धाःगु न्यना । विश्व न्यंकं विपस्सना ध्यानयागु चर्चा जुइगु सियाच्चना थीथी social media पाखें नं । छिसं विपस्सना ध्यानय् गथे मिसा मिजंयागु बारे धाइगु जितः छको कनादिसँ ।”

स्वस्तिराजं भचा गम्भीर जुयाः धाल, “जिमित ध्यानय् अनित्य स्वभाव स्वयेगु स्यनी । अले दकसिवे थुइकेमाःगु पञ्चस्कन्ध धकाः स्यनी । व धाःगु माने सत्वप्राणी धाक्व चाहे मिसा, चाहे मिजं, चाहे जन्तु जनावर, चाहे कीको, चाहे लखय् च्वनीपिं प्राणी, उलि जक मखु चाहे देवतापिं, अभ्र ब्रह्मदेवतापिं तकं छगू हे स्वभावयापिं

जुइ । व खः पञ्चस्कन्धधारीपिं । सकल प्राणी दथुइ उकिं तःधं चीधं मदु । सकसिकें छगू हे स्वभाव धर्म दु व खः अनित्य । उत्पत्ति जुक्व पञ्चस्कन्ध वानामरूप धर्म विनाश जुइगु थ्व परमार्थ सत्ययात यथार्थ सीकेत हरेक क्षण सजग जुयाः चायेकाच्वनेगु धकाः स्यनी ।”

“परमार्थ सत्य धाःगु छु खः” शंकर आचार्य जिज्ञासापूर्वकं न्यन ।

“प्रज्ञप्ति सत्य व परमार्थ सत्य दु । प्रज्ञप्ति सत्य धाःगु Relative truth खः । परमार्थ सत्य धाःगु Absolute truth खः ।”

“पञ्चस्कन्ध धाःगु छु ले ? जिमि बाः व मापिं नं थजाःगु विषयय् खँ ल्हानाच्वना दी । जिं उस्त ध्यान मबिया ।” प्रवीणं न्यन ।

“पञ्चस्कन्ध माने रूप, वेदना, संज्ञा, संस्कार, विज्ञान खः । रूप परमार्थ छगू अले वेदना, संज्ञा, संस्कार, विज्ञान नाम परमार्थ खः । अय् धाःगु लः, मि, फय्, चां दयाच्वंगु शरीरनापं चेतना स्वानाच्वनी सत्त्व प्राणीपिंके । परमार्थ थुइकेबलय् मिसा वा मिजं धइगु मदु । प्रज्ञप्तिं वा लौकिक सत्यया आधारं जक दइगु” स्वस्तिराजं गम्भीरं धाल ।

स्वस्तिराजयागु विद्वतापूर्ण खँ न्यनाः न्यनाच्वपिं निम्हं पक्क हे जुल । भचा लनाः प्रवीणं हे नवात, “स्वस्ति अंकलयाके ज्ञानगुणया खँ सयेके मानिगु यको दनि खनेदु ।”

“जिमि अबुजुं क्यना थकूगु बुद्धया ज्ञान व हे जितः भरोसा” स्वस्तिराजं धाल ।

“छिगु खँ स्वयेबलय् छिनापं स्वापू तयाः जिमिगु संस्थायात गुहाली कायेमाली धइगु विचार बल । कानूनी हक जक दयां मज्यू । समाजय् परिवर्तन हयेत समाजय् भिजय् जुइमाः धइगु जिगु विचार खः । समाजया मनूतय्गु विचारय् परिवर्तन हयेमाः धइगु जिगु

बिचाः खः । जि थमं नं विपस्सना ध्यान याये धकाः ताःई न्ह्यवनिसें
इच्छा यानाच्चनागु थजाःगु हे ज्ञान छुं दइला धकाः । तर समय मिले
मजुयाच्चन । Third Genderपिन्त थ्व शान्तियागु लँय् लाकेमाः
धयागु विचार वयाच्चंगु ताःई दत” शंकर आचार्य तसकं उत्साही
खनेदु ।

“जिमि म्थ्याय् शिखायात विपस्सना ध्यानय् यंकेत पूर्व
तयारी याकातयागु दु । थन हयाः जिम्ह म्थ्याय्यात थनपाखें नं
तालिम याकाः इलमया ज्या याये फयेके धइगु इच्छा दु” स्वस्तिराजं
धाल ।

“ठीक जू परस्पर गुहालि कालबिल याये भी । छिकपिं हानं
हानं भासँ । भी सर सुनील पन्तयात नाप लायेत हाकनं भासँ”
शंकर आचार्य धाल ।

.....

ताउबिक्क ज्या खेले दुगु खँलाबल्हा यायेधुंकाः स्वस्तिराज
व प्रवीण थःगु लँपु लिनाः लिहां वल । इपिं निम्हं लुधंफुधं थौं ।

ब्व ६

स्वांवा गाः

भवय्या ज्याभवः ला दकों सिधल । थौं भमचा लिलाधू छोयेगु दिं । सुथनिसें माजुम्ह कामिनीया लिलाःगु मखु । लिभिग लाउन्जय् सोफाय् फेतुनाः ज्या याइपिन्त ज्या वानाच्चन । म्हगः खाः स्वयाः लित हःगु सच्छपातं मयाक्क किस्ति सुचुके बियाच्चन । मधिया किस्ति, फलफूलया किस्ति, वसःया किस्ति, शोपीस उलि हे, फुलदानय् स्वां हे गुलि गुलि स्वयां स्वये हे फुगु मखु ।

“गय्च्वंक जक तच्चयेक विधि व्यवहार यानाहःगु थ्व जि ला इकुसे हे च्वन” थथे धाःम्ह कामिनीया सः चंचं धाः ।

“भीसं ग्वय् छोयागु नं ला म्हो मजू नि ।” राज न्ह्योने वयाः धाल । नेपाःया विजनेस टाइकोन राज साहुया ल्हाःतिइ क्रिष्टलयागु बियर ग्लास दु । व ख्यालि पहलं कलाःम्हसिया लिक्क पेपुंक फेतूवल ।

“कम्मू का आः मन लुधन मखुला छं । काय्या ब्याहा हाहां दंदनिसें खनाच्चनागु म्हगस पूवन मखुला” कलाःयात हायेके थें यानाः कलाःयात पाचिना धाल राजं ।

“जि जक काय् खःला, छि काय् मखुथें” कामिनीनं भाःतया छातीइ प्यपुने पहलं लिक्क वन । फेशन व ग्लेमरया शौकिन कामिनी न्ह्याबलें रोमाण्टिक जुइ न्ह्याःम्ह ।

“छथें निं जि हाला मजुया जि कामिनी माय्डम । लिमलाका मजुया काय्या ब्याहा धकाः” राजं कलाःयात हायकेल ।

“छि ला याउँसे च्वं । ध्यवा छकले होला बीवं गाः । जोरदाम याये गुलि थाकु मस्यू” न्याकुंकाः सलं कामिनीं धाल ।

“जोरदाम छु यायेमाःगु । ध्यवा छपो ज्वनाः बजार वन सिधल मखुला” राजं अभ्र हे हायेकाच्चन तिनि ।

“बजार वनेगु अःपुइ धकाः च्वनाला । छगू छगू दत्तले ब्रायण्डेद सामान ताःलाकेत गुलि ब्वां जुइमाः । जापानय्, सिंगापुरय् उलि शपिंग याः मवंगु जूसा ला गन सामान गाइगु । थन नेपालय् ला छुं हे योगु सामान मदु । लाक्व पाक्व चाइनिज सामान मयो थें भीत अ ... खँ ल्हायेबलय् अःपु” कामिनीया बराय् चाःगु सः ।

इमिगु खँ न्यनाच्चवंह माजुमह चन्द्रवतीं नं उलि हे बराय् चायाः धाल, “मणि साहुया याकः छय्या ब्याहा धकाः देसं मिखां स्वइ । क्वह्यंके ज्यूला ।”

“भमचिया थःछैय् स्वयाः ला कम मजू खला योमां भी” कामिनीं माजुयात धाल ।

“जुइ नं मज्यु । ब्याहा याःपिनि तचो यायेमाः न्हापांसंयागु दस्तुर । न्हापा जूसा भव्य्या सल्लिंसं कयाः मसला प्वः, पचिंता मधि, वसः तिसा न्ह्यागुं तचोयेकेमाः ब्याहा याःपिनि पय् नं बीपिं स्वयां” चन्द्रवतीं धाल ।

“भमचिया छैय् स्वयाः भी कम मजून जूला मां” कामिनीं हानं लिसा कयाः धाल ।

“अय् ला इमि नं कम मजू विधि व्यवहार । भीनाप ज्वःलाके माः धकाः फर्मय् यात जुइ इमि नं” चन्द्रवतीं धाल ।

इमि खँल्हाबल्हा जुयाच्चंथाय् मणि साहु न्ह्योने वल । वयागु तःधिकःगु म्ह, तेज दुगु ख्वाः अले धाथें नं महाजन पहः वःगु खँ पिज्वल, “मनूतय्सं स्वइ सुया ब्याहा धकाः । मणि साहुया नां काइ । थ्व मणि साहु कमम्ह मखु जि स्यू मखुला छिमिसं ।”

“छिगु हे नामं देय् न्यनीगु मखा” चन्द्रवतीं भाःतयात स्वयाः धाल ।

“अय् मिस्त छिमि भवय्या कौला जक यायेगु ला जिमित कौला नं याकेगु ...” राज साहुनं ख्याः सलं धाल । भवछिं लय्ताःगु उलि थुलि मदु इमि ।

दँवदँ न्ह्योवनिसें देसय् सुयां मदुथें भःभः धायेक याकःछय्या ब्याहा याये धइगु म्हगस पूर्वगु दु इमिगु । व नं थःगु हे जातः मिलय् जूम्ह, परि थें बांलाःम्ह भमचा चूलात । उकी माथि कुल घराना धुकूपिकू तजिलजि नं थःपनिगु दाँजोय् लिक्क लाःपिं समिध जुल । क्वह्यकिह्यं हालेम्वाः । दकों लुधं फुधं ।

“ज्यू सकसियां नयेनी निं याये भी । थःथितिपिं थ्यंकः वइ वलुहुं छम्ह छम्ह यानाः भमचा लिलाधू छोयेगु स्वये धकाः” चन्द्रवतीं भौपाखे स्वयाः धाल ।

कामिनी नयेथाय् कोथाय् तजबिज यायेत वन । डाइनिंग टेबलय् छचाःलिं फेतुत । ज्या याइपिं भवः भवः वयाः नसाज्वलं न्ह्योने हल । म्हिगःतिनि कोथा ब्यूपिं भमचा व काय्मचा कोथां पिहां मवःनि ।

“न्हूपिं कपल खने मदुनि गो” राज साहुं ख्याः यात ।

“न्ह्यःपाः जुइ इमि । थथें कुहां वइला” कामिनीं नं त्वयेक धाल । सकलें हरर न्हिल ।

.....

म्हिगःतिनि कोथा काःगु भब्यगु व कोथाया लक्जरिस खाताय् न्हूपिं तिपू । न्हूम्ह भमचा पिंकी न्ह्योसलं हाल, “उहुं चिकुल” सिलखय् दुने नं कय्कुनाः पिंकी भाःतया लिक्क वन । मञ्जिल कस्सिक घय्पुना काल । अलेतिनि चाल पिंकीं थःगु म्हय् वसः मदुगु । उकिं चिकुगु खनी । म्हिगः चान्हय्यागु भवःलिं खँ लुमनेवं पिंकीयात मछ्छासे च्वना वल । फांगां थःगु ख्वाः भुन । मञ्जिल हायेकेत ख्वाः उला बिल ।

“अथे यायेमते ले” वं हानं ख्वाः तपुल । मञ्जिलं हानं ख्वाः
उल । निम्ह ख्वाः यायां गाःगु मखु ।

पिंकी वाथाक्क दनादिनाः बाथरुमय् दुहां वन ।

“योम्ह प्लीज जितः तोतावने मते रे” मञ्जिल ख्वाः यानाः
हाल लासाप्पालय् च्वनाः ।

बाथरुमयागु न्हाय्कनय् थःगु ख्वाः स्वस्वं पिंकी भुमिं यंम्ह
थें जुल । वयात विश्वास हे मदु थें जुयाच्चन । थुलिमछि सुख सयल
विलासी वैभवया स्वांमालं वयागु जिन्दगीयात कोखायेकल । व थःगु
भाग्य खनाः थः हे हारय् चाल । स्वर्गय् च्वपिं अप्सरा धाःपिं नं जि ति
भाग्यमानी खइमखु । थथे मनय् तयाः न्हाय्कनय् स्वल । अय् पिंकी
परि थें बांलाःम्ह पिंकी । थःत थम्हं सःतल वं । न्हाय्कनय् ल्यूने
तीजक मञ्जिल खने दयेकः वल । पिंकीं छुं धाये हे मलाःनि वया
पचि म्हय् मञ्जिलया पचि म्ह प्यपुं वल ।

“वा आः हानं छको म्हिगः चान्हय्यागु सीन दोहर याये न्हि”
मञ्जिलं कामुक पहः क्यन ।

“हस् ज्यूका मिष्टर । कुने वने लिवात जितः । न्हूम्ह भमचा
आतलें दना मवः धकाः कुने बय् बय् जुइधुंकल जुइ ।” पिंकी
फुत्कय् जुइत सन ।

“न्हूम्ह भमचा जक मखु न्हूम्ह कलाः नं खः नि छ” मञ्जिलं
ह्यामि पह तोतूगु मखु ।

.....

न्हिच्छं तजबिज इगःमिगः यायां भौभचायात लिलाधू छोये
लिबाये हे धुंकल । सकलें थःथिति मुनाच्चन भव्यगु बैठकय् ।

म्ह जुछिं ह्याउँक वसः जिगिजिगि तिसां त्यूम्ह न्हूम्ह भमचां
सकलें थजिपिन्त भवः भवः अनि यात । भाग्यमानि जुइमा, सौभाग्यवती
जुइमा, याकनं काय्मचाया मां जुइमा । आशीर्वाद बर्सय् जुल ।

पिंकी मछाल दकसिवे लिपायागु आशीर्वादया खँगवः न्यनाः ।

तःधंगु बैठक कोथाय् छचाःलिं थःथितिपिं दर्शक जुयाः
स्वयाच्चन । न्हूम्ह भमचा छम्ह दथुइ लाक्क च्वंगु भव्यगु सोफाय्
फेतुकातल । लिलाधू छोयेत भमचायात बीगु वसः तिसा टेबलय्
जायेक ब्वयातल । छचाःलिं स्वयाच्चपिं थःथितिपिनि मिखा ताताहाः ।
गबले खोलय् याइ थें । गुलि जक ततःजिगु तिसा वसः थें धकाः
सकसियां मन पिपिच्याः स्वये आय्बू ।

“शुरु यायेमाल का । लिबात । द्यो खिउँकाः छोयां बांमलाः”
दकसिवे च्वय् थ्यंक फेतुनाच्चम्ह अजिमाःजुम्ह चन्द्रवतीं धाल ।

माजु जूम्ह कामिनी न्ह्योने वल, “उपहार बीमाःपिं सकलें
न्ह्योने वयेमाल का” वं उखेथुखें स्वयाः धाल ।

“जि नं वयेमाःला” मञ्जिलं ख्याः यानाः न्ह्योने वल भमचिथाय्
लिक्क वन ।

“सकसिगुं न्ह्योने थी मज्यू न्हां वयात” छम्हसिनं ख्याः
यात ।

“का गजाःगु खँ व थः कलाःयात नं थी मज्यू” मञ्जिलं
भमचित घय्पुइ पह यात । सकले हरर न्हिल । भमचा मछालाः
क्वछुत ।

“न्हापां ससःबाज्यानिसें शुरु यायेमाली अय् बाज्याम्ह न्ह्योने
वा” चन्द्रवतीं सःतल । मणि साहु धस्वाक धायेक फुइँक च्वंकाः
न्ह्योने वल । टेबलय् च्वंगु दकसिवे तगोगु तिसा बट्टा ल्हाःतिइ
काल । बट्टा खोलय् यानाः थपाय्माःगु हेराया माः ल्हाःतिइ काल ।
सकसितं क्यनेभनं थय्क ब्वया क्यन । सकसियां मिखा हेरा मालय् ।
भमचिथाय् लिक्क वनाः कोखायेकल । भमचा क्वछुनाः माः कोखाल ।
अनंलि छसिनिसें अजिमाःजु, ससःअबु, माजु, तताजुपाखें तिसाया
सेट सेट कोखायेकल । हेराया सेट, लुंया सेट, मोतिया सेट, भिम्पूया

सेट गुलि तिसाया सेट । भाःत जूम्हेसियां थपाय्मछि फोगु पान
(हर्ट) सेपयागु हेराफो कोखायेकल दकसिवे लिपा । छँयापिनि तिसां
तीक्यगु ज्या क्वचाल ।

“भमचिया ला छाती हे तिसां तपुत का” स्वकुमिपिसं धाल ।

“भयातुया दने हे मफयाच्चनी भमचा हानं” स्वःपिनिपाखें
खँ पिहां वल ।

तिसाया ज्या सिधयेवं किस्तिइ पाय्क यानातःगु वसः बिल
भकाभक । छँयापिनि वसः तिसा बी सिधयेवं पाहां वःपिं थःथितिपिनिसं
म्हति म्हति ज्वनावःगु वसः, गिफ्ट बिल । भमचा जूम्ह पिंकी ला
अनि याये जक धाधां थाके हे जू खनेदु ।

“जिल नि आःला लिबात भमचित थने न्हि” धयाः कोथां
पिने यंकेत स्वल लमि जूम्हं ।

“हनिचा न्हापां लिहां वा” माजुम्ह कामिनीं धाल ।

“लिलाधू वंम्ह भमचा नं लिहां वइला छि नं छु धयादी” लमिं
धाल ।

“ल्याः मदु थौकन्हे मञ्जिलया न्ह्यो मवइ का मखुसा”
कामिनीं धाल ।

“कन्हे कंस वइका” लमिं धाल ।

“अय् ... थ्व ला अन्याय जुल । पिंकी लिहां वइ मखु हं”
मञ्जिल वयाः हाःवल ।

“थ्व ला दस्तुर का भाजु । लिलाधू वंम्ह भमचा उखुन्ह
भाःतयाथाय् लिहां वइ मखु” लमिं धाल ।

“अहं नो वे । जिं ला थ्व दस्तूर माने जुइ मखु । जिं ला
हनिचा बुयाः कया हये जिमि कलाःयात ।”

मञ्जिलं हल्लाखल्ला जुइक ख्याः यात ।

सकलें न्हिल । थःछँपाखे काःवयाच्चपिं पिंकीया तताकेहँपिसं

वयात ल्हाः ज्वनाः ब्वना यंकल । पिंकी सकसितं वने न्हिं धकाः छ्यों
भाय् यात । धचिक्क न्ह्योने दनाः हायेकः वःम्ह भाःत खनाः मछ्छाःपहलं
क्वछुल ।

“जिके धाःसा वनेन्हिं धकाः न्यनेम्वाः अहः स्व जिगु नुगः
गुलि स्यात” मञ्जिल ह्यामि पह पिकानाच्चन ।

“स्वये वि खः माःगु ला वयात हायेकाच्चंगु विचराया खाः
ह्याउँल” माजुम्हं नं ख्याः याये पहलं काय्यात घ्वात ।

स्वयाच्चपिं नं दंग का सकलें ।

भमचा व लमियात मर्सिडेज कारय् तल । वयात बिया
छोयेगु सामान दको लाय्ण्ड क्रुजर गाडी न्ह्यंकल ।

काःवःपिं थःछें खलःपिन्त मेगु मर्सिडेज गाडी तल । स्वंगः
गाडी इमिगु १० रोपनीया कम्पाउण्डय् सररं न्ह्यात । स्वयाच्चपिं
थःथितिपिसं खने दत्तले स्वल ।

ह्याउँगु जः

स्वस्तिराज भुतुलिइ ज्या सनाच्चन । इपिं मां म्थ्याय् निम्हं कोथाय् च्वनाः समाः यानाच्चंगु ला मस्यु । भमचा लिलाधू छोया हइथाय् वनेमानि हालाच्चंगु ।

स्वस्तिराजया नुगः थौं सुथंनिसें चकं । डाक्टर प्रवीण व डाक्टर लसतापिनिगु सकारात्मक सोचं वयात बुलुहुं थनाविल । डाक्टर प्रवीणनापं Blue Diamond Society या शंकर आचार्ययागु प्रेरणादायी खं वयात म्हाय् उर्जा बियाच्चंगु दु । म्हिगः चान्हय् बाचा ई तक निम्ह तिपू शिखाया बारे वहे खँ ल्हानाच्चंगु । स्वस्तिराजं डाक्टर प्रवीणपिं नापं जूगु दकों खँ कलाःयात व्याकल । गन गवले थें जुइक लोमने हे धुंकूगु तिपूया माया तकं जुल इमि दथुइ म्हिगः चान्हय् । सके व हे दकों लुमनाः थौं सुथंनिसें स्वस्तिराज व चमेली शोभा निम्हं चंचं धाः ।

भुतूज्या दकों याकःचां याना बीमाःसां वया कलाः खनाः नुगः भ्यातु मजू । पाछैचिया भ्यातः केँ दाः छकूचा क्वयेकाः साक्क दयेकल । नलू म्येला चिचिकुक तानाः सिसि धायेक पुकल । मुस्या निगः सियाः लोहंमाय् घिसिघिसि धायेक नित । लाभा छकू छ्यानाः नं तल । शिखाचित योगु धकाः आलु निगः नं पुकल ।

स्वस्तिराज भुतूज्या दकों सः । मांबौ निम्हं मदया वनेधुंकाः खुदँ तक ला याकःमि जुया च्वनेधुंकूम्ह व । नपाः साक्क ज्वरे यायेसः व । कलाःम्हेसिया मचा बूबलय् ख्युलं जा थुयाः घ्यो चाकु छकू क्वयेकाः लापीचा छगः पुकाः जा नकी वं । अथे यानाः बाःछि तक मचाबूम्ह लहिनाः ल्हवंक नकाःतिनि थःछेय् लहिके छोम्ह व ।

“न्हिनय् ला छु द्यो खिउँ मजुइकं लिलाधू छोया हइला व भमचा । थिमि मांम्ह्याय्या निं समाः याये लिमलाःगु का ।” स्वस्तिराज याकःचा हे फिसिफिसि न्हिला नं हल ।

नयेगु दको बुकाः कःसिचाय् भारा छगः निगः सिला नं छोट । अभ्रं मांम्ह्याय् निम्हं थाहां मवो ।

“ख्वाउँल धायेव पुकाला छतिं साइ मखु । स्वये बि लिवात कुने वनाः सःता हे वये” पुतुपुतु हाहां स्वस्तिराज कोथाय् वनेत कुहां वन ।

शिखाया ला वसतं पुने सिधयेकाः मांम्हसिया पर्सि सिनाच्चंगु स्वयाच्चन । मुसुमुसु न्हिउ व नं थौं ।

व चिकिचाकूगु कोथाय् छबालाचागु न्हाय्कं न्ह्योने मां म्ह्याय्या फेशन शो जुयाच्चंगु स्वयाः स्वस्तिराज लय्ताल ।

“अरे छिमि मांम्ह्याय् छाय्पे सिमधःनि । जा छको निं नयाः वसतं पुंसा धकाः छिमि वसः घालःमुलः जुइमखु । वसतय् जा नयेगु दाग की” स्वस्तिराजं लसतां धाल ।

“थन थ्व जिपिं try निं यानाच्चनागु का गन वसः पुने सिधइ । अय् च्वंपिं साहुतय्थाय् पय्न् ब्यूम्ह पिंकी । वया भाःतपिन्थाय्यापिसं तस्वीरय् जितः खनीबलय् भमचिया तःमांम्ह ला क्वह्यं धाइ ।”

थौं चमेलीशोभाया नं लय्ताःसू वः । म्हिगः म्हीगंनिसें सम्यक बाःयाथासं लिहां वयाः, अनं हानं डाक्टर प्रवीणयागु गुहालीं बाचा तक निम्ह तिपू शिखाया भविष्य उज्ज्वल यायेगु खँय् अनेक विचार यानाः खँ ल्हानाच्चंगु । माया मतिनां चा बित । उकिं नुगलय् ह्याउँक जः थाहां व इमि थौं ।

“छको स्व धया बांलाः ला जि” पर्सिया पल्लु थय्क फिजय् यानाः चमेली शोभां भाःतयात क्यन ।

“धायेमा:ला छ प्याखंया हिरोनी थें च्वं” स्वस्तिराजं नं ख्या:
यात ।

“हि हि हि ...” शिखा म्हुतुप्वा: तिना: न्हिल ।

स्वस्तिराजं म्ह्याय्या छयनय् पित्तुपिल ।

“try यानागु वस: त्वये निं माल मखुला ज्योनां यायेत ।”
स्वस्तिराजं हायेकल ।

“ख: धया ख:, का त्वल पर्सि” चंचं धा:गु सलं धया:
चमेलीशोभां पर्सि स्वाररं त्व:तल । लुंगि छपु म्हय् हिन ।

“शिखा लानी आम छंगु बांला:गु कुर्ता छको त्वरे सा का
भी जा निं नये” स्वस्तिराजं धाल ।

“म्हा: म्हा: जिगु बांला:गु लं जिं त्व:ते मखु ।” शिखां थ:गु लं
घय्सुया: धाल ।

“क लाती हानं फि हे फिके नि । लनय् दाग की धा:गु का”
चमेली शोभां माया याना: ह्ययेकल ।

“जि चम्चां नये स:” शिखां धाल । इपिं निम्ह तेपू नं न्हिल ।

“छंगु लं पिकिया सिकं बांमला:सां ज्यूला ।” चमेलीशोभां
धाल ।

शिखां पलख विचा: यात, “ज्यू पिकी सिकं जि बांमला:सां
ज्यू । पिकी ला गया:गु बांला: हला । परि थें च्वं जिमि केहेंचा पिकी ।
जि बांमला: ।” शिखां थ:गु अबोध पह क्यन ।

मांअबु निम्हसियां खा: खा: चूलाकल ।

“जि ला जिगु बांला:गु लं त्व:ते मखु अय् ...” हाला: शिखा
तले जा नयेत थाहां वन ।

चमेलीशोभां भचा खा: खिउँकल ।

“छं छतिं नुग: मछिंकेम्वा: । तालिम यात धायेवं, बांलाक
शिक्षा बिल धायेवं भी सिकं नं इपिं प्रतिभाशाली जू धका: गुलिसिया

दसु कनाहल म्हिगः डाक्टरसाहेबपिसं” स्वस्तिराजं धाल ।

“छुयाये भी कर्म हे थज्याःगु” चमेली शोभां धाल ।

“खः न्हापायागु पिनावयागु कर्म अनुसारं भोग यायेमालीगु । तर अथे धकाः कर्मयात जक दोष बियाः मेपिं खनाः नुगः चिधंका च्वन कि हानं लिपायागु कर्म नं बांमलाइगु हं । सम्यक बाःनं भीत गुलि ध्वाथुइकादिल । छं आमथे नुगः क्वतुंके मते चमेलीशोभा । भी शिखा छम्ह दुगु हे भीगु भाग्य खः । भीम्ह पुता खः भीगु लाहि ।” स्वस्तिराजं कलाःयात ब्वहलय् वास्या वास्या यानाः माया क्यन ।

“जि शिखाया मां खः । जिगु नुगः गुलि हियू जिं जक स्यू । मर्चानिसें वयात सकसिनं हेला याइबलय् जि नुगः तज्याइ थें च्वं । जिमि थःछें वनेबलय् पिंकीचित छताजि यानाः शिखायात छताजि यानाः नकी जिमि भौपिसं । गुलाफचित छगू व्यवहार जितः मेगु व्यवहार याइ । भौपिसं जक छाया किजापिसं नं अथेहे याइ । अले हानं छं नं जितः हे जक क्वाइ” चमेली नुगःया दुःख प्वंकल ।

“ध्यवा दुपिन्त, खाः दुपिन्त न्ह्याथासं मान सम्मान याइ । थ्व दुनियायागु दस्तुर हे खःनि । छन्त जितः जक हेला याःगु मखु । जिलाजं भाजु जुयाः ससलय् वनेबलय् विजय साहुयात याइगु मान सम्मान जितः मयाः । अथे धकाः आमथे मन क्वह्यंका मच्चना जिं । नुगः चकंके माः जक धइगु का । थःत दुगुलिइ सन्तोष जुइमाः” स्वस्तिराज मर्चानिसें थः अबुपाखें यको ज्ञान गुणया खँ सीकाच्चंम्ह जुल ।

चमेलीशोभां खँ हीकल, “सम्यक तःबाःया भौ लसतां अस्पतालयागु ठेक्का ज्या दु धाल मखुला ।”

“जितः नं तसकं आशा खनावल । व ज्या ल्हाःतिइ काये दःसाला ज्यू । अन अस्पताल दयेका च्वंथाय् भीत क्वार्टर नं बी हं” स्वस्तिराजया सलय् आशाया किरण दु । चमेलीशोभाया नं मिखा

चकन ।

“भीी अन हे च्वंवनाः ज्या याःवनेगु जुइ ?” चमेलीशोभां धाल ।

“अथे हे जुइ । उलि जक मखु । व डाक्टर लसता नं तसकं सःस्यूम्ह थें च्वं । व व्यवस्थापन समितिइ नं दु हं । थ्व अस्पतालयागु ठेक्का क्वचायेवं अनं मम्मत्त सम्भारय् जागीर नं मिले यानावीफु हं । जिके न्यनाच्चंगु न्ह्याःला धकाः”

“छिं छु धया दिया” चमेलीशोभा खाः चकं ।

“ज्यू धया । मज्यू धायेगु खँ हे मदु । भीगु थ्व चिकिधंगु सिँकःमि ज्यासलं गाइ मखुत भीत । अन क्वार्टरय् च्वंवने दःसा तले प्यतँ छकू नं बालं बिया छोये । दोबदो आपाः दइ । जि थथे मतिइ तयाच्वना ।”

“म्हगस जक जुइगु ला” चमेलीशोभां भचा चिसलं धाल ।

“आशावादी जु चमेलीशोभा । भीत सम्यक तःबाःया परिवारं यको भलसा बियाच्चंगु दु ।” स्वस्तिराजं धाल ।

“सदां नं सम्यक तःबाः व शीलदेवी तःमांपिसं छिगु मांबाःया गुणगान यानादी । साःप हे भिंपिं जुइ वय्कःपिं । जि अभागी माजुवाजुनापं नं ह्वने मखं ।” चमेली शोभां नुगः मछिंकल ।

“जिमि मां व बाः सदां नं विहारय् वनी । जितः मचानिसें बुद्धया धर्म ज्ञान खँ स्यनादी । लिपा जूबलय् सदां ध्यान यायेगु यानादिल । जितः नं स्यनादिल । भीत धर्म हे पासा खः जीवनय् धकाः भलसा बियादी । जीवनय् धर्म ज्वनाः न्ह्याःवनेगु धकाः मन्त्र थें स्यनादी ।” स्वस्तिराजं धाल ।

“छिं नं जितः न्ह्याबलें धयादीगु दु । जिं मथू धायेला गो” चमेली शोभां धाल ।

“उकिं धयागु चमेलीशोभा । छं मन तये सयेकि धकाः ।

थःथःगु कर्म अनुसार भीगु भाग्य जुइ” स्वस्तिराजं धाल ।

“छिगु पाखें जिं ज्ञानगुणया खँ न्यना च्वंसां जि मन तये मसः । जिगु तं वये योगु बानि मज्यू । मचांनिसें सयेके सीकेमाःगु खनी” चमेलीशोभां धाल ।

“अथे जुयाः जिं शिखायात स्यनेकने यानाच्चनागु बौद्ध परियत्ति ब्वंकाच्चनागु” स्वस्तिराजं धाल ।

“मखंना छिं । छिसं कंगु बुद्ध भगवान्या बाखं जितः वयाः कंवइ शिखां । जितः स्यना ब्यू वयाच्चनी व मचां । वं दकों थू । मथूगु छुं नं मदु धया” चमेलीशोभां न्हिलाः धाल ।

“भीसं शिखाया भविष्य जक चिन्ता याये । मेगु नुगः क्वतुंके मते चमेलीशोभा” स्वस्तिराजया नं ख्वाः मुसुका ।

“यो मां यो बाः जा नये पित्यात” तलं शिखा हालाहल ।

“वल वल नु” निम्हसियां पाःलाक्क धाल । निम्हं न्हिला ख्वालं थाहां वन ।

तुतिं बैय् मचू

अपाय्धंगु लिभिंंग लाउन्जय् भव्य भव्यगु सोफाय् फेतुनाः
म्ट्याय्मचा लिलाधू छोयाहइ धकाः पियाच्चपिं थःथितिपिं । गुम्ह
गफ नं यानाच्चन, टिभि नं स्वयाच्चन । तर सकसियां मन आतुर
म्ट्याय्मचा पिंकी लिलाधू वःगु स्वयेत । पिपिउँ थःथितिपिं आय् हे
बुल । सकसियां न्हिनसिया कौला नःगु नं क्वलाः थें जुइधुंकल ।

गुलाफशोभा धाःसा इरुथिरु जुयाच्चन, थाहांकुहां जुयाच्चन ।
फोन जक यानाच्चन उखेंथुखें ।

“अय् भमचा गुलाफशोभा सकसितं क्वाक्क च्या छको त्वंकेगु
ग्वसाः यायेमाल का । आय्बुल सकलें । जिपिं तापाक्क लिहां
वनेमानिपिं । कि म्हाःल वना हे छोये धाये ला ।” छुच्चा पह वयेक
हालेत ला ताः लाःम्ह हे खः माइ निनि छम्ह ।

माइ निनिया खँ तायाः गुलाफशोभा न्ह्योने वल । व नं
मातय् जुइगु ला कमम्ह मखु” माइ निनि । इपिं तःधपिं साहुतय्
दस्तूर ताहाः जुयाच्चन जुइ । भीसं सालाः हये मज्यू । काःवपिं ला
न्हाचः हे छोयागु । जिं चिया व स्नाय्क्सयागु व्यवस्था याये ।” अले
वं आपलखं थः तता चमेलीशोभापाखे स्वयाः धाल ।

“यो चमेली तता भुतुलिइ छको धयाव्यु रे क्वाक्क च्या
हयाव्यु सकसितं धकाः” गुलाफशोभां थः ततायात ज्या वात ।

केहेंनं सकसियां न्ह्योने यो तता धकाः थः नाःगुलिं चमेलीया
मन थाहां वल ।

“दये ज्यू । चिनी दुगु मदुगु छुतय् यायेमाली हला” चमेलीया
सः हे तसः ।

“ज्यु ततां स्वयाः यानाव्यु रे” गुलाफशोभां धाल ।

चमेली लसतां भुतुलिइ दुहां वन तुति खुत्यां काकां ।

ज्या याइपिन्त ज्या वात च्या दयेकि धकाः । धाय्रम्हं चमेली शोभां सकसितं च्या इना वीगु ज्या यात । भुतुलिइ ज्या याइपिन्त धयाः स्नाय्क्स नं हयेकेबिल । शिखा छम्ह नं मांम्ह नापं चंचं धायाः च्या व्यू जुयाच्चन । छम्ह निम्हसिनं शिखायाके च्या मकाः । न्हाय् कय्कुंकाः शिखायात मसोसे ख्वाः फस्वकल । थ्व खनेवं छकोलं हे चमेलीया मूड स्यन । वं थःत च्या का हे मकासे कोथां पिहां वन शिखायात च्वतुक्क सालाः ।

“योमां जितः च्या हे मथःनि धयां” शिखां हाहां मांम्हसिया ल्यू ल्यू वन ।

न्हिच्छिं लय्ताःगु वया मन स्यन । लबय् तयातःगु मेचय् म्हाय्नापं फेतुत । वयेके मखु धाःसां मज्यू वया मिखां ख्वबि वयेकल । पलख लिपा दुनें ज्या याइम्ह छम्ह वयाः च्या निगू ज्वनाः इमित व्यू वल । शिखां आहा च्या धयाः काल । चमेलीशोभां च्या मकाः । च्या व्यूवःम्ह वन ।

चमेलीशोभां थथे याःगु सियाः गुलाफशोभा वयाः घेंघें मिंक हाःवल, “न्हाबलें आमथे जात्रा यानाच्चने माःका तताया नं । सुनां छु धाल अपाय्च्चः । अखुन्हु म्हाय्मचा पित बियावलय् नं अथे हे जात्रा यात का जिमित छिमिसं । छाय् ब्वना हयेगु ले व शिखाचित वंवथाय् । सुंक छैय् तोता थकूसा गाःगु नि ।”

पलख न्ह्यो जक तता धकाः धाःगु सलं जलं त्वःगु निभाः धायेवं हे सुपाचं भुन निम्ह तःकेहैया ख्वालय् ।

“खः खः जिमिसं जात्रा याःवल छिपिं साहुतय्थाय् । म्वाःसां वया का जिपिं” चमेली नं हाल । शिखां त्वाः च्चामुकाः चांम्हेसित स्वयाच्चन ।

गुलाफशोभां धाल, “ततां छाय् जितः महिनागु । जिगु छु
द्वपं दु ।”

“द्वपं छंगु मखु जिगु । छन्त स्वाहाने कुतुके ब्यूसा गाःगु जिं
अबले । जिन्दगीभर लंगडी धायेका च्वनेमाली मखुगु” चमेलीशोभां
धाल ।

थः ततायागु खं गुलाफशोभाया नुगः हे थुं मिन । वं धाल,
“जि मचाबलय् भासं मस्यूबलयागु खँ कयाः जितः गुलि क्वायेगु
छं ।”

“जि थें लंगडी जुयाः म्वाये नंसा सी छं” चमेलीशोभां
धाल ।

“ततां जितः गबले माया यानागु दु केहेंचा धकाः । जिगु
जुनिं मस्यू” गुलाफशोभाया नं नुगलय् स्याःगु खँ भयबिल । थः
मचाया इहिपाःया लसताया बखतय् थः हे लाहिया सद्दे ततां थथे
धायेका च्वनेमाःबलय् गुलाफशोभाया नं नुगलय् स्याः ।

“जिं माया यायेमाःला । छन्त माया याइपिं हजार दु । जितः
थें लोकं हेला याका च्वनेमाःगु मदु । जिमि मचायात हेला याःथें
छिमि मचायात हेला याका च्वनेमाःसा छं सी” चमेलीशोभाया नं
थःगु हे नुगः खँ ।

तताकेहें निम्हसिया म्हुतुं म्हति म्हति कःनि मुयाच्चन । धन्य
इमि निम्ह तताकेहेंपिं लबय् च्वनाः हालाच्चंगु सुनां वाः मताः ।

उथाय् लाक्क हे गेट चाःगु सः वल । घ्वारर घ्वारर गाडी
स्वंगः दुहां वल । सकसियां च्याचि हे त्वःमन । लिलाधू वःम्ह
म्ह्याय्मचायात लसकुस यायेत पिने थ्यन सकलें ।

दकसिवे न्ह्योने वःगु गाडिं पिहां वल इहिपाः यानाः लिलाधू
वःम्ह म्ह्याय्मचा । पकरि जक मदु, मखुसा वयात राजकुमारी सुनां
मधाइ ।

क्यवय् च्याकातःगु मतया जः पिंकीयागु म्हय् लाःबलय् वयागु म्ह छम्हं ज्वाल्ल हे थीत । वं तियातःगु तिसावसः सर्गतय् नगु सरह खनेदत । तजाःगु लाकां, भ्यालभ्याल लूगु लेहंगा घय्सुनाः व तीजक पलाः छिनाः न्यासि वल । चसिचागु म्हय् भ्यातुसे च्वंगु लेहंगां वयात न्यासि वने हे थाकु खनेदु । वयात लमिं वः बिल । पिंकी थःछेय् दुहां वल । वया ल्यू ल्यू वयात ब्वनाहःपिं दुहां वल ।

पिंकीया न्ह्योने धिसिलाक्क खने दयेक वल माइ निनि अले धाल, “थँजिपिं सकसितं अनि याये धायेमाः गय् । आः छ म्ह्याय्मचा जुइधुकल ।”

थँजिपिन्त अनियाये धाधां छ्यों क्वछुकल पिंकीं । “भाग्यमानी जुइमा, सुखी जुइमा, याकनं काय्मचाया मां जुइमा” सुवाःया वा गात ।

ल्यूने थ्यंक दनाच्च्वंम्ह चमेलीशोभायात धाःसा पिंकीं मखं पहयात ।

तीजक पलाः छिछिउँ पिंकी सोफाय् फेतुत, “आयामा सिक्क हे त्यानुल” न्यासि चाः सलं धाल पिंकीं ।

“गय्च्वंले पय्न् वने थाकु कि अःपु” माइ निनि हायेकल ।

“थाकु सिक्क हे थाकु । जितः ला सिक्क हे त्यानु वसः तिसा गयाःगु भ्यातु उहू ...” वया न्यासि चाःगु सः उन्याथुन्याः हे मसिउ ।

“मेगु खँ मय्ल का आम छंगु म्ह छम्हं जाःगु तिसा निं क्यँ रे जिमित” माइ निनि धाल ।

पिंकी न्हापालाक्क थःके च्वंगु तिसा छको निं ल्हाःतिं थिया क्यन । वया ख्वाल्य् तिमिला थित । बराय् चाचां धाल वं, “थ्व हेराया माः ससःबाज्यां ब्यूगु सेट, थ्व गिन्नी माः व लुँया चुरि अजिमाःजुं ब्यूगु सेट, थ्व भिम्पुयागु सेट ससःअबुं ब्यूगु, चन्द्रहार माजुं ब्यूगु, थ्व मोतिया सेट तताजुं ब्यूगु । अले थ्व हेरायागु हर्ट सेप

लकेट जिमि भाःत मञ्जिलं ब्यूगु ।”

पिंकीं छता छता तियातयागु तिसा ब्वयाः क्यंबलय् स्वःपिं
प्याखं स्वयेथें स्वयाच्चन ।

“न्यनेस्वये हे मनं थें का हला ।”

“भाजु नं गुलि हाय्ण्डसम । स्यू सः उलि हे अमेरिकाय्
ब्वनावःम्ह । म्हिगः दुचायेकः वःबलय् तिनि म्हसिल गुलि भलादमी
का हला” छम्हसैं धाल ।

“गथे जक भाग्यमानी हला भी पिंकी ला” स्वयाच्चंपिसं
धाल ।

“थ्व भाग्यमानी जुइगु, अभागी जुइगु दकों हे थःथःगु कर्मया
खेल धाइनि । न्हापा न्हापा यको दान पुण्य याना वयागु दःसा थ्व
जुनी धन सम्पत्तिं पूर्ण जुइ । शील पुण्य याना वया दःसा रूप
लावण्य बांलाइ, स्वस्थ जुइ । थ्व दकों धर्म नियम धाइनि” शीलदेवीं
बुद्धिमतापूर्वक खँ पितहल ।

“खःनि कर्मय् पिना वयागु दयेमाः धाइनि” छम्हेसियां धाल ।

“भी पिंकींला दान पुण्य नं यको हे याना वल जुइ । शील
पुण्य नं यको हे यानावल जुइ” मेम्हसियां धाल ।

“अथे हे ला धायेमाल नि । थम्हं प्यूसा थम्हं लये दइ । कर्म
नियम धाइ नि” शीलदेवीं धाल ।

“शीलदेवी मुमा यको ज्ञान गुणया खँ न्यनाच्चंम्ह जूगुलिं
अथे धाये सः” छम्हेसियां धाल ।

खँधाः मेखेर न्ह्याःगु गुलाफशोभायात मय्ल । वं स्याच्चुक्क
धाल, “धर्म कर्मया खँ आसे ले । पिंकीयागु खँ निं न्यनेमाल का ।”

पिंकीं थःगु खँ स्वात, “छगू क्यने ल्वोमन जिगु बाय्ग छको
बियादिसँ सा” पिंकीं लमिपाखे स्वयाः धाल ।

लमिं वयात बियाहःगु ह्याउँसे च्वंगु ज्वाराज्वारा थीगु बाय्ग

बिल । पिंकीं बाय्ग चायेका: उकिं भ्वं निपा: पिकाल । अले धाल,
“थ्व जिगु नामय् बैक अकाउण्टय् दश लाख ध्यबाया FD कार्ड हं ।
अले थ्व एअर टिकट । यूरोपय् चा:हिउवनेगु हं जिपिं हनिमून ।”

“अहो सा सकसियां” छगूपाखं धाल ।

“लिलाधू वंम्ह भमचित हनिमून टिकट बीगु धइगु ला न्यने
हे मनंका हला” सकसियां खँ जुल ।

पिंकीं न्यासि न्यासि चा:गु सलं नवात, “जि नं गजा:गु
सरप्राइज हे जुया का । स्वीट्जरलायण्ड, जर्मनी, इटली, ग्रीस,
पोर्तुगल, फ्रान्स वनेगु हं जिपिं । schengen visa कायेगु हं । जि
ला सि हे मस्यू । न्हापा जिपिं डेटिंग वनेबलय् गबलें नां मका:
मञ्जिलं । जित: सरप्राइज यायेगु धका: मधयागु हं ।”

विदेशय् वने नंसां इण्डिया व बैकक तक जक वनेनंम्ह
पिंकी यूरोप चा:हिउ वनेगु व नं भा:तनाप हनिमून वनेगु । एयर
टिकट ल्हा:तिइ क्यनाच्चंम्ह पिंकी सर्गतय् थ्यंथें च्वं ।

“व:गु मछि देश वनेबलय् गुलि त्यानुइ जुइ म्हा:ल जि ला ।
बैकक वनाबलय् ला गुलि त्यानु जि लुमं” वं धाल ।

“छं त्यानुसा छिमि भा:तं बुया यंकी का छन्त” स्वयाच्चंम्ह
छम्ह थ:थितिं ख्या: याना: धाल । सकलें हरर न्हिल ।

“धात्थें जित: ला यूरोप चा:हिलेगु तसकं हे excited
जुयाच्वन । थथें हे प्लेनय् ब्वये मास्ति वयेधुंकल ।”

पिंकी विदेश वनेगु खँ पित ह:गुलिं मांम्ह गुलाफशोभा धा:सा
थथे धाल, “आ: थथें वने फइमखु नि । ब्याहाया त्यानु लंकेमालनि ।
आ: भचा थ:छेंय् निं चाहिना: च्वनेगु का ।”

“तुरुन्त गन जुइ ममि नं छु धाइ बा: । भिसा कायेमानि ।
ममिं उलि नं मस्यूला । टिकट जक तिनि का थ्व” थ:गु ल्हा:तिइ
च्वंगु एयर टिकट क्यना: पिंकी मांम्हेसित धाल ।

पिंकीया त्यांत्यां खँ न्यनाच्चंम्ह लमिं धाल, “पिंकी थःछँ जक थ्यने धुनेवं सः हे ततःसः जुल नि । न्हाचः अन कोछुनाच्चंगु गय्च्वं छयों हे धमस्वाः ।”

“भमचा धइपिं मछाले ला माःनि” माइ निनिं नवात ।

“छाय् मछालेमाःगु भमचा धइपिं ।” वातावरण हे मेगु थें च्वंक शिखा छम्ह घाय्क मिंक थपाय्सकं हालाहल ।

वयागु सलं सकलें छको अवाक जुल ।

“थ्व शिखा तता छम्ह छाय् न्हिच्छं हे वयेमाःगु । वया छु ज्या थन । सोभित हे मदयेक हालीगु बाहेक मेगु छु ज्या वया” पिंकी ख्वाः स्यंकाः मांम्हसित धाल ।

गुलाफशोभां छुं मधाः, ख्वाः जक पकुपकु चिंकल ।

सुनां छुं हे धाये मलाः शिखा हुरर हे वनाः पिंकीया लिक्क वनाः हाःवन, “गयाःगु बांलाः जिमि पिंकी । सिक्क हे बांलाः आहाःसा । योमांसा गुलि तिसा तियातःगु भन हे बांलाः । भी फोटो काये न्हिं ।”

शिखा वया लिक्क वनाः थःगु मोवाइल संकल ।

पिंकीं गपाय्सकं ख्वाः स्यंकाः शिखायात तम्बः ख्वालं स्वल ।

“छंगु न्यताः नाइसे च्वं हला” धयाः शिखां पिंकीया न्यताल्य् थीत ल्हाः यंकल ।

“छी ... जितः ला सिक्क हे घच्चा थज्याःपिं मनूत खनाः” धयाकथं पिंकीं शिखायात च्वत्यंक घ्वाना छोट । फी मफयाः शिखा थस्स पाःवन ।

“योमां जितः केहेंचां घ्वाना छोट” दँ नं मदँसे अन हे हालाच्चन ।

अपाय्जि रहर बहर यानाच्चंथाय् छकोलं वातावरण हे हिल । सकलें वाताहां जुल ।

“गथे त्याः थथे जात्रा जक यायेगु ला छिमिसं जिमित”
गुलाफशोभां तमं न्याक्क हे हाल ।

पिंकीयात वसः तिकीम्ह हेयर ड्रेसर सुनीता नं अन हे दु ।
पिंकीयात तिसा वसः तोकेवीत धकाः थौं नं वयात सःतातःगु खः ।
उम्ह सुनीतायात धाःसा व दृष्य असह्य जुल । वं न्ह्योने वनाः
शिखायात थना बिल ।

वं पिंकीपाखे स्वयाः धाल, “पिंकी थ्व छिमि तःमांया म्ह्याय्
धइगु मखुला । छं तता मखुला । आमथे misbehave याये मज्यू थें
च्वं जिं स्वये ला” थथे धयाः सुनीतां शिखायात थनाः मेखेर व्वना
यंकल ।

“तःमांया म्ह्याय्ला काय्ला सुनां धायेफु” सुनानं थथे धाःगु
तायाः सुनीता थपक्क दित । वं शिखायात तुंक स्वल । सुनीताया
खाः गम्भीर जुल ।

न्हाचःनिसें हुंकन ध्याकुनय् खने मदयेक फेतुनाच्वंम्ह
चमेलीशोभां छयों हे धमस्वाः ।

“यो मां जितः केहेंचां घ्वाना छेत ...” धयाः शिखा थः
मांपाखे व्वांवन ।

चमेलीशोभां धाःसा न हे मवाः । लिपा वाथाक्क दनाखतं
शिखायात ल्हाः ज्वनाः लुखापाखे वन । सुनीता नं इमि ल्यू ल्यू वन ।

“आन्टि mind याना दीमते । शिखायात care यानादिसँ”
सुनीतां धाल ।

“धन्यवाद मय्जु जिपिं लिहां हे वनाछोये” चमेलीशोभां
धाल । शिखायात ल्हाः ज्वनाः चमेलीशोभा लुखां पिहांवनेत्यन ।

इपिं पिहां वनेत्यंगु खनाः सुनीतां धाल, “आन्टि डिनर नयाः
भायेमाःगु ।”

“म्हाःल वना हे छोये छितः धन्यवाद” चमेलीशोभा लिहां

वनेत जुल ।

इपिं लिहां वनेत्यंगु खनाः बाज्योति वंम्ह इमि थःथिति मिसा
छम्हसें पं वल, “मज्यू छिं चमेलीशोभा मय्जु । बेलि यानाः भासँ ।”

“म्हाःल थज्याःगु हेला याकाः च्वने नं मय्ल” धयाकथं
चमेलीशोभा शिखायात ल्हाः ज्वनाः फताफत हे वन । गेटं पिहां
वना छोट ।

सुनीता व थःथितिम्ह मिसां वातां स्वयाच्चन ।

भमचाया वसः तिसा स्वयेगुली दंग जुयाच्चपिं सकसित
चमेली शोभा व शिखायात नुगल्य् लाःगु घाः खना च्वने लाःगु
मखु ।

ब्व ५

शान्तिया त्वाथः

यँया ज्योति भवनया प्रांगनय् १२:०० बजेतिनिसें साधकपिं वयेगु शुरु जुल । धर्मश्रृंगय् भिन्हुया विपस्सना ध्यान शिविरय् वनीपिं साधकपिं वयालिसे रजिष्टर याकाच्वन । थन लच्छिया निन्हु थुकथं हे धर्मश्रृंग ध्यान केन्द्रय् वनीपिं साधकत मुनी ।

“रजिष्टर याये सिधःपिं निभालय् पियाच्वनादीसां ज्यू । बस वलकि भी वनेगु जुइ” सम्यकं अन दुपिन्त धाल ।

“ज्यू हस् । जिपिं लं च्वने” म्हति म्हति बाय्ग छपो छपो ज्वनाः अन मुनाच्वपिं मनूतय्सं धाल ।

“न्हूपिं साधकपिन्त orientation जुइ धाःगु मखुला” बर्मु ख्वाःवःम्ह ल्याय्म्हचाम्हं ग्वसाः ग्वया च्वपिंके न्यंवल ।

“खः छिउ । सकलें थ्यनकि १:०० बजे लिपा orientation class जुइ” सम्यकं तायाः लिसः बिल ।

सम्यकया भचा लिमलाः खनेदु । अवाय्ती ज्योति भवनया गेटपाखें स्वस्तिराज दुहां वयाच्वन । वयात खनाः सम्यक पलख दनाः स्वल । वया ख्वाः चकन । दुहां वयाच्वंम्ह स्वस्तिराज न्ह्योने मथ्यंतले दनाः स्वयाच्वन ।

“नमस्ते सम्यक बाः । जि नं रजिष्टर याकेगुली गुहाली याये धकाः वया” न्ह्योने थ्यंकाः स्वस्तिराजं ल्हाः निपा जोडय् यानाः धाल ।

“नमस्ते । जिल का छ वःगु स्वस्तिराज । थन भचा गुहाली याइपिं भोलेन्टर मगानाच्वंगु । ठीक हे जुल । थौं पिनें वःपिं वरिष्ठ ध्यान आचार्यपिं नं दुगुलिं जितः नं भचा लिमलात ।”

“छं म्ह्याय् भी शिखा मय्जु ठीक जू मखुला” सम्यकं धाल ।

“ठीक जू । इपिं मां म्ह्याय् निम्हेसितं शिविरय् यंके धकाः नं मनय् वयाच्चन । शिखा च्वनेफइला” स्वस्तिराजं धाल ।

“तसकं बांलाःगु विचार । का लिपा खँ ल्हाये । अन च्वनाब्युरे स्व । व याकःचा जुयाच्चन ।” रजिष्टर टेबलय् क्यनाः सम्यकं धाल ।

भुइजःसि च्वय् दुगु धर्मश्रृंग विपस्सना केन्द्रय् ध्यान याःवनीपिन्त व्यवस्था जुइगु थ्व थाय् यँया कान्तिपथय् च्वंगु ज्योति भवन । थन लच्छिंया निक्वः थथे मनूत मुनी । साधकपिन्त माःगु व्यवस्था जुइ । न्हूपिन्त स्यनेकने नं जुइ । थन साधनाय् वनेत पियाच्चपिं मनूत छम्ह छम्हसिगु ख्वाः कान्तिमय । ज्या यानाच्चपिं नं मैत्रीपूर्ण मिजासय् । मानो कि थ्व थाय् छगू धर्मया पुसा पीत दयेकातःगु तःधंगु ख्यः ।

भचा ई वनेवं ज्योति भवनया क्याम्पय् दुने ततःगोगु बस निगः दुहां वल । साधकपिन्त ध्यान केन्द्रय् यंकीगु बस । भोलुन्तरपिसं छसिंनिसें नां काकां साधकपिन्त सःतल । म्हति म्हति पो ज्वनाः बसय् थाहां वन । उमेर वंपिं थःगु बाय्ग कःघाये मफुपिनिन्त भोलुन्तरपिसं गुहाली यात । निगः बसय् थाय् मदयेक जाः ।

सकले साधकपिन्त बसय् फेतुके सिधयेवं स्वस्तिराज वयाः सम्यकयात धाःवल, “थौं यक्व साधकपिं दुथें च्वं । जि च्वय् थ्यंक हे वनाबीला गुहाली यायेत सम्यक बाः” स्वस्तिराजं सम्यकयाथाय् वनाः धाल ।

“जि ला ज्यू । तर छन्त लिहां वयेत साधन मदइला हानं” सम्यकं धाल ।

“जि पब्लिक बसय् लिहां वये नि” स्वस्तिराजं धाल ।

“ज्यू का साधु साधु । बर छं छँय् खबर यायेमाःसा याना

छो” सम्यकं धाल ।

“ज्यू दये” धयाः स्वस्तिराज बसय् गल । फेतुइगु थाय् मदये धुंकल । व दनाः हे वन ।

बस निगः सुरर न्ह्यात शान्तिया त्वाथः गयेगु लँपुपाखे ।

भुइजःसि च्वय् व शान्तगु थासय् वनेत पाःगयाः बस थाहां वलिसे च्वनावंपिनि मन याउँसे च्वनावल । ख्वाः प्रफुल्ल जुयावल । मजुइ छाया तथागत शास्तां क्यना बिज्याःगु दुःखं मुक्त जुइगु लँपु म्हसीकेगु थाय् दु अन विपस्सना ध्यान केन्द्र । गेटया न्ह्योने बस दिकेवं बुलुहुं मनूत बसं कुहां वयाः ध्यान केन्द्रय् प्रवेश यात ।

व थाय्यागु अद्भूतगु शान्ति । दुने पलाः तयेवं म्ह छम्हं सिचुकू । मनूतय्गु स्वभाव यन्त्रवत शान्त जुयावं । ध्यान यायेगु थाय्पाखे वनेत स्वाहाने त्वाथः त्वाथः कुहां वनेगु दु । साधकपिं बुलुहुं स्वाहानें कुहां वन । भचा क्वसं थःगु निवास कायेत न्यनेकने यायेमाःथाय् लाइन च्वन सकलें । सुं हथाय् मचाः । न्हापा लाः त्याः यायेगु प्रवृत्ति नं मदु । कोथाचा दुने च्वनाः ज्याखँ यानाच्चपिसं वःपिन्त मैत्रीपूर्ण व्यवहारं मिजास यानाच्चन । साधकपिनिगु ध्यबाया पर्स, मोबाइल कयाः दुने हे म्हिचाय् सुरक्षित तल । साधकपिसं आवलि पिनेयागु संसारनाप बिल्कुल स्वापू तये मज्यूगु अनया नियम । साधकपिन्त निवासयागु भ्वं बियालिसे लसकुस यायां छोल ।

थ्यंकःवःपिन्त च्या व बिस्कुतया ग्वसाः दु । वःलिसे च्या बिस्कुट बियाच्चंम्हस्या ख्वाः यचुसे । मानो कि छम्ह रागविहीनम्ह व । कान्तिमय ख्वाः सकसियां । च्या बिस्कुट काकां वन । छचाःलिं मेच तयातःगु दु । छगू छगू मेच ल्ययाच्चन ।

थः थः अपरिचितिपिं सकलें । तर च्या त्वनेगु भवलय् म्हसीका कालबिल ज्या नं जुयाच्चन ।

“कन्हेनिसें ला आर्य मौन जुइ । थौं हे म्हसिके तासिके याये

खला” थथे खँ जुयाच्चपिं नं दु ।

भोलुन्टरपिसं साधकपिन्त च्वनेगु आवास गृह क्यनेगु ज्या यात । साधकपिनिगु सामान पो ज्वनाविल । इपिं च्वनेगु थाय् क्यना बिबिउं वन ।

स्वस्तिराज नं थाहां कुहां जुयाः व हे ज्याय् लगय् जुल । वं ध्यान च्वंःपिं साधकपिनिगु हलंज्वलं क्वबियाः इमित गुगु छेँचाय् गुगु कोथाय् च्वनेगु धकाः थाय् क्यनेगु ज्याय् तल्लीन जुल ।

बुलुहुँ सकसिगुं थाय्बाय् थासय् थासय् लात । लँपुचा पतिं निर्देशन बीगु बोर्ड तयातःगु दु । निर्देशन बोर्डय् च्वयातःगु आखःग्वः ब्वनाः गबले छुछु यायेगु धकाः नियम सीकाच्वन न्हूवःपिं साधकपिसं ।

ज्या क्वचाः थें च्वनेवं स्वस्तिराजया लिहां वने ला च्वने ला छुयाये छुयाये जुयाः याकःचा दनाच्वन ।

ल्युनें सुनानं, “नमस्ते स्वस्तिराज भाइ ।” धाःगु सलं वं लिफः स्वल । मदन गुरुबाः खनी । वसपोल थुगु ध्यान केन्द्रया प्रमुख आचार्य । थ्व हे थासय् च्वनाः सकसित धर्मरसपान याकाच्वंम्ह श्रद्धेय व्यक्ति ।

“नमस्ते गुरुबाः” धयाः वं म्ह क्वछुनाः आपालं आदरभाव तयाः नमस्ते धाल ।

“म्हं फुला स्वस्तिराज भाइ । शिविर च्वं भायागु खः कि धर्म सेवाय् । छि ला थुखेपाखे मभाःगु नं यको दत थें च्वं” मदन गुरुबाःनं मैत्रीपूर्ण शिष्टाचार खँ ल्हात ।

“गुरुबाः थौंला जि पलख जक गुहाली याये धकाः वयागु” स्वस्तिराजं भचा सुख मदुगु भाव ब्वयाः धाल ।

“ठीक जू बांलाः । फइबलय् भासँ रे” मदन गुरुबाःनं धाल ।

स्वस्तिराजयात गुरुबाः ध्वदुक नाप लाःबलय् छकूचा खँ ल्हायेगु मंदत । वं इनाप यासे धाल” गुरुबाःया लिलाःला थें आःबलय् ।

छगू खँ सल्लाह यायेदःसा ज्यू ।”

“छु खँय् थें” मदन गुरुबाःनं धाल ।

“जि म्थ्याय् नीदँ दत । भचा Normal मजू व । ध्यान शिविरय् तये जीला” स्वस्तिराजं धाल ।

“फेतुनाः खँ ल्हाये का नु” धयाः मदन गुरुबाःनं लिक्कसं फेतुइगु थाय् दुपाखे व्वनायंकल ।

“म्थ्याय्यात छु जूगु ले” मदन गुरुबाःनं खँ तल ।

स्वस्तिराजं भचा मछिं पहलं धाल, “व जन्म जूवलय् हे भचा त्यामजि ।”

“खँ ल्हाये मसः ?” गुरुबाःनं न्यन ।

“खँ ल्हाये सः । आखः व्वंका नं तया । नाकं व्वने मफु । दिमाग उलि तेज मजू” स्वस्तिराजं अभं त्यामजिक धाल ।

“ध्यान शिविरय् च्वनेत उकिं छुं मपं । ध्यान च्वालसे प्रज्ञा बढय् जुइ भन । छिं स्यूम्ह हे खःनि ।” गुरुबाःनं धाल ।

“स्यू तर जि मचा भचा त्यामजि । म्थ्याय् काय् ल्वाकज्या ...” अकमक सलं धाल स्वस्तिराजं । वया सः थरथर खाःगु सीदु ।

मदन गुरुबाः गम्भीर जुल । पलख निम्हं नमवाः ।

भचा लनाः बुद्धिमतापूर्ण खँवः गाका दिल मदन गुरुबाःनं, “विपस्सना ध्यान परमार्थ ज्ञान वीगु खः । परमार्थ धर्म थुइकेवलय् न अन मिसा धकाः दइ न मिजं धकाः । लः, मि, फय्, चां दयाच्चंगु शरीरय् चेतना वा चित्त स्वानाच्चपिं सत्त्वप्राणी धाक्व पञ्चस्कन्धया छपुचः जक हे मखुला । मिसा, मिजं वा तेश्रो लिंगी हे थजुइव्यु, पशु पंक्षी, कीतपटंग जक लाखु देवब्रह्मापिं तकं थुलि हे पञ्चस्कन्धारी खः । स्वस्तिराज भाइ छितः थुइकेमाःम्ह मखु । छिं मचायात थ्व ति बांलाःगु ज्ञान वीगु थाय् मेगु दइ मखु । शिविरय् हयादिसँ । वरु आवांनिसें भचा भचा आनापान ध्यान अभ्यास याकादिसँ । छिं हे

स्यनाः याकूसां ज्यू । मखुसा मिनि आनापान शिविरय् निं यंकादिसँ”
मदन गुरुबाःयागु मैत्रीपूर्ण भावं जाःगु खं स्वस्तिराजया नुगः याउँसे
च्वन । स्वस्तिराजया ख्वाः कान्तिमय जुल ।

“आनापान सति स्यनाः भचा भचा याका तइगु दु । बौद्ध
परियत्ति नं ब्वंका तइगु दु वइत” स्वस्तिराजं धाल ।

“अथे जूसा तसकं बांलाः । शिविरय् हयेगु ग्वसाः यानादिसँ”
मदन गुरुबांनं चोछायाः धयादिल ।

सारगु थुलि खँ ल्हाल्हां द्यो खिउँखिउँ धाया वल । स्वस्तिराजं
धाल, “थौयात जि वनाछोये ।”

“ज्यू भासँ । लिबायेवं बस मदये नं फु” मदन गुरुबाः दनाः
मैत्रीपूर्ण दृष्टि बियाः अनं थाहांवन थःगु निवासपाखे ।

गेटं पिहां वनाः भचा लँय् कुहां वंबलय् माइक्रो बस
दिकातःथाय् थ्यन । माइक्रो बसय् फेतुत ‘शिखायात ध्यान याके
जिं । अलेतिनि वया बुद्धि दया वयावइ । वं थःत थम्हं कःघाये फइ’
नुगलय् खँ वावां वया नुगः कपाय् थें ब्वल फुर्र ।

स्वस्तिराजं शिखायात बुलुहुँ बुलुहुँ ध्यान अभ्यास याकेगु
ग्वसाः ग्वयाच्वंगु । मदन गुरुबाःयागु प्रेरणां थौं तसकं लुधंफुधं जुल
वयात ।

लँ ताहाः । ट्राफिक जाम पुलाववं छेंय् थ्यंबलय् बेलि यायेगु
ई जुइधुंकल । मातं तोताः च्वतय् थःपिं द्यनेगु कोथाय् दुहां वन । दुने
कोथाय् सम्यक बाः छम्हं भायाच्वंगु खनेवं वया ख्वालय् जल्लं मत
च्यात ।

“सम्यक बाः थन भायाच्वना दीगु खनी” स्वस्तिराजं दंग
जुया धाल । नमस्ते नं धाये ल्वःमन वया ।

“थौया ज्या दकों सिधल । ज्योति भवनय् छं शिखायात
ध्यान शिविरय् यंके धइगु बिचाः प्वंकूगुलिं उकिया खँ ल्हाये धकाः

वयागु ।” सम्यकं धाल ।

“सम्यकबाःया पलाः लायेवं जि गरिवया छें धन्य जुल”
स्वस्तिराजं भावविभोर जुयाः धाल ।

“स्वस्तिराज छ तसकं औपचारिक जुल । छिमि अबु दुबलय्
न्हिच्छं वयेवने यानाच्चनागु छें थ्व । छं मस्यूगु मखु” सम्यकं धाल ।

“स्यू व ला । वरु च्या त्वनेगु हये न्हि” स्वस्तिराज अभं
औपचारिक जुल ।

“म्वाःल स्वस्तिराज । जितः च्या त्वकंधुंकल चमेलीशोभां ।
शिखां हे च्या बीहःगु । जि शिखानापं ताउबिक खं नं ल्हायेधुन ।
वयाके सयेके सीकेगु यक्व लक्षण खना जिं । मुख्य नं वयात हीनता
बोध जुइके बी मज्यू” सम्यकं धाल ।

“समस्या दु । समाजय् हेला मिखां स्वइगु वयात । नागःतुगः
याइगु । थुमिगु जन्मयात हे धिक्कार यायेगु मनोवृत्ति समाजय्
मनूतय्के दु ।” स्वस्तिराजं दुःख प्वंकल ।

“जीवनया प्रत्येक क्षणय् भीत सम्यकसम्बुद्धयागु धर्म बाहेक
तःधंगु लिधंसा मदु । थ्व थुइके माल स्वस्तिराज छं” सम्यकं ज्ञान
बिल वयात ।

“हजूर सम्यक बाः । जितः जिमि बाःनं बियाथकूगु थ्व हे
शिक्षाया लिधंसा कयाः जि धइर्य यायेत स्वयेगु खः । तर परिस्थितिनाप
ल्वायेगु शक्ति बमलानि जिके” स्वस्तिराजं धाल ।

“नुगलय् मैत्री, करुणा, मुदिता व उपेक्षा वृद्धि या । शक्ति
अथें तुं दया वइ” सम्यकं धाल ।

“खः हस् ।” स्वस्तिराजं धाल । पलख सुम्क ।

अले स्वस्तिराजं धाल, “छिसं सिया दियाला थौं जिं च्वय्
मदन गुरुबाःलिसे नं सल्लाह याना शिखायात ध्यान शिविरय् यंकेगु
खँय् ।”

“तसकं बांला: ठीक यात” सम्यकं धाल

“वसपोलं आवनिसें भचा भचा आनापान अभ्यास निं शुरु
याकि शिखायात धया बिज्यात” स्वस्तिराजं धाल ।

“ठीक जू । अभ्यास द:सा भिन्हुयागु शिविर च्वनेत सहज
जुइ वयात । ध्यान अभ्यास नापनापं बौद्ध परियत्ति नं ब्वंकि वयात ।”

“आनापान सति भचा याकातयागु दु । बौद्ध परियत्ति नं
ब्वंका तयागु दु । थौंने चिकुलां परियत्तिइ २ कक्षा पास यात ।
थुगसी ३ कक्षा ब्वंका तया । जातक बाखं न्यने तसकं यो वया । जिं
कनागु बाखं छगू छगू लुमं । व हे बाखं जान्या जुया: हानं मांम्हेसित
कनाच्चनी । उथें च्वंक कनेफु धयां” स्वस्तिराज न्हिला: धाल ।

“अहो ख:ला श्यावास । जिं धयानि वयाके सयेके सीकेगु
लक्षण दु । भीसं शिखायात लँ क्यनेगु थ्व हे ख: । छिमि अबुं
वियाथकगू संस्कार छं क:घानाच्चन । जित: थ्व हे लय्ता जू” सम्यकं
धाल ।

इमि खँल्हाबल्हा यानाच्चंथाय् लुखाय् चमेलीशोभा खने दयेक:
वल ।

“सम्यक बा: बेलि याना: भासँ न्हिं । याकनं जा बुके जिं”
चमेलीशोभां धाल ।

“मय्ल स्यू चमेलीशोभा जिं बहनी जा मनया । ताकतुक
छगू निगू नया: द्यनेगु” सम्यकं धाल ।

“अष्टशील च्वनेगु ला सम्यक बा:” स्वस्तिराजं धाल ।

“अष्टशील थ्यंक ला मखु । अय्त्तं कम नयेगु बांला: धका: ।
अँ छगू खँ लुमन । छिपिं अन म्यानमारं बिज्यानाच्चंम्ह सयादोया
प्रवचन न्यंवये न्ह्या:ला ? अन ज्यावलाखेलय् DAV स्कूलयागु
हलय् । तसकं बांला: वसपोलयागु प्रवचन” सम्यकं धाल ।

“जिपिं वये न्ह्या: । न्ह्याम्हं वये ज्यूला । पास मा:ला कि”

स्वस्तिराजं मिखा चकंक कनाः न्यन ।

“म्वाः म्वाः धर्मदेशना न्यनेत सकसितं स्वागत दु” सम्यकं धाल ।

“छु खुन्हु । गुइले वयेगु थें” स्वस्तिराजं न्यन ।

“दिन ला टोकय् मजूनि । १:०० बजे शुरु याइ । सारे १२ तक थ्यंकः वयेमाली । शिखा व चमेलीशोभा नं वा । शिखायात न्यंका तयेमाः ।”

“बाखं न्यने ला तसकं न्ह्याः वया । अबुम्हं बाखं कनी । वं ध्यान बियाः न्यनाच्चनी । व हे बाखं जितः कंवयाच्चनी वं । उथें च्वंक कने सः” चमेलीशोभां न्हिलाः धाल ।

“ठीक जू वयात शान्तिया लँ क्यनाबीगु । वया जीवनय् याउँक न्ह्याःवनी” सम्यकं धाल ।

खः खः धइगु भावं निम्हसिनं छयों संकल ।

अप्रत्याशित

हेयर ड्रेसर सुनीता छम्ह भमचित सपः हिंकाचवन । बलम्बुइ छम्ह पासाया इहिपाः जूथाय् भमचा छायेत थ्यनाच्चंगु व । वं थःगु शिल्पकथं न्हूगु डिजाइनं सपः दयेकल ।

स्वयाच्चापिं सकसिनं धाल, “गयाःगु बांलाः । मोडेलतय्गु हेयर स्टाइल स्वयां कम मजू ।”

सुनीता लय्ताल थःगु शिल्पयात चोछाःगु न्यनाः ।

“छिकपिसं बांलाः धयादीगुलिं जितः मन खुशी जुल । थःगु ज्याय् मेपिसं चोछाया बिल कि जिमि हौसला बढय् जुइ । कुं जक खिनीपिं client पिं नाप ला दिक्क जुइमालीगु गबले ।”

“सुनीता दिदियागु ब्यूटि शैलुन अपाय्सकं पपुलर । छिगु ज्या थय्चकं बांलाः । छितः नं कुंखिनीपिं दु ?” छम्हसें न्यन ।

“दु नि client त चित्त बुझय् याये थाकुपिं दु । अहो अखुन्ह व मणि साहुतय्थाय् ब्याहा जूम्ह पिंकीयात छायेप्यू वनागु । जितः ला ज्या यानागु हे सुख मदु । गुलि जक खिचखिचम्ह । भिन्त्याको ला सपः पीके वीगु धयां । मेकअपय् नं अथे हे । पुरा हे यायेलाइ मखु बांमलात धकाः रब याके बी । सिक्क हे न्यासि चाःम्ह मिसा का व ला” सुनीतां पिंकीयागु विषयय् कयाः धाल ।

अन पिंकीयात म्हस्यूपिं दुगु जुयाचवन ।” अपाय्धंम्ह साहुतय्थाय् ब्याहा याःम्ह न्यासि मचाइला हं” छम्हसिनं धाल ।

“जितः ला स्वये हे मय्ल का व मिसा । तसकं हे मात्ते जू” सुनीतां धाल ।

मिस्तय् उगुंथुगुं खँ जुयाचवन । उथाय् लाक्क भमचिया थः

लाःम्लीना तता धाःमह हसंसं धायेकाः थ्यंकः वल । वया खाः
गरखेसे मिं । भःभःन्हू खनेदु ।

“लीना तता छाःय् थें छिगु खाः गरखेसे च्वं गपाय्सकं
हसंसं धायेक वःगु” भमचा सपः हिंकाच्वंमह मिसां हे न्यन ।
सकसियां मिखा लिनायाके ।

“यमांसा जि थौं गजाःगु घटना छगू स्वयेमाल धयां ।” वया
सः हे थरथर खाः ।

“छु जुल थें” सकसियां मिखा ततःग्वल ।

“आसे जिं धाये जितः लः छको नि व्यु” वं सासः फीत
स्वल । वयात ग्लासय् लः हयाबिल । वं घुत्घुत् मिंक छसासलं लः
त्वन । वयागु व्यहोरां पक्का नं लँय् छुं दुर्घटना जूगु खना वल जुइ
धकाः अन च्वंपिसं अन्दाज यात । वयागु खँ न्यनेत ग्याः ख्वालं
पियाच्वन । सुनीतां थःगु ज्या दिकल ।

भमचा जूम्ह नं खाः गरखेसे मिंक तयाः धाल, “छु जुल धाले
लीना तता । जि ला सिक्क हे ग्यात । भीत छुं जूगु ला मखुला ?
ब्याहालय् बाधा वयेक अथेला मखुला ?”

“मखु मखु भीत छुं जूगु अय् मखु । जि वयागु लँय् ... लँय् ...”
लीना ततां धाल ।

“लँय् छु जूगु । छुं तःधंगु दुर्घटना जूगु ...” सुनीतां ग्याःपहलं
न्यन ।

“अं मिसा मचा छम्हेसित बलात्कार यायेत्यंगु । गांयापिसं
वचय् यात हं” वं बल्लं धाल ।

“योमां ... म्हाःल जि ... गन ... सु मिसा मचा ... हे
परमेश्वर ...” छगू पाखं सः पिदन व कोथाय् ।

लीना ततां बल्लं थःत कःघानाः धाल, “जि शटकट यानाः
मच्छेगांपाखें वयागु । अन बुँइ छथाय् हूल हूल मनूत मुनाच्वन । छु

जूगु धकाः स्वःवना । मिसामचा छम्ह त्वाँय् त्वाँय् ख्याच्चन ।
वयाके सुरुवा मदू ... उहू ...” लीना ततां हानं दित ।

वयागु बाँकि खँ न्यनेत पियाच्चपिं सकसियां खाः भुइभाय् दं ।

“मनूतय्सं वयाके छंगु नां छु, छैँ गन धकाः न्यनाच्चन । वं
बांलाक धाये मसः । फोन नम्बर नं बी मसः । पुलिसत वयाच्चने
धुंकल । जि ला तुति फ्यार फ्यार खात ।”

खँ न्यनाच्चपिं म्ह पीकल ।

“पुलिसं वचय् याःगु ला” सुनीतां न्यन ।

“मखु बलात्कार याये मलाः हं । मचा चिल्लाय् दनाः हाःगुलिं
अन स्कूल वनेत वःपिं छफोज मस्तय्सं खंगु जुयाच्चन । अले मस्तय्सं
हये हये छु यानागु धकाः हाल हं । अले तमं व मिसामचायात दाये
फको दाया थकूगु हं” लीना ततां बल्लं खँ कने सिधयेकल ।

“सु मचा जुइ । गनं अन लाः वल जुइ” सकसियां म्ह पीसे
च्चंकाः खँ न्यनाच्चन ।

“व मिसामचा भचा हिजरा थें जाःम्ह धाःथें च्वं अन हूलय्
मनूत हालाच्चंगु ला । म्हाःल जि” कनाच्चंम्हं म्ह पीसे च्वंकल ।

“वं खँ ल्हाये मसःला” सुनीतां न्यन ।

“नवाये सः जिगु नां शिखा धयाच्चन हं । मेगु छुं हे धायेमसः”
लीना ततां धाल ।

“हं छु धयाः” शिखा नां कायेव सुनीताया म्ह जिरिंग जुल ।
छकोलं वया खाः भुइसे च्वन । व तसलं हाल ।

“व मिसामचा गथे च्वं ? मिखा ततःगो, म्हुतुसि भचा तफि,
सँ हाकुसे तक्कले खःला” सुनीतां त्वारर हाल ।

“मस्यु वाः । जिं ला बांलाक स्वये नं गयात । मचाया ख्वालं
हि वयाच्चंगु दु । म्हाःल जि ला ...” लीना तता गयाकाः हे हाला
च्चनतिनि ।

सुनीताया ल्हाःतिं ककीचा कुतुंवन । वयात हसंमसं धायाव,
पिलाक्व खाना वल ।

“गन थासय् जूगु थ्व । जि थथें स्वःवने ।” सुनीतां धाल ।

“आःबले ला वयात पुलिस चौकिइ यंकल जुइ । पुलिसतय्सं
यंकेत स्वयाच्चंगु जिं खनागु” लीना ततां धाल ।

“जि ला थन च्वने मफुत । जिं सपः हिने सिधयेका बीधुन ।
मेक अप् थःपिसं तुं यानादिसँ । जि थथें वने व मचायात मालेत ।
सरि न्हि” थुलि धयाः सुनीता पिहां वनेत तयार जुल । सुनीतायागु
व्यहोरा खनाः सकलें अजू चाल ।

“सुनीता दिदी छाये अथे प्रतिक्रिया यानादियागु । छिं म्हस्यूला”
भमचा जूम्हं न्यन ।

“पिंकीया ब्याहाबलय् खंगु” थुलि धयाः व पिब्बां वन ।

सुनीताया पलाखं वँ हे धुप्पः दन । न्यनेकने यायां सुनीता
पुलिस अफिसय् थ्यंकः वन । अन शिखायात पुलिसयागु निगरानीइ
तयातल । शिखायात खनेवं सुनीता सालिक जुल । वया म्ह छम्हं
क्वाःलखं लुल ।

बल्लं थःत कःघानाः व पुलिसया न्ह्योने वन ।

“नमस्ते” व पुलिसतय्त धाल ।

वयात पुलिसतय्सं तुंक स्वल ।

“हजूर थ्व मिसामचाया थःथितिपिन्त जिं म्हस्यू” वं विन्तिभावं
धाल ।

पुलिसतय्सं मिखा चकंकाः वयात स्वल । अले धाल, “छं
गनं सीकाः थन वयागु ।”

सुनीतां पुलिसयात छुं धाये मलाःनि शिखा थः च्वनाथासं दुर्
ब्बां वयाः सुनीतायात घय्पुल । वं सुनीतायात म्हसीकाः खल ।
“तता । जितः वाःयाथाय् यंका व्यु हुँ ... हुँ ...”

सुनीतां शिखायात घय्पुल । वयात थथेंहे ख्वये वल । निम्हं
घय्पुनाः ख्वल । पुलिसतय्सं पलख छुं मधासे इमित पियाच्चन ।

शिखायात पलख ह्ययेके धुंकाः सुनीता सुंक च्वन । अले
बल्लं नवात, “जि छम्ह ब्यूटिसियन, थन बलम्बुइ छम्ह client
याथाय् वयागु । अन हे जिं थ्व दुर्घटनाया बारे न्यनागु । थ्व
मिसामचायात जिं छवाः न्ह्यो मेथाय् ज्या वनावलय् खनागु । उकिं
जिं इमि थःतय्त नाप लाका बीफु ।”

“ठीक जू । फोन नम्बर जिमित व्यु ।” पुलिसं धाल ।

सुनीताया मतिइ वल वयाके ला पिंगीयागु जक नम्बर दु ।
पुलिसं वयात फोन यातकि ला छु प्रतिक्रिया याइ मस्यु व माते जूम्ह
मिसां । मेपिं सुयागुं हे नम्बर मदु । छेंयागु नम्बर नं मदु ।

“दाइ जिं निं खँ ल्हाये जीला । छकोलं तुं पुलिसयागु फोन
वलकि इपिं आते जुइ” सुनीतां अनुरोध यात ।

“ठीक जू । बहिनी फोन कन्टाय्क्ट यानाब्यु” पुलिसं धाल ।

सुनीतां पिंगीयात फोन यात, “हेलो पिंगी खःला । जि
सुनीता दिदी ।”

“ऐ छाय्थें” उखें पिंगीया चिहाकःगु लिसः ।

“छंगु थःछेंया फोन नम्बर छको माःगु” सुनीतां धया छेत ।

पिंगीं छाय् धकाः छको नं मन्यो । नम्बर बियाः पिंगीं
उघिमय् फोन दिकाबिल । फोन नम्बर सारय् याःम्ह सुनीताया ल्हाः
थरथर खाः । सुनीतां व नम्बरय् फोन यात ।

“हेलो गुलाफशोभा आन्तियात फोन बियादिसँ” फोन
ल्ट्वंम्हेसित हथासं धाल वं ।

“हेलो सु थें” उखें सः वल ।

“हेलो गुलाफशोभा आन्ति जि सुनीता । पिंगीया ब्याहाबलय्
वयाम्ह ब्यूटिसियन ।” सुनीतां उलि निं धाल ।

“ऐ सुनीता बहिनी । छाया थें । छिगु payment ला जुइधुंकल मखुला” गुलाफशोभां मेगु हे थुइकल ।

“आन्टी खँ व मखु । छिगु तताया म्हाया शिखा दु नि । व शिखा जिनापं दु । पुलिस चौकिइ पुलिसयागु निगरानिइ । वया मांअबुयात छको खबर यायेमाल नम्बर छको बियादिसँ रे” हथाय् चाः सलं व दकों धाल ।

“पुलिसयाथाय् छाया छु जूगु” उखें सः वल ।

“छुं मखु । लँ दोनाः तंगु थें” सुनीतां चिहाकेक धाल ।

“आसे न्हि जिं फोन कापी कयाः धाये” गुलाफशोभा आन्तिं अपायसकं चिन्ता काःगु खने मदु । सुनीता अजू चाल ।

उखें फोन नम्बर बियाहल । फोन दिकाः वं ब्यूगु मोबाइल नम्बरय् डायल यात ।

“हेलो छि सु नवाना दियागु थें । छिगु म्हाया शिखा जिनापं दु” सुनीतां छसासलं धाल ।

“शिखा ... शिखा धयाला । गनं फोन वःगु थ्व” उखें आतय् चाःगु मिसा सः वल । शिखाया मां हे जुइमाः व ।

“जि सुनीता हेयर ड्रेसर ब्यूटिसियन । पिंकीया ब्याहालय् वयागु । शिखायात अन हे खंगु” सुनीतां धाल ।

“शिखा जि मचा जि म्हाया तन । जिपिं वयात मालाच्चनागु । छि सुथें छि गन थें ।” मिसा सः हानं ग्यानापुक्क हाःगु सः वयाच्चन फोनय् ।

“आते चायादी मते । शिखा ठीक जु” सुनीतां धयाछ्येत ।

“नानी गनं फोन यानागु” उखें न्यनाहल

“जि थुखे बलम्बुपाखे ...” सुनीतां धाल ।

“बलम्बु ... । अन थ्यंक शिखा गथे यानाः थ्यंकः वंगु” मांम्ह हालाहल ।

“लँ दोना: ला:व:गु थें” सुनीतां खँ दयेका: धाल ।

“बलम्बुइ गनथाय् गुथाय्” मांम्ह ह:ह:पं । पुलिस नां कायेव
भन हे आत्ते चाइ । सुनीताया छुयाये छुयाये जुल ।

“थन पुलिस चौकिया नापं च्वनाच्वनागु दु जिपिं । शिखायात
ठीक जू । जिनापं दु” वं अथें थुथाय् थुथाय् धयाछोत ।

“याकनं भासँ छिकपिं” सुनीतां धाल । पुलिसं खँ ल्हायेत
न्त्योने वल । सुनीतां चलाख जुया: फोन दिकाबिल ।

“वया मांबौपिं वयेत्यंगु दु । वया मांबौपिं मव:तले जि थन हे
शिखानाप च्वने” सुनीतां खँ चब्बुका बिल ।

उलि धायेवं पुलिसं इमित ध्यान बीगु तोतल । पुलिसत
मेमेगु हे ज्याय् व्यस्त जुल ।

सुनीतां शिखायात घय्पुयातल । सुनीताया नुग: धुकधुक
मिनाच्वंगु लंगु हे मखु । गबेत नं सुं हे मव: । शिखा सुंक च्वँच्वं
न्त्यलं ब्वात । शिखाया खा:या घालय् रुमालं तपुना: हि दिकेत
सन । सुनीतां वया छ्यों थ:गु मुलय् दिके बिया: नमवासे च्वन ।
वया नुग: थला: क्वला: ।

स्वस्तिराज व सुनीता निम्हेसिया दथुइ फोनय् खँ जुयां
च्वन । फोनय् थुथाय् थुथाय् धका: लँ क्यनाछोत । बल्लं शिखाया
मांबा: खने दयेक वल । इमि खा: तुइसे भुइसे च्वं । आते चा:गु
पहलं पुलिस अफिसय् दुहां वल ।

मांअबुया खा: खनेवं शिखा हुरर ब्वांवना: थ: अबुयात
घय्पुया: खल, “हारांम्हेसियां जित: गुलि दाल हुँ हुँ ...।”

पुलिस अफिसय् शिखायागु हालत खना: मांम्ह चिल्लाय्
दना: हाल । बौम्ह नवाये मफु । इमिसं मिखां छचा:खेरं अन्धकार
खन । सुनीतां शिखायात ह्ययेका: मेचय् फेतुके यंकल । वया मांबौपिनि
न्त्योने वन ।

“छिकपिं खःला थ्व मिसा मचाया मांबौपिं । थुखे भासँ”
छम्ह पुलिसं इमित सःतःवल ।

“अंकल पुलिसयात जवाफ बियादिसँ” सुनीतां इमित धइयं
बियाः धाल ।

इपिं ग्याःचिकु पहलं तीजक पलाः छिनाः पुलिसया अफिस
टेबल न्ह्योने मेचय् फेतुत ।

“थ्व मचायात बलात्कार जुइत्यंगु । तर दाया जक थकूगु
जुल । स्थानीयपिसं पुलिसय् रिपोर्ट याःवल” पुलिसं सिधा धाल ।

बलात्कार खँग्वलं स्वस्तिराज व चमेलीशोभा अचेत सरह
जुल । इमिसं नवायेमफु ।

इमिगु हालत ठीक मजुगुलिं सुनीतां न्ह्यव्वात ।

“पुलिस दाइ अपराधी मालेगु कुतः जुइमाल” सुनीतां ल्यूने
दनाः धाःवन ।

“ठीक जू । थन पुलिस रिपोर्ट जुइमाल ।” पुलिसं धाल ।

“पुलिस रिपोर्ट यायेत छु प्रक्रिया पूर्वके माःथें” सुनीतां
पुलिसयाके न्यन ।

पुलिसं कलम व फाइल न्ह्योने तयाः न्यन, “मचाया नां छु,
मांअबुया नां छु ...”

सुनीतां पुलिसं न्यन्त्यंगु लिसः बिल ।

इमिगु खँ त्वाःथलाः स्वस्तिराजं बल्लं नवात, “जिमित पुलिस
केस यानाच्चने मयो । जि मचा बियादिसँ । जिपिं लिहां वने ।”

वं अथे धायेवं पुलिस इमिगु खाः तुंक स्वल । पलख नमवासे
च्वन । सुनीताया नं छुयाये छुयाये जुल ।

“हजूर जिपिं मचायात कयाः वने । रिपोर्ट यायेमखु” स्वस्तिराजं
दोहरय् यानाः धाल ।

पुलिसं सुनीतायागु खाः स्वयाः न्यन” छु यायेगु छिमिसं

याकनं निर्णय या । रिपोर्ट यायेगु कि मखु ।”

सुनीताया छुयाये छु धाये जुल । वं नं काचाक्क नवाये मछाल ।

स्वस्तिराजं हे हानं धाल, “हजूर जिमित अतिकं दशा जुल । मेगु भमेला याना च्वने मय्ल ।”

“व ला छिमिगु विचार” पुलिसं खँ त्वाःथल ।

इपिं पुलिस अफिसं पिहां वयेत्यन । पत्रकार पहयापिं छम्ह निम्ह मनू नं अन खने दयेधुंकल । हल्ला न्यानाः थ्यंकः वःपिं जुयाच्वन । सुनीताया नं अन च्वने मंमन्त ।

“भी याकनं लिहां वना छोये का नु” सुनीतां थथे धाल । इपिं दकों पुलिसतय्थासं छुतय् जुयाः वल ।

.....

इपिं पुलिस अफिसं पिहां वल । शिखायात ल्हाः ज्वनाः हल । व आया आया हालाच्वंगु दु । मांम्ह ख्वबि भवः भवः वयेकाच्वंगु दु । स्वस्तिराजया ख्वाःला प्राण हे मदुगु ख्वाः थें च्वं । पिने लँय् नं मोटर जायेक ब्वाँय् वनाच्वन । चितासुख मदयेक मोटरया हर्न न्यायेका च्वंगु दु । धुफो दं लँय् । सुनीतां लँपुइ दनाः द्याक्सी द्याक्सी हाहां बल्लं छगः द्याक्सी दिके बिल । सकलें द्याक्सी न्ह्यंकल ।

द्याक्सी न्ह्यात ।

द्याक्सी दुने थ्यनेवं सुनीतां खँ पित हल । “शिखा गथे जुयाः तंगु । छुं अन्दाज दुला ?”

“जिपिं सुथय् न्हापां हे छैय् नं पिहां वयागु थौं । पसःपिसः नं वने थौं श्रीपञ्चमी ससुचेके छको नं वने धकाः । शिखा घना हे च्वन तिनि । लिहां वयाबलय् व छैय् मदु” स्वस्तिराजं धाल ।

“छ गथे यानाः थन थ्यंकः वयागु शिखा” चमेलीशोभां न्यन ।

म्हुतुइ पतिंचा दिका: हालेमते धायेभनं भाय् यात सुनीतां ।
शिखा धा:सा गुजुहुँ न्ह्यलं व्वात । सुनानं छुं नमवा: । द्याक्सी सररं
न्ह्यानावन ।

वीर अस्पताल न्ह्योने द्याक्सी दिकल । शिखायात ल्हा:
ज्वना: दुत यंकल इमिसं । इमर्जेन्सी कक्षय् दुहां वन । स्वास्थ्यकर्मिपिं
छम्ह निम्ह न्ह्योने वल ।

“छु जुल ?”

“दया: घा: जूगु” स्वस्तिराजं च्वाक्क धाल ।

“थन गोतुकादिसँ । डाक्टर भाइ” धया: इमर्जेन्सीया खालिगु
खाता छगू क्यन । इमिसं शिखायात ल्हा: ज्वना: बुलुहुँ खाताय्
गोतुकल । पलख जायेवं डाक्टर वल ।

“दया: घा: जूगु” स्वस्तिराजं धाल ।

डाक्टरं शिखायात स्वल ।

स्वयेवं हे डाक्टरं धाल, “थ्व दया: जूगु घा: मखु” डाक्टरं
शंकास्पद मिखां स्वल ।

स्वस्तिराज काकाकुक्कु धाल ।

“थ्वयात छम्हेसियां दायाथकूगु । पुलिस केस जुइत्यंगु ।
पुलिस केस यायेमखु धया: जिपिं तप्यंक अस्पतालय् वयागु” सुनीतां
काचाकिचिं लिस: बिल ।

“हुँ हुँ ...” धया: डाक्टर उखेपाखे वन । मेगु छुं सवाल याना
मचों ।

“डाक्टरयात अपाय्हाक: छाय् माल । सुंक वास: या:सा ला
गानि” चमेलीशोभा भुनभुन हाल ।

“आन्टी सुंक च्वनादिसँ । डाक्टरं स्वया: मा:गु याइ” सुनीतां
धाल ।

डाक्टरं वयागु ख्वालय् लानाच्चंगु घालय् ड्रेसिंग यायेगु शुरु

यात । शिखा आया आया धका: मदिकक हाल ।

चमेलीशोभा पर्सिच्चतं ख्वबि हुयाच्चन । स्वस्तिराज मनमनं
वाक्कुछिना: सह यानाच्चंम्ह थें खनेदु ।

सुनीतां चमेलीशोभायात सहारा बियाच्चन ।

डाक्टरं ड्रेसिंग याये सिधयेकल । थःगु मेचय् फेतुत । शिखायात
नकेमा:गु वास: च्वल ।

चमेलीशोभां शिखायात घय्पुया: थःगु लिक्क फेतुके यंकल ।

शिखां नवानाहल मांया मुलय् च्वना:, “मां व मनुखं जित:
गन वनेत्यना धका: न्यन । अले जिं ससुद्येके वनेगु धया । अले वं जिं
यंकाबी मञ्जुश्री वने न्ह्या:ला धाल । म्हिग: बा:नं अन द्योयाथाय्
वनकि आख: सइ धा:गुलिं जि वनाप वना । वं जित: द्याक्सी तया:
यंकल ।” म्हुतु प्येकुंका: च्वन व ।

“म्वा:ल का आ: सुंक च्वं न्हिं । भी लिपा खं ल्हाये । थन
डाक्टरयाथाय् हाले मज्यू” सुनीतां वयात सुंक तयेत स्वल ।

इमिगु खं डाक्टरया न्हाय्पं ताहाक: जुल । व आख: च्वयाच्चंगु
दिना: इमिपाखे ध्यान बिया: स्वल ।

शिखा सुंक मच्चं । व थःगु तालं हालाबिल, “व मनुखं जित:
ससुद्योयाथाय् मयंकू । बुँइ यंकल । अले जित: ज्वना: जिगु सुरुवा
सालाकाल । सुरुवा: त्वकाबिल । जि गुलि यायेमते धका: हाला ।
मचापिं वया: नं तत:सकं हाल । अले जित: गुलि दाल । जित: गुलि
स्यात । जि ख्वया । व हारांम्ह गन वं गन वं । वयात पाप लाइ
पञ्चशील पालय् मया:म्ह ।”

डाक्टरं खँ थुल । सकलें छको वयाये थ्वयाये मदयेक च्वन ।
स्वस्तिराजया ख्वा: जिल्ल जुल ।

“थ्व छु केस ख:” डाक्टरं गम्भीर ख्वालं न्यन ।

सुनीतां धाल, “शिखायात सुनानं अजा:गु यायेत स्व:गु ।

स्कूल वनेत वःपिं मस्त छफोजं खनाः चिल्लाय् चिल्लाय् दनाः हाःगु
जुयाच्चन । उकिं त्वःताः बिस्युंवंगु जुयाच्चन । स्थानीयतय्सं पुलिसयात
लः ल्हानाबिल । जिमिसं पुलिस केस याये मयो धकाः तोता वया ।”

“छिकपिसं थुपिं थर्ड जेन्डर वर्गपिनिगु संस्थानाप स्वापु
तयादिसं । संस्थापिके यको कार्यक्रम दइ थुमिगु भलाइयागु” डाक्टरं
सल्लाह बिल ।

“ज्यू हस् । धन्यवाद । तर आःयात जिमित थ्व दुर्घटना
हल्ला याये मयो” स्वस्तिराजं नकतिनि नवात ।

“व छिकपिनि विचार खः” डाक्टरं धाल ।

इपिं वासःइसः न्यानाः अस्पतालं पिहां वल । सुनीतां इमित
द्याक्सी छगः कयाः फेतुकल ।

अले “जि वना छोये” धयाः द्याक्सीइ दुहांमवं ।

“छि जिगु छेंय् मभासं मगाः जिमिगु लागि द्यो जुयाः
भायादिल” द्याक्सीइ दुहां वनेधुंकूम्ह स्वस्तिराज पिहां वयाः विन्तिभावं
धाल ।

“थौं म्हाःल । लिपा वये” सुनीताया वने मंमदु ।

“तता वा ले भीगु छेंय्” शिखा द्याक्सीया भ्यालं ख्वाः
पिकयाः धाल ।

इपिं अन गन्थन याना च्वँतलें अन ट्राफिक जाम जुयावल ।
त्वाँय् त्वाँय् हर्नया सः वल ।

“थौं म्हाःल लिपा वये दाइ” सुनीता लँय् चिलाः वन ।

ट्राफिक हूल जुयावःगुलिं स्वस्तिराज द्याक्सीइ दुहां वन ।
द्याक्सी न्ह्यात ।

सुनीता थःगु लँ लिनावन ।

.....

नुगलय् ल्वहं घानाः स्वम्ह माचा थःगु छेंपाखे वन ।

इपिं थःगु ख्वाउँगु कोथाय् थ्यन । शिखायात खाताय् गोतुकल ।

“शिखायात छुं नकी चमेलीशोभा । भीी नं च्या छगू त्वनेला”

स्वस्तिराजं धाल ।

योसां मयोसां छकू निकू म्हुतुइ नयेगु तयाः इपिं भुग्लं च्वनाच्चन । शिखा इलय् ब्यलय् आया आया हालाच्चंगु दु । इमि स्वम्ह माचा ख्वाउँगु कोथाय् । न्हिनय् नं छचाःलिं ख्युंसे च्वं इमित ।

दतंफतं छम्ह पुता सामान्य मजू । लोकय् ब्वये लायक मजू । वंथाय् तक व म्ह्याय्यात हेला दृष्टिं स्वइगु । न्हाय् कय्कुंकीगु । वया जन्मयात हे धिक्कार याइगु । मानो कि व छम्ह मनू हे मखु । वयागु द्वपं छुं दु हे मदु । मात्र मांअबुया शरीरय् पिदंगु छगू असामान्य संगमया लिच्चः खः व । सुनां यानाः जूगु मखु । न मांया दोष न बाःया दोष । न जन्म जूम्हसिगु दोष । व छगू संजोग हे जक धाःगु दु मानव विज्ञानं । शिखा इमि नुगःया कुचा । वंथाय् तक वया हेला मिखां स्वइगु । मांअबुया नुगलं सह याये मफु । थःगु नुगःघाः थम्हं जक चाइ ।

मय्ल योपिसं योथें व्यवहार या । न्ह्यागु जूसां थ्व मचायात तुतिं चुइ फयेके धइगु स्वस्तिराजया कुतः । तर थौंया अप्रत्याशित घटनां वयात थःगु जीवन हे प्वक्तां थें ताल । व च्वँच्वं थे च्वने मफु । थ्व संसार हे दुःख खः । थःथःगु कर्मया फल भोगय् यायेगु भीसं । तःकथं नुगःयात ह्ययेकेत स्वल वं । तर थौंयागु घटनां वया नुगः ह्य हे म्ह्यः । व छतपतय् जू । मिखा तिसिनाच्चन । ध्यान यायेत कुतः यात । मन थातं मच्चं । चमेलीशोभा सुकसुक ख्वइ । हानं नमवासे च्वनी । शिखायात मस्याइगु वासलं न्ह्यो वयेकल ला मस्यु, व द्यन । ताउबिक सुनसानगु लकसय् इमिगु ख्युंगु न्हि बिनावन ।

ब्व ११

तुयुगु जः

गेटय् बी हःगु अखबार ल्हाःतिइ कयाः लसता दुहां वल ।
पलख दनाः अखबार पुतुपुइकल ।

छगू हेडिंगय् वया मिखा तक्क दित । वं ब्वन ।
ब्वँब्वं मिखा तग्वयेक कन ।

“हाइँ थ्व छु च्वयातःगु ।” व याकःचा हे हाल । वं पत्याः
याये मफयाः हानं ब्वन ।

ब्वने सिधयेकाः सेसैं मिंक सासः ल्हात । अले अखबार
ल्हाःतिइ ज्वनाः तःपलाखं भाःतम्ह प्रवीणयाथाय् वन ।

“स्व रे थ्व छु च्वयातःगु समाचारय् । जितः ला म्ह गर्खेसे
वल” लसतां प्रवीणयात धाल ।

प्रवीणं अखबार ल्हाःतिइ काल । लसतां क्यंगु हेडिंग ब्वना
स्वत “थ्व छु धाःगु” प्रवीण नं वाल्ल जुल । निम्हं वं वयागु वं वयागु
खाः स्वल । म्हुतुं खँगः पिहांमवः । प्रवीण अखबार ल्हाःतिइ ज्वनाः
पलख भवातां दन । अले अबुम्हेसिथाय् वनाः अखबार क्यंवन ।
लसता नं ल्यू ल्यू वन ।

“यो बाः । स्वयादिसँ थ्व अखबारय् बांमलाःगु खबर छगू ।
थ्व गनं स्वस्ति अंकलया म्थ्याय् ... ।”

सम्यकं अखबार ल्हाःतिइ कयाः ब्वन । वया खाः नं गर्खेसे
मिन । इमि स्वम्हसियां खाः न्हाय्कं भुयू थें भुइल । पलख इपिं लँ
तपिं थें इतःमतः कन । तीजक सम्यकं नवात, “भीसं स्वस्तियात हे
फोन यानाः न्यनेमाली” थथे धयाः वं थःगु मोबाइलं डायल यात ।

“हेलो” उखें सः वल ।

“हेलो स्वस्तिराज खः ला” सम्यकं धाल ।

“खः सम्यक बाः भगवान शरण” उखें स्वस्तिराजं धयाहल ।
वया सः मलीन तायेदु ।

“जिं छगू बांमलाःगु समाचार ब्वना नकतिनि । गनं भी
मचा जकं ...” सम्यकं खँ पूर्वकं धाये मफु ।

“खः बाः भीत हे जूगु ।” ख्वखना सलं धयाहल स्वस्तिराजं ।

“गय् गथे छु जूगु” सम्यकं न्यनाछोत ।

“जि तसकं हे अभागीम्ह मनू खनी सम्यक बाः । न्हापा
याना वयागु पापया विपाक भोगय् याये मगाःनि खनी जिं”
स्वस्तिराजया निराश सः ।

“मेगु खँ त्वते । आः गथे च्वं थें भी शिखा मैजायात”
सम्यकं धाल ।

“गो छु धाये ।” स्वस्तिराज पलख सुकसुक खल । पलख
निम्हसियां नमवाः ।

“अखबारय् तकं नां पिहां वल खनी । गथे जुयाः छापय् जुल
व नं मस्यू” स्वस्तिराजया सः हारय् चाःगु खनेदु ।

“थौकन्हे पत्रकारत न्ह्याथाय् नं थ्यनाच्चनी । अखबारय् नां
पिहां वल धकाः मनय् सुख मदयेम्वाः । जिपिं छरु वयेका छन्थाय् ।
धीर्ज या न्हिं” सम्यकं धाल ।

“ज्यू । जितः ला छःपिं बाहेक सुं हे भरोसा मदु” स्वस्तिराजं
धयाहल ।

“कासा दिके” सम्यकं फोन दिकल । सम्यकं छ्योनय् ल्हाः
तयाः भसुकाः तल ।

“अय् बाउ प्रवीण गथे यायेमाली भी छरु स्वस्तिराजयाथाय्
वने ला गथे याये” प्रवीणपाखे स्वयाः सम्यकं धाल ।

“मवँसें ला जी मखु । स्वस्ति अंकलयात दशा परय् जुल ।

तर जि धाःसा थौं अपरेशन दु । अस्पताल मवसे जी मखु ।” प्रवीणं
भचा छुयाये छुयाये यात ।

अले हानं कलाःमहेसियापाखे स्वयाः धाल, “लसता छ वने
ला ?”

“जिउ जिं ई मिलय् यायेका” लसतां धाल ।

लबय्सं च्वनाः इपिं गन्थन यानाच्चन । छाथ्थे धकाः शीलदेवी
इमि न्ह्योने स्वःवल । इपिं सकसियां खाः भुइभाय् दंगु खनाः शीलदेवीं
भय काल ।

“छु जुल थें । छिमि खाः खिउं” शीलदेवीया सीके हथाय्
चाल ।

पलख सुनानं नमवाः । वं वयागु वं वयागु खाः स्वल ।
शीलदेवीं इमिगु खाः स्वयाच्चन । सुनानं नवाइ ला धकाः पियाच्चन ।

“छाय् नमवाना छिमिसं जितः ला नुगः मच्चन न्हिं”
शीलदेवीया नं सः गर्खेसे मिन ।

“भचा वांमलाःगु हे सुचं । स्वस्तिराजया म्थ्याय्यात सुनानं ...।
व म्हिगः लँ तन खनी ।” सम्यकया खँ पूमवं ।

“हाइँ तन हं” शीलदेवी भचा ग्याकाः हाल ।

“मां ग्यायेमते । शिखा लुइधुंकल हं । छेँय् याउँक च्वनाच्चंगु
दु” प्रवीणं काचाक्क धाल ।

“छु धाः छु धाः । साप हे दशां लिउ व स्वस्तिराज
सोभाम्हसित” शीलदेवीं धाल ।

“वयाथाय् बिचाः वनेत छरु वनेमाली धयाच्चनागु” सम्यकं
धाल ।

“जिउ जि नं वये” शीलदेवीं थःगु गाच्चः मिलय् यानाः
धाल ।

“म्वाःल शीलदेवी छ वयेम्वाःल । स्वस्तिराजयाथाय् स्वाहाने

गये थाकुइ पुलि स्याःम्ह छ” सम्यकं धाल ।

“गथे याये” शीलदेवी नापसं दुगु स्टूलचाय् थचक्क फेतुत ।

“शीलदेवी छ मचा कया च्वं । श्राविकाया म्हिगः ससुपुजाया पलेसा थौं विदा धाःगु मखुला । प्रवीणया नं अपरेशन दु हं । जि व लसता वना वये” सम्यकं ग्वसाः ग्वल ।

“दय्” धायेभनं शीलदेवीं छ्यों संकल ।

सकसियां मन भ्यातु । सुथसिया कौला नं सिमधःनि इमि । नयेत भुतूपाखे वन । लसतां छुचुं मरि छुनाः तयातःगु हट केस व चिया थरमस न्ह्योने हल । चाना तरकारी क्वाकाः नं न्ह्योने हल । टेबलय् फेतुनाः सकसियां ननिमवासे नल ।

सकलें अपाय्स्कं गम्भीर खनाः शीलदेवीया मनय् शंका वन ।

“धात्थें जूगु छु खः बाः छिपिं छम्ह हे नमवाः । जितः जक खँ तोपुयागु ला कि” शीलदेवीं कुत्तुकुल ।

सुनानं नमवाः ।

वं हानं धाल, “जितः खःगु खँ धा बाः छिमिसं । व स्वस्तिराज जितः थः हे काय्मचा ति ग्यं । न्ह्यागु माःसां गुहाली यानाच्चनी । वया अबुया पालंनिसें । भगवान् द्यो थें ज्ञानीम्ह वयात छु विपत वःगु खत मस्यु” शीलदेवीं नुगः मछिंकल ।

मधासें जी मखुत धकाः प्रवीणं खःगु खँ पित हल, “म्हिगः लँय् न्यासि वनाच्चंम्हेसित शिखायात सुनानं ह्ययेकाः द्याक्सी तयाः तापाक्क यंकाः हातपात यायेत स्वःगु हं । तर स्थानीयपिसं वचय् यात हं । पुलिसयागु निगरानी सुरक्षित यात हं ।”

“हातपात याये त्यन ... । यो भगवान् गजाःगु खँ न्यनेमाल । यो करुणामय दुःखीयात करुणा तयेमाल” शीलदेवीया मिखां ख्ववि हाल । पर्सि च्वतं ख्ववि हुल । सकसियां मिखा पालुल ।

“छिमिसं गथे सिल ले थ्व खबर” शीलदेवीं ख्वखना सलं
न्यन ।

पलख हानं सुनानं नमवाः ।

“थौयागु अखबारय् वःगु” लसतां चिसलं धाल ।

“हाई अखबारय् ... यो करुणामय । गथे याये भीसं” शीलदेवीं
साःप हे नुगः मछिंकल ।

इमि भसुकाः भसुकाः वः । बलं कौला सिधयेकाः छेंय्
पिहां वनेत जुल ।

“जिपिं वना वये । प्रवीणं जिमित गाडिं तया थकी । छ
श्राविका ह्ययेका च्वं” सम्यकं शीलदेवीयात ह्ययेकल ।

“इमित धर्मया खं न्यंकाः मन याउँका ब्यु रे छिं” शीलदेवीं
धाल ।

“ज्यु” सम्यकं धाल ।

गाडीइ च्वनाः इपिं स्वस्तिराजया छेंय् पाखे स्वत । वया छें
क्वय् तक गाडि मथ्यं । छें भचा गल्ली लाः । गाडिं कुहां वयाः
सम्यक व लसता गल्लीइ छत्वाःचा न्यासिवन । स्वस्तिराजया छें
क्वय् दनाः घण्टी बिल । स्वस्तिराजया छें क्वय् दनाच्चंगु खनाः ला
मस्यु, त्वाल्य् च्वंपिसं इमित भ्वाँय् भ्वाँय् स्वल । अखबारय् थ्व
बांमलाःगु खबर वसेलि वय् वय् जुइगु ला जु हे जुल । इपिं पलख
दनाच्वन । गुलिसियां हिस्याये थें नं स्वयावन ।

ध्वाराक्क सः वयेक खापा चाल ।

“नमस्ते सम्यक बाः । डाक्टर साहेब नं भायादिल खनी ।
नमस्ते” स्वस्तिराजं ल्हाः विन्ति यानाः धाल । वया ख्वाः खिउँ ।

“नमस्ते !”

“भासँ, दुहां भासँ । भीगु छें भचा ज्या मछिं का छुयाये”
थथे धयाः स्वस्तिराजं इमित दुने ब्वना यंकल ।

इपिं बुलुहुं थाहां वन । मातनय् कोथा मचाः । हानं छपु
स्वाहाने थाहां वन । च्वतय् च्वंगु छकू कोथाय् इमित दुत यंकल ।

भ्वाथःचागु सोफाय् भ्याल्ल च्वंक खोल तयातःगु दु । थनथाय्
दिसँ धकाः क्यन ।

सम्यक व लसता फेतुत । खाताया क्वसं चकतिइ फेतुनाच्चंम्ह
चमेलीशोभा सुक्सुक् ख्वयेगु शुरु यात ।

सम्यक व लसता नमवासे च्वन । स्वस्तिराज छयों क्वछुकाः
फेतुत । खाताय् गोतुकातःम्ह शिखाया न्ह्यो वः ।

“शिखाया न्ह्यो वःला” सम्यकं खँ छुत ।

“म्हिगःनिसें आपाः हे छं व । घाः मस्याइगु वासलं न्ह्यो
वयेकीगु ला मस्यु” स्वस्तिराजं धाल ।

“सु डाक्टर क्यनादिया” लसतां न्यन ।

“वीर अस्पतालय् वनागु । अन ड्यूटी डाक्टर म्हमस्यु ।”
स्वस्तिराजं धाल ।

“वासः छको जिं स्वयेला” लसतां धाल ।

चमेलीशोभा फेतुनाच्चंम्ह दनाः तसिचाय् तयातःगु फाइल
कयाः बिल । लसतां फाइल पुइकाः स्वल्, च्वय् क्वय् ।

“वासः ठीक जू । शिखायात मानसिककथं नं असर जुइफु
धकाः जुइ भचा न्ह्यो वयेकीगु वासः दु । ठीक हे जू । शिखा न्ह्योलं
चायेकल कि जिं छको जाँच याये वयात” लसतां धाल ।

“ज्यू हस्” स्वस्तिराजं धाल ।

“गयाःगु जुल जिमित । छु याना वयागु पाप भोगय् याकल
जिमित” चमेलीशोभा थथे धयाः खल ।

“चमेलीशोभा भचा ज्ञां दयेकेमाल । आमथे ख्वया जुइगु
मखु । आपत विपत धयागु सुयात जक मजू” सम्यकं थुइकल ।

“जन्मं जक मखु कर्म नं भ्वाथःम्ह लात का थ्व मचा ।

छुयाये जिगु भाग्य हे थजा:गु” चमेलीशोभां हिसि मदयेक खँ धाल ।

“भी फुकं हे थ:थ:गु कर्म ज्वना वयापिं ख: । कर्म फल भोग यानाच्चनापिं ख: । थ्व थुइके मा:” सम्यकं धाल ।

“जिं न्हियं थथे ज्ञानया खँ थुइकाच्चना चमेलीशोभायात । व धा:सा भचा ...” स्वस्तिराजं खँ पूमवंकू ।

.....

“आया ... बा: उँ ...” याना: शिखा न्ह्योलं चायेकाहल ।

“शिखा दन थें” धया: स्वस्तिराज खाता लिक्क वन ।

“दँ मैजा अन स्व छन्त स्वयेत सु व:गु दु” स्वस्तिराजं धाल । शिखां थय्क फुंगां छ्यो ल्हवना: स्वल । अले मुसुहुँ न्हिल ।

“नमस्ते धा ।” स्वस्तिराजं धाल ।

“नमस्ते सम्यक बा: । नमस्ते डाक्टर साहेब” शिखां धाल ।

“ह: स्यावास । डाक्टर साहेब नं म्हस्यूका मखुला” स्वस्तिराजं धाल । सकले मुसुहुँ न्हिल ।

“श्राविकाया मामा डाक्टर साहेब” शिखां हिसि दयेक धाल ।

“ख: ख: । श्राविकाया नं शिखा तता यो ख ला” लसतां न्हिलासलं धाल ।

“पिंकीया थाय् श्राविका जि डाक्टर साहेब नापं भ्वय् नयागु” शिखां छुं मखुथें धाल ।

शिखां याउँक खँ ल्हा:गु न्यना: सकसियां खा: चकन ।

“जि च्या दयेका हये न्हिं” चमेलीशोभां धाल ।

“म्वा:ल पीत । जिपिं नकतिनि हे नया: वयागु” लसतां धाल ।

“ज्यू ज्यू च्या छगू त्वने नि” सम्यकं धाल । अय्क स्वयेबलय् वया चमेलीशोभा न्ह्योने मदयेक खँ ल्हायेगु मतिइ थें च्वं ।

चमेलीशोभा कोथां पिहां वन ।

“छु जूगु गथे जूगु कँसा ज्यू स्वस्तिराज” चमेलीशोभा फहिलेवं सम्यकं भचा चिसलं धाल ।

“व खँ हे ल्हाये मय् दः सम्यक बाः” स्वस्तिराजं नुगः मछिंकाः धाल ।

शिखां इमिगु खँ ताः खनी । वं तसलं धयाहल” व हारांम्ह मनुखं जितः स्वयम्भूइ ससुद्यय्के यंके धकाः द्याक्सी तयाः यंकूगु । द्याक्सी कुहां हल । अले तापाक्क बुइँ तक्क न्यासिका यंकल । अले जिगु सुरुवाः भातपात यानाः त्वकल । जिं यायेमते धयां मानय् मजू । जि योबाः योबाः धकाः हाला । मचापिं नं वल इपिं नं हाल । व हारांम्हिसियां जितः गुलि दाःगु हुँ हुँ ...” शिखा ख्वयेथें हाल ।

शिखायागु खं सकसियां नुगः भवय्भवय्पिल । स्वस्तिराजं मिखां ख्वबि बाःबाःवयेकल । लसतां मिखा दंक ख्वबि तल । सम्यक गम्भीर जुल ।

“सुनां छन्त थन हल ले शिखा” सम्यकं वयाके हे खँ कंकेत स्वल ।

“व हारांम्ह मनू बिस्युंवन । जि योबाः योबाः धकाः ख्वया । मचात हाःगुलिं मेपिं हूल हूल वल । सुनां सुनां जितः सुरुवाः न्ह्याकाबिल । जिगु छें गन धाल । हानं पुलिसत नं वल । पुलिसं जितः मोटरय् तयाः यंकल । अन गजाःगु चिकुसे च्वं ।”

शिखायागु खँ न्यनाच्चपिं स्तब्ध । सुनानं नवाये मफु ।

लसतां तीजक न्यन, “मचापिं धाःगु छु ?”

“स्कूल वनेत वःपिं छफोज मस्तय्सं खनाः बचय् जूगु । मखुसा जि म्थ्याय् ...” स्वस्तिराज आः धाःसा हुँ हुँ सः वयेक हे ख्वल ।

“सुनीता तता वल । सुनीता तता गुलि ज्ञानी । लिपा तिनि बाः व मामा वल ।” शिखां हानं थःगु तालं खँक्व जुक्व खँ कन ।

“सुनीता धाःम्ह सु जुल” सम्यकं न्यन ।

“व सुनीता मय्जु ला जिमिगु लागि द्यो समान जुल ।
पिंकीयात भमचा छायेप्यूवःम्ह सँ दयेकीम्ह । वं शिखायात पिंकीया
व्याहाबल्य् खँगु जुयाच्चन” स्वस्तिराजं धाल ।

“अले व अन गनं थ्यन ले” लसतां न्यन ।

“अन बलम्बुइ छथाय् भमचा छायेपेत वंथाय् थ्व खँ सियाः
मामां अन थ्यंकः वःगु जुयाच्चन । लिपा अस्पताल्य् तक नं नापं
पासा वया बिल” स्वस्तिराजं खँ कन ।

इमि खँ जुयाच्चन तिनि चमेलीशोभा च्या ज्वनाः दुहां वल ।
सकसियां च्या छगू छगू ल्हाःतिइ काल । उस्त सुयां खँ ल्हाये मन
मदु । च्या त्वने सिधल ।

“जिं शिखायात छको स्वये न्हि” धयाः लसता फेतुनाच्चंम्ह
दन ।

“ज्यू । जिपिं कोथां पिहां वने” थथे धयाः सकलें कोथां पिहां
वयाः तलेपाखे थाहां वन । प्यतय् बार्दलीपाखें दन्न हे निभाः दुहां
वयाच्चन ।

“थन जा नयेथाय् प्यतय् मज्जां हे निभाः वः खनी । न्ह्यइपुसे
च्वं नि” सम्यकं धाल ।

इपिं बार्दली पिहां वन । निभाःजलय् क्वाक्क दनाच्चन ।

“थन तले निभाः वः । दक्षिण स्वःगु छें हे खः भीगु । न्ह्योने
ततःजाःगु छें दना हयाः कुने निभाः कित । भी ला छें थकाये फुगु नं
मखु छुयाये” स्वस्तिराजं धाल ।

“स्वस्तिराज छंके आपालं हे निराशा खना जिं । आमथे मन
हतोत्साही जुइ मज्यू । छ उलि मछि बुद्धया ज्ञान गुणया खँ सीकाच्चंम्ह
खः मचानिसें । ध्यान भावना यानाच्चंम्ह नं खः । दुःख ताये मजिल ।
मन धीर्ज याये फयेकेमाल” सम्यकं वयात न्वायेथें धाल ।

“म्हिंगः जूगु दुर्घटनां लिपा जिगु मन तसकं विचलित जुयाच्चन । जिं धीर्ज याये हे मफु । मन थातं तये हे मफु । न्ह्याक्व हे अनित्य खः, संसार दुःख खः धकाः न्यनाच्चंसां मनन यानाच्चंसा थःत परय् जुइबलय् मन ची थाकु खनी” स्वस्तिराजं नुगःखँ प्वंकल ।

“यक्व व्वना धयां जक छुयाये, ध्यान याना धयां जक छु याये । जीवनय् परय् जुइबलय् छ्यले मफयेवं ज्या मवः” सम्यकं धाल ।

“थःत परय् जुइबलय् मन ची तसकं थाकु खनी” स्वस्तिराजं धाल ।

“उकिया माने छंके अभ्यास मगाःनि” सम्यकं धाल ।

“गथे याये धइगु जिं मसिल । धर्म अभ्यास याये धाये जक अःपु” स्वस्तिराजं धाल ।

“खतुं खः भीके सत्कायदृष्टि माने जि जिगु धइगु भाव ल्यनाच्चंतले दुःखयात नाघय् याये फइमखु । उकिया निंतिं भीसं मदिक्क धर्म अभ्यास यायेमाःगु । शील, समाधि, प्रज्ञा अभिवृद्धि यायेमाःगु” सम्यकं धाल ।

“जिं थःगु मनयात कःघायेत यको कुतः याना । चमेलीशोभायात नं थुइकेगु कुतः याना । तर शिखायात जूगु थ्व दुर्घटनां जिगु मन विक्षिप्त जुल । उकि तुं थौं अखवारय् तकं पिहां वःबलय् जिं छ्चाःलिं अन्धकार खनाच्चन । जिं थःत कःघाये मफयाच्चन” स्वस्तिराजं निराश जुयाः धाल ।

“स्व स्वस्तिराज जिं धाये । छं न्हिथं खनाच्चना मखुला संसारय् मनूतय् गजाःगु दुःख सियाच्चंपिं दु, नये मखनाः सिनाच्चंपिं, ल्वचं सिनाच्चंपिं, आपालं बलात्कारया दुर्घटना, अपहरणया दुर्घटना, युद्ध अशान्ति । थ्व दकोंया कारण छु” सम्यकं धाल ।

“खय्त ला नुगलय् दुगु क्लेशया कारणं धाइ । कर्म विपाक

नं धाइ” स्वस्तिराजं धाल ।

“कम्म विपाको अचिन्तयो । तथागत शास्तां धयाविज्याःगु दु । भीसं न्हापा न्हापा छु छु कर्म पिनावया मस्यू । छं कर्म व कर्मफलयात छको बांलाक चिन्तन मनन या । धम्म चिन्तनं हे जक छन्त थ्व इलय् शान्ति बी फइ” सम्यकं हानं थुइकल ।

“न्यना तयागु खँ खः सम्यक बाः । तर जि शिखायात जूगु थ्व लुमंके हे मयोगु खं यानाः जिं छुं हे मतिइ वयेके मफयाच्चन ।”

“अभ्यास यायेगु खः सम्यक व्यायाम । श्रोतापन्न मार्गफल लाःपिं तकं विरह फये थाकु धाइ । भगवान् बुद्ध परिनिर्वाण जुया विज्याःबलय् आनन्द भन्ते खल तिनि धकाः न्यना तया मखुला भीसं । गुलि फत उलि भी समता भाव वृद्धि यायेगु खःनि” सम्यकं ध्यानया बः बियाः धाल ।

“खः सम्यक बाः । जिं कोशिस ला यानाच्चना । म्हिगः चान्हय् न्ह्यो मवः । चच्छिं ध्यानय् च्वना” स्वस्तिराजं धाल ।

“जिल का साधु साधु” सम्यकं धाल ।

इमिगु खँल्हाबल्हा न्यनाच्चंम्ह चमेलीशोभा नमवासे अन सुखू छपातय् फेतुनाः भुकय् जुयाच्चन ।

“स्वस्तिराज छन्त धीर्ज याये फयेमा धकाः हे जिपिं व्वां वयागु । शीलदेवीं नं छंगु लागि चिन्ता कयाच्चन । भीत जीवनय् सुख दुःख वया हे च्वनी । न्ह्यागु अवस्थाय् नं तटस्थ भाव यायेगु । भीगु धर्म अभ्यास हे थ्व खः” सम्यकं वयात थुइकल ।

“खः सम्यक बाः जिं कोशिस याये । शिखायात नं ध्यानय् यंके धकाः ला मतिइ तयाच्चनागु हे खः” स्वस्तिराजं धाल ।

सम्यकं खँ हीकल, “अखुन्हु नं धायेधुन हला । म्यानमारं विज्यानाच्चंम्ह सयादोपाखें धर्म प्रवचन जुइत्यंगु दु यलय् जावलाख्यलय् लाःगु DAV स्कूलया धम्म हलय् । छिपिं स्वम्हं वा । धर्मया अमृत

रसं छिमित मन सिचुइ । थ्व जिगु सुभाउ छन्त ।”

“जिउ जिपिं वये । जिं नं सिया थ्व खँ । फेसबुकय् वयाच्चंगु खना” स्वस्तिराजं धाल ।

पलख जाःबलय् लसता नं थाहां वल । वं शिखायात नं नापं ब्वनाहल । शिखाया ख्वाः चकं । व धस्वाः तिप्यं । वयात स्वयाः सकसियां ख्वाः चकन ।

अबोध पहलं शिखा लसतानापं हे पेपुनाः धाल, “लसता आन्टि गुलि ज्ञानि ।”

“का स्वयादिसँ भी शिखायात छुं नं जूगु मदु । वयात भचा जक घाः लाःगु दु । व नं याकनं हे लनी । जिं वासः तयाबीधुन । जिं मेगु नं वासः बियाथके ।” लसतां धाल ।

शिखा हिं हिं न्हिलाः ख्वाः तल । वयात स्वस्वं सकसियां ख्वालय् न्हिलासू दन ।

“लसता आन्टि । भी ससुद्यके वने न्हिं । जि म्हिगः व हारांम्ह मनुखं यानाः वने मखन । ससुद्यके वन कि आखः यको सइ धाःगु बाःनं” शिखाया अबोध खं सकलें दंग जुल ।

“ज्यू शिखा जिं यंके छन्त । छ यको आखः सइ । जि थें डाक्टर जुइ न्ह्याःला” लसतां वयात बांलाक खँ ल्हाना बियाचवन ।

“डाक्टर ... म्हाः जिला इन्जेक्शन खनाः गयाः” धयाः शिखां ब्वः कय्कुंकल । लसतालिसें मेपिं नं न्हिल ।

शिखायाके अजूचायापुक्कं ह्यूपाः खनाः स्वस्तिराज व चमेलीशोभां डाक्टर लसताप्रति कृतज्ञ मिखां स्वल । शिखा व लसता थःगु हे तालं खँल्हाबल्हा यात । चमेलीशोभा नं इमिगु खँ न्यँन्यं लय्तायाहल । सम्यक व लसताया किचलं इमिगु ख्यंगु छँय् तुयूजः दुहां वःथें जुल । इमि नुगलय् स्वचानाच्चंगु हियू सिचुथें जुल ।

गबेत च्वने धइथें लसतां धाल, “बा: भी लिहां वना छेये कि ?”

“ज्यू” सम्यकं धाल ।

“लसता आन्टी भी गबले ससुद्यय्के वनेगु” शिखाया थ:गु हे तन्ता जुल ।

“याकनं वने । शिखाया म्ह निं बल्लाके मालनि खला” लसतां धाल ।

“श्राविका नं व्वना यंके न्हिं” शिखां धाल ।

“ज्यू भी स्वम्ह वने न्हिं” लसतां धाल ।

“हस्” धाये थें वं छ्यं संकल ।

“ज्योनां याना: जक भासँ” चमेलीशोभां औपचारिकता क्यन ।

“लिपा लिपा वयेका पीत” लसतां धाल ।

विदाबाजि कया: सम्यक व लसता इमि छैय् नं लिहां वल ।

सम्यक बा:पिं फहिला वने धुनेवं नुग: सिचुल । तर उखुन्हु लिपा न्हिच्छिं फोन जक फफं कायल जुल ।

रिंग ... रिंग ... रिंग ... रिंग ...

अखबारय् सुचं पिहां व:गुलिं मखा जुइ थौया दिनसं इमित फोन व:गु वलं । थ:थितिपिं, पासापिं, इष्टमित्रपिं, ज:लाख:लापिं, सू सू । छम्ह छम्हसें व हे खँ कुल । ... घा: छु जूगु ..., गजा:गु दशा जुल हला, आ: गथे च्वं शिखायात ... वयात छुं याये ला मला: मखुला ... तेश्रो लिंगी जूगुलिं जक अथे मयासे वाना वंगु ला ..., बलात्कार जुइत्यंगु जक याये ला मला धाल मखुला, ... गन गुथाय् जूगु ..., सु मनू ख:ले व, ... अन थ्यंक शिखा गथे जुया: ला:वन ..., असाधारणम्ह व ख:सां त्यासे ला ख: हे मिजंतय्गु मिखाय् ... तेश्रो लिंगीयात नं बलात्कार यायेत स्व: का हला ... छिपिं गन वनाच्चनाले अजा:म्ह शिखायात याक: तोता ... ।

उहू ... उहू ... । स्वस्तिराज व चमेलीशोभायात व छगू

छगू फोनया सः चुपि जुयाः भवाःभवाः सुल । गुलिसियां धात्थें नं
करुणा तयाः खँ ल्हाःगु सीदु । तर आपाःथें ला लाय्बुइत स्वःपिं दु,
हिस्स्यायेत स्वःपिं नं दु । हियूगु घालय् मल्ता चि हाहा याःवःपिं नं
मदुगु मखु । थुथाय् स्वस्तिराजं थुइकल गन छम्ह मनुखं धर्मया खँ
मनन मयाः, धर्मयात खःकथं मथुइकू वयाके कर्किया दुःखय् करुणा
तयेगु चित्त ब्वलनी मखु । धर्मयात चिन्तन, मनन अले अभ्यास
मयाःपिनिगु पुचलं मैत्री, करुणा, मुदितायागु आश याये थाय् मदु ।
उकिं थ्व खँ थुइकाः लिपा जूबलय् स्वस्तिराजं फोन दकों स्वीच अफ
यानाः च्वनाविल । बरु थःथम्हं मन याउँकेत ज्ञान गुणया खँ मनन
यानाः ध्यान यानाः ई छयात ।

ब्व १२

ज्वलय् म्हगस

हनिमुन चाःहिउ वनेत सुटकेसय् वसः पाय्क यानाच्चंम्ह
पिंकीया तुतिं बँय् मचू । थःत माःगु हलंज्वलं छता छता यानाः ततं
सुटकेसय् मन्थ्यनाः व हीमही चायाच्चन । छगू थें छगू फेसन
डिजाइनया वसः । चाःहिउवनेत धकाः हे वं बुटिक टेलरय् गाक्क
वसःजु सुइकाहःगु ग्लेमरस धाःगु वसः । हानं वया भाःतया फमाईसय्
फेन्सीलिसें सेक्सी नाइटी नं तःपाः हे दु । लाकां नं गोजुखे मछि ।
बजार चाःहिलेत अलग्ग, साइट सिइंग वनेत अलग्ग, हानं Beachय्
वनेत अलग्ग तरह तरहयागु लाकांजु तःजु हे खात । हानं मेकअपया
सामान नाना थरि । हायण्ड बाय्ग वसःजुयात माय्च जूगु नं माहे
माल । उकिं सुटकेसय् सामान मन्थ्यनाः व लागिमिगि चायाच्चन ।

“अय् पिंकी अय् पिंकी थन स्वले” हाहां मञ्जिल ल्हाःतिइ
अखबार छपाः ज्वनाः कोथाय् दुहां वल ।

“जितः गुहाली याले प्लीज सामान हे मन्थ्यं । मेगु सुटकेस
माल जितः” पिंकी न्यासि चायाः हाल ।

“आसे थन छको स्वरे अखबारय् ...” मञ्जिल धाःसा अखबारय्
घुरय् जुयाच्चन । वयात वास्ता मयाः ।

“अखबारय् छु स्वयाच्चना । जितः सुटकेस निं हयाब्यु”
पिंकीं धाल ।

“व शिखा धइम्ह भचा abnormal म्ह छम्ह दु मखुला
छिमि तःमांया म्थ्याय्” मञ्जिलं धाल ।

पिंकीं म्हुतु छको पेकुंकल ।

“वयात बलात्कार जुइत्यंगु स्थानीयपिसं वचय् यात धकाः

चव्यातल नि थन” मञ्जिलं धाल ।

“बलात्कार ... । शिखा धाःपिं गुलि दइ । व हे जुइमाः ला”
पिंकीं भ्यातुक लिसः बिल ।

“थन मांअबुपिनिगु नां नं चव्यातःगु दु । चमेलीशोभा मखुला
छिमि तःमांया नां” मञ्जिलं न्यनाच्चन ।

“खः ... जितः ला थः नं धाये मयो इपिं । व शिखा ला छु
धाये गो अयाःम्ह मनू । जिमि तःमांचिया ला जिमि मां खनाः न्त्याबलें
नुगः मू । मस्यूला छं भी ब्याहाबलय् आलपं हुल दंगा न्यायेकाच्चंगु ...”
पिंकीया सः हे तमं जाः ।

“थःतता परय् जूम्हेसिगु बांमलाःगु समाचार वयाच्चन
अखबारय् । छन्त मतलब हे मदु । क्या गजबम्ह खनी छ” मञ्जिलं
धाल ।

“जितः सुटकेस माल धयां ।” पिंकीया शिखाया बारे खँ न्यने
हे योगु मखु ।

“सुटकेस माल सुटकेस माल आपाः दयां ज्यूला । वेट आपाः
दतकि छोइमखु थें छितः ।” मञ्जिलं वयात हायेकल ।

पिंकीं छुं धाये मलाःनि उथाय् माजुम्ह कामिनी थ्यंकः वल ।
वं धाल, “अरे छिपिं तयार मजूनि खनी । सगं वीमानि छिमित ।
पूजा कोथाय् वनेमानि । इलं लाकि ।”

थथे धयाः कामिनी इमि कोथाय् दुहां वल । कोथाय् जायेक
वसः व सामान होलातःगु खनाः व हाल, “यो इमे सामान हे पाय्क
याये सिमधःनि छिमि ला । इलं लाइ ला । फ्लाइट टाइम आपाः मन्त
नि ।”

“जितः सुटकेस हया व्यु धयां हया मब्यू वं” पिंकीं भाःतया
खँ माजुयात धाल ।

“सुटकेस जक आपाः यंके धयां ज्यूला । वेट आपाः दतकि

छोइ मखु । मय्जुया वसः तनातन” मञ्जिलं हायेकेभनं धाल ।

“न्हून्हू वसः चाःहिलेथाय् न्यानाः फीगु यायेमाःगु नि । थनंनिसें
भ्यातुक छाया ज्वना वनेगु” कामिनीं धाल ।

पिंकी पलख छुयाये छुयाये नमवाः ।

“याकनं तयार जुयाः कुहां वा छिपिं” धयाः कामिनी कोथां
पिहां वन ।

“हस् मां” पिंकिं धाल ।

मञ्जिलयात व अखबारयागु समाचारं मन गखेसे वयाच्वंगुलिं
नमवाः । व भचा भुलय् जुल ।

“छु धकाः वातां च्वनागु । जितः सुटकेस माल धयां । लिबाइ
धाःगु मखंला मांनं” पिंकी हाल ।

“हस् हस् मेमसाहेब धयाः” व कोथां पिहां वन ।

सुटकेस पाय्क याये सिधयेकाः इमि वसः पुने सिधयेकल ।
पिंकीया न्हू डिजाइनयागु फेसन शो क्यने थें जाःगु वसः तिल । इपिं
कुहां वःबलय् कुने चकंगु थासय् जहानपिं इमित पियाच्वन । इमित
सगं बीत ज्वारंर मिंक च्वंगु वहयागु पुजभः, सुकुन्दा, ख्येय् वाता,
करुवा सकतां ज्वलं ताःलाकातल । इपिं फेतुइत भःभः धाःगु त्याउंगु
चकति लासा लायातल ।

“वा वा फेतु । हानं छको ब्याहा याःपिं थें फेतु छिपिं चकतिइ”
ख्याः यानाः पिंकीया ससःअबु राज साहुनं धाल ।

पिंकी न्याकुं कयाः भाःतया ल्यूने दन ।

“वा वा फेतु । आः भमचा जुयाः क्वछुइ म्वाः” अजिमाःजुम्हं
धाल ।

मञ्जिल व पिंकी सगं कायेत लायातःगु चकतिइ फेतुत ।
कामिनिं छसिंसिसें सगं बीगु ज्या ताःलाकल । अनंलि ब्व नं न्ह्योने
तयेहल ।

“नये मयःसा द्यो छायेनिं माः का न्हिं आम लक्षिण ब्व” अजि माःजुम्हं धाल ।

इमिसं स्यना ब्यूथें धाःधाःथें यात ।

बाज्याम्ह मणि साहु मसला प्वः व ग्वाः ग्वय् ज्वनाः धस्वाक इमि न्ह्योने दन । चाःहिउ वनीपिन्त मसला व ग्वाःग्वय् बिल । पिंकीं बाज्यायात अनि यात ।”

“भाग्यमानी जुइमा । थ्व मणि बाज्याया कुल न्ह्याकीम्ह छम्ह घाना वा हाइँ गय् खः” धयाः आशिर्वाद बिल । पिंकी मछालाः क्वछुत । मेपिनि न्हिला सः थ्वल ।

इपिं लुखां पिहां वनेवं ज्या याइपिं न्ह्योने वयाः इमिगु लगेज ल्ह्ययेत वल । गाडिइ सकतां तया बिल । ड्राइभरनं न्ह्योने वयाः इपिं फेतुइत गाडियागु खापा चायेकाबिल । मञ्जिल व पिंकीयात हनिमून चाःहिउ वनेत सकल छेंजःपिसं गेटय् थ्यंक वयाः बाइ बाइ याःवल ।

इमिगु गाडि सररं एयरपोर्टपाखे न्ह्यात । एयरपोर्टय् इमित VIP गेटं दुहां वनेत व्यवस्था यानातःगु दु । मणि साहुया धया धयाथाय् मनू दुम्ह पावरदारम्ह मनू जुल । चेक इन, इमिग्रेसन, सेक्युरिटि चेकय् नं गनं हे लाइनय् पीम्वाः इपिं । ज्या दको सिधयेकाः इपिं VIP लाउन्जय् दुहां वन ।

अन इमित स्वागत यात । इपिं बांबांलाःगु अन तयातःगु सोफाय् फेतुत । अन ततःजिपिं मनूत फेतुनाच्चपिं दु । गुपिं चिचिसलं थः थः खँ ल्हानाच्चन । गुलिं Laptopय् ज्या यानाच्चपिं नं खनेदु । भिंभिंगु नसाज्वलं नयाच्चपिं नं दु । पिंकी न्हापालिपा नं प्लेनय् च्वनाः चाःहिले नं । तर बिजनेस क्लासय् वंगु थ्व हे न्हापां जुयाः वयात न्हून्हूगु अनुभव जुल । वं पलख धइगु हे भाःतया ल्हाः तोतू मखु ।

“छं छुं नये योसा नु नयेगु काये” मञ्जिलं धाल ।

इपिं नापं दनावन । लाउन्जय् भवःलिं तयातःगु ततःजिगु
भिंभिंगु नसाज्वलं । छु निं नये । यचुसे यइपुसे च्वंगु प्लेटय् छता
निता नयेगु कयाः इपिं हानं फेतूवल । ख्याः यायां छकू निकू नल ।
ब्याहा यानागु लच्छि मदुनि । दाम्पत्य सुखया छगू छगू दत्तले रसपान
यानाच्चंम्ह पिंकीया नुगलय् स्वां हो न्हिथं । थौं ला जुल वया भाःतनाप
हनिमून चाःहिउ वनेत VIP लाउन्जय् पियाच्चंगु । वया नुगःया
लसता थाःगाः मदु ।

फ्लाइट टाइम जुल धकाः एयरलाइन्सयाम्ह मनुखं एनाउन्स
यायेवं मनूत दन । थःथःगु हाय्ण्डबाय्ग छगः छगः घुल्ल घःचाः
न्त्याकाः सकले चिचिपलाखं न्ह्यात ।

प्लेनयागु बिजनेस क्लासया चकंगु ज्याछिंगु सीटय् फेतुइ
मलाःनि एयर होस्टेसत वयाः चाकडि याःवल । छको पतिं सर सर
धयाः गबलें छु ब्यूवल । गबले छु माः धकाः न्यंवल । गबलें नसा
ज्वलं न्ह्योने हल । घौछि हे एयर होस्टेसतय्सं चाकडि यायेगु
मतोतू ।

थःथः मेचय् फेतुना च्वंसां इमि येचाः नं इमित पेपुंकेत
घ्वानाच्चन । मञ्जिलं छको पतिं पिंकीयात घय्पुनाः चुप्पा चुप्पा
नयाच्चन । तःको इपिं अय् सनाच्चंगु छको ला एयरहोस्टेस छम्हेसिनं
मिखा पाःलाक्क हे खन ।

“जिपिं हनिमुन कपल” मञ्जिलं ह्यामि पहलं ख्याः यानाः
धाल ।

“खः खः न्ह्यइपुकि” धकाः एयर होस्टेसं नं ख्याः यानाः धाल ।
इमित तायाच्चन आकासया च्वय् च्वय् थ्यंक् स्वर्ग धाःगु थ्व
हे जुइ ।

.....

हनिमून चाःहिलागु भवलय् इपिं संसारया नादंगु थाय् तःथाय्
थ्यंका वयेधुंकल । Eiffel tower, Leaning tower, Santorini,
Neuschwanstein castle ... गन जक मथ्यं ।

न्हिच्छि चाःहिल योयोगु थाय् । बजार चाःहिल योयोगु शपिंग ।
योयोगु नयेगु थी थी रेष्टुरेण्टय् । हानं चान्हय् जुइवं कामदेवं घय्सूवइ
इमित । कामसुखया अनन्त सागरय् चच्छिं दुतिनी इपिं । पृथ्वी
लोकय् च्वनाः नं स्वर्ग सुख जुयाच्चन इमित ।

धाधामधां लच्छिया हनिमून क्वचाइन । दकसिबे लिपा
पोर्तुगलया Beach य् चाःहिलेगु इमिगु योजना कथं आः इपिं पोर्चुगलया
लिस्वनय् थ्यनाच्चन ।

कास्काइस Cascais शहरया Guincho beach पाखे
तसकं लक्जरिसगु होटेल फोर्टलेजा डो गुइन्चा Fortaleza do
Guincho होटेलय् इपिं निम्ह हनिमूनय् वःपिं तिपू । इमिसं संसारया
हाकुब्ब छुं हे मखं थ्व इलय् । इमित थ्व संसार हे स्वर्ग खःला धयाथें
च्वं ।

बहनिसिया डिनर नया वयेधुंकाः इपिं लक्जरिसगु खाताय्
घय्पुनाः प्यपुनाः च्वनाच्चन । मञ्जिलया म्हय् हाफ पाइन्ट जक दु ।
पिंकी नं सालुसे म्ह छम्हं see through गु सेक्सी नाइटीइ । धुच्चा
पतिं निम्हसिया चुप्पा नयेमाः । मञ्जिलं travel guide पुइकाः
कन्हेसंनिसें Beach य् गन गन चाःहिउवनेगु स्वयाच्चन । शहरपाखे
लिपा चाःहिले । निन्हु प्यन्हु Beach य् निं मस्ति याये धइगु मञ्जिलया
बिचाः । पिंकी धाःसा Beach य् लखय् वने ग्याः धकाः हालाच्चन ।
उकिइ हानं थ्व Guincho Beach पाखे आपाः हे ग्यानापुक्क छाल
वये यो, फय् नं तसकं तचोयेक वये यो धाःगुलिं पिंकी भन हे
ग्यानाच्चन ।

“Beach य् छाया वनेमाःगु शहरय् जक वने मज्यूला” पिंकी

धा:सा अथे जक हालाचन ।

“Beachय् मोज मयायेकं नं हनिमून पूवनीला” मञ्जिलं वयात हायेकाचन ।

“जि गबलें Beachय् वने मननि । जि लखय् ग्या: धयां”
पिंकीया Beachय् वने छतिं हे ल:ल: मधा: ।

“वने मनंगुलिंला वनेमा:गु । अन स्वयेमा: का मनूत नांगा
नांगा म्ह पानाचवनी । Sun bathe यानाचवनी । मिस्त नं मिजंत
नं । भी नं अथे चवनेमानि न्हिं हिहि ...” मञ्जिलं वयात हायेकाचन ।

“म्हा: म्हा: जि नांगा नं चवनी ला” पिंकीं धाल ।

“Beach य् नं म्ह छम्हं तोपुगु वस: पुनावने धका: चवनागु
ला छ । गामा:नि धाइका” मञ्जिलं गिजय् यात ।

“म्हा: जि ला छ जक हुँ । जि ला थन होटेलय् चवनाचवने”
पिंकीं धाल ।

“छं स्यूला थ्व Guincho beach धइगु गुलि नां दंगु ।
James Bond movie “On Her Majesty’s Secret
Service” धा:गु फिल्म शूटिंग या:गु थाय् जुया: एकदम पपुलर”
मञ्जिलं धाल ।

“पपुलर सा छु ले । जित: ला James Bond यागु मुभि
स्वये नं मयो” पिंकीं धाल ।

“मयोसा म्वा:ल का । बरु भीगु हे मुभि दयेके का मज्यू
ला” धया: मञ्जिलं पिंकीयात घय्पुल । इपिं निम्हं छम्ह जुल ।

.....

होटेलं व्यवस्था याना: ब्यूगु गाडिइ चवना: इपिं Beach पाखे
वन । लँ दुछिं प्राकृतिक दृष्य मन याउँसे च्वं । जंगलया वातावरण ।
सुनसान लँ । नापला:गु गाडि नं अथे हे चा:हिउव:पिं जक ।

हानं थाय्थासय् मनूत हुल दुगु थाय् थ्यन । थी थी कथं

मस्ति यानाच्चपिं । रेष्टुरेन्ट व बार भवः भवः । Sea food नयेगु
पसः भवः भवः खनेदत । गाडिइ च्वनाः सुरर चाःहिहिउँ इपिं थासं
थासय् थ्यनाच्चन । गाडिइ च्वनाः चाःहिलाच्चतले पिंकीया Beachय्
वनेमानिगु ल्वःमन । बजार बजारय् लानाच्चबलय् वया न्ह्यइपु ।
Guincho Beach या sight seeing नं यायां वन । Souvenir
पसः नं भवः भवः खनेदत ।

“आहाः Souvenir पसः वल । वा ले नु । शपिंग यायेनु”
पिंकीं हाल ।

“शपिंग जक याये धायेव ला मिखां छुं मखं पिंकी छुं”
मञ्जिलं धाल ।

“थन्याःथाय् वयाः Souvenir न्याना यंकेमाः । सकसितं
इना बीमाल” पिंकीं धाल ।

“न्यायेगु खः । थनं लिहां वनेगु इलय् न्यायेमाली । आः
Beach य् गन तयातये सामान” मञ्जिलं धाल ।

“हुँ ... Beach य् वने म्हाः धयां” पिंकी आः नं अथे हे
हालाच्चन तिनि ।

“का म्हाःसा छत्त थन हे गाडिं क्वफाना थके हा ... हा ...”
मञ्जिलं हायेकल ।

पिंकीं तम्बो खाः तयाः फस्वल ।

हाहां इपिं Beach य् थ्यन । गाडिं कुहां वल । न्यासि वँव
फिया व्वय् थ्यन । भ्वास्या भ्वास्या यायां न्ह्योने वन । समुद्रया लः
खनेदत । पिंकीया म्ह पीसे च्वन । अय्सां वं नमवाः । Beach य्
जक थ्यनेव excited जुयाः मञ्जिल वाउ ... वाउ ... धकाः हाल ।
वया पलाः न्ह्योने न्ह्योने लानावन ।

पिंकी छुंछां मधासे ल्यू ल्यू न्यासि वनाच्चन ।

समुद्रया लः छाल छ्याल्ल छ्याल्ल सः वःलिसे मञ्जिल

तिंतिन्हुयाः हाल । पिंकी धाःसा गयाःचिकु खनेदु । समुद्रया छाल वःगु
थाय्या न्ह्योने ततःपाःगु पाल दुगु कुसा लिसें तयातःगु सिंयागु
खाता भवः भवः दु ।

“वा थन निं फेतुइ भी” धयाः मञ्जिल व सिंयागु गोतुलेगु
खाता छगुलिइ च्वन । पिंकी नं कय्कय्कुनाच्चन ।

उखेंथुखें मिखा व्वव्वं न्ह्यइपुगु अनुभव धाःसा जुल पिंकीयात
नं । लखय् जक गयाः धाःम्ह का व । इमि जवं खवं पाय्न्टी छगः जक
न्ह्यानातःपिं दुरुपा नं छ्यात्रां व्वयाः निभालय् थसः थसः पानाच्चपिं
मिस्त खनाः पिंकीं ख्वाः स्यंकल ।

“छि गजाःगु नकचरिपिं मिस्त” पिंकीं धाल ।

“Sun bathe यानाच्चंगु का इपिं । म्ह छम्हं वसः भुनाः
Sun bathe याइ ला पिंकी छ नं गामाःनि थें । का वा भी नं अथे
च्वने” धयाः वयात ख्यालं ख्यालं वसः त्वके थें यात ।

“यायेमते ले गयाःगु छुच्चा” पिंकी लय्ताल । पलख इपिं
अनयागु रमिता स्वयाच्चन ।

“नु पिंकी आः भी नं समुद्रय् छालय् म्हितःवने । छं आम
पुनावयागु वसः थन हे च्वनाः तोया छो” मञ्जिलं धाल ।

“थन हे च्वनाः” पिंकीं पत्याः मजू ।

“अं थन हे तोया छोयेगु का वसः । थन स्वीमिंग पुलय् थें
changing room दइमखु । उकिं जिं छन्त धइगु नि । स्वीमिंग
कस्टुम दुने हे न्ह्या धकाः । न्ह्याना ला छं स्वये” धयाः पिंकीयागु
लंया टांख चायेका बिल ।

“सिक्क हे छुच्चा” पिंकी न्हिलाः धाल ।

“उ का स्वीमिंग कस्टुम द हे दु नि । का का वसः तो ।
लखय् वनेत्यल” मञ्जिलं धाल । थम्हं नं वसः तोल । स्वीमिंगयागु
कटु छगः जक ल्यंकल ।

पिंकी सुख मद्दु तायेकु तायेकुं वसः तोल । वया म्हय् आः
स्वीमिंग कस्टुम जक ल्यन । निम्हं ल्हाः ज्वनाः समुद्रया छाल
वयाच्चंपाखे पलाः न्ह्याकल । मञ्जिल लय्तायाः वाउ ... वाउ ...
हाहां वन । पिंकी धाःसा कय्कय्कुं । ववं तुति फुक लखं दुंथाय्
थ्यन । होश हे मद्दु छ्याल्ल सः वयेक छाल वयाः इमित छ्वावात ।
निम्हं लखय् त्यांग्रा पुल ।

“योमां” धकाः ग्याकाः चिल्लाय् दनाः हाल पिंकी ।

“हा ... हा ...” धयाः मञ्जिल न्हिल । पिंकीयात लखं थन ।

“हः का थथे हे का छालय् म्हितेगु । न्ह्यइपु मजूला । नु वा
भचा तापाक्क वने” मञ्जिलं साला यंकेत स्वल ।

“म्हाः म्हाः जि ला वने हे मखु” हाहां पिंकी च्वय्पाखे बिस्युं
वन ।

“छ म्हाःसा म्वाः का जि ला वन” मञ्जिलं वयात तोता
लखय् न्ह्योने वन ।

“तसकं तापाक्क वनेमते खंला जि ला ग्याः” पिंकी हाल ।

“च्वनाच्चं छ ग्याफरा” धयाः मञ्जिल लखय् न्ह्योने वन ।
छालय् छालनापं तितिन्हुयाः न्ह्यइपुकाच्चन । पिंकी ग्याग्यां स्वयाच्चन ।

छाल छथु छथु वये धुंकाः तापाकं वया भाःत वं खंके हे
फइमखु । वया मन भाराभारा मिनी । पलखं हानं खने दयावइ ।
मञ्जिलं वयात फ्लाइंग किस बियाहइ ।

मञ्जिल अभ् हे तापाक्क समुद्रय् न्ह्याःवन । खःथे मखुथे
जक खनेदनि ।

“मञ्जिल तापाक्क वनेमते । तसकं छाल वयाच्चन धया ...”
पिंकी ततःसलं हाल । गनया ताइ मञ्जिलं । अपाय्सकं छ्याल्ल
छ्याल्ल सः वयेक समुद्रया सः वयाच्चन ।

पिंकीया तसकं हे नुगः भारभार मिन । वया भाःत खने

दयावइ धकाः छयं ताहाकः यानाः स्वल । छपलाः छपलाः यानाः समुद्रया लःपाखे न्ह्याःवन । उलिमछि लखय् लिक्क वनेधुनं हे मञ्जिल खने हे मद्दु । पलख न्ह्यो तक ला फ्लाइंग किस बियाः खने दयेकाच्चंम्ह ।

वया वयाये थ्वयाये मद्दु । उखें वइला थुखें वइला धकाः छ्यों चाःचाःहिकाः स्वयाच्चन ।

वं पर्यटक छम्हेसित गुहाली फोने थें धाल, “जिमि भाःत समुद्रय् तापाक्क थ्यंक वन । आः खने हे मद्दु । वयात छुं मखुथें जुल ला ?”

व पर्यटक न्हिल, “ग्यायेमते व समुद्रय् न्ह्यइपुकाच्चन जुइ थन सुयातं छुं जुइमखु” थथे धयाः व पर्यटक सरासर वन ।

अथे धाःबलय् भचा मन च्वन । हानं मञ्जिल वंपाखे स्वःवन । खने दयावइथे वइथे खने हे दया मवः ।

“मञ्जिल मञ्जिल धकाः छथु छथु न्याक्क हाल” छम्ह निम्हसियां वयात भ्वाँय्क स्वयावन ।

पिंकी ख्वखमख धाल । सुं म्हस्यूपिं मद्दु । Beach य् वये म्हाः धयां नं मानय् मजू । थन हे चाःहिउ वयेमाःगु थें । वया तं नं वल ।

वयाये थ्वयाये मदयाः अन हे फिब्वय् पुतुहुं फेतुत । पलख धइय् यानाच्चन । धाधामधां एक घण्टां मयात मञ्जिल समुद्रय् खने मदयावंगु । आः ला व च्वनां च्वने हे मफुत । छु जुल गुगु जुल अने अने मत्योगु मनय् वल ।

“गुहाली गुहाली” धकाः व ततःसलं हालाः ख्वल ।

अलेतिनि वया लिक्क मनूत भुंवल । समुद्रया भुवाः थजाःपिं हाकुसे च्वापिं मनूत वयाः वयाके छु जूगु धकाः न्यन ।

“जिमि भाःत जिमि भाःत ...” वं बांलाक नवाये मफु ।

थरथर जक खानाचवन ।

“रिलाय्क्स रिलाय्क्स” अन मुंवंपिं मनूतय्सं वयात सहारा बीत वल । इमिसं वयात ल्हाः ज्वनाः मेच छगुलिइ फेतुकल । वयागु म्हय् स्वीमिंग कस्टुम जक । सुनानं वयात रुमाल छकू हयाः म्हय् भुंकाविल ।

“धा मय्जु छत्त छु जुल” इमिसं न्यनाचवन । पिंकीं याकनं नवाये मफु ।

बल्लं थःत कःघानाः वं धाल, “एक घण्टां मयायेधुंकल जिमि भाःत छालय् म्हितः वंम्ह थुखे मवः ।”

हाकुसे च्वंपिसं न्यन, “व छुं एक्किभिदिइ कयाः वंगु ला कि याकःचा वंगु ।”

वं धाल, “थनसं छालय् म्हिता च्वँच्वं तनावंगु । गुहाली यानाव्यु । वयात माला व्यु” धयाः व ह्वाँय् ह्वाँय् खल ।

अन च्वंपिं मनूत भचा चिन्तित खने दयावल ।

“ग्यायेमते । जिमिसं माले । मय्जु चिन्ता कायेमते” धयाः व हाकुपिं मनूत वन । इमिसं बोट छगू मिलय् यानाः समुद्रय् हुते जुयाः वन ।

मेपिं पर्यटक वयाथाय् च्वनाः ह्ययेकल, “ग्यायेमते । वयात इमिसं ब्वनाहइ ।”

पिंकी थरथर खानाचवन । छम्हसैं वयात जुस छगू ग्लास बी हल । पलख मनूत वयाथाय् पियाचवन । तर ताउत जाःबलय् छम्ह छम्ह यायां मनूत खने मदयावन ।

पिंकी याकःचा हे जुइधुंकल । निभाः नं बित । द्यो खिउँ खिउँ धायावल । फय् नं ह्वाँइ ह्वाँइ वल । पिंकी इतःमतः कन । जिमिसं स्वया वये धकाः बोटय् वंपिं नं खने हे मदयावन । मञ्जिल अत्तापत्ता हे मदयावन ।

पिंकी योमां योमां धकाः त्वाँय् त्वाँय् खल । अन वयागु सः
न्यनीपिं सुं हे दुगु मखु । सुनसान जुइधुंकल Beachय् । व कय्कुनाः
फेतुत ।

अबाय्ती तापाकनिसें फिसलय् निम्ह स्वम्ह मनूत न्यासि
वःगु सः तायेदयावल । वं सु थें मञ्जिल जकं सुं पासापिं ब्वनाः वल
ला धकाः स्वयाच्चन । द्यो खिउँ खिउँ धाःगुलिं खाः तापाकं खने
मदु । व आशाकुति जुयाः स्वयाच्चन । व मनूत न्ह्योने थ्यालिसे खाः
खने दयावल । गनया खइ वया मञ्जिल । स्वये हे हुल्याहा खाःवःपिं
अय्लाखं काः खाःयापिं स्वम्ह ल्याय्म्हपिं मिजंत खनी । निम्ह भुयू
खाःपिं छम्ह हाकुम्ह निगो ।

अले पिंकी इमित मस्वसे फस्वल ।

इपिं मिजंत वया न्ह्योने ह्यामि पहलं दंवल । इपिं त्वाल्
त्वाल् अय्लाः नवः ।

“हाइ बेबी । क्या सेक्सीम्ह बेबि” इमिसं नागःतुगः यानाः
वयात हायेकल । तीजक तीजक वया न्ह्योने वल । वयात थीथें
थीथें लिक्क वल । थिमिगु नियत ठीक मजुल धकाः पिंकीं थुइकल ।
पिंकीया हंस उडय् जुल ।

“हुँ हुँ छिपिं जिथाय् लिक्क वयमते” पिंकीया सः हःहःपन ।

“हाइ बेबी जिमित रसरंग याके ब्युले । छंगु आम सेक्सी
फिगर ल्वःवन जिमित” धयाः छम्ह ला वयात खाः हे ल्वाकः वल ।

“हेल्प हेल्प” पिंकी चिल्लाय् दनाः हाल । वयागु चीत्कार
ताइपिं अन सुं मदु । समुद्रया छाल जक छ्याल्ल छ्याल्ल ताये
दयाच्चंगु दु सिबें अन मेपि कीको हाःसः खनेमदु ।

धाधां इपिं मिजंतय्सं वयात जबर्जस्ती यायेत्यन । वया
म्हय् भुनातःगु रुमाल चत्यंक सालाः आकासय् हुतय् याना छोट ।

वया म्हय् स्वीमिंग कस्तुम जक । वया म्हबां छ्यात्रां खनेदत ।

“माइ गुडनेस ह्वात ए ब्यूटी । कम् कम् कमोन् बेबि” इपिं स्वम्ह मनुखं बाजं खाचा लाये थें ग्यानापुसे च्वंक पिंकीया न्ह्योने न्ह्याःवल ।

पिंकी बिनित्ति भावं हाल, “जितः छुं यायेमते प्लीज । जि जिमि भाःतनाप हनिमूनय् वयागु । न्हाचः तक थन दुम्ह व । समुद्रय् तनावन । जि वयात पियाच्चनाम्ह । जि दुःखी । जितः छुं यायेमते” अनंलि पिंकी तितिन्ह्याः हाल, सर्गः थ्वक्क ह्वाँय् ह्वाँय् ख्वल ।

पिंकी ख्वःगु, हाःगु, संगु पहलं इपिं दित । इमि कन्नाचायापुल ला मस्यु । म्हति म्हति ख्वाः चूलाकल । नु नु धायेभनं छ्यं संकाः इपिं थःगु लं लिनावन । पिंकी अचेत सरह जुल ।

पलख अन हे व । गन वने गथे याये वं छुं मस्यु । थ्व छु जूगु गथे जूगु । पिंकीं ज्वलय् म्हगस खन हानं म्हगसं दनाः ज्वलय् थ्यन । छु जूगु वाःमचाल वं । बल्लं थःत कःघानाः सुं गुहालीमि वइ ला धइगु आशं द्यो नां कयाच्चन । सासः ततःसलं ल्हानाः व थरथर खानाच्चन ।

खिउँगु फिब्वं ततःधिकाःपिं खिचात निम्ह खने दयावल । खिचात खनाः न्हापां ला मग्याः व । लिपा स्वये जंगली ख्वाःपिं खिचात ह्वाउँह्वाउँ वयात स्वयाः उनाहल । व तसकं ग्यात खिचां न्याइ धकाः । लय् लय् ... धकाः खिचातय्त् ख्यायेत स्वल । खिचातसें नयेथें मिखां स्वल वयात । छगू धुनेव मेगु दुर्घटना पिंकीं फये मफुत । व मचासे वन । व अन हे भाराक्क जुल । बेहोश जुल व । बँय् गोतूम्ह पिंकीयात सुँइ सुँइ नतुनाः थः माःथाय् वन ।

.....

मचासे वंम्ह पिंकीया होश वःबलय् व छगू कोथाय् लानाच्चन । व वाथाक्क दन । मञ्जिल धकाः व चिल्लाय् दन । वं चाकःलिं मिखा ब्वल । व अस्पतालयागु कोथा थें खनेदु ।

“जि गन लात थ्व” व हाल ।

“छ Beach य् बेहोश जुयाच्चंम्हसित थन clinic य् हःगु खः । थ्व Beach side यागु clinic खः” अन न्ह्योने दुपिं नर्स थें च्वपिसं धाल ।

“मञ्जिल मञ्जिल जिमि भाःत गो गो ...” व बेतोरं हाल ।

“रिलाय्क्स मय्जु” थथे धयाः नर्स डाक्टरयात सःतल ।

डाक्टर न्ह्योने वल । डाक्टरं वयात शान्त यायेत स्वल । वयात म्हय् जाँचय् यायेत स्वल । पिंकी थिप्प कनाः सन ।

“जितः छुं मजू । जिमि भाःत मञ्जिल समुद्रय् तनावन वयात माला हयाव्यु” व हाल ।

डाक्टरं वयात इन्जेक्सन छगू बिल शायद वयात calm यायेगु वासः जुइ । अन मेपिं नं मनूत मुंवल ।

“छिपिं गनं वयापिं” इमिसं न्यन ।

“जिपिं नेपालं वयापिं । जिपिं हनिमून वयापिं” वं कन ।

“हनिमून धयाला । We are so sorry” डाक्टर थें च्वंम्हसिनं धाल ।

“जिमिसं सिल । समुद्रय् छिमि भाःतयात rescue team पिसं लुइकाहःगु दु ।” अन च्वपिं मनूतय्सं धाल ।

“जिमि भाःतयात लुइकाहल ला गो गो । जिमि भाःत गन दु” पिंकी हाल ।

“छिमि भाःत थन हे clinic य् दु” इमिसं धाल ।

धायेवं पिंकीया ख्वालय् न्हिलासू दन ।

“थन हे दु गो गन दु जिमि भाःत । जिमि मञ्जिल” व गोतुकातःगु खातां दनावयेत सन ।

इमिसं वयात ज्वन ।

“छिमिगु छँया ठेकाना जिमित व्यु । छिमित थःगु देसय्

लिहां वनेत जिमिसं व्यवस्था याना बी” इमिसं धाल ।

“जिपिं छाया देसय् लिहां वनेगु । जिमिगु हनिमून कोमचा:नि ।
जिपिं थन चा:हिऊ वयापिं । जिमि भा:तयाथाय् यंका व्यु जित:”
भा:त लुल धा:गुलिं पिंकीया खा: चकनावल ।

वयागु खँ न्यना: अन च्वपिं स्वास्थ्यकर्मी मनूतय् खा: खिउँल ।

“ च्व ... च्व बफरा” धायेभनं खा: तल ।

“धइर्य या मय्जु । छं वयात स्वयेफइ मखु वयागु अवस्था
बांमलाये धुंकल ।” इमिसं वयात ह्ययेकेत स्वल ।

“छु जुल वयात । जित: वयाथाय् यंकाव्यु” पिंकी थ:गु तालं
हाल ।

अन दुपिं डाक्टरपिं, नर्सपिं व मेमेपिं मनूत थवं थ: खा:
स्वल । इमि भचा छुयाये धइगु बिचा: मदु खा: वल । पलख सुनानं
नमवात ।

पिंकी शंकास्पद मिखा चा:चा:हिका: इमित स्वल ।

“मय्जु । धइर्य या । छिमि भा:त समुद्रया तापाक्क हे लूगु
ख: । तर वयात म्वाका हये मफुत खनी । व थ्व संसार तोता
वनेधुंकल” छम्हसें नायुगु सलं धाल ।

“मञ्जिल” धका: चिल्लाय् दनाखतं पिंकी मूच्छा जुल ।

पिंकीयात उपचार यायेत डाक्टरतय्सं ज्या यात । डाक्टर
बाहेक मेमेपिसं नं गुहाली यात ।

इमि अन खँ जुल । सल्लाह जुल । “Consulate of Nepal
यात खबर यायेमाली । इमित ल:ल्हायेमाली । भीसं जिम्मा कायेगु
ज्या मखु थ्व । ख: अथे हे यायेमाली । तर Body यात manage
यायेत Hospital तक ला थ्यंकेमाल । थ्व मिसा मचा ला छुं याये
फइगु अवस्थाय् मदु । होटेलयापिन्त नं खबर यायेमाल । गन होटेलय्
चनाच्वपिं ख: । Beach य् व:पिं जूवल्य् इमिके Personal

document नं छुं हे खने मद्दु ।”

“न्हापां थ्व मिसामचायात होश वयेकेमाल”

अन दुपिं मनूतय्त नं आपालं stress जूगु खनेदु थ्व case सं याना: ।

छम्ह विदेशी मनू Beachय् सीबलय् अन छगू तन्ता वल अन च्वपिं मनूतय्त ।

इमिसं उघिमय् Consulate of Nepal यात खबर यात । नेपालय् खबर छोयेत इमित थाक्याच्वन छायाकि अन इमिगु बारे कनीपिं सुं हे मन्त । छम्ह सीम्ह हे जुल । छम्ह अचेत अवस्थाय् दु ।

Clinicय् च्वपिं डाक्टरपिसं Cascais शहरय् च्वंगु दकसिवे सतीगु हस्पितल Hospital De Cascaisय् सम्पर्क तल । अन लासयात तयेकेगु व्यवस्था यात ।

पिंकीयात होशय् हयेत सनाच्वपिं डाक्टरपिसं मेहनत यानाच्वन । व छको होश वःसा हानं अचेत जुइगु । नवाये फुगु अवस्थाय् मद्दु । ताउबिक उपचार याये धुंका: पिंकी तसलं चिल्लाय् दन ।

“मञ्जिल मञ्जिल” व चिल्लाय् दन ।

“डाक्टर जित: मञ्जिलया थाय् यंकाब्यु” व हाल कि हाल ।

“ठीक जू मय्जु । जिमिसं छन्त छिमि भा:तया थाय् यंके । पहिले छं जिमित छिपिं च्वनागु होटेलया नां धयाब्यु” पिंकी पलख त्वलहं च्वन । अले च्वाक्क नवात, “होटेल Fortaleza do Guicnho ।”

“ठीक जुल । जिमिसं छिमित छिमिगु देशय् थ्यंकेगु व्यवस्था याये ।”

“मञ्जिल गो जिमि भा:त गो” व हानं हाल ।

अन दुपिं स्वास्थ्यकर्मपिसं निर्णय याये मफयाच्वन आ: छु

यायेगु धकाः ।

होटेलयागु नां सीवं अन खबर बिल । थुपिं Guest पिनगु दकों detail होटेलपाखें काल ।

Consulate of Nepal य् सम्पर्क तयेगु ज्या होटेलं यात ।

सम्पर्क यायेगु थाय् सीवं नेपालय् थ्व भयानकगु खबर थ्यंकल । छन्हु निन्हुं अन माःमाःगु व्यवस्था जुल । नेपालं मनूत वयाः इमित काःवयेगु पलेसा Chartered plane या व्यवस्था नेपाःपाखें जुल । दकोभनं च्वंपिसं माःमाःगु गुहाली यात । मञ्जिलया लास व पिंकीयात Chartered plane य् तया छोयेगु तक्क माःगु व्यवस्था जुल । पोर्तुगलया सम्बन्धित मनूपिं व Consulate of Nepal या पाखें माक्को कुतः जुल । छगू मानवीयताया नातां ज्या जुल । इमिगु थुलि व्यवस्था यायेत गनपाखें कचिंगः मवः । सकसिनं गुहाली यात ।

थ्व दकों ज्या यानार्चपिनि नं तसकं नुगः मछिसे च्वं । थपाय्सकं क्यातुगु उमेरयापिं हनिमून वःपिनित थजाःगु हविगत जूगु खनाः । पिंकी अचेत अवस्थां दने फुगु मखु । छभाः छभाः जक होश वः वयाके । त्वलं त्वलं च्वनी ।

पिंकीयागु अवस्था भचा ठीक जुइवं वयात गाडिइ तयाः इपिं च्वंगु होटेलय् यंकल । होटेलयापिसं ह्वील चेयरय् तयाः वयात होटेलयागु इमिगु कोथाय् थ्यंकाबिल । होटेलयागु कोथाय् थ्यनेवं मञ्जिलयागु लुमन्तिं वया छाती तज्याइथें च्वन ।

वयात तःवःपिं मनूतय्सं वयात धाल, “कन्हे सुथय् ९ बजे फ्लाइट दु छंगु । छ तयार जु ।”

पिंकी दये नं मधाः छुं नं नमवाः ।

इपिं वयात पिया मच्चं “तेक केयर” धयाः इपिं वन ।

पिंकी याकःचा थ्व कोथाय् । निन्हु न्ह्यो तक थ्व कोथाय्

वया भाःतनाप स्वर्ग सुख अनुभव याःगु वं । थौं वया भाःत सीधुंकल ।
 व विधवा जुइधुंकल । वया भाःतयात कफिनय् तयाः मुर्दाघरय् तया
 तयेधुंकल । पिंकीं थुइके मफुनि थ्व न्ह्यो ला ज्वो ला । वयात माया
 क्यनीपिं सुं मदु थन । वयागु मोबाइलय् न्यानाच्वंगु फोन सःयात नं
 वं मफः । व याकःचा अनकन्तार विदेशय् । छको छको चिल्लाय्
 दनाः हाली । न्याक्क खोइ । वनावनी । पलखं होश वइ । हानं त्वले
 जुइ । व अबि तबि याकःचा ।

वयागु छगू छगू सामान, वसः तिसां नं वयात ख्वयाः
 क्यनाच्वन । व होटेलयागु छगू छगू भव्य ज्वलनं धयाच्वन वयात
 धइर्य या मय्जु धइर्य या ।

वयागु हनिमुन कोथाय् च्वंगु तपाःगु न्हाय्कनं वयात सःताहल,
 अय् पिंकी मय्जु, अय् पिंकी मय्जु । वं न्हाय्कयात स्वल । न्हाय्कनं
 नवानाहल । पिंकी मय्जु छ अपाय्चो बांलाःम्ह । थौं छ गथे च्वनावन ।
 थन सो जिगु ख्वालय् । छंगु हाकुसे पिल्पिल् च्वंगु ख्वातुगु सिल्की सँ
 गुलि घालःमुलः जुयाच्वन । लसियागु सँ थें च्वनेधुंकल । छंगु आम
 मिखाय् चतक्क कियातःगु हाकुगु काजोल मिखाया ख्वबिं बाःवनाः
 स्वसा छ बोक्सी थें च्वन । अले छंगु केलेहें मृगी मिखा आपालं
 ख्वःगुलिं अस्पतालय् गोतुकातःम्ह बिरामीयागु थें च्वन । ह्याउँसे
 लाली तयेम्वाःगु छंगु म्हुतुसि ग्याःचिक्कुं तुइसे भुइसे च्वनावल । स्वये
 नं सीम्ह गोतुका तःम्हसिगु म्हुतुसि थें च्वं । बांमलात पिंकी मय्जु छ
 थौं छतिं बांमलाः । पत्याः मजूसा स्वःवा जिथाय् जिगु ख्वालय् ।

न्हाय्कनं सःताच्वंगुलिं पिंकी न्हाय्कनय् न्ह्योने दंवन । धात्थें
 नं खः व थौं लसिं थें च्वं, बोक्सी थें च्वं, उसाय् मदुम्ह थें च्वं, सीम्ह
 थें च्वं ।

न्हाय्कनं वयात हिस्यात, “गो मय्जु बांलाः धइगु गन दु ।
 बांलाः धा बांमलाः धा हिला हे वनी थें । थः बांलाः धकाः ग्यनेमते

न्हां छ । छुं नं थीर मदु न्हां ।”

न्हाय्कंया खंयात वं नाइंनास्ति याये मफुत । अले व चिल्लाय्
दन, “मय्ल जि म्वाये मय्ल जितः म्वाये मय्ल । यो मञ्जिल जितः
नं नापं यंकी । यो मञ्जिल जितः काःवा । यो मञ्जिल जितः काःवा
यो मञ्जिल” पिंकीं ततःसलं थः भाःतयात सःतल । तर अस्पतालय्
मूर्दाघरय् गोतुलाच्चंम्ह वया भाःतं वयागु सः मताः ।

ब्व १३

दिनदशा

नेपाःया त्रिभुवन एयरपोर्टय् Chartered plane दिक्केहल ।
पलखं प्लेनयागु खापा चाल । प्लेन दिक्कूगु स्वयाच्चपिं इमित
काःवयाच्चपिं छफोजं थःथितिपिं नुगः भारभार मिन । गुम्हं खल ।
गुम्हं हाल । गुम्हं द्योया नां काल ।

प्लेनया खापां छम्ह निम्ह एरलाइन्सया कार्यकर्ता थजाःपिं
खने दयावल । अनं लिपा सुनानं स्वयां स्वये मफइगु कथं कफिनय्
लास पित हःगु खने दयावल ।

“यो पुता जि पुता ...” कामिनी चिल्लाय् दंक खयाकथं
बनावन । छम्हनिम्हसिनं वयात लः छ्वाकल । हानं अबुम्ह राज
न्याक्क खल, “यो बाबु यो मञ्जिल ...” ख्खं व बँय् भ्यात्त
फेतुत । थःथितिपिसं वयात ज्वन ।

च्याल्ल चिल्ल हाःसः खःसः । एयरपोर्टया ज्याकःमिपिं नं
न्त्योने न्त्योने वयाः इमित बिचाः याःवया च्वपिं नं दयावल ।

Chartered plane या लुखां Wheel chair य् फेतुका
हःम्ह पिंकी खने दयावल ।

थनिं निला हे मदुनि न्हू ब्याहा याःपिं इपिं न्हूपिं तिपू ।
जीवनय् न्हूगु पलाः तःपिं । माया मतिना व येचाःया संसारय् तनेत
हनिमून वपिं । श्री सम्पत्ति व भव्यताय् लाल काकां मांअबु थःथितिया
मायां स्वांवा गाकाः दैव्य सुखति ग्यंगु भोग सुखय् तनावपिं इपिं
काय्मचा मञ्जिल व भौमचा पिंकी । सुनां जक द्यना म्हागसय् खंगु
खइ थौं छम्ह कफिनय् । मेम्ह अचेत सरह जुयाः ह्वील चेयरय् । हरे
दैव गुलि जक विचित्रगु संसारया लीला थ्व ।

एयरपोर्टय् इमित काःवयाच्चपिं नं छम्ह थे छम्ह हे होश
हवास मदयाः गनं तना तनावपिं थें ।

“यो मै यो हेरा” गुलाफशोभा च्याल्ल हाल । गुलाफशोभा
मचासे वन । वयात बिचाः याःपिं भःभःन्हल । विजय साहु न्ह्योने वयाः
गुलाफशोभायात क्वातुक्क ज्वन । मिखा ह्याउँक तयाः ख्वबि पिज्वयेकल
वं ।

कफिन व ह्वील चेयर लिक्क थ्यलिसे अन च्वपिं सुनानं हे
विरह सह यायेमफुत । दकों ख्वल हाल । चिल्लाय् चिल्लाय् दन ।
थः थः घय्घय्पुल ।

कफिन् ज्वनावःपिं इमित वास्ता मयासे सरासर मेपाखे
वन । सकलें ल्यू ल्यू ब्वाय् वन ।

“सःरि आः थथें लास लःल्हाये मज्यूनि । आवश्यक नियम
पुरा यायेमानि” लास ज्वनावःपिसं थथे धयाः लास यंकल ।

पिंकीया थःछें खलःपिं धाःसा सकलें पिंकीयात भुन । गुलि
ख्वल, गुलि हाल, गुलि चिल्लाय् दन इपिं । स्वःपिसं स्वये मफु ।
पिंकीं धाःसा नवाःगु हे मखु । व अचेतम्ह थें ।

ताउबिक माःगु प्रक्रिया पूर्वके धुंकाः लास पित हल । ख्वयां
हालां चाःगु मखुत ।

बुलुहुं सकलें न्ह्यात । एयरपोर्टया हूल दथुइ इमिगु गाडी
न्ह्योने वल । न्हापां लास निं थासय् तल ।

उखेयापिं उखे गाडिइ च्वन । थुखेयापिं थुखे गाडिइ च्वन ।

पिंकीयात गुलाफशोभां घय्पुनाः थःपिनिगु गाडिपाखे दुत
यंकेत स्वल ।

थुखे भाःतपिं खलःपिसं धाल, “पिंकीयात भीथाय् निं यंकेमाल
पीत । थःछें यंके मिलय् जुइ मखु । । दकों काजक्रिया ला याये हे
माल ।”

गुलाफशोभा सुंक दन । खः धइथें व सुंक च्वन । नमवाः ।
अलेतिनि पिंकी न्याक्क ख्वल, “म्हाः जि अन वने मखु ।
मञ्जिल मदुगु छेंय् जि वने मखु ...” न्याक्क ख्वख्वं व मचासे वन ।
हानं सकलें भुनाः वयात होशय् हयेत स्वल ।
एयरपोर्टय् गाडि हूलहूल जुल । काचाकिचिं सनेमाःगु अवस्था
जुल ।

अय् याये थय् याये मदयेवं भाःतपिन्थाय्याम्ह छम्हसिनं
धाल, “गुलाफशोभा पीत नं भीथाय् भासँ रे थौं । पिंकीयात याकःचा
नं तये मजिल ।”

“ज्यू खः थथे हे यायेमाली” धइगु खँ जुल ।

याकनं गाडीइ दुने दुहां वन सकलें । विजय साहुनं पिंकी व
गुलाफशोभाया ल्हाः तोताः, “का सा छिपिं स्वया हुँ न्हि” धयाः लँ
चिला वन । ताउत हालाच्चने छिंगु मखु । एयरपोर्टय् तसकं हूल
इगःमिगः । गाडी एयरपोर्ट पिहां वल ।

.....

इपिं छेंय् थ्यन । वैभवया वैभवं जाःगु व छें थौं स्मशानय्
हिल । सुनां पत्याः याये मफु । म्हगस खः ला ज्वलय् जुयाच्चन थ्व
दकों । निला न्ह्यो भमचा जुयाः दुहां वःगु थ्व छेंय् पिंकी थौं विधवा
जुयाः दुहां वल ।

वयात जवंखवं वः बियाः बुलुहुं न्यासिकाः दुत हल । व
धस्वाये मफु बांलाक । पलाः थातय् मलाः । तीजक सोफाय् फेतुकल ।

मञ्जिलयागु लास दुगु कफिन दुत हल । लासयात कफिनं
लिकयाः क्वय् गोतुकल ।

... यो पुता । यो बाबु । छं छु याना वना । मखुथे जुल ।
मखुथे जुल । यो दैव थज्याःगु अत्याचार नं यायेला छं दैव । यो
पुता । यो हेरा । यो मञ्जिल । ... ततःसलं क्रन्दनया सः थ्वल ।

सहःयानां यायेमफुगु पीडाया क्रन्दन छेँ छखां थ्वल । त्वाँय् च्वाँय्
सलं हे छेँ दिन दिन मिन ।

पिंकी धाःसा मखो । त्वलेहे जक जू व ।

“वयात ख्वयेकि ख्वयेकि मखुसा उई जुइ” माइ निनिं त्वाक्क
नवात ।

वयागु खँय् सुनानं उस्त नमवाः । माइ निनिं हे वयात
ख्वयेके थें धाल, “छुयाये थःगु कर्म । ल्यासेबलय् भाःत सिका च्वने
माल । आः विधवा जुयाः जीवन हने मालीगु जुल छ ।”

“माइ निनि आमथे धयादी मते । वयात नुगः मछिंके बी
मते” थःथिति छम्हसिनं धाल ।

“नुगः मछिंसा धाये ला माल । थ्व जूगु ला जुइधुंकल ।
वयात ख्वयेके माल मखुसा उई जुइ जिं ला खःगु धया ।” माइ
निनिया खँभाय् वांमलाः । वया बानि सकसियां स्यू ।

“ख्वयेकेगु मखु वरु डाक्टर छम्ह ब्वना हयेमाली वयागु
अवस्थाया जाँच यायेत ।” ध्याक्वय् फेतुनाः हारय् चायाच्चंम्ह मणि
साहुनं नवाना हल ।

“सम्यक तःबाःयात खबर वन ला भी छेँय् थ्यन धकाः ।
वया काय् डाक्टर प्रवीणयात छरु वया ब्यु धायेमाली” राज साहुनं
धाल । सकसिथासं गुहालीमि जुइ न्त्याःम्ह सम्यक न्हू सन्धिपिनि नं
सतिके यो ।

सम्यक तःबाःयाथाय् फोन डायल यात राज साहुनं, “हेलो
सम्यक तःबाः । जि राज” वया मलीन सः ।

“हेलो राज भाइ छिकपिं छेँय् थ्यन ला । जि एयरपोर्ट वये
मफुत । बर्मायाम्ह सयादोयागु कार्यक्रम दयाच्चंगुलिं” सम्यकं खँ
पूमवंक धाल ।

“ठीक जू सम्यक तःबाः । जिपिं थ्यन ।” राज साहुनं धाल ।

“पिंकी गथे च्वं” न्यनाहःम्ह सम्यकया सः खाखातुल ।

“पिंकीया निंतिं हे फोन यानागु खः तःबाः । व त्वलेहे जक जुयाच्वन । मानसिक रूपं बांमलाक प्रभाव लाइ ला धयाथें च्वं । डाक्टर प्रवीण छको भायादीला धकाः” राज साहुनं धाल ।

“व नं न्यनेमाःगु खँ ला । जि प्रवीणयात ब्वना याकनं आम्कन थ्यंकः वये” सम्यकं धाल ।

राज साहुनं फोन दिक्कल ।

गुलिं ख्वयाच्वन । गुलिं त्वलेहे जुयाच्वन । सुनां जक मतिइ तल खइ थजाःगु विपत्ति वइ धकाः । स्वर्गय् च्वंम्ह देवता च्यूत जुयाः नर्क लोकय् जन्म काल धाःथें जुल । थ्व नियति गजाःगु खः । नुगःया घाःया पीडा लाकाच्वंपिसं हे जक स्यू । बल्लं भचा धइर्य यानाः कामिनीं थः ज्या याइपिंपाखे स्वयाः धाल, “छिमिसं च्या दायेकाः सकसितं क्वाक्क च्या छगू छगू ब्यु रे का ।”

अन भवः भवः दनाः म्हति म्हति मिखां ख्ववि हायेकाच्वपिं ज्या याइपिं हस् धयाः भुतूपाखे दुहां वन । लकस सुसां दन । भसुकाः जक वयाच्वंगु दु ।

“जिपिं वना छोये ला । कन्हय् वये” गुलाफशोभां तीजक धाल ।

“थनसं च्वनादिसँ थौं । पिंकीयात सु पिवाः च्वनी छिं । जिपिं थःपिं हे थजाःगु हविगतय् छिं खँ हे खं” कामिनीया खँ माजुपह वः ।

“ज्यू च्वनेमाःसा च्वने” धयाः गुलाफशोभां पिंकीयात घय्पुया काल । पिंकी धाःसा सिँग्वं थें अचेत जुयाः च्वना बिल । सकसियां पिंकीयागु लागि चिन्ता जुल ।

“सी गुथियारपिन्त खबर यायेमाल का आः । थौं हे खबर यानातःसा कन्हय् याकनं ज्या जुइ” माइ निनिं धाल ।

सी गुथियारपिनिगु नां कायेवं हानं छको कामिनी न्याक्क

खल, “यो पुता यो हेरा छं छु याना वना !”

कामिनी नापनापं हानं छको सकलें ह्वाँय्च्वाँय् खयेगु शुरु जुल । खयां गुलि खयेगु । बुलुहुं खःसः चिसः जुल ।

भुतूपाखें ज्या याइपिसं किस्तिइ चिया ज्वनावल धमाधम । सकले थःथितिपिन्त बिबिउं वन ।

चिकुसे च्वं उकिनं खयेगु ज्यां सकसियां न्यलाच्चंबलय् क्वाक्क च्या छगू त्वनाः भचा म्ह याउँथें तायेकल ।

च्या त्वने जक छु सिधल हानं माइ निनिं खायुगु खं पिकाल, “भाःत मदये धुंकाः तिसां तियाच्चने मज्यू । पिंकीयात तिसा त्वकि । चिनातःगु सँ फेंकि ।” माइ निनि निखेरं थः लाःम्ह नं जुल ।

थ्व खं सकलें थारा न्हल । सकसियां मिखा पिंकीयाके जुत । मखोसें च्वने मफुत । हानं सुक्सुक् खःसः वल ।

“छिपिं भाःत दुपिसं याये मत्यो धाइ । स्वये जिं त्वका वी । जिं नं ल्यासेबलय् भाःत मदयेकाः च्वनाम्ह खः । छु याये थःथःगु कर्म” धाधां माइ निनि पिंकीपाखे न्ह्यव्वाःवन ।

गुलाफशोभा वाथाक्क दनाः वन, “मफु बाः मफु जिं स्वये मफु । गजाःगु जुल जि म्हायायात” धाधां ह्वाँय्च्वाँय् खयाः व छथाय् ध्याक्क वन ।

माइ निनि स्वये निर्दयी भावं पिंकीया छ्योनय् चिनातःगु हेयर क्लिप लिक्काल । गःपतय् च्वंगु हेराया फो घानातःगु सिखः तोके त्यन ।

“बी मखु जिं ... । जितः मञ्जिलं Wedding gift ब्यूगु थ्व ...” धयाकथं पिंकी ह्वाँय्च्वाँय् न्याक्क खल ।

माइ निनिं धाल, “आः ठीक जुल । जिं वयात खयेकेत हे यानागु थ्व । मख्वयेव मजिउ का छिमिसं मस्यू” धाधां माइ निनिं थः नं पर्सिच्चतं खवि हुल ।

ध्याक्वय् च्वंवंह गुलाफशोभा दुररं ब्वाय् वयाः म्थ्याय्यात
घय्पुयाः न्याक्क न्याक्क ख्वल ।

हानं छको ख्वःसलं छैय् दिनदिन मिन । सुनां पत्याः याइ छुं
न्हि न्ह्यो व्याहाया बाछ्छाइ बाजं सलं प्याखं प्याखं हूगु थ्व मणि
साहुया छै । थौं व हे काय्मचाया लासया न्ह्योने ख्वःसःया क्रन्दनं
चिच्चाय् मच्चाय् दनाच्चन । थ्व संसार चक्रया चोला पत्याः यानां
याये थाकु । भचा लनेवं हानं ख्वःसः चिसः जुल । ख्वयां गुलि ख्वये ।

पिंकी ख्वख्वं याताप्याता वन । वयात म्हुतुइ क्वाःलः तयेत
स्वल । वं म्हुतु वां मखाः । मिखा तितिसिना छोट ।

“डाक्टर प्रवीणपिं नं मथ्यन” राज साहुनं हथासं मोबाइल
डायल यात ।

“मैजा यो मै पिंकी दँ दँ । छु जुल छत्त । भ्वय् भ्वय् कन व
स्व रे । का रे मखुथे जुल” गुलाफशोभा इतःमतः कन । गुलिं
थःथितिपिं पिंकीयात भुंवल ।

कामिनी त्वालां जक स्वयाच्चन । फेतुना च्वंथासं दना तकं
मवः । वया पह खनाः गुलाफशोभाया धाःसा नुगलय् स्यात ।

अथे यायां बल्लं सम्यक तःबाः व डाक्टर प्रवीण थ्यंकः वल ।
राज साहुनं इमित दनाः लुखाय् थ्यंक काःवन ।

“भासँ भासँ । पिंकीया अवस्था भचा ठीक खने मदु ।”

भाःतयागु खँ कातय् यानाः कामिनीं धाल, “विरह फये
मफुगु जक खः । वयात जक जूगु मखु नि । थन याकः काय्
मदयेकाच्चनाम्ह मांया विरह नं खनेमाल” कामिनीया खँभाय् बांमलाः ।
माजुपह वः ।

“भीत थ्व तसकं मखुथे जूगु हे जुल । भी सकसिनं अनित्य
भाव लुमंकाः धइय् यायेगु बाहेक मेगु मदु” सम्यकं गम्भीर पहलं
थुइकाः धाल ।

डाक्टर प्रवीण इमिगु खँ न्यनेत पिया मच्चं तप्यंक पिकी
दुथाय् वन ।

“नमस्ते डाक्टर साहेब । मखुथे जुल गथे याये” गुलाफशोभां
खखना सलं धाल ।

“ठीक जुइ । जिं जाँच याये” धया: पिकीयात स्वल ।

“पिकीयात गन तया: जाँचय् याये” प्रवीणं राज साहुपाखे
स्वया: धाल ।

थन लिक्कं च्वंगु Guest room य् यंकादिसँ । राज साहुनं
धाल ।

“हस्” धया: गुलाफशोभा दन ।

“दँ मैजा । डाक्टर साहेब भाल” गुलाफशोभां धाल ।

गुलाफशोभा व मेपिं जाना: पिकीयात ल्हा: ज्वना: कोथाय्
दुत यंकल ।

डाक्टर नं दुहां वन ।

पिने सकलें ननिमवासे भुग्लुं च्वनाच्वन ।

भचा लना: डाक्टर पिहां वल । वं धाल, “पिकीयात तसकं
शक जूगु दु । वयात recover जुइत थाकुइ तिनि । वयात तसकं
बांलाक केयर यायेमा:गु दु । वयात सकसिनं माया याना: तयेमा:गु
दु । आ:यात जिं tranquilizer बिया । जिं थुकिया स्पेशलिष्ट
पासायात consult यायेत स्वापू तया बी । बरु मञ्जिलयागु लुमन्ति
मजुइगु थासय् तये द:सा वेश जुइ ।”

“वयात थ:छेंय् छोया बी मालीला” सम्यकं धाल ।

“छोये मिलय् जुइ मखु आ: थथें । दुमा: जोछि ला थन चोने
हे माल नि व” माइ निनिं धाल ।

“सकलें पिकीया जक चिन्ताय् खनेदु बा: थन ला । जि काय्
थन गोतुला च्वनतिनि वयात निं मिखां स्वरे” कामिनी धा:सा छुच्चा

पहलं हाल ।

“कामिनी मय्जु । मदुम्ह ला वन वन । दुम्हेसित वचय्
याये माल मखुला” सम्यकं जवाः बिल ।

“जि काय्यागु ज्या निं धर्मय् कर्मय् मिलय् जुइक यायेमाल
मखुला न्हापां । यो पुता यो हेरा छु यानाः क्यनावना छं ...” कामिनी
हानं न्याक्क खोया ब्यूबलय् सम्यकं हानं मेगु खँ पिकया मच्चन ।

सम्यकं प्रवीणयात स्वयाः धाल, “थ्व केसय् सु डाक्टर
बांलाः विचाः यानाः छं हे कन्हे ब्वना हया बीमाल ।”

“ज्यू बाः । जिं फोन ला यायेधुन जिमि पासा छम्हेसित”
प्रवीणं धाल ।

ताउत च्वने धुनेवं छम्ह छम्ह यानाः थःथितिपिं थःथःगु छेंय्
लिहां वन । त्यंदनिपिं छेंजःपिं व हे थासय् गन इमि याकः काय्मचा
मञ्जिलया लास गोतुकातल । इमिगु नुगःया पीडा गुलि असह्य
कल्पना तकं याये मफुगु अवस्था दु ।

ताउत अथे च्वने धुंकाः कामिनी सुयातं ननिमवासे खुरुक्क
तले थाहां वन । वया ल्यू ल्यू भाःतम्ह राज थाहां वन । बुलुहुं बुलुहुं
सकलें खने मदयावन । व थासय् पिकी व वया मां गुलाफशोभा
जक त्यंदनि । मेम्ह सुं दनिसा व हे प्राण मदयेधुंकूम्ह मञ्जिल दु ।
गुलाफशोभायात तसकं नुगलय् स्यात । सुनानं छुं हे नमवासे,
पिकीयात कोथाय् हुं छको तकक हे मधासे वन । थौं हे थजाःगु
व्यवहार जुल धाःसा जि म्ह्याय् थ्व छेंय् गथे यानाः जीवन हनी ।
वया नुगः काइँय्या मिन । ताहाः भसुकाः तल वं । म्ह्याय्यात
न्याक्क घय्पुनाः वाक्कुछिनाः खल । ताउबिक्क मां म्ह्याय् अथें
च्वनाच्वन मानो कि इपिं अन हाय्म्वः पाहां थें । थ्व छेंया जः मखुला
धयाथें च्वंक याना वन । थ्व इलय् पिकी स्वयां नं नुगः डाहा जूम्ह
गुलाफशोभा जुल ।

मृत्याय्यात घयपुना: च्वँच्वं होश हे याये मफयेक छकोलं तुं
पिंकी वाथाक्क दना: दुर्र वना: मञ्जिलया लासयात घयपुना:,
“मञ्जिल मञ्जिल” धका: न्याक्क न्याक्क हाला: खल । गुलाफशोभां
वयात गुलि साला कायेत खल । साले हे मफुत । पिंकी मञ्जिलयात
घयपुना: ख्व:मह ज्वनां ज्वने मफयेक सन ।

“मञ्जिल दँ मञ्जिल दँ मिखा कँ मिखा कँ” धका: तत:सलं
हाल ।

माइ निनिं उई जुइ यो धा:गु लुमना: वया हंस उडय् जुल ।
अले ला गुलाफशोभा, “गुहाली गुहाली तले च्वंपिं कुहां वयेमाल”
धका: तिवां तिवां स:तल ।

बल्लं राज साहु कुने व:गु खनेदत ।

“छु जुल छाय् हल्ला जूगु थ्व” राजं भचा भयातुगु सलं
धाल ।

“स्वयादिसँ रे । पिंकी ज्वनां ज्वने मफयेक सन । मखुथे
च्वंक हाल धयां छिउ” गुलाफशोभाया स: हह:पं ।

“न्हाच: डाक्टरं बिया थकूगु न्ह्यो वइगु वास: नकाबी माल
थें” राज साहुनं धाल ।

“वास: मदुनि” गुलाफशोभां धाल ।

“वास: न्याके छोयाबी” धया: राज साहु दुनेपाखे वन ।

पिंकीयात गुहाली यायेत मस्व: । गुलाफशोभां बल्ल बल्ल
ज्वना: पिंकीयात थुखेपाखे सालाहल । पिंकी याग्लाप्याग्ला वन ।
पिंकीया भा:तपिं खल:पिनिगु व्यवहारं गुलाफशोभा ज्यो जुल । इमिसं
न्हापा क्यनाच्वंगु माया मान दकों हे बकंफुस्तु थें च्वनावल वयात ।

“जि मृत्याय्यागु भविष्य शून्य जुल यो भगवान् हे ईश्वर”
धका: गुलाफशोभा हिहिललं खल ।

“कान्छायात वास: न्याकेत छोया बीधुन” थथे धया: राज

साहु न्ह्योने वल ।

“पिंकीयात तले वयागु कोथाय् ब्वना यंकादिसँ रे ।” वं धाल ।

“ज्यूसा वयागु कोथाय् हे मयंकेला । न्हाचः डाक्टरं मञ्जिलयागु लुमन्ति वइगु थासय् मतयेगु कुतः या धाःगुलिं” गुलाफशोभां आग्रह यायेथें धाल ।

“अथे जूसा थनसं च्वंगु Guest room य् यंकादिसँ न्हाचः डाक्टरं जाँचय् याःगु कोथाय्” राज साहुनं धाल ।

“ज्यू” गुलाफशोभां धाल ।

“कान्छां वासः हयेव नकादिसँ । जि थाहां वने तले । तले कामिनीया हालत नं ठीक मजू । वयात नं ला पिवाः च्वनेमाल” राज साहुनं भ्यातुक नवात ।

“ज्यू भासँ” गुलाफशोभां धाल ।

याग्लाप्यार्ला वनाः अचेत सरहम्ह म्थ्याय्यात घय्पुनाः गुलाफशोभा हिहिलनाः खयाच्वन ।

भचा लनाः कान्छा वासः ज्वनाः वल ।

“साहुनी वासः कयादिसँ” कान्छां धाल ।

“वासः नकेत लः हयाव्यु रे भाइ, ज्यूसा क्वाःलः हयाव्यु” गुलाफशोभां धाल ।

“हस्” धयाः कान्छा वन । पलख जायेव वं थरमस छगः व मग छगः ज्वनाः वल ।

“कया दिसँ” वं मगय् क्वाःलः लुनाः धाल ।

“पुइ ला कि छु लः” गुलाफशोभां धाल ।

“आसे न्हि” धयाः व वन । बोटलय् लः छथल ज्वनाः वल । मगय् ख्वाउँलः तल । निम्हं जानाः बल्लं बल्लं पिंकीयात ह्ययेकाः वासः नकल ।

“भाइ पिकीयात अन कोथाय् तक यंकेत गुहाली यानाब्यु रे” गुलाफशोभां धाल ।

“हस्” धया: कान्छा पिकीयात ल्हवनेत सन ।

निम्हं जाना: भ्याल्भ्याल् लूम्ह पिकीयात Guest room धा:गु कोथाय् तक थ्यंकल । खाताय् गोतुकल । कान्छां अन दुगु दराजं सिल: छपु पिकाल ।

“थ्व न्ययेका दिसँ” कान्छां धाल ।

“धन्यवाद भाइ । थन साहुपिसं ला पिकीयात थ: हे मखुथें वाना थकल का भाइ” गुलाफशोभां ख्वखना सलं धाल ।

“थन साहुपिं ला त:धपिं । भी गरिबपिन्त ल्याखय् मत:” धया: कान्छां थ:गु छ्योनय् वास्या वास्या ल्हा: संकल ।

“छु मा:सा जिमित स:तादिसँ । छिकपिं याउँक धंदिसँ” कान्छां धाल ।

“ज्यू भाइ । धन्यवाद” गुलाफशोभां धाल ।

कान्छा कोथां पिहां वन ।

गुलाफशोभां पिकीयात सिलखं भुंकल । छ्योनय् पित्तुपिल । भचा लनेवं पिकीं मिखा तिसित । न्ह्यो वयेकल । व द्यथें च्वनेव तिनि गुलाफशोभाया नुग: भचा याउँल ।

थ:गु बाय्गं मोबाइल पिकया: भा:तम्हेसित फोन डायल यात । उखें स:वल, “हेलो गुलाफशोभा ला । जिं आम्कन अलमल जुइ धका: फोन मयासे पियाच्चना । छंगु फोन वइला धका: । मैजा गय् च्वं” न्यनाह:म्ह विजयया ख्वखना स: पिहां व: ।

अबुम्हेसियां पीर काइ धका: जुइ वं बांलाक खँ मकं । “आ: ला याउँक न्ह्यो वयेकल” थुलि जक धाल ।

“द्यंसा बांलात । न्ह्यागुसां नसा छकु मनकाला” अबुम्हं न्यनाहल ।

“क्वाःगु त्वंका । बिस्कुट नका” गुलाफशोभां मखुगु खँ धाल ।

“छ नं याउँक चँ” उखें धयाहल ।

“दय्” धयाः फोन दिक्ल । ताहाः हालाच्चन कि खँ पिहां वइ
धकाः वं मतिइ तल ।

पीर व विरहनं जाःगु वया भ्यातुगु नुगः । गनं न्ह्यो वइ ।
मिखा ध्वाका थें ।

सिचुगु फय्

स्वस्तिराजं जा नये सिधयेवं भाराचिप याकनं सिलेसाले
यात । चमेलीशोभां भुतुलिइ सुचुपिचु यात ।

थौं म्यानमारं बिज्याःम्ह सयादानं धर्मदेशना कनीगु ज्याभवलय्
वनत्यंगु इपिं । अले उखें तुं हानं सकलें पिंगीयाथाय् बिचाः वनेगु
ग्वसाः यानाच्चंगु ।

“जितः ला व पिंगीयागु ख्वाः गथे स्वये धयाथें जुयाच्चन”
स्वस्तिराजं धाल ।

“छुयाये सुख धकाः मातय् नं जुइमज्यू । थय् च्वना धाये दु
ला थ्व जीवनय्” चमेलीशोभां धाल ।

“दुःख सुख चाःचाःहिली । छन्त छु जुइ । जितः छु जुइ ।
सुनां धाये फु” स्वस्तिराजं धाल ।

“गुलाफचा व पिंगीचा निम्हं गुलि तिन्हूपिं । आः स्व गयाःगु
हविगत जुल” चमेलीशोभाया खँ नायू मजू ।

“छं लाय्बुयागु ला इमित चमेलीशोभा ?” स्वस्तिराजं न्वात ।

“छु धया आम । जिं नं नुगः मछिं । थः हे मचा मखुला व
पिंगी । इपिं तिन्हूपिं जक धइगु का” चमेलीशोभाया सः नाइल ।

“कर्किया दुःखय् करुणा तयेगु, कर्किया सुखय् मुदिता तयेगु ।
मैत्री, करुणा, मुदिता, उपेक्षा चतुब्रह्म विहार धाइ । जिं तःक्वः
कनेधुन छन्त” स्वस्तिराजं धाल ।

“आमथे ला भी शिखां नं जितः स्यनावी धुंकल वया बौद्ध
परियत्ति शिक्षा सफू न्ह्योने तयाः” चमेलीशोभां न्हिलाः धाल ।

“शिखायात गुगु बुद्धया ज्ञान बियाच्चना भीसं, व कमगु

मखु सीकि चमेलीशोभा” स्वस्तिराजं धाल ।

“व मचाया नुगलय् गुलि माया दया दु स्व । पिंकीयागु खँ न्यँसानिसें पिंकीयाथाय् वने धकाः धिपि यानाच्चन । जिं वया भाःतपिन्थाय् वने मज्यू धयातया” चमेलीशोभां धाल ।

“आः थथें यंकां ला जी मखु । कन्हे कंस यंका बी माली” स्वस्तिराजं धाल ।

“ज्यू” चमेलीशोभां धाल ।

“बरु थौं याकनं ज्या च्वयेकि चमेलीशोभा । डाक्टर साहेबपिसं भीत छैय् थ्यंक काः वये धाःगु । वय्कःपिन्त पीका तये माल कि सुख दइ मखु” स्वस्तिराजं धाल ।

“सि हे धल । अय् धकाः जा नये न्ह्यो हे जि वसः पुना वयागु” चमेलीशोभां धाल ।

सुकुलिइ पुतुहुं फेतुनाच्चंम्ह शिखा छम्ह हालाच्चन, “बाः जि नं पिंकीयात नापलाःवनेगु । पिंकी गयाःगु बांलाःम्ह पिंकी । जिं वयात माया याना बी अले व ख्वइ मखु ।”

मदिक्क हालाच्चंम्ह शिखायात चमेलीशोभां छथु हक्कल, “छिमि चमाचां अय्च्चंक हेपय् याःसां अन हे जक वने न्ह्याःगुला छ । सुंक छैय् च्वनाच्चंसा मगाः ला छ ।”

“जिमि पिंकीया भाःत सीगु मखंला कि छु” शिखा तं चायाः हाल ।

“अन छैय् ला यंके हे मखु जिमि म्ह्याय्यात । आपाः अभिमान याये मज्यू धकाः ला चाल जुइ नि आः गुलाफचां” चमेलीशोभा हालीगु पह अथे हे । वयात न्ह्याक्को खँ थुइकूसां जीम्ह मखु ।

“शिखायात यंके हे माली लाकि छु चमेलीशोभा । वयानं ख्वाः स्वये मास्ति वल जुइ वया केहैयात” स्वस्तिराजं धाल ।

“जि नं वयेगु खः बाः” शिखा लय्तायाहल ।

“खः तर पिंकीपिन्थाय् वनेसिकं न्ह्यो अन हलय् भन्तेयागु
बाखं न्यंवनेमानि । अले भन्तेयात नं पिंकीपिन्थाय् ब्वना यंकेमानिगु ।
छ ज्ञानी जुयाः सुंक च्वनेगु खःसा जक यंके । बाखं कनाच्चंथाय्
हालेमज्यू । पिहां नं वने मज्यू” स्वस्तिराजं धाल ।

पलख ननिमवासे शिखा सुंक च्वन । मिखा चाःहिकल ।
छुयाये छुयाये जुल वया ।

“रिंग रिंग ...” स्वस्तिराजयागु मोबाइलय् फोन बल ।

“हेलो ।”

“हेलो जि प्रवीण । स्वस्ति अंकलपिं तयार जुल ला ? जिपिं
काःवये त्यना” उखें डाक्टर प्रवीणयागु सः बल ।

“प्रवीण डाक्टर साहेब । जिपिं ला तयार हे धाःसां जिल ।
थन स्वयादिसँ रे । शिखा धाःसा जि नं वये हालाच्चन । पिंकीयात
नाप लाये माल धयाच्चन । वयात ब्वनाहल धायेव गाडीइ न्ह्यं ला
मन्थ्यंला” स्वस्तिराजं मछिं पहलं धाल ।

“गाडिइ ला ... अं छिकपिं निम्ह, जिपिं निम्ह, मां, श्राविका
जुल । अले शिखा छम्ह । ल्युनेया सीटय् प्यम्ह ला न्ह्यंके ज्यू ।
न्ह्योने निम्ह । श्राविकायात मुलय् तये का । न्ह्यंके ज्यू । ताहाः लँ
मखु ।” प्रवीणं हिसाव यानाः धाल ।

“सम्यक बाः ले” स्वस्तिराजं धाल ।

“बाः ला न्ह्योव हे भाये धुंकल । अन दको प्रबन्ध यायेत”
प्रवीणं धयाहल ।

“अय् जूसा शिखायात नं ब्वना हये” स्वस्तिराजं धाल ।

“ज्यू । याकनं थ्यंकः वने बरु । १:०० बजे ठीक धर्मदेशना
शुरु जुइ धाःगु ।”

“ज्यू । जिपिं पिने सतकय् पिहां वयाच्चने” स्वस्तिराजं धाल ।

“ज्यू का दये तये न्हि” धयाः उखें फोन दिकाहल ।

“शिखायात नं व्वना हःसां ज्यू हं” स्वस्तिराजं मुसु कयाः
धाल ।

“ह ... ह ...” धयाः न्यासि चायाः शिखा कुहां वन ।

वया मांवाःपिं कुने हे थ्यने मलाःनि हथासं शिखां वसः पुने
सिधयेकल । बांलाके धायेव ला न्ह्याःम्ह नि व । वसतं पुने सिधयेकाः
इपिं छेंय् तालंतिलं गोयाः सतकय् दनाच्चं वन । पलख प्यूबलय्
प्रवीणपिनिगु गाडि थ्यंकः वल ।

गाडि दिकेवं डाक्टर लसता गाडिं पिहां वल । छयों क्वछुकाः,
“अनि याये” धयाः स्वस्तिराज व चमेलीशोभा निम्हेसितं अनि यात ।

“जिमित नं अनि याये धायेमाःला व” चमेलीशोभां पह
काल ।

“शिखा तता शिखा तता” धकाः श्राविका गाडिं हालाहल ।

“श्राविका ... येय् ...” शिखां न्यासि सलं धाल ।

सकले गाडिइ न्ह्यंकल । चमेलीशोभां गाडिइ फेतुतुं हे,
“अनि याये तःमां” धयाः शीलदेवीयात अनि यात ।

“भाग्यमानी जुइमा” शीलदेवीं धाल । गाडि न्ह्यात ।

“स्वस्ती अंकल गजाःगु दुर्घटना जूगु हला । पिंकीयात जक
लुमनाः जितः ला च्वनां च्वने हे मफुत पहिलां खँ न्यनाबलय् ला”
लसतां न्हापां खँ छुत ।

“पत्याः हे यायेमफु । जि ला छु धाःगु थ्व धकाः वातां च्वनाः
नवाये मफु” स्वस्तिराजं धाल ।

“Guincho Beach धाःथाय् आपाः फय् वये योगुलिं
भचा ग्यानापु धाःगु स्यू । छाया अन वनेगु यात मञ्जिलं धकाः जितः
बिचाः वःगु खः” प्रवीणं धाल ।

“न्ह्यागु जूसां तसकं मखुथे जुल थ्व ला । पिंकीयात भीथाय्
हल मखुला चमेली आन्टी” लसतां न्यन ।

“हल । भिंस्वन्हु खुन्हु निमोया प्यं थये सिधयेव हे व्वनाहःगु
थें गुलाफशोभापिसं ।” चमेलीशोभां धाल ।

“छिं ला नाप लाः भाल जुइ वया भाःतपिन्थाय् । जितः ला
नाप लायेगु हे गथे । गथे ख्वाः स्वयेगु थें जुयाच्चन” लसतां धाल ।

“मवना जि नं वया भाःतपिन्थाय् ला । भीथाय् हये धुंकाःतिनि
नापलाःवने धकाः” चमेलीशोभां धाल ।

इमिगु खँ न्यँन्यं नुगः मछिंकाः सुंक च्वनाच्चंम्ह शीलशोभां
नकतिनि नवात, “जि नं मचायागु ख्वाः छको स्वये धकाः वया
भाःतपिन्थाय् हे वने धयां विजयपिसं वनेमते धकाः गन । छाय् थें
मस्यु ।”

“वया माजुपिसं आः हे मयो पह यांना हयेधुंकल हं मस्यु
पिंकिचित” चमेलीशोभां धाल ।

“अथे खःला । इपिं ला भलादमीपिं थें खनेदु” लसता पत्याः
मजू ।

“ध्यवां मातय् जूपिं का” चमेलीशोभां धाल ।

“पिंकीयागु लागि बिचाः यायेमाली । वयात गुकथं जीवनय्
न्त्याकेमाल मखुला” प्रवीणं नवात ।

“सम्यक बाःनं उकिया नितिं म्यानमारयाम्ह सयादो व्वना
यंकाः वयात मन याउँक बाखं न्यंके बीत्यंगु दु थौं” स्वस्तिराजं
धाल ।

“थ्व अनित्य संसारय् धर्म बाहेक भीत मेगु छुं भरोसा मदु”
शीलदेवीं थःगु बिचालं धाल ।

“धात्यें थ्व जीवन चक्रया छुं ठेकाना मदु । अनित्य दकों”
स्वस्तिराजं साल ।

तःधीपिं गम्भीरकथं खँ ल्हानाच्चंगु न्यनाः ला मस्यु शिखा व
श्राविका निम्हं गाडिइ ननिमवासे च्वनाच्चन ।

गाडि DAV स्कूलया गेट पिने थ्यन । थ्व स्कूल । यलय्
नां दंगु स्कूल । थन स्कूलया मस्तय्त्त बौद्ध परियत्ति शिक्षा नं वीगु
स्कूल धकाः आपाः अभिभावकपिं आकर्षित जू । थन मस्तय्गु अनुशासन
तसकं बांलाः धइगु नं न्यनेदु ।

“ज्यावलाख्यलं नं यको हे दुने वयेमाः खनी का हला थ्व
स्कूल थ्यंकेत” गाडि दीवं स्वस्तिराजं धाल ।

“अथे जुयाः बाःनं छिकपिन्त गाडिं कयाः ब्वना हिं धयादीगु ।
लँ मसी धकाः ।” प्रवीणं धाल ।

“सम्यक बाःपिनि गुण ला न्त्याको पूसां गाइमखु । जिमित
मेपिं सु हे भरोसा दु धकाः” चमेलीशोभां धाल ।

“अय् धइगु नं दु ला । स्वस्तिया अबु दुबलय्निसेंया थः सरह
जुयाच्चनापिं भी” शीलदेवीं इमिगु खँय् धाल ।

“सकलें थनं तुं कुहां वये माली । जि गाडि पार्क याना वये”
प्रवीणं गाडि दिकाः धाल ।

गाडिया खापा चाल । छम्ह छम्ह यानाः गाडिं कुहां वल ।

श्राविका व शिखा ल्हाः ज्वनाः च्वापुकाः पहलं न्त्योने वने
धुंकल ।

“श्राविका आसे । भी नापं वने । हुलय् तनी छिपिं” लसतां
सःता धाल । सकलें बुलुहुँ गेटं दुहां वन । अन भवः भवः मनूत
दुहांवनाच्चपिं खनेदु । उलिमछि हूल मनूत वयाच्चंसां अन होहल्ला
मदु । बुलुहुँ मनूत धम्म हलपाखे थाहांवनाच्चपिं दकों शान्त खनेदु ।

अन स्वाहाने लवय् थाय् थासय् बुद्धवचन अंगलय् च्वयाः
फ्रेम खायातःगु दु । स्वाहाने थाहां वनालिसे शिखा व श्राविका
अंगलय् च्वयातःगु आखः ब्वँब्वं वन ।

सब्व पापस्स अकरणं कुसलस्स उपसम्पदा

सच्चित्त परियोदपनं, एतं बुद्धानुसासनं

नहि वेरेन वेरानि समन्तीध कुदाचनं
अवेरेन च सम्मन्ति एस धम्मो सनन्तनो

.....

“श्राविका छं थूला थ्व छु च्वयातःगु” शिखां श्राविकायाके
न्यन ।

“जि ला व्वने जक सः । छु धाःगु मथू । छं थूला शिखा
तता ।”

“जिं नं दकों मस्यू । ऊ थ्व खंला दकसिबे व्वय्यागु लाइन ।
व पञ्चशील पाले यायेमाः धाःगु । जिमि बाःनं जितः स्यंगु थन नं
च्वयातःगु दु का भाइसा” शिखा स्यूसः पहलं धाल ।

व मस्त निम्ह थः थवं हालाः थाहां वयाच्चंगु खनाः मेपिं
मनूत न्हिलाः इमित स्वल ।

“मस्तयूत थजाःगु संस्कार वियातःगु गुलि बांलाः हला”
छम्हसें इमित स्वयाः धया वन ।

इमि थकालीपिं स्वाहाने थाहां वये मफुनि । इपिं मस्त न्हापा
हे हलया पिने थ्यंका च्वनेधुंकल ।

हलया पिने भवःलिं बुद्ध जीवनीया तस्वीर व्वयातःगु दु ।

शिखा व श्राविका व तस्वीर स्वयाः छयों थथस्वकाच्चन ।

“श्राविका थन स्व । ऊ खंला व सिद्धार्थकुमार बूगु खला ।
वयागु तुतिइ खंला स्वां होयावःगु । वं न्यासि वनकि स्वां होइ”
शिखां धाल ।

“अय् ... व ला जिं नं स्यू । जिमि अजिं नं कंगु दु जितः ।
वया किजा छम्ह दु देवदत्त । व सिक्क हारां । वं मखुला हँय्चा
छम्हेसित धनुषं कयेकल मखुला । अले सिद्धार्थ वयात बचय् याना
बिल ...” श्राविकां मचापहलं धाल ।

“सो का इपिं निम्हं थन थ्यनाच्चने धुंकल खनी” थकालीपिं

अन थ्यनेवं इमि लिक्क वया: धाल ।

मस्त निम्ह न्हापां तले थ्यनाच्चंगु खना: थकालीपिं न्हिल ।

“यो अजि अन खंला देवदत्तं हँय्चायात धनुषं कयेकल ।
अले सिद्धार्थ वचय् या:गु खला अजि” श्राविकां हिसिचा दयेक धाल ।
हररं ह ... ह ...थकालीपिं न्हिल ।

“यो बा: पञ्चशील नं च्वयात:गु दु खंला” शिखां वया
अबुयात क्यना: धाल ।

मस्त निम्हेसिगु पहचह खना: अन धर्मदेशना न्यंवांपिसं इमित
न्हिला: न्हिला: स्वल ।

छम्ह मनुखं धाल, “छिकपिनि मस्तयूत बांलाक संस्कार
बिया तल । साधु साधु” सकलें मुसुमुसु न्हिल ।

“दुने हलय् मनू जायेधुंकल थें च्वं फेतुइथाय् मदइ नु याकन
दुहां वने” प्रवीणं धा:वल ।

बुलुहुं हलय् दुहां वन । स्वस्तिराज धा:सा पलख दनाच्चन
वया नुगलय् खँ चा:हिलाच्चन, “थ्व थाय् हे गुलि शान्तगु । ध्यानगुरुया
धर्मदेशना न्यंवा:पिं ध्यानया साधकपिं हे आपा: दु थन उकिं जुइ ।
थन जिमि म्ह्याय् शिखायात हेला याना: स्वयावंपिं छम्ह नं मखना ।
बरु तारिफ यानावन” स्वस्तिराजया नुग: स्वकु थाहां व: ।

“यो बा: यो बा: छाय् दुहां मवयागु । फेतुइथाय् मदइ धा:गु
मखुला” शिखा व्वां वया: स:त: वल ।

म्ह्याय्यात ल्हा: ज्वना: धम्म हलय् दुहां वन । वया नुग:
शान्त जू थौं ।

हलय् जायेक मनू दु । सकले शान्तपूर्वक फेतुनाच्चंगु दु ।
थौं थ्व हलय् म्यानमारं बिज्या:म्ह ध्यानगुरुं धर्मदेशना याइगु ज्याभव:
ख: । हलय् उपस्थितपिं आपा: थें ध्यान साधकपिं जूगुलिं खइ अन
सकलें शान्त खनेदु । मेमेगु मनोरञ्जनयागु ज्याभव: न्ह्याइथाय् थें

होहल्ला मद्दु ।

सकलें सुनसान जुयाच्चन । कार्यक्रम न्ह्यात । छुं भचा
औपचारिक ज्या जुल । डायसय् सम्यकनं वयाः स्वागत भाषण
बिल । थः बाज्यायात डायसय् खनाः, “बाज्या जिमि बाज्या” धकाः
श्राविका हाल ।

“चुप चुप थन हाले मज्यू” लसतां वयात सुंक तयेत धाल ।

अनं लिपा म्यानमारनिसें बिज्याःम्ह सयादो (भन्ते) ध्यान
गुरुया धर्म देशना शुरु जुल । विषय खः परमार्थ सत्य । म्यानमारय्
च्वंम्ह नेपाली बर्मिज भन्ते जूगुलिं नेपाली भासं हे धर्मदेशना जुल ।
अन अनुवाद यायेमाःगु नं मन्त । उकीसं भन्तेया स्पष्ट सः नुगलय्
थ्यू ।

मस्तय् बानि इपिं सुंक च्वने फइपिं मखु । Bannerय्
च्वयातःगु आखःग्वः ‘परमार्थ सत्य’ धकाः ब्वन श्राविकां । धाःगु
मथुल जुइ शिखायाके न्यन, “परमार्थ सत्य माने छु खः शिखा तता ।
पञ्चशील धाःगु खःला ?”

“मस्यू” ल्हाः पुइकाः शिखां धाल । अले हानं थः अबुयापाखे
स्वयाः हाल, “बाः बाः परमार्थ सत्य धाःगु माने छु ?”

“चुप चुप” स्वस्तिराजं धाल ।

“थन हाले मज्यू । पिहां वने मज्यू धयाहःगु मखुला छन्त
बाःनं । सुंक च्वं शिखा” चमेलीशोभां धाल ।

अय् धासेलि मस्त सुंक च्वन । श्राविका ला उमेरं मचा हे
जुल । शिखा नं मचासू हे वःम्ह धायेमाल । व सामान्यम्ह ला ख हे
मखुत ।

छसिनिसें सयादोया धर्मदेशना शुरु जुल । परमार्थ देशना थें
जाःगु गहन विषय जुल थौया धर्म देशना । तःधीपिन्त ला थुइके
थाकु । श्राविकाया ला मंमदया वल । अय्सां हालेमते धाःगुलिं नमवाः ।

तर वालवाल सनाच्चन ।

“छैय् तोता थके मछिना: ज्वना वइगु । श्राविकां हायेकल”
लसतां प्रवीणयात तीजक धाल ।

“वयात चकलेट ब्युले” प्रवीणं चिसलं धाल ।

लसतां बिस्तारिं सः पिहां मवयेक थःगु बाय्गया जिपर
चायेका: चकलेट पिकाल । श्राविकायात बिल । वं न्यासिचाया: काल ।
शिखायात नं बीत स्वःगु । तर व ला अजूचायापुक्क सँ हे मसंसे
ध्यान बिया: धर्मदेशना न्यनाच्चन खनी । उकिं चकलेट बाय्गय् तुं
दुने तल ।

भन्तेया धर्मदेशना न्ह्यानां च्वन ।

.....

परमार्थ सत्यं स्वया यंकल धा:सा सत्व प्राणीपिके दइगु
पञ्चस्कन्ध हे जक खः । चतुर्मुहाभूत माने लः, मि, फय्, चा थ्व रूप
क्खन्ध छगू जुल । वेदना, संज्ञा, संस्कार, विज्ञान थ्व प्यंगू चित्तया
क्खन्ध जुल । उकियात नामरूप धका: नं थुइके ज्यू । रूप छगू
परमार्थ धर्म खः । वेदना, संज्ञा, संस्कार, विज्ञान प्यंगू नाम परमार्थ
धर्म खः । जम्मां न्यागू पञ्चस्कन्ध जुल । परमार्थ सत्यं थुइकेमाल
धा:सा पशु पंछी जुइमा, मनुष्य जुइमा, देवतापिं जुइमा वा ब्रह्मलोक्य
ब्रह्मा जुइमा दको प्राणीपिं पञ्चस्कन्धधारीपिं हे जक खः । न अन
मिसा धायेगु दु न मिजं धायेगु दु । मिसायाके नं व हे नामरूप दु ।
मिजंयाके नं नामरूप दु । जब मिसा छम्ह सी वयागु लासय्
चतुर्मुहाभूत जक ल्यनी । मिजंयाके नं व हे । मिसा मिजं धइगु
प्रज्ञप्त सत्य जक खः अथवा मंस चक्षु धा:गु भीगु लाया मिखां
खनीगु सत्य । परमार्थ सत्यं अथवा ज्ञानया मिखां खनीबलय् मिसा
मिजं धइगु मदु । ब्रह्मलोक्य नं मिसा मिजं धइगु मदु । कामलोक्य
तक जक मिसा मिजं धइगु दइगु खः ...

शिखां थजाःगु नक्सां ध्यान बियाः धर्मदेशना न्यनाच्चन वया
मांबाःपिं हे अजू चाल । पिहां वनेमाल धकाः हायेकी धकाः च्वनांला
वं गपाय्स्कं क्वातुक न्यनाच्चंगु । इपिं भुन्भुन् खँ ल्हात । न मिसा
दु न मिजं दु धाःगुली शिखाया मन टिकय् जुल ।

भन्तेया धर्मदेशना न्ह्यानावं वन ...

थन सत्व प्राणीपिं थ्व हे पञ्चस्कन्ध यानि नामरूपया छ्गू
शक्ति जक खः गुगु कि अत्यन्त द्रुत गतिं उत्पत्ति विनाश जुयाच्चनी ।
अनित्य स्वभाव जुयाच्चनी । अनित्य जूगुलिं व दुःख खः । अन अत्तभाव
अथवा जि वा जिगु धइगु मदु । तथागत सम्यक सम्बुद्धं कना बिज्याःगु
थ्व हे परमार्थ सत्य खः अनित्य, दुःख, अनात्म । गथे खुसिया लः
धाराप्रवाह जुयाः न्ह्यानाच्चनी अथेहे थ्व नामरूप शरीर न्ह्यानाच्चनी ।
गथे व खुसिया लःयात सुनानं जिगु लः जिगु लः धकाः धाये फइमखु ।
वया न्ह्यायेगु स्वभाव न्ह्यानातुं च्वनी । अथे हे भी सत्वप्राणीपिंके जि
वा जिगु धकाः ज्वनेगु छुं मदु । उकिं थःगु धइगु छुं मदुगु अनित्य
स्वभावया पञ्चस्कन्धयात जि वा जिगु धकाः क्वातुक ज्वनीपि
पृथग्जनपिन्त भगवान् बुद्धं, “पुथुजनो उमातको” धया बिज्याइ । जि
व जिगु मदुगु थ्व हे परमार्थ सत्ययात प्रज्ञा ज्ञानं खंकेत क्षण क्षण
पतिकं सजग जुइगु छ्मह विपस्सना साधकया ज्या खः ...

ज्याभवःकथं धर्म देशना क्वचाल । प्रश्न न्यनेगु ज्याभवः
जुल । श्रोतापिनिपाखें प्रश्न न्यनादिसँ धकाः उद्घोषण यानाहल
उद्घोषकपाखें ।

“बाः जि नं प्रश्न न्यने ज्यूला” शिखां धाल ।

“गपाय्च्वः च्वापुकाःम्ह छ । सुंक च्वँ” चमेलीशोभां वयात
सुंक तयेत स्वल ।

स्वस्तिराजं नमवाः । वं छुयाये धकाः बिचाः यायेमफुत ।
अले ला शिखा थः हे तसलं हालाबिल ।

“जि नं न्यने ज्यू ला” वयागु तसःगु सलं सकसियां मिखा वयाके जुत । शिखा वाथाक्क दनाः धाल, “जि भन्तेयाके न्यने ज्यूला” थथे हालाः व अन च्वनाथासं दना वनते स्वल ।

“सुंक च्वँ धइका । म्वाःसां व्वना हये लात थ्वइत” चमेलीशोभां व्वःबी थें हाल ।

“छं जितः न्ह्यावलें व्वःबी” शिखां मांम्हेसित म्हुतु बेकोयेकाः तं क्यन ।

“चमेली पीत वयात नवाके बियादिसँ । थुमित हौसला बी माः भीसं” लसतां धाल ।

शिखायागु थ्व व्यवहारं इपिं ला ज्यो हे जुल । शीलदेवीया खाः प्रसन्न खनेदु । वं धाल, “वयात थःगु न्ह्यसः तयेके व्यु । वं न्हाचःनिसें ध्यान बियाः न्यनाच्वंगु जिं वाःचाः ।”

“जि नं न्यने” व ततःसलं हाल । वयागु तसलं अन हलय् छभाः वातावरण हे मेगु जुल ।

चव्यू डायसय् थ्यंक च्वंम्ह सयादोनं आज्ञा जुया विज्यात, “व मय्जुयात थन छोया हति ।”

स्वयंसेवक जुयाच्वंम्ह उपासक छम्हेसियां, “भासँ बहिनी सयोदोनं छन्त चव्यू वा धकाः सःता विज्यात ।”

ह ... ह ... न्हिलाः शिखा वनेत सन । नापं च्वपिनिगु सीटया दथु दथु चित्तुचीकाः व न्ह्याःवन ।

शिखा हलया स्वाहानें धाराधारा मिंक कुहांवन । सम्यकं वयात काःवल । ल्हाः ज्वनाः डायसय् व्वना यंकल । शिखा फूर्ति यानाः न्ह्योने वन । शिखानापं वःपिं शीलदेवी तःमां खलःपिं ज्यो हे जुल । स्वस्तिराज व चमेलीशोभाया धाःसा शिखां मखु मखुथे याइ धकाः नुगः धुकधुक मिं ।

चव्यू थ्यंकाः सम्यकं धाल, “न्हापां भन्तेयात वन्दना या

शिखा ।”

“सम्यक वाः जि पञ्चांग दण्डवत यायेसः । बौद्ध परियत्ति
ब्बंकीबलय् गुरुमापिसं स्यना ब्यूगु । स्व थथे यायेमाः न्हापां पुलि
निगुलिं अले ल्हाः निगुलिं अले छुयों थथे” धयाः शिखां स्वको तक
भन्तेया न्ह्योने पञ्चांग दण्डवत यात ।

वयात डाय्सय् च्चनाः थम्हं छु यानाच्चना सकसियां थःत
स्वयाच्चन धाःगु छुं चिन्ता मदु । वयागु छगू असामान्य स्वभाव ।
लोकं खनीबलय् असामान्य ला व ख हे खत । हिजरा, नपुंशक,
मैबाबु आदि नां बियाः समाजं क्वट्यंगु मिखां स्वयातःपिं थुपिं वर्गला
ख हे खत । तर थौं थ्व धम्म हलय् धर्मया धारा प्रवाह न्ह्यानाच्चंथाय्
वयात हेला मिखां स्वःपिं मदु । बरु वं छु न्यनी भन्तेयाके धकाः
उत्सुक जुयाच्चपिं खनेदु । वं याःगु पञ्चांग दण्डवत खनाः प्रसन्न
जूपिं नं खनेदु ।

सयादोनं मैत्रीपूर्वकं न्हिलाः वयात धया बिज्यात, “मय्जुं
पञ्चांग दण्डवत मिले जुइक यात । छन्त सुनां स्यनाबिल ।”

“विहारय् गुरुमापिसं बौद्ध परियत्ति ब्वं वनाबलय् स्यना ब्यूगु ।
विहारय् दुहां वनेसात भगवान्या न्ह्योने थय् यायेमाः । जिं २ क्लास
पास जुल बौद्ध परियत्ति” शिखां धाल ।

“साधु साधु । आः छंगु प्रश्न न्यँ” भन्तेनं धया बिज्यात ।

“मिसा छु मिजं छु अले जि छु । परमार्थ छु” शिखाया
न्ह्यसः ।

सयादोनं धया बिज्यात, “वयात माइक ब्यु । वयागु जिज्ञासा
सकसितं तायेके ब्यु” उद्घोषकं वयात ल्हातिइ माइक बीहल ।
माइक बी हःबलय् शिखा भचा अलमल जुल ।

“थ्व थथे यानाः ज्वनेगु । अले नवायेगु स्व । हेलो ...” थथे
धयाः उद्घोषकं वयात माइक ल्हातिइ बिल ।

शिखां मसःपह वयेक माइक ल्हाःतिइ काल अले, “हेलो ...”
धकाः नवात ।

वयागु सः हलय् थ्वल । हलय् च्वपिं हरर न्हिल । वयात
स्वयाच्चपिं वया मांबौपिनि धाःसा नुगः भारभार मिनाच्चन । वं छु
मखुथे याइ सनी धकाः ।

“आः छंगु प्रश्न न्यँ मय्जु” भन्तेनं धयाविज्यात ।

वं माइकय् नवात, “परमार्थ छु । मिसा छु मिजं छु । सुं नं
मिसा मखु । सुं नं मिजं मखु । जि छु । जि छाय् थय् जूगु । जितः
न्त्याबलें हेपय् याइ फुकसियां । स्कूलय् नं हेपय् याइ । पिंकीपिनिगु
छेंय् ला भन हे हेपय् याइ । जिमि मानं न्त्याबलें ब्वः बी । जिमि
बाःनं जक जितः माया याइ । सम्यक तःबाःपिसं दक्वेसिनं माया
याइ । इपिं सिक्क ज्ञानी । श्राविका नं ज्ञानी । गुरुमापिं नं ज्ञानी ।
मेपिसं जितः छाय् हेपय् याःगु” शिखा भचा सुंक च्वन हानं व हे
दोहरय् यात, “परमार्थ छु ? मिसा छु ? मिजं छु ? जि छु ?” अनं
लिपा व सुंक च्वन ।

खय्त थुगु जुनीइ शिखायागु असाधारण शरीर दु । तर वयागु
पत्याः मजूगु पुण्य संस्कार पिज्वयेत स्वयाच्चन धायेमाल थौं ।

छभाः ला हल सुनसान जुल । छम्ह असाधारणम्ह मनूयागु
जन्मं ब्यूगु वेदना छगू अनुत्तरित न्त्यसः जुयाः व धम्म हलय्
चाःहिल । स्वस्तिराजया मिखां ख्ववि स्वःस्वः वल । चमेलीशोभा
छयों क्वछुकाच्चन । वनापं वःपिं सकलें गम्भीर । श्राविका छम्ह
शिखायात डायसय् थाहां वंगु स्वयाः दंग जुयाः स्वयाच्चन ।

डायसय् सम्यकं शिखायात ल्हाः ज्वनातल । स्वयंसेवक
छम्हेसियां शिखायात मेच छगू हयाः डायसय् सिथय् फेतुकल ।

भन्तेनं नवाना विज्यात, “यको साधुवाद मय्जु । छंगु न्त्यसः
बांलाः । थुकिया लिसः न्यँ । गुलि नं सत्त्व प्राणीपिं दु इपिं फुकं

थःथःगु कर्म फल अनुसार जुइगु खः । मिसा जुइगु, मिजं जुइगु, न मिसा न मिजं जुइगु, अपांग जुइगु, भाग्यमानी जुइगु, अभागी जुइगु, धनी जुइगु, गरिब जुइगु थ्व दकों कर्म अनुसार जुइ । कर्म दयेकेगु ज्या चित्त चेतनां याइगु खः । चेतनाहं भिक्खवे कम्मं वदामि । उकिं चेतना कुसल जुइमाल गुकिं कर्म कुसल जुइ अले फल नं कुसल जुइ । थौं थन धम्म हलय् परमार्थ सत्यया धर्मया खँ न्यनेदुगु पुण्यया फल खः । थ्व मय्जुं बौद्ध परियत्ति अध्ययन याःगु दु । थ्व नं वयागु पुण्य संस्कार खः । वयागु थ्व जन्मयागु बांलाःगु कर्म वयात बांलाःगु फल बी । थ्व हे कर्म नियम खः । उकिं परमार्थ धर्मयात मनन याताः सत्व प्राणीपिसं थवं थः मैत्री भाव दयेका च्वनेमाः । छम्हेसियां मेम्हसित हेला अपमान यायेगु अकुसल कर्म खः । मानव धर्मया विपरित खः” भन्तेनं नवायेगु दित । हल छगुलिं साधु साधु धाःगु सलं थ्वल ।

सम्यकं शिखायात ल्हाः ज्वनाः क्वय् ब्वनाहल ।

ज्याभवः सिधयेकाः मनूत हूल हूल वयाः शिखायात भुंवल । गुलिसियां शिखानाप च्वनाः तस्वीर काल । मनूतय् दथुइ वयागु हे चर्चा जूगु आपाः न्यनेदु । स्वस्तिराजपिं ला छखे दनाच्चन । शिखायाथाय् तक्क इपिं थ्यंके हे मफु ।

“छु दिं न्ह्यो छम्ह transgender यात बलात्कार यायेत स्वःगु । लिपा वयात दाया थकल धकाः अखबारय् ब्वनागु । लाःसा थ्व हे मखुला । नां नं भचा अथे हे शिखा धाःगु न्यना ।” स्वस्तिराजं थः दनाच्चंथाय् निम्ह मनूत अय् खँ ल्हानाच्चंगु ताल ।

“वयाके हे न्यना स्वयेका नु” थथे धयाः इपिं हूल दुथाय् दुहां वन । स्वस्तिराजया तुति हे फ्यारफ्यार खात ।

इपिं मध्ये छम्हेसियां न्यन, “मय्जु छन्त अखुन्हु छको बुइ यंकाः सुनानं दाया थकूगु खःला ?”

शिखां भचा लुमंके थें याना: धाल, “ख: व मनूयात यको पाप लाइ । अकुसल या:गुलिं” मनूत वयागु खँ न्यना: अजू चाल ।

ज्याभव: दथुइ थी थी मनूत मुना: खँ ल्हानाच्चपिं दु । इमिगु म्हुतुइ छगू खँ न्यनेदु” तेश्रो लिंगीपिन्त समाजं छि छि, दूर दूर याइगु निरर्थक जक मखु छगूकथं अकुसल कर्म जुल । थ्व खँय् सजग जुइमा:गु जुल ।”

ज्याभव: सिधयेका: जलपान नकूथाय् इपिं सकलें छथाय् मुन । सम्यकया लिमलाना च्वनतिनि प्रबन्ध याये सिमध:नि । इपिं च्या त्वना च्वंथाय् नं गुलिसियां शिखायात नतूवल । अन शिखायात हेपय् या:पिं मखु वरु तारिफ या:व:पिं हे खनेदु । उकिं स्वस्तिराजया मन भ्यातुगु क्वलात । चमेलीशोभाया नं ख्वा: चकं ।

सम्यकं इमित खंका: धा:वल, “भन्तेयात नाप ला:व:पिं दनि । कि छिपिं वनाच्चं द्याक्सी च्वना: । प्रवीण व जि गाडिइ भन्तेयात कया: भचा लना: वये ।”

“ज्यू अथे हे यायेमाली” स्वस्तिराज अथे धया: च्या त्वना च्वंथासं दनावल । सकलें लँय्पाखे न्ह्यात ।

द्याक्सीइ च्वना: विजयपिनि छँपाखे वन ।

गाडिइ खँ जुल । शीलदेवीं धाल, “स्वस्तिराजं शिखायात विहारय् यंका: बौद्ध परियत्ति ब्वंकात:गुलिं वया संस्कार दत । थौं व मचां सकसितं चकित यानाबिल । थ्व पिंकीयात पुलपुलय् जक यानातल । छुयाये थौं थजा:गु हविगत जुल । वं मन थामय् याये मफुत ।”

“ध्यबा दु धका: उन्या: थुन्या: मसीक तयातल । दीनदशा धइगु सदां अथे जुइला खला” चमेलीशोभां धाल ।

“थौं शिखायागु प्रश्नयात भन्तेनं व्याख्या याना: कना बिज्या:गु जि ला तसकं प्रभावित जुया ।” लसतां धाल ।

.....

ट्याक्सी विजयया छैं न्ह्योने गेटय् दिकल । सकलें गाडिं
कुहां वल ।

“जितः ला पिंकीया खाः गथे स्वये धकाः मन भ्यातुया
वल” लसतां तीजक धाल ।

“तसकं मखुथे जुल छुयाये” शीलदेवीं नुगः मछिंकाः मिखाय्
खवि तल ।

इपिं बुलुहुं दुहां वन । दुने भन्तेनं बाखं कंकेत थाय् मिलय्
यानातःगु दु । भन्तेयात आसन च्वय् तयातल । थःपिं फेतुइत क्वय्
तपाःगु मासुति लासा लायातःगु दु । दुहांवःपिसं छचाःलिं स्वल पिंकीयात
खंकेत । तर अन खनेमदु ।

“भासँ । भन्तेपिं मथ्यंनिला” विजयधरं न्यन ।

“अन भन्तेयात मनूत नापलाः वयाच्चपिं दनि धाल । प्रवीण
व सम्यक बाःनं ब्वना हइ भन्तेयात” स्वस्तिराजं धाल ।

“भी मचा खने मदु । वयात छको निं नाप लाये” शीलदेवीं
मिखा दंक खवि तयाः धाल ।

“दुने कोथाय् । अन भासँ” भसुकाः तयाः विजयनं कोथापाखे
क्यन ।

तीजक इपिं कोथाय् दुहां वन । खाताय् फेतुनाच्वन पिंकी ।
वयाके म्ह छम्हं तुयुगु वसः । तिसा छुं तियातःगु मदु । सँ तकं फंफं
तयेकातल । खाः यचुसे भुइभाय् दं । मेकअप् छुं मदुबलय् वयागु
खाः गर्खेसे च्वं ।

लसताया मनय् भक्का मिन । वया मिखाय् ट्याउँक वसतं
पुनाः म्ह छम्हं तिसा तियातःम्ह भमचा जुयाच्चम्ह पिंकी लुयावल ।
लसताया नुगलं सह याये मफुत । वं थःत नियन्त्रण याये मफुत ।
वयात ख्वये हे वल ।

“दिसँ” पिंकी नापं फेतुनाच्वंम्ह गुलाफशोभां धाल ।

इपिं फेतुइ हे मलाःनि गुलाफशोभा खल, “यो शीलदेवी तःमां गथे याये । तसकं मखुथे जुल जि म्थ्याय्या गजाःगु भाग्य थ्व ।”

“आमथे मज्यू । गुलाफशोभा छं म्थ्याय्या न्थ्योने खया क्यने मते” शीलदेवीं ख्वखना सलं धाल ।

चमेलीशोभा नं सुक्सुक् खल । तःधीपिं ख्वःगुलिं जुइ श्राविका नं ग्याःपहलं कय्कुनाच्चन ।

शिखा छम्ह बिस्तारं दनाः पिंकीया लिक्क वन । वं ग्याग्यां पिंकीयात थिल । पिंकीं वयात न्थ्याबलें मयो पह याइगुलिं व ग्याः । थौं पिंकीं वयात मयो पह मयाः । पिंकीं थःत च्वत्यंक घ्वाःगु लुमन मखा जुइ व भचा लिचिल । हानं तीजक पिंकीया न्यतालय् नाइक थिल ।

“पिंकी छन्त छुं नं जुइमखु । छ बांलाः खला । जिमि पिंकी गजाःगु बांलाः । भी निम्ह नापं विहारय् वने न्हिं । थौं भन्ते वइ । बाखं न्यने न्हिं” शिखाया मनं वःथे माया यात । जिवं असाधारण थजुइव्यु नुगलय् माया दया दुगु स्वभाव शिखाया । पिंकीयात पित्तुपियाः माया यात ।

पिंकीं शिखायागु ल्हाः क्वातिक ज्वन । अले थःगु ख्वाल्य् यंकाः दिक्कल । मिखां ख्ववि हायेकल । पिंकीं गवेतं शिखाया ल्हाः मतोतू । शिखायागु ल्हाः पिंकीया ख्वबिं प्यात । “पिंकी अथे ख्वये मज्यू । आः भन्तेनं बाखं कनी न्हिं” शिखा ग्याग्यां पिंकीया खाताय् फेतुत । पिंकीं शिखायागु ल्हाः मतोतू । शिखां पिंकीयात तीजक घय्पुया काल ।

इमित स्वयाः तःधीपिनि नुगः भचा थामय् जुल । पलख मौन सकलें ।

अनंलि शीलदेवीं खँ हीकेत गुलाफशोभायाके न्यन, “छिपिं

ला सकले म्हं फु मखुला ?”

गुलाफशोभां दुःखया खँ पितहल, “शीलदेवी तःमां । छिं सी मखु । पिंकीयात अन छैय् लाखे लित छोया हे महःसां जिल हं । लत्याखुन्ह छको फुकय् यायेत छोया हति हं । का थ्व छु धाःगु । जिगु पीर ला मेगु हे शीलदेवी तःमां ।”

“योमां छु खँ धइगु । इमि भमचा मखुत धाल ला । थ्व ला बेकाइदा जुल” शीलदेवीं धाल ।

“इमिसं जातः क्यना स्वल खनी । जोशीं धाल हं जातः नाडीइ लाः धकाः । जातः हे नाप तये मज्यूपिन्त ब्याहा याना बिल धाल हं जोशीं । पिंकी लाखे तसकं कडागु जातःम्ह धाल हं । ब्याहा हे याये मज्यूम्ह भमचा ब्याहा याना बिल छिमिसं आः थथे जुल धकाः जोशीं धाल हं ।”

“३५ गू जातः ला क्यंगु धाःगु न्यना । छु स्वयाः पिंकीया जातः तोल धाल ले इमिसं” शीलदेवीया नं तं पिहां वल ।

“उलिमछि जातः त्वके धुंकाः मञ्जिल न्ह्याम्हं मिसा मयो जक धाइगु हं । पिंकीयात लाखे खनेसाथ हे ययेकूगुलिं जातः मक्यंगु जुयाच्चन । इमिसं व हे पत्याः यानाच्चंगु खनी । जोशीं लाखे मञ्जिलयागु आत्मा शान्तिया नितिं व मिसा छैय् दुत हये मते धाल हं” गुलाफशोभां धाल ।

“बेइमान खँ जुल का थ्व । भी मचायात चागः बाकू थें वांछोयेगु स्वत” शीलदेवीया तं पिहां वल ।

इमिगु खँ न्यनाच्चंम्ह लसतां थःगु बिचाः प्वंकल, “जातःयागु खँ ल्हानां मिलय् जुइमखु । व ला छगू दुर्घटना खः । गनं हयाः पिंकीया जातःनाप स्वाकूगु । व ला छगू दुर्घटना ला खत ।”

इमिगु खँ न्यनाच्चंगुलिं पिंकी त्वाँय्त्वाँय् खयाहल ।

“पिंकी यो पिंकी ख्वयेमते म्वाःल” थथे धयाः शिखां पिंकीयात

पितृपिया: माया यात ।

“पिंकी पिंकी अथे यायेमते स्व । थन भन्ते छम्ह बिज्यायेत्यंगु
दु । छन्त मन शान्ति जुइ” लसतां नं पिंकीयात घय्पुल ।

सकलें सुकसुक खल । श्राविका छम्ह ग्या: ख्वालं च्वनाच्वन ।

विजय कोथाय् दुहां वया: धा:वल, “भन्तेयात ब्वना: सम्यक
बा:पिं थ्यंक: वल । छिपिं पिहां वा ।”

सकलें मिखाय् दुगु ख्वबि हुल । पिंकीयात गुलाफशोभां
ज्वना: थन । खातां कुहां वया: बुलुहुँ न्यासि वल पिंकी ।

मुख्यम्ह थकालीम्ह भन्ते तयात:गु आसनय् फेतुना बिज्यात ।
मेम्ह छम्ह च्वय् सोफाय् फेतुना बिज्यात ।

सकलें क्वय् मासुती फेतुत । पिंकीयात भन्तेया न्ह्योने
चकतिइ फेतुकल । सम्यकं, “वन्दना या पिंकी” धाल ।

शिखा न्ह्योने वया: “थथे याना: यायेगु स्व” धका: पिंकीया
लिक्क वया: थम्हं नं याना क्यन ।

वयात स्वया: भन्ते न्हिला बिज्यात । न्हाच: हल्य् प्रश्न
न्यंव:म्ह शिखायात भन्तेनं म्हसीधुंकल ।

पिंकीं नं स्वको तक वन्दना यात ।

“सुखी जुइमा” धया: भन्तेनं आशिष बिया बिज्यात । सकलें
चुपचाप दु । सुरसार जक स: व: ।

सम्यकं दना: नवात, “भो भन्ते, थ्व मचायात जूगु विछोडया
पीडा छ:पिन्त कनेधुन । वयागु नुग:या पीडाय् मलहम बीत तथागत
सम्यक सम्बुद्धया धर्म उपदेश कना बिज्यायेत विन्ति याना ।”

“ज्यू” धायेथें भन्तेनं छयों संका बिज्यात ।

“नमो तस्स भगवतो अरहतो सम्मा सम्बुद्धस्स” भन्तेनं धर्म
देशना शुरु याना बिज्यात ।

थौं थन मय्जुयात गुगु दु:ख जुल व दु:ख धइगु संसारया

स्वभाव खः । जन्मलिसें व्याधि, जरा, मरण ल्यू ल्यू वइ । थ्व धर्म नियम खः । जन्म जुक्व प्राणी सीमाः । मसीपिं सुं मदु । गुलिं मचावल्य् सी, गुलिं युवा अवस्थाय् सी, गुलिं मध्यम उमेर्य् सी, गुलिं वृद्ध अवस्थाय् सी । तर मृत्यु अवश्य जुइ ।

मनुष्यपिं सीगु नं प्यंगू कारण दु । कर्म फुनाः सी, आयु फुनाः सी, कर्म नं आयु नं फुनाः सी, अकालं सी । थन मय्जुया योम्ह मिजंपाखें वियोग जूगु अकालं सीगु कारणं जुल ।

थन मय्जुया जीवन्य् तसकं वैभवं जाःगु इलय् सुख सयल दुगु इलय् दुर्घटना जुल धाःगु न्यना । सीकेमाः थ्वीकेमाःगु थ्व खः कि सांसारिक सुख, धन सम्पत्ति, वैभव, सौन्दर्य दकों पलखया सुख खः । सदां दइगु मखु । अनित्य स्वभावगु जूगुलिं थन मय्जुया वैभव दकों चुइकः यंकेवं दुःखया यथार्थ न्ह्योने वल ।

भगवान् बुद्ध तथागत शास्तां संसार्य् सत्व प्राणीपिनि दुःखया कारण छु, शोक सन्तापया कारण छु, उकिया निवारण छु उकिया खोज यायेत सारा राज वैभव तोताः सन्यास कया बिज्यात । घोर तपस्या यानाः बोधिज्ञान लाना बिज्यात । व ज्ञान छु धाःसा थ्व संसार्य् सत्य धइगु अनित्य खः, दुःख खः, अनात्म खः । थम्हं धयाथें छुं मदु । उकिं छुकीसं आशक्त मजुइगु । थ्व जिगु, थ्व जिम्ह योम्ह धकाः गुलि गुलि आशक्त जुइ उलि उलि अपो दुःख जुइ ।

जिं थन मय्जुयात भगवान् बुद्धयागु पालय् दुःखी जूम्ह छम्ह मय्जुयागु बाखं कना हये ।

भगवान् बुद्धया पालय् पटाचारा धइम्ह मय्जु छम्ह दु । वया छम्ह मिजंताप प्रेम जुल । मांअबुपिनिगु अनुमति मदयेक व बिस्वुं वनाः व मिजंतापं विवाह यात । छुं समय तक वैवाहिक जीवन याउँक हन । लिपा व गर्भवती जुल । मचा बुइकेगु इलय् दुःख कष्ट जुइकेमाली धकाः थःछेंय् वने धाल । थःछेंय् वनेत लँय् वनाच्चंबलय्

लँय् हे मचा बुल । वया मिजंम्हेसियां थःछें वने म्वाःल धकाः लित
 ब्वनाहल । छुं समय लिपा व हानं गर्भवती जुल । पहिला थें थःछें
 वने धकाः वल । लँय् तसकं वा फय् वल । वया लँय् हे मचा बुल ।
 मिजंम्हेसियां सिं माःवने धकाः वंम्ह लँय् सर्प न्याना सित । पटाचारा
 सीम्ह मिजंयात लँय् हे वानाः अतिकं दुःख सियाः निम्ह मचा बुयाः
 थःछेंपाखे वन । लँय् तःधंगु खुसि दु । खुसि छीगु भवलय् वया मचात
 निम्ह नं सित । मिजं नं सित । व ख्वंख्वं बल्लं थःछेंय् थ्यंकः वल ।
 न्ह्यथु कुन्हु चान्हय् तिनि वया थःछेंय् मां, बाः, किजा स्वम्ह नं वा
 फय् वयाः छें दुनाः सित धाःगु खबर सिल । अले ला दुःख सह याये
 मफयाः पटाचारा उइं जुल । व उइं जुयाः म्हय् वस्त्र मदयेक जुइम्ह
 जुल ।

छन्हु भगवान् बुद्ध धर्मदेशना याना बिज्याःथाय् पटाचारा
 वस्त्र मदयेक न्ह्योने वल । सकसियां वयात उइं वल धाल । भगवान्
 बुद्धं वया म्हय् वस्त्रं भुना ब्यु धकाः आज्ञा जुया बिज्यात । भगवान्
 बुद्धयागु महाकरुणा वचनं वयाके होश वल । व अन न्ह्योने भगवान्
 बुद्धयात वन्दना यानाच्चन । अनं लिपा बुलुहुं बुलुहुं भगवान् बुद्धया
 धर्म उपदेश न्यनाः पटाचारां बोधिज्ञान लात । व भिक्षुणी जुल ।
 भिक्षुणी पटाचार विनय नियम तसकं क्वातुक पालन याये फुम्ह
 जुल । उकिं भगवान् बुद्धं वयात विनय पालन यायेगुलिइ अग्रस्थान
 प्राप्तम्ह भिक्षुणी धकाः घोषणा याना बिज्यात ।

भी जन्म जुसानिसें दुःख ल्यू ल्यू वइ । बुराबुरी जुयावइ,
 रोग व्याधि जुइ, मृत्यु जुइमाली, मयोपिंनाप त्वनेमाली । योपिंनाप
 बायेमाली । उकिं मय्जु पियेहि विप्पयोगो दुक्खो धइगु योपिंनापं
 बाया च्वनेमालीगु दुःख नं तथागत शास्तां क्यना बिज्याःगु दुःख
 सत्य मध्ये छगू खः । थ्व हे दुःख आः मय्जुयात जुल । थ्व संसारयागु
 नियम खः । न्ह्याक्व हे बांलाः सौन्दर्य दु धाःसां व नं अनित्य जुयाः

हिलावनी । न्ह्याक्व हे धन सम्पत्ति दु धाःसां व नं स्थीर मजू । स्थीर
छुं नं मदु, दकों परिवर्तनशील खः, अनित्य खः । पलख सुख थें
चवनी । व सुखया दुने नं दुःख तोपुनाच्चंगु दु । उकिं संसारय्
सकसिनं भोग यायेमालीगु थ्व दुःख खः धकाः मनन यानाः धइय्
यायेमाः । बुद्धया धर्म उपदेश मनन यानाः मनय् शान्ति दयेके
फयेमाः ...

.....

साधु साधु साधु

धर्मदेशना न्यने धुकाः पिंकीया ख्वाः चकं । वं नवात चिसलं,
“जितः तसकं मन याउँल । पूगु घालय् सिचुगु वासः तःथें जुल ।
जितः न्हिं न्हिं थजाःगु ज्ञानगुणया खँ न्यनेमास्तिवः यो सम्यक
बाज्या ।”

तःन्हु न्ह्योवनिसें छसः बांलाक नमवाम्हं थथे चकंक नवाःगु
तायाः मांबौ निम्ह तसकं हे लय्ताल । इमि मिखा प्यात ।

“ज्यू पिंकी । जिं मेपिं हे भन्तेपिं ब्वनाहयेगु व्यवस्था याये ।
थ्वसपोल भन्ते ला विदेशं बिज्यानाच्चमं । यको थाय् उपदेश कंवेनेमाः ।
तःन्हु नेपालय् चवना बिज्याइ नं मखुत ।” सम्यकं धाल ।

पिंकीं दये धइथें छयों संकल ।

भन्तेनं मैत्रीपूर्वक आशिष बिया बिज्यात, “निरोगी जुइमा
सुखी जुइमा ।”

भन्तेपिं लिहां वने धकाः आसनं दना बिज्यात । भन्तेपिन्त
तःवनेत प्रवीणं गाडि न्ह्योने हल । भन्तेपिन्त खने दत्तले सकलें ल्हाः
बिन्ति यानाः दनाच्वन ।

शिखां पिंकीयात ल्हाः ज्वनाः दुने साला यंकल । वं धाल,
“पिंकी थन वा सा जिं नं छन्त बाखं कने” मेचय् फेतुत निम्हं ।
श्राविका नं इपिं नापं प्यपुंवन । पिंकी ला मुसुं हे न्हिलाहल । वया

ख्वालय् न्हिसु दंगु हे तःधं जुल । सकसियां मन थाहां वल ।

शिखां धाल, “बौद्ध परियत्ति व्वनावलय्यागु बाखं कने न्हिं । सिद्धार्थ कुमार लाखे तसकं मोजं तयातल हं । छको व चाःहिउ वन हं । वं लाखे बुराम्ह खन का । बिरामीम्ह खन का । सीम्ह खन का । भिक्षु खन का । अले सिल का मनूत छको सी धकाः । भी दकों सीतिनि मखुला । उकिं पञ्चशील स्यंके मज्यूका ... अले ...” वया लोमन ।

“अले छु बाः” अबुम्हेसिया खाः स्वयाः न्यन ।

“शिखा तता गजाःगु Innocent हला” पिकीं नवात । पिकीयाके छकोलं ह्यूपाः वःगु खनाः दकों दंग जुल ।

सकलें पलख मन शान्त यानाः थःथःगु थासय् च्वन ।

लिपा लसतां घडी स्वयाः धाल, “भी लिहां वना छोये कि । जि clinicय् वनेमानि ।”

“चिया त्वनेमानि” गुलाफशोभां धाल ।

“म्वाःल जिपिं अन ज्याभवः जूथाय् जलपान नया वयागु” लसतां धाल ।

सकलें लिहां वनेत्यन ।

पिकीं नवात, “शिखा तता लिहां वनेमते । जिनापं च्वं ।” छभाःला सकलें आतां जुल ।

अले ला पिकीं भावविभोर जुयाः धाल, “यो तःमां, यो शिखा तता जितः क्षमा यानाब्यु । जिं छिमित गबलें बांलाक व्यवहार मयाना । जिं तःधंछु जुयाः मिखां छुं मखन ...” थथे धयाः व खल ।

“पिकी ख्वये मते । छ न्हिलीबलय् जक बांलाः न्हिं । जिमि बांलाःम्ह पिकी” धयाः शिखां वया ख्वालय् पित्तुपिल ।

चमेलीशोभाया नं नुगः नाल, “अय् धइगु नं दइला पिकी । अथे छुं मनय् तयेमते । छ नं जि थः हे मचा मखुला” चमेलीशोभां

पिंकीयात घय्पुल । मिखां ख्वबि धरधर वयेकल ।

गुलाफशोभा छयों क्वछुकाच्वन । वया मिखा क्वछू ।

विजय नं स्वस्तिराजपाखे स्वयाः आग्रह यायेथें धाल, “ज्यूसा शिखायात छन्हु निन्हु थन तयादिसँ । पिंकीयात पासा दइ ।”

“ज्यू नि । व न्यनेमाःगु खँ हे मद्दु । मजीला चमेलीशोभा” स्वस्तिराजं चमेलीशोभापाखे स्वयाः धाल ।

चमेलीया छु धाये छु धाये जुल, “जि ला ज्यू । तर शिखाया च्वने न्ह्याली म्हाली ।”

“ज्यू ला शिखा छ थन पिंकीनाप च्वने ला” स्वस्तिराजं धाल ।

“ऐ ... ज्यू ज्यू ...” शिखा लय्ताल ।

“जि नं थन च्वनेगु” श्राविकां नं धाल । सकलें आतां जुल ।

“मैत्रा चिधिकः तिनि । कन्हे कन्हे च्वनेगु का न्हि” लसतां ह्ययेकल ।

शीलदेवीं सकसितं ध्वाथुइके थें धाल, “भन्तेया धर्म उपदेशया प्रभावं खन मखुला दको अशान्ति चीकाः शान्तिं वास काःवल, धन्य तथागत शास्ताया धर्म ।”

सम्यकं गम्भीर जुयाः धाल, “थ्व धर्म नियम खः ।”

शीलदेवीं धाल, “छिसं न्हिं न्हिं तोमफिक भन्तेपिं निमन्त्रणा यानाः उपदेश न्यंकेगु व्यवस्था यानादीमाल पिंकीया नितिं ।”

“व ला जिं या हे याये नि” सम्यकं धाल ।

“भी वना छोयेला” लसता हथाय् चाःगु खनेदु ।

वने न्हिं धयाः सम्यकपिं छफोजं लिहां वन ।

शिखा व पिंकी दुने कोथाय् थ्यना च्वनेधुंकल । शिखाया त्यां त्यां हाःसः दु । पिंकीया नं छसः निसः न्हिलासः न्यनेदु ।

मांबौ निम्हसियां ख्वाः चकं । विजयधरं तीजक धाल,

“पिंकीयात न्हूगु जिन्दगी न्ह्याके बी भीसं । भी मचायात अलक्षिण
धाःपिं भाःतपिन्थाय् छु धकाः छोयेगु । थ्व दकों ला छगू बांमलाःगु
म्हगस धकाः ल्वःमंका छोयेनु ।”

“फःसा ज्यू” गुलाफशोभां धाल ।

“छाय् मफइ । थजाःगु हे बुद्ध भगवान्या ज्ञान गुणया खं
भीगु हृदय परिवर्तन जुइ ।”

“धात्थें खः गपाय्सकं नुगः सिचुसे च्वं भन्तेया धर्म खँ
न्यनाः । शीलदेवी तःमांपिं ला न्ह्याबलें धर्म खँ न्यं जुयाच्चनीपिं ।
उकिं मखा इपिं न्ह्याबलें शान्त खनेदु भोछिं हे” गुलाफशोभां धाल ।

“धर्मया खँ धायेवं नुगलय् दुहां मवं छं गुलाफशोभा । सम्यक
तःबाःयागु खँ जिं ला गहनकथं न्यना न्हापा नं । छं न्यनेगु कुतः
मयाः । सम्यक तःबाःपिनिगु परिवारयात धर्मया लैय् यंकूगु ला
स्वस्तिराजया बाःनं खःनि । उकिं स्वस्तिराजयात इमिसं थः थें भाःपाः
सतिकातःगु । छिमि हे तता भचा तालय् मजू का बरु” विजयधरं
धाल ।

“व ला अथे हे का न्ह्याबलें” गुलाफशोभां धाल ।

उलि खँल्हाबल्हा धुंकाः निम्ह तिपुलिं सुंक च्वन पलख सोफाय्
फेतुनाः । अले विजयनं खँ हिलाः कलाःम्हेसित धाल, “अय् गुलाफशोभा
जितः क्वाक्क च्या छगू त्वकि रे सा छं ।”

“हस् नसा छु हये थें” धयाः गुलाफशोभा दन ।

इमिगु दिन थौंतिनि भचा सामान्य जूगु खनेदत ।

श्रद्धाया चुलि वल

छेंया घण्टी न्याःगु तायाः स्वस्तिराजं भयालं क्वसोल । कुने विजय साहु व गुलाफशोभा वयाच्चंगु खनाः व अजू चाल ।

“ऐ ... छिकपिला कुने । आपलखं । कुहां वल न्हिं” वं धाल ।

भुतुलिइ ज्या सनाच्चंम्ह चमेलीशोभां न्यन, “सु वःगु ?”

“विजय साहु व गुलाफशोभा” अजूचाःगु ख्वालं धयाः स्वस्तिराज स्वाहाने पाखे कुहां वन ।

“खइ ला व” चमेलीशोभा पत्याः मजू । व नं भयालं क्वसोल । विजय भाजु व थः केहें थःगु छें क्वय् वयाच्चंगु खनाः चमेलीशोभा पत्याः याये मफुत ।

स्वस्तिराज छपालखं कुने थ्यंकः वन । लुखा खनाः स्वस्तिराजं धाल, “थौं गथे लँ दापा जुल थें च्वं ?”

गुलाफशोभां धाल, “थः तताया छेंय् वयां नं लँ दापा जुल खइला ?”

“दुहां भासँ” धयाः स्वस्तिराजं छेलिइ च्वंगु चिकिप्वाःगु मत च्याकल ।

“भासँ भासँ” व नम्रं सलं धाल ।

विजयधर व गुलाफशोभा तीजक चिकिजाःगु लुखां छ्यं क्वछुताः दुहां वल ।

लिफः स्वस्वं स्वाहाने गल स्वस्तिराज । विजयधर व गुलाफशोभा ग्यांग्यां पलाः तयाः स्वाहाने गल । हो दुगु सिंया स्वाहाने इपिं गये मसः ।

“भासँ दिसँ” धयाः इमिगु छकू हे जक दुगु कोथाय् दुत

यंकल । व हे भ्वाथःचागु सोफाय् फेतुकल ।

चमेलीशोभा नं तलं कुहां वल ।

“गनं छिपिं आपलखं जिमिगु थ्व भ्वाथःचा छेंय्” चमेलीशोभां धाल ।

“यको दत मवयागु ततायाथाय् धकाः वयागु” गुलाफशोभां धाल ।

“तता केहें ला खः । तर आकाश जमीन पानावन का भीगु थःथःगु भाग्यं” चमेलीशोभां भ्यातुक धाल ।

वयागु खँय् ध्यान मव्युसे विजयधरं धाल, “चमेलीशोभा तता । जिपिं दुःख सुखया खँ ब्याके धकाः वयागु । शिखा भीथाय् च्वनाः वसानिसें पिंकीयात दुःख ल्वःमंकेत गुहाली जुल । सम्यक बाःनं न्हिं न्हिं भन्तेपिं व गुरुमांपिं ब्वनाहल । न्हियान्हिथं भन्ते व गुरुमांपिंपाखें बुद्धया ज्ञान गुणया खँ न्यनाः नुगःया हियू सिचुसे च्वनावन । दुनुगःया घालय् वासः इले थें जुल । व हे खँ ब्याके मन दयाः थुखेपाखे वया ।”

चमेलीशोभा छु धाये छु याये थें जुल । जिचाभाजुनापं न्हापालिपा थथे खँ ल्हाये मनं धाःसां ज्यू ।

“थौं शिखा खनेमदु । शिखा गो” गुलाफशोभां अय्क छयों चाःहिकाः धाल ।

“बौद्ध परियत्तियागु जाँच त्यल धकाः वयात विहारय् गुरुमांपिन्थाय् आखः ब्वंके छोयातःगु” स्वस्तिराजं धाल ।

“शिखायात ध्यानय् छोयेगु धाःगु सियाः व हे खँ छको ल्हाये धकाः वयागु” विजयधरं धाल ।

“खः च्यान्हुति जक मानि जनवरी १५ यागु दिनय् छोये धकाः भ्वं च्वयावयागु । जि थः नं सेवाय् वने धकाः च्वनागु थुगुसी । शिखायात याकःचा छोयेगु नं मन मच्चं” स्वस्तिराजं धाल ।

“पिंकीयात नं ध्यानय् छोये जीला धइगु बिचाः वःगु ।
भन्तेपिनिगु धर्मदेशना न्यनाः वयाके यको हे ह्यूपाः वःगु सीदत ।
जिपिं थःपिन्त हे नं यको हे नुगः सिचुका ब्यूगु दु ।” विजयधरं धाल ।

“तसकं बांलाःगु खँ ।” स्वस्तिराजं धाल ।

“भिन्हुयंकं हे च्वनेमाः धाःथें च्वं भन्तेनं । पिंकीया भाःतया
लत्या लाइगु जुल । अन फुकय् यायेत छोयेमाल । अनं लिपा वये हे
म्वाःल धायेधुंकल” गुलाफशोभां नुगः मछिंकाः धाल ।

“म्वाःलसा म्वाःलका छाया व । भी मचायात लहिना तये
मफइला अपाय्चवः । म्वाःलका मयोसा । भाःत मदुगु छैय् छुयायेत
वनेगु” चमेलीशोभा हालीगु पह थथे हे ।

“पिंकीया निंतिं ला बिचाः यायेमाःगु यको दनि । आः थथें
ध्यान तये छोयेला धइगु छगू बिचाः ।” विजयधरं धाल ।

“ध्यान केन्द्रय् बहनी जा नकी मखु । पिंकीं फइला । व ला
गाक्क कमजोर जुया च्वनेधुंकल छगू । हानं भिन्हु पुरा मजुइकं
बिचय् लित छोया हइमखु । लत्यायात मदयेक नं मजिल । छको
बिचाः हे यायेमाली का हला” स्वस्तिराजं धाल ।

“व हे छको सल्लाह याये धकाः वयागु जिपिं” विजयनं
धाल ।

“भी च्या छको निं त्वने का मज्यूला । अले वुलुहुँ खँ ल्हाये”
स्वस्तिराजं धाल ।

“नु गुलाफशोभा भी तले हे च्वने” चमेलीशोभां धाल ।

निम्ह तःकेहेंनं थाहां वन ।

इपिं थाहां वने धुंकाः विजयनं मलीन सलं खँ छुत, “मञ्जिल
मदयेवं पिंकीया जातः कडागुलिं थथे जूगु धकाः पाः यात । आः लखे
पिंकीयात तीका हयागु तिसा छुं लित कायेमखु हं । वयात बिया
हयागु भिगू लाख दां नं लित कायेमखु हं । भीसं तयेके छोयागु

क्वसः नं लित तयेके हये हं । इमिसं थः भमचा धकाः छुं व्यवहार यानाच्चने मखुत धयाहल । छुयाये गथे याये ?”

विजय साहुयागु खसुं भुंगु सलं स्वस्तिराजयात म्ह छम्हं थुं मिंकल । वया सः नं म्हुतुइ हे वरफ जुयाः खल ला मस्यु सः पिहां मवः । पलख सुंसां दन ।

विजय साहुनं हे हानं खँ पिकात, “भन्ते व गुरुमापिनिगु धर्मदेशना न्यनाः पिंकीया अवस्था बांलानावल । पत्याः हे मजुइक वयागु पहलय् ह्यूपाः वल । थुखेपाखे हे वयात मन क्वसायेके बीमाल थें च्वन । अले जकं वं थःत कःघाये फइला धइगु बिचाः यानागु । ध्यानय् नं छोयेला धकाः मतिइ तयागु । अथे जुयाः सल्लाह याये ला धकाः थौं वयागु ।”

स्वस्तिराजं अले थथे नवात, “भीसं थज्याःगु खँय् सम्यक बाःनाप सल्लाह यायेवह जू । जिगु विचारं पिंकीयात बुलुहुं बुलुहुं जक मन हीकाः ध्यान शिविरय् छोयेमाली थें च्वं । आः ला वया नुगः घाः तसकं क्यातुनि । वं छुं बिचाः याये फइगु अवस्था दइ मखुनि ला धयाथें च्वं । सह याये फइमखुनि ।”

“भीगु समाजया रीतिथिति नं बांमलाः । उकिं वयात सुनानं मखंक तये यंके मालीगु बिचाः वयाच्चन । छिं मस्यू माइ निनि वःगु । पिंकीयात तुइसे हे च्वंगु वसः पुंका मतः धकाः हालावन । मांम्हसियां स्वये मफु धकाः वँचुगु वसः पुंका तल । अथे मज्यू हं । दच्छि तक तुयुक हे पुनेमाः हं बर्खि माःपिं धाल । साप हे मखुथे जुल । थजाःगु नचागु उमेरय् सह यानां याये मफु” विजयनं मिखाय् खवि तल ।

“माइ निनि थें पुलां बिचाःयापिं यकों दु । अथे जुयाः भीसं धर्म नियमयात बांलाक थुइकेमाल । धात्थें धर्म छु अधर्म छु ? शिखायात व दुर्घटना जूबलय् जि नं तसकं विचलित जुया । मन कःघानां कःघाये

थाकु । अज्याःगु वखतय् सम्यक बाःनं माको तिबः बियादिल । वय्कःयागु गुण गबलें ल्वःमंके फइ मखु ।” स्वस्तिराजं थःगु दुःख नं स्वात ।

“धर्मया खँ न्यनाः धात्थें हे नं नुगः पूगु लं । धन्य बुद्ध भगवान्या उपदेश” स्वस्तिराजं भावविभोर जुयाः धाल ।

“गथे मिं पूगु घालय् ख्वाउँगु लखं याउँइगु खः उथे हे तथागत शास्तायागु धर्मया खँ न्यनेमात्रं नुगःया जलन सिचु । व जिं नं चायेके धुन” स्वस्तिराजं धाल ।

स्वस्तिराजं हे हानं खँ स्वात, “छिगु दुःख छिके हे दु । जिगु दुःख जिके दु । शिखायात समाजं हेला याइबलय् जितः नुगलय् घाः लाइगु व जिं हे जक स्यू । उकी नं अखुन्हु व दुर्घटना जूबलय् जितः तसकं सह याये थाकुल । तर स्वयादिसँ ई न्ह्याबलें उथें जुइमखु । संसारय् न्ह्यागु परिवर्तनशील । शिखायात म्यानमारयाम्ह सयादोयाथाय् धर्मदेशना न्यंके यंकाखुन्हु वयात न्हूगु अनुभव जुल । वयागु जीवनय् जः वल धाःसां ज्यू । छिं मखना ला वया बानि व्यहोरा पानावःगु दु । खँ ल्हाइगु नं छिपय् जूम्ह थें च्वनावल । ज्ञां दयावल । न्हापायागु पुण्य संस्कार चूलायेव नं थथे दिनदशा बांलाना वइ धया बिज्यात गुरुपिसं । थ्व दकों कर्म विपाकया खँ धकाः भीसं थुइकेमाः । पिंकीयात नं कर्म विपाक बांमलाःगु चूलाःगु जक खः । वया दिनदशा नं हिली तिनि ।”

“शिखायात उलि ज्ञां दुम्ह मचा धकाः जिं गबलें बिचाः मयाना । वया नुगः नं तसकं यचु । माया दयां जाः खनी वया नुगः । भन्तेनं कंगु बाखं धकाः बाखं जक कनाः हे पिंकीयात ह्ययेकाच्चनी । वयागु व्यवहारं जि ला पत्याः हे मजुल सत्य” विजयधरं धाल ।

“खँ ला दकों बांलाक थू वं । भचा Intelligent जक मजू । बल्लं १० कक्षा तक ब्वन । एस.एल.सी पास याये मफु । अथे जुयाः हे वयात गथे यानाः तुतिं चुइकेफइ धकाः चिन्तना यानाच्चना ।

मांम्ह चमेलीशोभा नं ताले मलाः । भचा हे खँ खःथे थुइके फुम्ह मखु व । न्हिच्छिं शिखायात क्वाना जक च्वनी । आः छुयाये जन्मं हे असाधारण जुयाः पिहां वल । थः हे लाहि मखुला । मांम्हं भ्याः हे थुइकाः याये मसःगुलिं नं जितः साःप हे थाकु ।” स्वस्तिराजं थःगु दुःख प्वंकल ।

“चमेलीशोभा तताया पह हे कडा स्वभाव दु खनी” विजयधरं धाल ।

“कडा स्वयां नं ध्वादः धायेगु का जिं ला वयात । खँ हे मथूम्ह व । शिखा जि मचां हे वरु खँ थू छुयाये” स्वस्तिराजं धाल ।

“थःथःगु स्वभाव दयाच्वनी । गुलाफशोभा धाःसा तसकं तंकाली धया । ह ... ह ...” धयाः विजय साहु न्हिल ।

इमिगु खँल्हाबल्हा त्वाःदयेक निम्ह तःकेहें कुहां वयाः खने दयेक वल । इपिं निम्हेसिगुं ल्हाःतिइ नसा ज्वलं व च्याया किस्ति दु । दुहांवयाः किस्ति दिकल ।

“च्या छको निं भपियादिसँ” चमेलीशोभां धाल ।

“माःगुला का । दुःख बी थें जुल” विजयधरं औपचारिकता ब्वल ।

“अथे छुं मदु जिमि दुथे फुथे का” चमेलीशोभां धाल ।

चिकिचाधंगु टेबिलचाय् नयेगु भवःलिं तल ।

“दुःखसुखया खँ ल्हाये धकाः वयागु । न्ह्यइपुसे हे च्वन का हला” च्या त्वँत्वं विजयनं धाल ।

“दुःख धइगु ला मदुपिं संसारय् दइ मखु । संसार हे दुःखयागु खानी धयातःगु दु । व हे दुःख मदयेकेगु लँपु क्यना बिज्यात तथागत शास्तां । भीसं व हे लँपु ली फयेकेमाः” स्वस्तिराजं विद्वतापूर्ण खँ धाल ।

“छिकपिं ला मचानिसें विहारय् वनी धाःगु नि हला” गुलाफशोभां धाल ।

“जिमि बाःनं मचांनिसें विहारय् यंकाः स्यनेकने याना थकूगु
धायेमाल । याकनं मां नं बाः नं मदयावंगुलिं जि नं यको दुःख
सीधुन । याकःचा जि । न तताकेहें दु । न दाजुकिजा दु । तःबाःपिनिपाखें
ला दाजुकिजा तःकेहें सकलें दु । न्ह्याम्हेसिया जीवनय् नं दुःख सुख
ला हिलाः हिलाः वयां च्वनी । थःथःगु कर्म भोग मयासें मगाः भीसं”
स्वस्तिराजं धाल ।

“व ला खः थःथःगु कर्म” गुलाफशोभां धाल ।

“उकिं ला जूगुनि । पिंकीचिया नं व्याहा यानाः निला दुबलय्
भाःत सित । महारानी थें च्वंम्ह आः छु जुल । कर्म भोग ला खत
नि ।” चमेलीशोभां धाल ।

वयागु खं पलख सकसियां छुयाये छुयाये जुल ।

“नाइक धइगु खँ हे ल्हाये मसः चमेली छ” स्वस्तिराजं
वयात ब्वःवी पहलं धाल ।

“छु मखुगु धया जिं । खःगु हे खँ” चमेलीशोभां धाल ।

“जिं छन्त न्ह्याबलें थुइकाच्चना थःथःगु कर्मभोग धकाः
चमेलीशोभा । छं गबलें मथू । थः हे सद्दे केहँयात माया मदु छं । आः
पिंकीयात ला धाये सः छ थःत धायेमसःम्ह” अपाय्स्कं छाक्क धइगु
नवाइमखुम्ह स्वस्तिराज । पिंकीया मांबौपिनि न्ह्योने अथे छ्वाराक्क
धाःगुलिं स्वस्तिराजयात तं हे बल थौं ला ।

“म्वाःलका । खँय्खँय् वःगु का” विजयधरं खँ ठीक यायेत
स्वल ।

भचा नमवासे च्वन स्वस्तिराज । अले हानं बुलुहुँ नवात,
“थौं भाग्यमानी थें च्वंपिन्त कन्हे छु जुइ ठेकाना मदु । अभागी
धाःपिन्त नं भाग्य चम्कय् जुइ । न्हापा पिनावयागु कर्म संस्कारं
गबले छु फल बी सुनानं धाये फइमखु । जुइफु भी पिंकीयात नं
छगू कर्म विपाक बल जुइ । व तरय् जुयावनी । हानं हानं कुसल

पुण्य यायेगु पाखे भीसं सम्यक व्यायाम अथे धइगु भिंगुली कुतः
यायेमाः” वयागु खँ न्यनाच्चपिं विजय व गुलाफशोभा गम्भीर खनेदु ।

गुलाफशोभां नवात, “स्वस्ति दाइनं ला भन्तेपिसं थें हे ज्ञान
गुणया खँ स्यू खनी ।”

“भीसं न्ह्याबलें सजग जुयाच्चनेमाः । ध्यान यायेबल्य् भीत
स्यनीगु थ्व हे खः । छुं नं नित्य मदु । उकिं दुःख हे खः” स्वस्तिराजं
धाल ।

विजयधरया पिकीयात ध्यान शिविर्य् छोयेगु जक विचाः
वयाच्चन । वं धाल, “पिकीयात ध्यान्य् छोयेगु खँय् सम्यक तःवाःनाप
हे सल्लाह यायेमाली धयादिल । वय्कःयाथाय् छरु वने का भी
मज्यूला ?”

“ज्यू । पहिला मञ्जिलया लत्यानिं सिधयेके बी । पिकीयाके
नं न्यनेमाल वया वने मंदुला मदुला” स्वस्तिराजं धाल ।

“शिखा वनेत्यंगु दु । नापं छोये दःसा ज्यू । लत्या लाःगुलिं
मछिन का हला” गुलाफशोभां धाल ।

“पिकीयात छोयेबल्य् मखुसा जि शिविर्य् वनाबी । जिं
विचाः याना हये नि” स्वस्तिराजं धाल ।

“छ वनां छुयाये मिसापिन्थाय् थासय् मिजपिं छोइ हे मखु
अनयागु नियम” चमेलीशोभां धाल ।

“मखुसा शिखायात हे हानं छोयाबी । पहिला पिकी निं
तयार जुइमाल” स्वस्तिराजं धाल ।

.....

उगुं थुगुं खँ नं जुल इमि । छभाःया लागि दुःख ल्वःमंथें
जुल ।

लिहां वनेत्येकाः विजयधरं स्वस्तिराजयागु ल्हाः ज्वनाः नुगः
मछिंकाः धाल” खय्त ला भी थःथिति हे खः । अथेसां भ्वजं भ्वज्य्

वा ससलय् वनेबलय् घौछि निघौ नाप लायेगु सिबय् भीगु सम्बन्ध
न्त्याः मवं थें धायेमाल । छिनापं क्वातुक थथे खँ ल्हाये हे मनं धाःसां
ज्यू । धन सम्पत्ति कमय् यायेगु, वैभवय् भुलय् जुइगु जक याना ।
जीवनया यथार्थ दर्शन छु खः धइगु बिचाः तकं मयाना । थौं थःत
घोर दुःख परय् जूबलय् तिनि महशुस जुल । छिकिपिं थें जाःपिं
ज्ञानीगुणीपिं थःथिति दःसां उकिया मू मसीका च्वना धायेमाल ।”

“न्हापांया त्वाथः श्रद्धा खः । थौं छिगु नुगलय् श्रद्धाया चुलि
वयेधुंकल । व बुलुहुँ ब्वलनाः होयावइ । थुकिं हे भीत शान्ति बी”
स्वस्तिराजं धाल ।

“पिनें खनेदुम्ह छि गुलि सरल, कोमिलु । थ्व सरलताया दुने
गम्भीरता थौं हे तिनि मिखां खन” विजयधरया स्वस्तिराजनापया खँ
त्वाःथले हे मन मदु थें जुल । लिसा काकां खँ ल्हानाच्वन तिनि ।

“भी वने ला कि । आतलें लिहां मवःनि धकाः पिंकी
हालाच्वनी” गुलाफशोभां धाल ।

“लाःसा ख्वयाच्वन जुइ व” चमेलीशोभां धाल ।

“मखु तता आः व मख्वः । धइर्य यात हे धायेमाः वं । याउँसे
च्वंक ख्वाः तयाच्वनी । शिखा दुबलय् ला न्हिलाः न्हिलाः हे जुइ”
गुलाफशोभां धाल ।

“गन वं धर्म नियमयात मनन यात अन लिच्वः थथे हे जुइ”
स्वस्तिराजं धाल ।

“खः अथे थें च्वन । ... का सा जिपिं वना हे छोये” विजयधरं
धाल ।

नमस्ते नमस्ते ... औपचारिकता लिसें विजयधर व
गुलाफशोभा बिदा जुयाः वन ।

व्व १६

पलाः छित

भ्वंतय् च्वया तःगुकथं म्हिचा छपातय् थःगु हलंज्वलं स्वस्वथना च्वन शिखां । रुमाल छक्, गा छपु, थरमस छगः, मग छगः, टर्च लाइट छप्वाः, टुथब्रश टुथपेष्ट, साबुं ... दकों तल । थःत छिंगु वसः माको तयेगु धाःगु । छु वसः तयेगु छु वसः तयेगु । दराजं वसः पिकयाः मालाच्चन । मांम्ह चमेलीशोभा कोथाय् दुहां वःबलय् वसः होलाः सनाच्चंगु खन ।

“छु यानागु थ्व वसः दको कोथा छगुलिं । सुचुके मालकि जितः गुलि थाकु” चमेलीशोभा हाल ।

“जितः माःगु वसः ल्ययाच्चनागु” शिखां सामान्य जुयाः धाल ।

“छ छु भ्वय् वनेत्यनागु धकाः ला । अपाय्सकं वसः ल्यये माःगु” चमेलीशोभा तं पिकाल ।

“अन फेतुइ छिंगु वसः हयेगु धयातःगुलिं ल्ययाच्चनागु” शिखां सामान्य जुयाः धाल ।

न्हापा थें मांम्ह नाप म्हुतु बेवेक्वयेकाः तंम्वयेगु बानि शिखायाके मदु आः । गुखुन्हु तःधंम्ह ध्यान गुरुया धर्म उपदेश न्यन अबलेंनिसें सी मदयेक वया पहचहः पानावःगु खः । स्वस्तिराजं वाःचाः । वयागु कर्म विपाक हे हिलावःगु दुला धयाथें वं तायेकल । तर मांम्ह धाःसा ताले मलाःम्ह थःगु हे पहलं हालेगु बाहेक मेगु मदु वया ।

शिखां मेगु नमवाः । छजु निजु यायां थःत माःगु वसः लथ्यानाः म्हिचाय् दुत छोट । म्वाःलगु वसः नं लथ्यानाः दराजय् दुत छोट । वयागु पह खनाः अनं लिपा मांम्ह नमवासे च्वन ।

“यो मां जि जा नयाः वनेगु । बाःनं जिनापं जा नये धाःगु”
शिखां धाल ।

“गवाय्ती जा नयेगु” चमेलीशोभां धाल ।

“१:०० बजे अन थ्यंकेगु धाःगु” शिखां धाल ,

“ज्यू । जा ला बुका तयेधुन । छिमि अबु पसः वने धकाः
वन” चमेलीशोभां धाल ।

कुने खापा घ्वाराक्क सः वल । “बाः दुहां वल थें च्वं” शिखां
भ्यालं व्वस्वल ।

बाःम्ह थम्हं म्हिचाय् घानातयागु ताःचां ताः खनाः दुहां वये
धुंकल ।

निपु स्वाहाने गयाः स्वस्तिराज थाहां वयाच्चंतले पी मलाःम्ह
थें शिखा स्वाहानें कुहां वन ।

अबुम्हेसियां पसः वनाः ज्वनावःगु सामान थम्हं नं ल्हाती
काल अले धाल, “बाः जिं ला जिगु सामान दको म्हिचाय् तयेधुन ।
बाःयागु गबले तयेगु । लिबाइन ।”

म्ह्याय्या पह खनाः स्वस्तिराज मुसुमुसु न्हिलाः धाल, “तये
का । जिं याकनं यायेफु ।”

“यको सामान तयेमाः स्व । रुमाल छकू, गा छपु, थरमस
छगः, मग छगः, टर्च लाइट छप्वाः, दुथब्रश दुथपेष्ट, साबुं, थःत छिंगु
वसः ... का गुलि मछि दु” शिखा हाहां थाहांवन ।

जा नयेगु प्यतय् थ्यंकाः पसः वनावःगु सामान दिकल ।
मांम्हं जा नयेत नयेगु क्वाकल ।

“चमेलीशोभा जिं लुमंको ला सामान न्याना हयाबी धुन
छन्त । भिन्हुयात गाइला थें च्वं । छ याकःचा जक जा नयेमाःम्ह
जुइवलय् गाइ जुइ । मगाःसा छं माःमाःगु न्यानाः न ।”

“न्याना हयेत ध्यवा बिया थकेमाल नि छं” चमेलीशोभां

धाल ।

“ज्यू का जिं आः हे बी । हानं त्वःमंका वनी जि” धयाः
स्वस्तिराजं थःगु जाय्केटय् वास्या वास्या यानाः चानचुन ध्यबा
छपंचा पिकाल । हानं मेगु म्हिचां सच्छि वंगु निपाःप्यपाः नं पिकाल ।

“ना चमेलीशोभा” धयाः ध्यबा छपँचा बिल ।

चमेलीशोभां ध्यबाय् क्वथीक स्वयाः ल्हाः फल । छुं नमवाः ।

“ध्यबा गाइला छन्त” स्वस्तिराजं धाल ।

“गाकाच्चने का” न्ह्यागु खँय् नं भ्यातुपहम्ह चमेलीशोभानाप
ह्वनेगु स्वस्तिराजया बानि हे जुइधुंकल ।

“याकनं जा नयेमाल लिबाइन” शिखां हथाय् चायाच्चंगु आः
हे मखुत ।

“गुलि जक च्वय् च्वय् कनाच्चंगु ध्यान शिविरय् वनेत थ्व
शिखा अहो सा” अबुम्ह लय्ताः सलं धाल ।

चमेलीशोभां जा ताल । क्वाक्क जा नल । चिप सिलेगु
सुचुकेगु ज्या स्वम्हं जानाः याकनं क्वचायेकल ।

स्वम्ह माचां कोथाय् कुहां वल ।

“यो बाः जि ला वसः पुनेत्यल । बाःयागु सामान याकनं
म्हिचाय् तयेमाल” शिखां वसः पुन ।

स्वस्तिराजं नं थःगु सामान भचा छगू निगू म्हिचा छपातय्
तल । बौ म्ह्याय् निम्हं तयार जुल ।

“जिपिं वना वयेका चमेलीशोभा । छ बिचाः यानाः च्वँ”
धयाः स्वस्तिराज लुखापाखे वन ।

शिखा थःमांया लिक्क वल । “यो मां जि वनावये न्हिं” धयाः
मांम्हेसिया म्हय् प्यपुंवल । चमेलीशोभां थः मचायात छको कस्सिक
घय्पुल ।

“ज्ञानी जुया वा न्हिं यो मै” चमेलीशोभां धाल । वया मिखा

धाःसा पालुसे च्वनावल ।

अबु व म्थ्याय् निम्हं मिहचा छपाः छपाः कुबियाः न्ह्याःवन ।
मांम्हं भ्यालं क्वस्वयाच्वन ।

स्वस्तिराज व शिखाया पलाः न्ह्यानाच्वन व लँपुइ गुगु लँपुं
शान्तिया परम सुख बीगु थासय् थ्यंकी ।

यँया कान्तिपथय् ज्योति भवनया प्रांगनय् लच्छिया निको
शान्तिया लँपु मालीपिं साधकपिन्त इमिगु गन्तव्यय् थ्यंकेगु व्यवस्था
दु । इपिं ज्योति भवनया प्रांगनय् दुहां वन । अन हुलहूल हे मनूत
खनेदु । सकलें मिहचा छपाः छपाः ज्वनाच्वपिं । शान्त खनेदु । वातावरण
न्ह्यइपुसे च्वं । सकतां व्यवस्था जुइवं ततःगोगु बस निगः न्ह्यात
धर्मश्रृंगपाखे ।

इपिं थ्यन धर्मश्रृंगय् । तथागत शास्तां क्यना बिज्याःगु आर्य
अष्टांगिक मार्गय् बुलुहुँ बुलुहुँ पलाः छिनाः न्ह्याःवनेत दयेकातःगु थ्व
धम्मागार ।

शिखायागु रजिष्ट्रेशन सिधल । रजिष्ट्रेशन सिधःलिसे वःपिन्त
च्या व बिस्कुटया व्यवस्था दु ।

वया अबु स्वस्तिराज थःगु ज्याय् खने मदयेक वनेधुंकूगुलिं
शिखा याकःचा हे जुल । व नं च्या त्वनेत वन ।

“भासँ च्या कयादिसँ” धयाः वयात अन च्या बियाच्वपिसं
सःतल । वयात च्या छगू ग्लास बिल । बिस्कुट कयादिसँ धयाः
बिस्कुटयागु किस्ति क्यन । शिखां च्या ल्हाःतिइ ज्वनाः बिस्कुट निपा
काल । ननं छचाःलिं मिखा ब्वल । म्हस्यूपिं सुं नं मखंगुलिं व नमवासे
च्वन ।

च्या त्वने सिधयेकाः गन वने छु याये मसियाः शिखा याकःचा
लँय्सं दनाच्वन । छम्ह धम्मसेवक वयाः धाल, “थनं कुहां भासँ
निवासस्थान वनेत ।”

शिखा अन दुगु स्वाहाने त्वाथलं कुहां वन । भचा कुहां वनेधुनेवं अन वं बोर्ड तया: Arrow बियात:गु खन । पुरुष निवासस्थान वनेगु थाय् । भचा उखे खन महिला निवासस्थान वनेगु थाय् ।

व निगुलिं बोर्ड खना: शिखा अलमल जुल । वं बिचा: यात, “जि गुखे वने । जि ला अजा:म्ह मनू ख: न जि मिसा ख: न जि मिजं ख:” शिखा गाक्क थूम्ह जुइधुंकल आ: । न्हापाथें मचासू वयाके मदयेधुंकल धा:सां ज्यू ।

व थासय् दना: शिखां ताउत बिचा: यात, “थ्व संसारय् न्त्याथाय् स्व प्राणी धाक्वय् मिसा व मिजं जाती दइ । अले हानं जिपिं थें जा:पिं न मिसा न मिजं छाया दुगु । जिपिं गन वनेगु, जिपिं मनू मखुला । जिमिगु शरीर छाया असाधारण जूगु । जिपिं छाया थथे संसारं हे अवहेलना यायेमा:पिं जुया: जन्म जूगु । अखुन्हुयाम्ह ध्यानगुरुं धाल सत्वप्राणी धाक्व पञ्चस्कन्ध हं । मिसा मिजं धइगु मदु हं । परमार्थ सत्यं । तर थ्व हे परमार्थ सत्य ज्ञान दयेकेगु थ्व थासय् मिसा व मिजं च्वनेगु थाय् दु । जिपिं मिसा मिजं पहिचान मदुपिन्त गो ले व्यवस्था । छाया मस्यु थजा:गु शान्तगु ध्यान शिविरय् वया: नं वयागु नुगलय् विद्रोह दना वयाच्चन ।”

व अन हे विद्रोह जा:गु नुग: ज्वना: दनाच्चन । छम्ह धम्मसेवक वया: धा:वल, “छि थुखें कुहां भासँ ।” वं मिसापिनिगु निवासस्थानपाखे स्वया: क्यन ।

शिखां वयाके न्यन, “छिं छाया जित: थुखे थाय् क्यनागु ?”

धम्मसेवक भचा अलमल तायेकल । “थुखे मिसापिनिगु निवास स्थान ख: भासँ” वं धाल ।

“व ला जिं सिल । तर जि गन वनेगु धयागु का । जिगु निवासस्थान गो” शिखाया स: अद्भुत स: व: ।

धम्मसेवकं मनय् तल, “शायद मगज स्यंम्ह ला थ्व” अले वं

धाल, “छि न्हूह साधिका जूगुलिं मसिल जुइफु । जिं छितः थाय्
क्यनाबी भासँ” थथे धयाः वं शिखायाके च्वंगु बाय्ग ज्वना बी थें ल्हाः
न्ह्योने वल ।

शिखायाके थौं अचम्मगु ह्यूपाः वयाच्चंगु दु । वं धाल, “छिं
जितः साधिका धयादिल । जि साधिका नं मखु जि साधक नं मखु ।
जिगु थाय् गन दु थन ।”

थ्व पक्कां मगज स्यंम्ह खइ धकाः तायेकाः व धम्मसेवक
वयात तोताः वन । शिखायाके गजवगु मनोधर वयाच्चन । पलख
लनाः न्हाचःयाम्ह धम्मसेवक मेपिं निम्ह मनूत ब्वनाः वल ।

इमिसं धाल, “छितः थन मिसापिनिगु निवासस्थानय् च्वनेत
छुं समस्या दु ला ?”

शिखां धाल, “जि मिसा हे मखुसा जि अन गय् च्वनेगु । छु
छिकपिसं स्वये जिं मिसा पह वःगु वसः पुनातयागुलिं जितः मिसा
धयागु ला । जि मिसा मखु ।”

“छिगु खँ जिमिसं मथुल” इमिसं धाल ।

“जि मिसा नं मखु मिजं नं मखु” शिखा तसलं हालाबिल ।

धम्मसेवकपिं थःथः ख्वाः चूलाकल । इमि छुयाये छुयाये
जुल । भचा गन्थन जुल । मेपिं नं छम्ह निम्ह मनूत भुंवल । सुनां
छुयाये धाये मफु । शिखा थःगु हे खँ जक धयाच्चन ।

“थन छु जुयाच्चन थें” धयाः स्वस्तिराज हूलपाखे वल । वं
शिखायात अन खनाः थारा न्हुल । आः हानं शिखायागु अवस्था
बांमलात कि छु । स्वस्तिराजया नुगः भार भार मिन ।

“छु जुल” वं छम्ह पासा धम्मसेवकयाके तीजक न्यन ।

धम्मसेवकं धाल, “थन साधक छम्हेसियां अलमल यात । व
मिसा नं मखु मिजं नं मखु गन च्वनेगु धया च्वन हं ।”

स्वस्तिराज ग्यात । छुयाये छुयाये जुयाः वया मिखां छचाःलिं

ख्युंक खन ।

शिखां हुलय् थः अबुयात खंकल । अले वं धाल, “यो वाः थन मिसापिनिगु निवासस्थान दु । मिजपिनिगु निवासस्थान दु । जिगु थाय् क्यनातःगु मदु । जि गन च्वनेगु ?”

“शिखा छ जिमि म्थ्याय् मखुला” स्वस्तिराजं उलि धायेफत ।

सकल अन मुनाच्चपिं मनूतय् मिखा तगो जुल । स्वस्तिराजया म्थ्याय् थजाःम्ह धकाः सुनां मस्यूगु जुल । छभाः सकले अलमल जुल । छुयाये छु मयाये सुनानं धायेमफुत । सकसिगुं ख्वालय् छगू अनुत्तरित न्थ्यसः दु । स्वस्तिराजयात सुनानं छुं मधाः । वया ख्वालय् नर्भसपन खनाच्चंगु दु इमिसं ।

समस्या ज्यंके मफयाच्चंगु इलय् मुख्यम्ह गुरु मदन गुरुवाः खने दयेक वल । वसपोलया ख्वाः कान्तिमय मुसु काः । सके थ्व गन्थन जुयाच्चंगु वसपोलं न्हापा हे सीकावःगु जुइमाः ।

मैत्रीपूर्ण सलं वसपोलं धया बिज्यात, “थुम्ह साधकयात अलग हे निवासस्थानयागु व्यवस्था जुइ । समस्या हे मन्त नि ।”

सकलें नमवासे च्वन । मदन गुरुवाःनं आदेश बियाबिज्यात, “मिसापिं धम्मसेवकपिनिगु क्वार्टरय् छगू खाटा व टेबलया व्यवस्था यानादिसँ । वय्कःयात अन हे तयादिसँ ।”

मदन गुरुवाःनं सकसिगुं पाखे स्वयाः धया बिज्यात, “भी सकलें थन अनित्य स्वभाव दुगु पञ्चस्कन्ध शरीर धारण यानाच्चनापिं खः चाहे मिसा चाहे मिजं । भी सुं नं सुंनापं मपाः छगू हे अनित्य स्वभावयापिं खः । लोकय् दको सत्त्व प्राणीपिके थ्व हे अनित्य स्वभावगु पञ्चस्कन्ध शरीर खः ।”

गुरुरागु मैत्रीपूर्ण भाइब्रेशनयागु लिच्चतं जुइ पलख न्थ्योतक आर्तकित रूप कयाच्चम्ह शिखा शान्त जुल । वं गुरुरापाखे स्वयाः बिन्ति यात ।

“जिं छितः छिगु थासय् यंका बी भासँ” छम्ह मिसाम्ह धम्मसेवकं वयात ब्वनायंकल ।

सकलें वने धुंकाः मदन गुरुबाःनं स्वस्तिराजयात धाल,
“स्वस्तिराज भाइ । छि, पुलांम्ह साधक खः । हानं बौद्ध परियत्ति ज्ञान नं उलि हे दुम्ह खः । छिं थःम्याय्यात छैय् ध्यान याका तयागु दु मखुला ? उकिं थन थ्यने धुंकाः सके वयागु समाधिइ ज्वन जुइ । नकतिनि छिगु म्याय्याके गुगु रूप पिज्वल व विकार पिहां वःगु खः । छि, मस्यूम्ह मखु । शान्त जुयादिसँ समताभावय् च्वनादिसँ ।”

“गुरु विकार पिहांवःपिं साधकपिं यको खनेधुंगु नं खः । तर जिम्ह म्याय् धकाः जिके वःगु सत्कायदृष्टिं जिगु मिथ्यादृष्टिं जितः कमजोर यात” थथे धयाः स्वस्तिराजं गुरुया न्ह्योने बिन्ति यात ।

गुरु मैत्रीपूर्ण भाव ब्वयेधुंकाः थःगु थासय् बिज्यात ।

.....

फिन्हुया विपस्सना ध्यान शिविर क्वचाल । सकलें थःथःगु थासय् लिहां वनेत तयार जुल । छगः निगः यायां बस व मेमेगु गाडि पिहां वने धुंकल ।

“धम्महलय् छम्ह साधक थःगु थासं मदंसे च्वनाच्वन तिनि । गाडि धमाधम वनेधुंकल छुयाये” छम्ह धम्मसेवकं व्यवस्थापकपिनिगु पुचलय् वयाः धाःवल ।

“सु खः सके स्वस्तिराजया म्याय् शिखा ला मखुला” छम्हसैं धाल ।

“शिखा हे खः” वं धाल ।

“ठीक जू । भी मध्ये न्ह्याम्हेसियां जूसां वयात ज्योति भवन तक तयावी । स्वस्तिराज म्हिगः लिहां जक वन । थौं अन काः वा धया छोये । वयागु साधना तोफिके बी मते । न्हूम्ह साधक खःसां वं तसकं गम्भीर साधना याःगु दु” अन दुम्ह आचार्य धाल ।

शिविर सिधयेकाः यायेमानिगु बाँकि ज्या सकसियां थःथःगु
जिम्मेवारी पूवंकल । न्हिनसिया भोजन यायेगु ई जुल । शिखा ध्यानं
मदं । ध्यानय् लीन जुयाच्चवंह शिखा साधनां मदं । बहनी जुल नं
मदं । कन्हेखुन्ह जुल नं मदं । दँ हे मदं । वया पलाः धर्मया लँपुइ
लाःगु दु । वं पलाः छिछिउँ वनेधुंकल ।

वयागु गम्भीर साधना न्ह्यानातुं च्वन, न्ह्यानातुं च्वन ।

जीवन नांचा

येंया व छगू न्ह्यइपुक च्वनेगु क्यब गार्डेन अफ ड्रीम्स (Garden of Dreams) । न्हापा राणा सरकारया इलय् केसर महल धकाः राणातय् दरबार जुयाच्चंगु, इमि एकःति थाय् । २००७ सालय् प्रजातन्त्र वःसां, २०४७/४८ या जनक्रान्तिं लिपा तिनि नेपाः देय्या जनतां थःगु हक हित छु धइगु म्हसीकल । उकिं आः थ्व न्ह्यइपुसे च्वंगु स्वांया क्यबय् सकल प्रजापिं नं च्वनेदत । स्वांया स्वां दथुइ नुगः सिचुक च्वने दुगु व थाय् । लकस न्ह्यइपुसे च्वं । नुगः हे सिचुसे च्वनीगु व थाय् । सनिलय् थौं नं अन थ्वः थ्वः मनूत मुनाच्चंगु दु । थः थः गफ यानाच्चपिं, न्हिलाच्चपिं, स्वांया दथुइ दथुइ किपा कयाच्चपिं । मचापिं, ल्यासे ल्याय्म्हपिं, बाज्यो वपिं थी थी मनूत खनेदु । याउँक मिखा तिसिनाः घाँसय् चातवानाच्चपिं नं दु । नुगःया भ्यातु कु छभाःसां दिकेभनं वइपिं नं दु अन ।

ताउ जाल सुनीता व शिखा नं थ्वहे क्यबय् च्वनाच्चंगु । क्यबय् च्वंगु सिँयागु मेचय् फेतुनाः चाकःलिं मिखा ब्वयाच्वन । सुनीता धाःसा अनया न्ह्यइपुगु लकसय् दुबिनाच्चंगु खने मदु । सुयातं पियाच्चंगु पह वः । छको पतिं सुनीतां घडी स्वयाच्चंगु दु । न्हापां हेयर ड्रेसर जुयाः म्हसीक वःम्ह सुनीता । दुःख सुखय् साथ ब्युब्यु थौं शिखा व पिंकीया छँजलय् हितैपी पासाकथं दुथ्यायेधुंकल ।

शिखा धाःसा छतिं आतुर खने मदु । व शान्त हे जू । थन पिंकीयात पियाच्चंसां शिखां नाकं नमवाः । धीरज यानाच्चंगु दु व । व न्हापायाम्ह शिखा ला मखयेधुंकल । ध्यान व ज्ञानं थिया हःलिसे वयागु पहचह यको हे पायेधुंकल । दच्छि न्ह्यो येंया भुइजःसि च्वय्

धर्मश्रृंग विपस्सना ध्यान केन्द्रय् पलाः तल वं । अन विपस्सना ध्यान शिविरय् वसेंनिसें शिखाया ला जुनि हे हिलेधुंकल । ध्यानगुरुपिसं धाल थ्व वयागु न्हापाया जन्मया पारमी संस्कार चूलाःगु जुइमाः धकाः । आः वया तातुना धइगु लोक व्यवहारया हुलं तापाक्क शान्तिया लँय् न्ह्यायेगु जुइधुंकल । आपालं ई ध्यान भावनाय् लीन जुयाच्चनी व । शिखा मांबौपिलिसे नं आपाः मच्चं थौंकन्हे । अस्पताल भवनया प्रोजेक्टय् डा.लसतां चूलाका ब्यूगु ठेक्का ज्यां पावे जूगु सुविधाकथं क्वार्टरय् च्वंनेधुंकल इपिं । निभाः, लः, फय् मदु धायेम्बाःक चकंगु थासय् बांलाःगु हिसिचा दुगु बंगलाचा छें इमिगु क्वार्टर । भाग्यं हे चूलाःगु धायेमाल । शिखाया मां चमेलीशोभा लय्ताःगु फयां फये मज्यू । स्वस्तिराज नं लुधं । तर शिखाया बंगला छेंय् च्वनेसिकं विहारय् ध्यान साधिका जुयाः च्वने हे न्ह्याः । अन हे न्ह्याइपु वया ।

सुनीता धाःसा पुतपुत हालाच्चन घडी स्वस्वं । “४:०० बजे तये हये धाःगु विजय अंकलं गो । आतलें मथ्यनि ।”

“सुनीता ततां पिकीपिनि छेंय् छको फोन यानादीसा जीला” शिखां धाल ।

“ज्यू जिं फोन याये न्हि” धयाः सुनीतां थःगु मोबाइलं फोन नम्बर तिल ।

“हेलो, सुनीता बहिनी जिपिं थ्यनीन । न्हाचः पिकी छेंय् नं पिहां वये मानय् मजुयाच्चन । बल्लं ह्ययेकाः ब्वनाः हया । पिकी गनं वने म्हाः धाइगु छुयाये । लँय् वयाच्चं” उखें धया हल ।

“वये मानय् मजू छाय् थें । ठीक जू, जिपिं थन पियाच्चनागु दु” धयाः वं फोन दिकल ।

“पिकी वये मानय् मजुयाच्चन हं” सुनीतां शिखाया खाः स्वयाः धाल ।

शिखां धाल, “पिंकीयात थ्व दुःखया तुंगालं पिकायेमाःगु दु
भीसं । छुं न्हि न्ह्यो तिनि जि इमिगु छेंय् वनागु खः । ताउतवीक खँ
ल्हानाः थुइकु थुइकुं बल्लं कलेज भर्ना जुइत मानय् जुल पिंकी ।”

“खय्त ला दच्छि तिनि दत वयात जीवनय् अपायधंगु
tragedy जूगु । नुगः थामय् यायेत ला थाकुइतिनि नि वयात ।”

“जीवनय् सुख व दुःख वयावं च्वनी । थ्व संसारया नियम
खः । सुयागुं जीवनय् सुख जक वइ मखु न कि दुःख जक वइ ।
सुनीता तता थुइकादिसं मनूतय्सं थःथःगु कर्म ज्वनाः सुख दुःख
भोग याइगु खः” शिखां ग्यसु लाःगु सलं धाल ।

“खः शिखा छंगु खँ हे ज्ञानं जाः” सुनीताया न्हिलाय् मुदिताभाव
दु ।

“जितः ला दुनि सुनीता तता, संसारया माया मोह वांछोया
त्यागी जुयाः वनेगु मनय् वइ आःबले” शिखां धाल ।

“भिक्षुणी जूवनेगु लाकि छु ले शिखा छ” सुनीतां न्हिलाः
धाल ।

“ज्यूसा अथे हे वने मन दु” शिखां थःगु नुगःखँ पिब्वल ।

सुनीता वयागु खँय् छुं हे मधासे शिखाया ख्वाः लुधंक स्वल ।
मिखाभासं थःगु भाव क्यन ।

“धन्य शिखा छ, छंगु ज्ञानया लालसा ।”

“जिं जिमि मां व बाःया न्ह्योने थ्व खँ पित ब्वयेधुन ।
वय्कःपिं निम्हं मानय् मजू । बाःनं धयादिल ज्ञान कायेत भिक्षुणी
जुइमाः धइगु मदु हं । गृहस्थी जुयाः नं यको ज्ञान व ध्यान काये ज्यू
हं ।”

“शिखां छु बिचाः यानाले” सुनीतां न्यन ।

“जि मां व बाःयागु इच्छाकथं याये” शिखां धाल ।

“बांलाःगु बिचाः खः” सुनीतां धाल ।

“सुनीता तताया जीवनय् छु यायेगु बिचाः दु” शिखां खँ
हीकाः न्यन ।

“शिखा गो छु धाये जि ला मचांनिसें छंगु थें जाःगु लकसय्
ब्वलने नं मदु । ज्ञान गुणया खँ न्यने मदु” सुनीतां धाल ।

“अथे नं जीवनय् छु यायेगु ताः तयाच्चना, छु यायेगु विचार
थें” शिखां न्यन ।

“अं ... शिखा जि थःगु हेयर सैलुनयागु लजगालय् प्रगति
यायां वने । मेगु जितः दुःखीपिन्त गुहाली याये न्ह्याः । उकिं शिखापिसं
कनीगु बुद्धया ज्ञानया खँ न्यने जितः साःप यो” सुनीतां थःगु खँ
कन ।

“जितः थें गृहत्यागी जुइगु मनय् ला मवः सुनीता ततायात ?”
शिखां न्यनां च्वन ।

“व लँय् ला जि वनी मखुत । आः जिगु ब्याहा जुइत्यंगु दु”
सुनीतां थःगु खँ प्वला हल ।

“ऐ खःला धात्थें । जिं मस्यू” शिखां धाल ।

“मांवाःनं चूलाका बिल । म्ह्याय्पिं पय्नं बिया मछ्रोतले
चिन्ता जुइगु मांवाःपिनि । जि नं मांवाःया आज्ञा शिरोपर याना
धायेमाल” सुनीतां धाल ।

“मांवाःनं धाःगु शीरोपर यायेमाः भीसं । मांवाःपिं द्यो खः ।
जिगु मांवाःपिनि जितः भिक्षुणी जुइगु मयोगुलिं जि नं सुंक च्वना ।
जितः ध्यान आचार्यपिं खनाः नं ल्वःवं । गाक्क ध्यान याये सल धायेव
ध्यान आचार्य जुयाः नं लोक कल्याण यायेज्यू धइगु मतिइ तया”
शिखां धाल ।

“शिखाया मेगु छु याये मन दु । आखः ब्वंकः वनेथाय् स्यं
वनाच्चन धाःगु नं न्यना ।”

“खः लजगाः दयेकेमाः हं जिमि वाःनं धाःगु । जितः ला आखः

वने यो । व्वंके नं यो । जि विहारय् मचापिन्त बौद्ध परियत्ति व्वंकः
वनेगु यानाच्चना” शिखां धाल ।

“अथे व्वंकः वनेवलय् ध्यवा बीला” सुनीतां मस्यूगु न्यन ।

“बी मखु ... थःगु श्रद्धां यायेगु खः । पुण्यया ज्या खः” शिखां
न्हिलाः धाल ।

“अय्सा व ला लजगाः मजुल नि” सुनीतां धाल ।

“बौद्ध परियत्ति व्वंकेगु लजगाः मखु । तर जि आखः बांलाक
वने सलकि कन्हे कंस स्कूलय् व्वंक हुँ धाःगु जितः बाःनं” शिखां
धाल ।

“स्कूलय् व्वंकः वने न्ह्याःला शिखाया” सुनीतां न्यन ।

“जितः न्ह्याः । वने नं न्ह्याः । व्वंके नं न्ह्याः जि थुगुसी
एस.एल.सी. पास जुल । न्हापा निकः तक फेल जुइधुंकूगु” शिखां
लय्तायाः कन ।

“ऐ का बधाइ । बुलुहुं आखः व्वंकेगु लजगाः याये फया वइ”
सुनीतां धाल ।

शिखां भचा न्हिला ख्वालं धाल, “सुनीता ततां मस्यू, जि नं
पिंकी बिया छेवलय् वयात बांबांलाक वसः तीकू खनाः ल्वःवन ।
अले जि नं ब्याहा याये धकाः हायेकेगु जिं बाःयात । अबले ब्याहा
धइगु छु नं मस्यू ।”

सुनीता नं नापं न्हिलाबिल । शिखां थःगु खँ स्वात, “आः
जितः अजाःगु छुं बिचाः मवः । ध्यान यायेगु अले ध्यान गुरुपिंपाखें
देशना न्यनाः च्वनेगु हे आनन्द ताः । जितः थ्व संसार दुःखय्
चाःहिले मय्ल धइगु बिचाः वइगु मनय् । जि, जिगु, जिगु आत्म
धकाः हालाच्चनेगु व्यर्थ हं धयातल । भीगु थ्व चतुर्महाभूतया शरीर
अले जीव चेतना फुकं क्षण क्षण पतिं अनित्य जुयाः न्ह्यानाच्चपिं
धयातल । गथे खुसिया लः न्ह्यानाच्चनी । खुसिया लःयात जिगु लः

धयां मिलय् जुइला ? व ला थःगु तालय् न्ह्यायेमाःगु न्ह्यानांच्वनी ।
सुनानं जिगु लः धयां जिगु जुइला ?” थुलि धयाः शिखां सुनीतायात
स्वल ।

शिखायागु खँ क्वथीक न्यनाच्चंम्ह सुनीतां लिसः मब्यू । वं
शिखायागु खँ थुइके मफु थें च्वं । निम्हं पलख गम्भीर अवस्थाय्
लात । अनं लिपा शिखां मिखा तिसिनाः नमवासे च्वना बिल ।
सुनीता वयागु खाः स्वस्वं छुं थूथें मथूथें जुइकाः क्वथीक बिचाः
यात । छुं क्षणयागु लागि इमि दथुइ शान्त लकस ब्वलन । सुनीता
नं थःगु हे खँ नुगलय् वयेकल । ब्याहा याये धुंकाः लिपा थःगु
लजगाःया ज्या तब्या यायेगु थःगु योजना लुमंकल । थःगु इच्छा व
शिखाया इच्छा लना स्वल । जिगु सोंच सामान्य खः तर शिखायागु
जीवनया सोंच पाः । शिखायागु सोंच तसकं च्वन्ह्याः । सुनीतां
थःथःपिनिगु जीवनया नांचा बुलुहुं थःथःगु दिशाय् न्ह्यानावंगु चायेकल ।

पिंकीयात पियाच्च्वं इमि नुगः पलख शान्त लकसय् थातिं
च्वन । शिखा मिखा तिसिनाः ध्यान मुद्राय् हे च्वन । सुनीता उखेंथुखें
मिखा ब्वब्वं विजयधर व पिंकी खने दयेवं च्वाक्क हे हाल, “का
वय्कःपिं नं थ्यंकः भाल ।”

सुनीतायागु सलं शिखां मिखा कन । विजयधर व पिंकीपिं
न्ह्योने मथ्यंतले स्वयाच्चन ।

लिक्क थ्यनेवं विजयधरं नवात, “Sorry जिपिं लिवात ।
छिक्पिं ताउजाल जुइ पियाच्चनादीगु । पीका तयेमाल ।”

“नमस्ते अंकल त्याः मदु । जिपिं नं थःथःगु जीवनया नांचा
न्ह्याकाच्चना थन” सुनीतां धाल ।

पिंकी तप्यंक दनाच्चन । सुयातं छुं मधाः । ख्वालय् सुपाँय्
किचः सिवे छुं मदु वयाके । दच्छि दत भाःत मदुगु । वया ख्वालय्
पालक्क पुलुक्क जक निभाः त्वःगु खनी सुनानं । शिखा व सुनीतापिसं

वयात थनेत कुतः यानाच्चंगु । उकिं थन थ्व थासय् नाप लायेगु
ग्वसाः जुल ।

“आः जि पिंकीयात थन छिकपिनाप तोता थके । लिपा
छिकपिनि खँल्हाबल्हा सिधल कि जितः फोन यानादिसँ । जिं पिंकीयात
काःवये ।” विजयधरं धाल ।

“विजय अंकल नं थन हे च्वनादिसँ रे । जिपिं नापं खँ
ल्हायेत” सुनीतां धाल ।

“जि च्वनकि छिकपिन्त कवाफमे हड्डी जुइ हानं” विजयधरं
न्हिलाः धाल ।

सुनीता नं न्हिल ।

“जिं छिकपिन्त नं छेय् लिहां वनेत गाडिं तःवयाबी” पिंकीयात
तःवःम्ह विजयधरं सुनीतायात धाल ।

“अंकलं छेय् तःभायेगु जूसा ला धन्ना मन्त । जि ला द्यो
खिउँलकि सफा टेम्पोय् च्वना वनेत हूल जुइ धकाः मतिइ तयाच्वना ।”

“सुनीता बहिनीया छेँ गन थें” विजयधरं न्यन ।

“कुलेश्वरय् नयाँ बस्तिइ” सुनीतां धाल ।

“शिखा मय्जुया छेँ गन थें जिं ला मसिया” विजयधरं ख्यालं
धाल ।

“जिगु छेँ न्यतपाःचोय् तुंछेँ गल्लीइ छिं मसियाला थः
ससःतताया छेँ” शिखां नं ख्याः याये थें धाल ।

“शिखा ततापिनिगु हस्पिटलया क्वार्टर मस्यू धाःगु जुइका
विजय अंकलं” सुनीतां नं न्हिलाः धाल ।

इपिं स्वम्हं थःथः न्हिल । पिंकी छम्ह मन्ट्यू ।

“यो पिंकी छ मन्ट्यू । छन्त मन्हीकुसें त्वःते मखु जि शिखा
ततां” शिखां पिंकीयात स्वयाः धाल । अलेतिनि पिंकी न्हिल ।

“जिं वने । अले वये । गबेतं वये ?” ल्हाःतिइ घडी स्वयाः

विजयधरं धाल ।

“वन का न्हि” धया: विजयधर फस्वया: वन ।

“यो पिंगी फेतु वा जि योम्ह पिंगी” धया: शिखां पिंगीयात
ज्वना: थ:नापं फेतुकल ।

पिंगीं छभा: भसुका: तल ।

“यो पिंगी छं थन वये म्हा: धयागु ला” शिखां खँ शुरु यात ।

“जित: गनं वने मन मदु” पिंगी बल्लं नवात ।

“पिंगी कलेज भर्ना जुइगु जुल धा:गु मखुला । जिं ला अथे
न्यना” सुनीतां धाल ।

पिंगीं छयों जक संकल ख: धायेत ।

पिंगीयात थनेमा:गु दु इमिसं । उकिं सुनीतां खँधा: हीकल,
“न्हापालाक्क भी थन न्ह्यइपुगु क्यबय् चा:हिले का मज्यूला । अले
पिंगीया मूड ठीक जुइ ।”

“म्वा:ल सुनीता तता । भी थन हे फेतुइ” पिंगीया चा:हिले
मन मदु ।

“पिंगी जिं छगू धाये । छंगु निंतिं जिपिं सकसियां चिन्ता दु ।
दकसिवे छंगु मांवा: गुलाफशोभा आन्टी, विजय अंकलपिनि चिन्ता ।
पिंगी छं जीवनय् न्ह्या:वनेगु स्वयेमाल” सुनीतां धाल ।

“जिं कुत: यानाच्चनागु दु” पिंगीया स: मलीन ।

शिखां पिंगीया ल्हा: ज्वना: धाल, “यो पिंगी जिं छन्त यको
बाखं कनेधुन नि खला । बुद्धया पालय् पटाचाराया बाखं, किसान
गौतमीया बाखं, जनपद कल्याणीया बाखं ... । जीवनय् भीत सुख
थें जक च्वनी । व भ्रम ख: । बुद्धया ज्ञानं खंकेबलय् संसारय् दु:ख
ख: । सत्व प्राणीपिं दकों अनित्य स्वभावयापिं ख: । छन्हु सीमा: ।
उकिं दु:ख हे ख: ...”

“यो शिखा तता भन्ते, गुरुमांपिंपाखें अले शिखा ततायापाखें

बुद्धया ज्ञान न्यनाः ला जिं थुलि धइर्य यायेफत । जितः जूगु दुःखया
दुग्यंगु घाः उलि याकनं जाइ मखु । जिं कुतः यानाच्चनागु दु ...”
पिंकीया दुनुगःया सः पिदन ।

“पिंकी । भी सकसियां जीवनय् थःथःगु कथं दुःख सुख दया
हे च्वनी । भीसं थःथःगु हिम्मतं जीवनया नांचा गुलुहुँ न्ह्याकेगु खः”
सुनीतां खँ ल्ह्वन ।

म्हति म्हति जीवनया घःचा न्ह्याकेपाखे इमि कुतः । थ्व
संसारया नियमयात थुइकेत बुद्धया ज्ञां इमित तिवः ।

.....

ताउबिक्क खँल्हाबल्हा यायेधुंकाः इपिं च्वनाथासं दन । स्वांया
क्यब चाःहिलेनु धयाः बुलुहुँ स्वांया क्यबपाखे पलाः छित ।

स्वांया दथुदथुं चाःहिलेवं नुगःया भ्यातु कु पाः जुजुं वं थें
ताल इमित ।

सुनानं “पिंकी, शिखा ...” धकाः तिवां तिवां सःतूगु सलं
इमिसं लिफः स्वल ।

ल्हाःतिइ Ice CreamCone जायेक ज्वनाः वयाच्चंम्ह
विजयधरं इमित सःतूगु जुयाच्चन ।

“छिमित न्ह्यइपुकेत Ice cream न्याना हया ...” विजयधरं
तसलं धयाहल ।

“Ice Cream आहाः थैक्यू बाबा” पिंकी छकोलं तुं लय्तायाः
हाल ।

पिंकीया म्हुतुं अनायास पिज्वःगु लय्ताः सलं इपिं सकसिगुं
म्हय् स्वांवा गात ।

चकंगु कुलां

स्वस्तिराजया न्हूगु छें उद्घाटनया ज्याभवः थौं । जीवनय् दिन धइगु सदां उथें मजू । थनिं भिदँ न्ह्योतक तुंछें गल्लीइ निभाःया किरण मदुगु भ्वाथःचागु छेंय् गुजारा यानाच्चवंह स्वस्तिराज । थौं भिदँ लिपा रिंगरोडय् एक रोपनी जग्गाय् वया न्हूगु छें दयेके सिधःगु उपलक्ष्य न्यायेकाच्चन । तर वयागु छें उद्घाटन मेपिनि house warming स्वयां पाः । थौं बुद्धपूजा, परित्राण पाठ, भिक्षु संघयात भोजन दान, अले दकसिवे लिपा सामूहिक ध्यान आदि ज्याभवः दु ।

न्हूगु छें दयेके सिधःगु उपलक्ष्यय् थौं स्वस्तिराजं सकल थःथितिपिं, धर्मपासापिं, अले विशेषं ध्यान आचार्यपिन्त नं व्वनातःगु दु । वयागु न्हूगु छेंय् मेथाय् थें किचन, डाइनिंग लिभिग रुम, गेष्ट रुम, माष्टर बेड रुम, आदि धकाः लक्जरी मदु । थ्व छेंया डिजाइन आम मनूपिनिगु छें सिकं बिस्कं जू ।

दकसिवे क्वय् भुइं तल्लाय् मूलुखाया जवपाखे तःधंगु धम्म हल दु । खवपाखे भोजनशाला दु । व थासय् ध्यान शिविर चलय् यायेगु ग्वसाः दु स्वस्तिराजपिनि । वयां च्वय्यागु तँय् स्वाहानेया जवय् भोजनशालाया च्वय् चिचिकुगु द्यनेगु कोथा निकू दु । थःपिन्त छकू, म्थ्याय् शिखायात छकू । व निगुलिं कोथा दुने चिचिकुक बाथरुम दु । व बाथरुमय् लक्जरी छुं मदु । मछि जक दयेकातःगु । स्वाहानेया खवय् धम्म हलया च्वय् धर्ममित्र पासापिं चाहिनाः च्वने मालीबलय्यात धकाः dormitory पहलं दयेकातःगु तःधंगु कोथा दु । अन भवःलिं बाथरुम स्वकू मछि दु । कुनेया धम्म हलया साइज गोछि थासय् व चकंक थाय् दयेकातःगु खः । वयां च्वय्यागु तँय् भुतू

व कःसि दु । म्हो जक ध्यवा तुकाः माछि जक थाय् तयाः दयेकूगु
स्वस्तिराजया छें नीजि च्वनेगु छें थें मच्चं । छगू ध्यानशाला थें च्वं ।

थौं अन छैय् थाय्थासय् sanitizer नं तयातःगु दु । विश्व
न्यंकं ग्यानापुक्क फैलय् जुयाच्चंगु ल्वय् corona virus धाये वा
Covid 19 पाखें बचय् जुइत व्यवस्था यानातःगु । पाहापिं नं
आपाः थें मास्क तयातःपिं दु । खय्त ला चाइनां शुरु जूगु थ्व
महामारी ल्वय् थबले पश्चिम देशपाखे न्याक्क फैलय् जुयाच्चंगु दु ।
अमेरिकाय् व युरोपपाखे यको मनूत सित धकाः बांमलाःगु खबर नं
वयाच्चन । धन्य नेपालय् व छिमेकी देश भारतय् आतक निं थ्व
ल्वय् दुहां मवःनि धायेमाल । तर सुरक्षाया नितिं नेपालय् नं लकडाउन
याइगु खबर दु । अथे जुयाः थौं हे याकनं याकनं प्रबन्ध यानाः
स्वस्तिराज व चमेलीशोभापिसं थौंया ज्याभवः न्यायेकल । अथेला
इमित विजयधर साहु व गुलाफशोभापिसं नं पजनी यायेत छन्हु
निन्हु न्ह्यवनिसें माक्को गुहाली यानाच्चंगु ।

थौं नं विजयधर व गुलाफशोभापिं तजविज यायेत गुहाली
याये धकाः सुथ न्हापां हे थ्यंकः वयेधुंकल । पाहापिं वःलिसे तले
कःसी ब्वना यंकाः जलपान नकेगु व्यवस्था यानातल । गुलाफशोभा
कःसिइ नकेत्वंके यायेथाय् गुहाली यानाच्चन । विजय साहुनं कुने
हलय् धर्मदेशना व दान प्रदान यायेगु ज्याभवःयात प्रबन्ध याना
बियाच्चन । धात्थें “धम्मो हवे रक्खति धम्मचारी” धायेथें उखेंथुखें
स्वस्तिराजयात भिंभिंनु चूला हे वल । वया दिनदशा मुकं हिलेधुंकल ।
धात्थें तथागत शास्तां कम्म विपाको अचिन्तयो धया बिज्याःगु थ्व हे
खइ । कर्म विपाक व कर्म फलया नियम थुइकां थुइके मफु ।

स्वस्तिराज भचा व्यस्त खनेदु । पाहापिं वःलिसे नतुया च्वने
माल । भन्तेपिं, आचार्यपिं मथ्यंतले लसकुस यायेत वया मन आतुर
जुयाच्च । चमेलीशोभाया नं लिमलाः । मन चंचंधाः । वं द्यना म्हगसय्

नं मखं छन्हु थःगु हे न्हूगु छै छखा नं दइतिनि धकाः । धात्थें नं भाग्य
 दुर्भाग्य धइगु बिचाः यानां याये मफु । थ्व जीवनया घःचाः गुखें गुखें
 जक स्वयाः गुल्ल तुला वनी धइगु सुनां धाये फुगु मखु । थःत जिया
 वल छिना वल जुसेलि चमेलीशोभा न्हापा थें नुगः चीधं मजुल ।
 सोभित मदयेक हालीगु नं मदयावन । इलय् ब्यलय् ध्यान यानाः
 गाक्कं मन चकंके सयेधुंकल व नं ।

छैया पिने चकंके तकुक जग्गा नं दु अन । व जग्गाय् थाय्
 थासय् बाला बाला जुइक लोहया लैपु छुनातःगु दु ।

व खनाः पाहां छम्हेसियां स्वस्तिराजयाके न्यन, “थ्व लोहं
 बाला बाला घांसय् द्योने छुकियात लाया तयागु खः ।”

“थ्व चंक्रमण ध्यान यायेत” स्वस्तिराजं धाल ।

“वाह थ्व कल्याणमित्र स्वस्तिराजयागु नीजि छै मखु ध्यान
 केन्द्र धाये ल्वः का” अन दुम्ह मेम्ह पाहांनं धाल ।

“जिगु सोंच व हे खः । कन्हेकंस तकं थ्व छगू पुण्यभूमि
 जुइमा धइगु जिगु मनसुवाः” स्वस्तिराजं धाल ।

“साधु साधु साधु” ल्यूनं छम्हेसिया तसलं धयाहःगु ताल ।

“सु थें” धकाः लिफः स्वःगु सम्यक बाःपिनि भोछिं थ्यंकः
 वःगु जुयाच्चन । स्वस्तिराजया लसता भयबिल । औपचारिककथं
 “नमस्ते” धयाः वं छयों क्वछुकल । अले दुनेपाखे च्वंम्ह चमेलीशोभायात
 तिवां तिवां सःतल, “चमेलीशोभा अय् चमेलीशोभा । पिहां वा रे
 छ । थन सम्यक बाःपिं थ्यंकः भाल ।”

उघ्रिमय् चमेलीशोभा पिहां वल । तुति खुत्यां कायेमाःसां व
 हथासं ब्वां वल । तर व न्हापाथें धलःपलः मदु मजू । थिथां लाः ।

सम्यकयात व शीलदेवीयात अनियाये धाल ।

“भाग्यमानी जुइमा” निम्हसियां पाःलाक्क धाल ।

“छिकपिनिगु प्रतापं भाग्यमानी जुया धायेमाल” चमेलीशोभां

धाल ।

“स्व चमेलीशोभा भाग्यमानी जुइगु धइगु सुयागुं प्रतापं जुइगु मखु । थःथःगु कर्म खः । मखुला हं स्वस्तिराज । गय् छं चमेलीशोभायात छुं मस्यना ला” ख्याः यायेथें धाल सम्यकं ।

“स्यँला यको हे स्यना । थुइम्ह मिसा मखुका थ्व” स्वस्तिराजं नं ख्याः यानाः धाल ।

“सकलें थ्यं मखुला” धयाः चमेलीशोभां छुयों चाःहिकल । सम्यक बाः, शीलदेवी तःमां, डाक्टर प्रवीण, डाक्टर लसता अनंलि श्राविकायात खनाः चमेलीशोभाया मन लुधन ।

“अहो श्राविका गपाय्सकं छकोलं ल्यासे खनेदुगु” चमेलीशोभां धाल ।

“ल्यासे खनेदुगु मखु ल्यासे हे जुल नि व” प्रवीणं न्हिलाः धाल ।

“श्राविका गोदँ दत” चमेलीशोभां धाल ।

“थुगसी भिंच्यादँय् च्वन नि । शिखा सिवें १२ दँ क्वँजि खः श्राविका ।” लसतां धाल ।

“अथेसां गय् च्वंक मिले जूनि मचाबलय् निम्ह हला” चमेलीशोभां धाल ।

“स्वस्ति भाइया जियावःगु फलय् फुलय् जुयावःगु खनाः तसकं नुगः लय्ताः जि । आः छि मलय् छिमि बाः व मां दुगु सा गुलि लय्ताइगु जुइ । छुयाये स्वये मखंक मत्यवं वन निम्हं” शीलदेवीं धाल ।

“जितः जियावःगु फलय् फुलय् जुयावःगु थ्व फुकं सम्यक बाःपिनिगु परिवारया कृपां ख । जिं लुमंकाः धाये । डाक्टर लसतां तःधंगु अस्पतालया योजनाय् जितः सिँकःमि ज्या चूलाका बिसेँनिसेँ जिगु भाग्य चूलानावःगु खः । उकिं जिं डाक्टर लसतायागु गुण

गबले ल्वःमंकेफइ मखु” स्वस्तिराजं धाल ।

“जिं यायेफुगु छकूचा यानागु खः व” लसतां धाल ।

स्वस्तिराजं हानं खँ साल, “खुदँ तक याउँक क्वार्टरय् च्वनेदत सिँकःमि नायो जुयाः अपाय्धंगु प्रोजेक्टया । तुंगाः थेँ ख्वाउँगु चिकुगु छैय् गुजारा यानाच्चनापिं जिपिं । अन जिमित ब्यूगु क्वार्टरय् लः धायेला निभाः धायेला यत्थे दु । जिपिं ला स्वर्गय् थ्यंथे का अबले । अनयागु जागीर चूलासेनिसें भाग्य स्वानावन । सम्यक तःबाःपिं परिवारपनिगु गुण ला गबले ल्वःमंकेफइ मखु । शिखायात अजाःगु दुर्घटना जूबलय् डाक्टर लसतां जीवन दान बिल ।”

स्वस्तिराजया नुगलय् दंक दुगु खँ क्यबय् स्वां होयेथेँ चचःकंक होयावल । वयागु नुगःया लसता स्वांवा जुया गाःगु हे खः व ।

“स्वस्तिराज भाइ छं जिमित खँय् जक भुलय् यायेत्यना ला । च्याचि त्वंकेगु प्रबन्ध मद्दु ला” नुगलं तसकं लय्ताःगुलिं ला मस्यु सम्यकं ख्याः जक यानाच्चन । तर व न्हापाथेँ फूर्तिफार्ति ला खने मद्दु । उमेर नं यको दुगुलिं जुइ । शीलदेवी नं गाक्क बुरि पह खने दयेधुंकल । निम्हं चय्न्यादँ पुलं याइ मखुत ।

“तले कःसीइ जलपानया प्रबन्ध दु । अय् चमेलीशोभा नु रे सकसितं तले व्वना यंकाः भपिके” स्वस्तिराजं धाल ।

सकले न्हूगु छैय् दुहांवन । व छैँ तकुक हे दयेकातःगु खः । तर अन माछि जक माःगु पुरय् जुइगु कथं दयेकातःगु । विलासी पह छुं खने मद्दु । साधारणं छैँ दनातःगु । मूलुखाया जवपाखे धम्म हल । खवपाखे भोजनशालाय् भन्ते, गुरुमापिन्त भोजन नकेत प्रबन्ध यानातःगु दु । इपिं भोजनशाला दुहां मवंसे पिनें जक स्वल । बरु धम्म हलय् दुहां वन । तःधंगु धम्म हलय् दुहां वनेवं सकसियां ख्वाः भःभः धाल ।

सम्यकयागु म्हुतुं लसता पिज्वल, “अय् स्वस्तिराज, छं थःगु

आवास छँ दयेकागु लाकि ध्यान केन्द्र दयेकागु ।”

सकले हरर न्हिल ।

“निगुलिं धायेमाली । थ्व धम्म हल दयेकेगु आइडिया बरु चमेलीशोभायागु खः” स्वस्तिराजं धाल ।

“साधु साधु” सकसियां चमेलीशोभापाखे स्वयाः धाल ।

चमेलीशोभा लुधंफुधं ख्वाः तयाः न्हिलाः धाल, “जिपिं निम्ह च्वनेत आपाः थाय् माःगु नं मखुत । शिखा नं ध्यान केन्द्रय् हे आपाः वनाच्चनी । ध्यान केन्द्रय् मखुसा गबलें विहारय् च्वंवनी । थ्व छँ ध्यान शिविर चलय् याये छिंक दयेकूसा शिखाया थन च्वने मंदइ धकाः जितः विचाः वल । साधकपिन्त ध्यान तये नं छिनी” चमेलीशोभां धाल ।

“तसकं चोछायेबहगु विचाः चमेलीशोभा” सम्यकं धाल ।

“गुलि ज्ञां दयावल चमेलीशोभा धन्य तथागत शास्तायागु धर्म विनय” शीलशोभा श्रद्धां विभोर जुल ।

प्रवीण, लसता नं लुधनापुगु ख्वाः तयाच्चन ।

श्राविका छम्ह अन छचाःलिं मिखा ब्वयाच्चन । लिपा मांम्हेसिके न्यन, “शिखा तता मदुला ?”

वयागु खँ तायाः चमेलीशोभां श्राविकापाखे स्वयाः धाल, “श्राविका मैजा शिखा तता नाप लाये हथाय् चाल हला । थौं विहारय् नं सामूहिक ध्यान दु हं अन गुहाली यायेमाः धकाः म्हिगः विहारय् चाहिऊ वंगु वं । १०:०० बजेती थ्यनी धाःगु ।”

“ऐ ...” श्राविकां धाल ।

“छिपिं मचावलय् थें छन्ताप म्हिती मखुत शिखा तता । आः ला वं छन्त ध्यान याकी जुइ” लसतां वयात हायेकाः धाल ।

“स्यू ...” श्राविकां न्हिलाः धाल ।

इपिं अन खँल्हाबल्हा जुया च्वंथाय् विजयधर व गुलाफशोभापिं

खने दयेक वल । निम्हसैं छपाखं सकसितं नमस्ते धाल । औपचारिक
खँ जुल ।

चमेलीशोभां थः केहँपाखे स्वयाः धाल, “तले जलपान नकाथाय्
सकतां ठीक जुयाच्वंगु दु मखा ।”

गुलाफशोभां धाल, “सकतां ठीक जू तता । जिं सम्यक
बाःपिं थ्यंकः भ्नाःगु खनाः दकों मिलय् याना नं थकेधुन ।”

“जितः नये नं पित्यात जलपान नःवने हथाय् चाल” सम्यकं
ख्याः यात ।

सकलें न्हिल । बुलुहुं स्वाहानें थाहां वन । छपु स्वाहाने च्वय्
हलया च्वसं डर्मिटरी छांतयागु थाय् । मेखेर चिचिकु कोथा दु ।
सकलें उखेंथुखें स्वल ।

चिचिकुगु कोथा क्यनाः स्वस्तिराजं धाल, “थन भी च्वनेगु
थाय् याना ।”

“थ्व छँया डिजाइनयात जिं आपालं चोछाया छिमित
स्वस्तिराज व चमेलीशोभा” सम्यकं तसकं भावविभोर जुयाः धाल ।

“सम्यक बाःपिनिगु मार्ग निर्देशन खः, कृपा खः” स्वस्तिराजं
धाल । चमेलीशोभा नं नतमस्तक भावं दनाच्वन ।

“धात्थें आः ला तसकं नये पित्यात” थःगु प्वाथय् थियाः
सम्यकं न्हिकल ।

“नु नु” धाधां सकले जलपान नयेत कःसिइ थाहां वन ।

.....

इपिं जलपान नयाः कुहां वल । कुने न्हूपिं पाहांपिं छखलः
थ्यंकः वयाच्वन । शंकर आचार्यनापं मेपिं छफोज साधकपिं गुपिं
शंकर आचार्य कःघानाच्वपिं ।

स्वस्तिराज इमित खनेवं लसतां भय्बिल । डाक्टर प्रवीण नं
न्ह्योने वल । व नं लय्ताः इमिगु उपस्थितिं । इपिं नापं औपचारिक

कालबिल जुल । खय्त ला स्वयेबलय् इपिं छफोजं मेपिसिकं बिस्कं खनेदु । तेश्रो लिंगी धयातःपिं । समाजं न्हाय् कय्कुंकाः स्वयातःपिं । तर थन थ्व थासय् सकसिगुं लँपु छगू हे, अले सकसिगुं आज्जु छगू हे । अथे जुयाः सुयागुं ख्वाः, म्ह, जात, भाय्, वसः, पहचहनापं छुं स्वापू मदु । सकलें ज्वःलाः, सकलें छगू हे तँय् । छाय्कि थ्व व आर्य मार्ग वा लँपु खः गुगु तथागत सम्यकसम्बुद्धं क्यना बिज्याःगु । थन सुयातं भेदभाव मदु ।

“शिखाजु खने मदुनि” न्ह्यसःनापं इमि ककु ताहाः ।

“शिखा मथ्यनि । विहारय् एक दिवसीय ध्यान थौं । गुहाली यायेत वंगु व । ध्यान शुरु जुलकि वये धाःगु । आःबलय् लँय् वयाच्चन जुइ” स्वस्तिराजं धाल ।

इपिं सकलें प्रसन्न ख्वालं च्वनाविल । अनंलि गुलाफशोभां इमित नं कःसिइ यंकाः जलपान नके यंकल ।

बुलुहुँ बुलुहुँ भन्तेपिं, गुरुमापिं बिज्यात । बिज्याःलिसे भोजनशालाय् फेतुकल । १०:०० बजेति जुइवं छम्ह निम्ह ध्यान आचार्यपिं ब्वनाः शिखा थ्यंकः वल । शिखानापं मेपिं आचार्यपिं बिज्यायेवं अन वयाच्चपिं पाहाँ उपासक उपासिकापिं लाइन च्वनाः नमस्कार याःवल ।

आचार्यपिं नापं वःम्ह शिखाया पलाःखाँय् मेपिं स्वयाः अलग्ग, बोलीवचन, दृष्टि, रहनसहन पृथक जू । सामान्य मजू । सुनानं दाँजो काये मफइगु छगू अद्भुतगु गुण पिब्वः शिखायाके । शिखा थौं मैबाबु धकाः हेला याकाच्चंम्ह अबला मखु । पारमी धर्म पूर्वकाच्चंम्ह छम्ह साधिका खः । विश्वया हे धर्म गुरुपिसं विपस्सना भावनाय् गम्भीर साधना यानाच्चंम्ह धकाः वयात म्हसीका तयेधुंकल ।

छर्सिनिसें भोजन अनुमोदन कथा, आशीर्वाद, परित्राण पाठ, भोजन दान प्रदानया ज्याभवः न्ह्यात । स्वस्तिराजया आवास गृह

छगू पुण्यभूमिकथं धस्वानाच्चंगु स्वयेदु । अन दुपिं सकसिगुं मन
श्रद्धां बिलि बिलि जाः । शील्य् प्रतिष्ठित जू । धर्म श्रवण यानाः ज्ञान
कयाच्चन । प्रज्ञा पुष्टि जुइकेत सम्यक व्यायाम जुयाच्चन ।

भोजनया ज्याभवः धुनेवं आचार्यपिंपाखें निर्देशित ध्यान साधना
यायेगु ज्याभवः नं दनि ।

.....

यँया हे छगू तःधंगु दकसिबे नादंगु ब्यूटि क्लिनिक खः थ्व
'पिंकी एण्ड सुनीताज ।'

पिंकी व सुनीता निम्हं ल्हाःतिइ ककीचा व सँ सेट यायेगु
ज्याभः ज्वनाः ल्हाः संकाच्चन । थौं इपिं स्वस्तिराजया छें उद्घाटन
याःथाय् वने मानिगुलिं हथाय् चाः । निम्ह निम्ह भमचा छायेपेमाःगु
ज्या जुयाः इपिं च्वनेमाल । मखुसा इमिसं तालिम यानातःपिं ग्वाःग्वाः
ब्यूटिसियनत मदुगु मखु इमिगु ब्यूटि क्लिनिकय् । थुपिं भमचात
निम्हं छखा हे छेंया म्हाय्मस्त । नापं भमचा पित बीपिं । तःधपिं
साहुतय् म्हाय्मस्त । उकिं स्पेसल Bride सपः दयेका बीमाःपिं ।
अथे जुयाः पिंकी व सुनीता निम्हं अन हे थानाच्चन । इमिगु ल्हातिं
निम्ह भमचित निम्हेसियां सपः दयेकाच्चंगु दु । तर इमिगु मन थातं
मलाः । छको पतिं घडी स्वयाच्चंगु दु निम्हसिनं ।

“रिंग रिंग ...” पिंकीया मोबाइल न्यात ।

“हेलो” पिंकीं ख्वालय् तयातःगु मास्क लिक्काः धाल ।

फोन ल्होना स्वलं पिंकीया भाःतयागु जुयाच्चन । “का जिमि
बुरायागु फोन वयेधुंकल ।” वं धाल ।

“हेलो सविन । छ गुइले जिमित काःवयेगु । जिमि भचा ज्या
सिमधःनि ।” पिंकीं धया छोट ।

“गुलि फत उलि याकनं सिधयेकाः वा । जिं थ्यने त्यलकि
मिस्ड कल बिया हये । छिपिं पलख न्हापा हे कुहां वयाः Mall य्

पिने पिहां वयाच्चं । गाडि लँय् ताउत दिका तये छिनी मखु ।” उखें धयाहल ।

“ज्यू दय्” पिकीं धाल ।

पिकीयागु फोनय् खँल्हाबल्हा न्यनाच्चंम्ह छम्ह client मिसां तीजक खँ पित हल, “पिकीजी । जि छगू खँ न्यने ज्यू ला । तं चायादी मखु जुइ हला” ख्वालय् मास्क पुनातःगुलिं वया खँ त्यामजित ।

“छु धयादी त्यानागु भचा मथुल” पिकीं थःगु ल्हातिं ककीचा संकु संकुं हे न्यन ।

“जिं छगू न्यनागु ... न्हापा अथे हे भिर्दीति न्ह्यो तसकं चर्चाय् वःगु खँ दुनि । देसय् नां दंम्ह उद्यमि मणि साहुया छय् हनिमून वंम्ह समुद्रय् तनाः सित धाःगु समाचार अखबारय् तकं वःगु नि । अले छि व हे पिकी धकाः नं जिमिसं म्हस्यू । आः छिं सेकेण्ड माय्रिज याना दियागु ...” न्यंम्हेसियां मछिंपह यात ।

सुनीतां वयागु खँ कातय् यायेत स्वल, “सुयागुं पर्सनल खँ न्यनादीगु बांमलाः थें च्वं !”

“फोनय् खँ ल्हाःबले जिमि बुरा धयादीगुलिं छको न्यना स्वयागु का । Sorry का न्हिं” व मिसां धाल ।

पिकीं धाल, “छिं अथे न्यनाः सुख मतायेम्वाः । Sorry धयादीम्वाः । जिं सेकेण्ड माय्रिज यानागु हे खः ।”

“ठीक जू नि । छिं बांलाःगु ज्या यानादिल । भीगु समाजय् मिजंपिसं कलाः सिनाः ब्याहा यायेगु ज्यू । भाःत सितकि मिसां ब्याहा याये मज्यू । जिन्दगीभर एकल जीवन हनेमाः धयागु मान्यता हला” व मिसां मास्क लिकयाः त्याजिक धाल ।

“पिकीं व मान्यता तोडय् यात, वं हिम्मत यात” सुनीतां नवात ।

पिकी न्हापायाम्ह पिकी मखयेधुंकल । वयाके शील स्वभाव

मुकं हिलेधुंकल । पिंकीं छुं मखुथें थःगु जीवनया खँ याउँक कनेत
स्वल । खँ ल्हायेत मछिं ताःगुलिं पिंकीनं ख्वाल्य् तयातःगु मास्क
लिकया छोट ।

वं थःगु कहानी कनाहल, “जि विधवा जुल । जितः जीवन
अन्धकार थें जुल । तर जिगु भाग्य धायेमाल । बुद्ध भगवान्या ज्ञान
कनीपिं भन्तेपिं व गुरुमापिं चूलात । वसपोलपिनिपाखें ज्ञान गुणया
खँ न्यनेगु भाग्य चूलात जितः । जिं संसार धइगु अनित्य खः धइगु
न्यने मनंगु खँग्वः न्यना । यको हे थःत बांलाः धकाः जु, ध्यवा दु
धकाः जु वा भाग्यमानी धकाः जु व छुं नं स्थीर मखु खनी । जि सुख
वैभवया पराकाष्ठ्य् थ्यंगु इलय् छकोलं अपाय्धंगु वज्रपातं कल ।
ह्वान्ह्वान् पुनाच्चंगु जिगु नुगलय् बुद्ध भगवान्या धर्म ज्ञान सिचुगु
वासः जुयाः जिगु घाः लंकल । जिं थःत थम्हं कःघायेफुगु अवस्था
जुल ।”

पिंकी पलख दित । सकलें तक्क जुयाः वयागु खँ न्यनाच्चन ।

“गथे जुयाः लिपा ब्याहा जुल थें” वयागु खँ न्यनाच्चमं
न्यन ।

“जीवनय् न्ह्याःवनेमाः धकाः जितः शिखा ततां प्रेरणा बिल ।
शिखा ततायागु हे कुतलं जि बाय्चलर व्वनेत कलेज भर्ना जुया ।
जिमि आःयाम्ह भाःत सबिनयात कलेजय् म्हस्यूगु खः । व जिगु
क्लासमेट खः । सबिन तःधपिं Business family या याकः काय् ।
व सबिनं जितः ययेकल । जितः नं ययावल । मञ्जिलयागु लुमन्ति
तनावन बुलुहुं बुलुहुं । लिपा सबिनं ब्याहा यायेगु प्रोपोज यात ।
अवलय् समाजय् नाना खँ पिहां वल । सबिनया थःथितिपिसं न्हापा
भाःतया छ्यो न्ह्योम्ह मिसा मज्यू धइगु खँ पित हल । अपाय्धपिं
धनी बिजनेस परिवारया याकः काय्यात विधवा मिसा ब्याहा याना
बी यइगु ला ख हे मखुत । जितः नं ब्याहा याये धायेगु आंत ला

मदु । तर मनं यल छुयाये । सविननं समाजया मान्यतायात तिलाञ्जली विल । व ल्याय्महबलय् हे आध्यात्मिक चिन्तनय् दुबीगु स्वभाव दुम्ह जुयाच्चन । उकिं व तःकथं थःगु तर्क बियाः जिनाप व्याहा यायेगु तर्क तल । थःगु तर्क वा धाये थःगु जिद्दीं सकसितं त्याकल वं । वया जःपिसं नं जिमिगु मतिनायात नालाकाल धायेमाल । अबलय् जितः सेकेण्ड माय्रिज यायेत हिम्मत ब्यूम्ह सुनीता तता खः । ख्युं भुंगु जिगु जीवनय् जः बीत कुतः यानादीम्ह सुनीता तताया गुण जिं ल्वःमंके मखु ।”

पिंकीया जीवन कहानी न्यनाः पलख सुंक जुल सकलें । नवाये नं छु नवाये थें जुल न्यनाच्चपिन्त ।

न्हापालाक्क न्यंम्हेसिनं हे हानं न्यन, “सुनीता व पिंकी न्हापांसिं म्हस्यूपिं खः ।”

“सुनीता तता न्हापा जिगु फर्स्ट माय्रिजय् हेयर ड्रेसर जुयाः भाःबलेनिसें म्हस्यूगु । लिपा जिमिगु सुख दुःखय् साथ बियादिल वय्कलं । जितः नं शिखा ततायात नं । अथे जुजुं हितैषी जक मखु आत्मिय पासा जूगु धायेमाल । जिगु जीवनय् अपाय्धंगु tragedy जूबलय् जितः हिम्मत ब्यूपिं सुनीता तता व जिमि शिखा तता निम्ह खः मुख्य नं” पिंकीं कृतज्ञ भाव व्वयाः नवात ।

खँया खँय् शिखायागु नां वयेवं सुनीतां लुमंकल, “अय् पिंकी धात्थें खः स्व भी वनेत लिबाइ । शिखापिन्थाय् आचार्यपिं नं बिज्याकातःगु धाःगु । सामूहिक ध्यान च्वनेमानि भी । ल्हाः च्वयेकि” सुनीतां घडी स्वयाः धाल ।

“दिदीपिनि गुइले थ्यंकेमाःगु खः ले अन House warming याथाय् । अपाय्स्कं हथाय् चायेमायेक । House warming धइगु ला बहनी मखुला” भमचानापं वःपिसं न्यन ।

“थ्व सामान्यगु House warming मखु । सुथय् जुइगु

पति । जलपान व भोजन नकीगु पति । पार्टी नकीगु पति मखु”
सुनीतां धाल ।

“गन सुयाथाय् ले” client तय्सं न्यन ।

“पिंकीया तःमापिन्थाय्” सुनीतां धाल ।

“छाय् थ्याक्क टाइमय् थ्यंकेमाःगु । लिपा लातकि नकी
मखुला” हानं छम्हेसियां न्यन ।

लिपा लातकि नकी मखुला धाःगु न्यनाः सकलें हरर न्हिल ।

“नयेगु खँ मखु । जिमि शिखा ततां नाप लायेमानि ।
आचार्यपिसं स्यनीगु ध्यानय् च्वने मखनी धकाः हथाय् चायाच्चनागु
जिपिं” पिंकीं धाल ।

“शारीरिक रूपं असाधारणम्ह धाःम्ह शिखा व हे मखुला”
छम्ह स्यूम्हं न्यन ।

“छिकपिसं शारीरिक रूपं असाधारण जक सिया दिल । व
शिखा तता ज्ञान दर्शनपाखें नं भी स्वयाः असाधारण धइगु मस्यूनि ।
आर्य मार्ग ज्ञान प्राप्त यायेत गम्भीररूपं न्ह्यब्वानाच्चंम्ह साधिका
धकाः विश्वया हे ततःधंपिं ध्यानगुरुपिसं म्हसीका तयेधुंकल वयात”
पिंकीं थुइकल ।

थथे खँल्हाबल्हा यायां बल्लं सुनीता व पिंकीं ज्या क्वचायेकल ।
काचाकिचिं याःसां निम्हं भमचापिनिगु सपः गाक्क स्पेशल खनेदत ।
client त दंग जुल ।

“जिपिं वना छोये न्हिं । छिमिसं बांलाक Make up यानाब्यु”
स्टाफतय्त ज्या वात इमिसं ।

“हस् माय्म” इमि स्टाफतय्सं धाल ।

पिंकी व सुनीता निम्हं इमिगु भराय्धंगु ब्यूटि क्लिनिकं पिहां
वल । Mall या न्हूगु छांतया लबय् भात्भात् पलाः छिनाः Lift
पाखे वन । Lift थाहां मवःतले गोकः गोकः बटन तियाच्चन ।

“तःको तीवतुं याकनं Lift थाहां वइमखु” Mall य् Lift
पियाच्चंम्ह मेम्ह छम्ह मनुखं इमित गिजय् यात ।

इपिं न्हिल ।

बल्लं कुने थ्यन । पिंकीया भाःत सविनया गाडि थ्यना
चवनेधुंकल । इमित खनेवं इमि गाडिया ड्राइभर पिहां वयाः गाडिया
खापा चायेका बिल । इपिं गाडिइ दुहां वन ।

“नमस्ते सविनजी” गाडिइ फेतुतुं सुनीतां धाल ।

“नमस्ते सुनीता दिदी” हाय्ण्डसमम्ह सविनया सः धाःसा
नरम ।

“छितः पीका तयेमाल” सुनीतां औपचारिकता क्यन ।

“ठीक जू । शिखा ततापिन्याय् ध्यान आचार्यपिं नं बिज्याइ
धाःगु । सामूहिक ध्यान जुइगु दनि । हानं छगू निगू ध्यानया विषयय्
न्यनेगु नं दु जि । उकिं हथाय् चाःगु” सविनं धाल ।

सुनीतां सविननापं खँ थ्वकल, “सविनजु छि यको हे ध्यान
साधना यायेफु धाःगु नि, पिंकीं खँ कनी जितः ।”

“विपस्सना ध्यानं भीत जीवनय् मार्गदर्शन बी” सविनया
सः गम्भीर दु ।

“छि उलिमछि बिजनेश हाय्ण्डल यायेमाःम्हेसियां ध्यान
यायेत ई मिले यायेफु हला” सुनीतां न्यन ।

“गन थःगु इच्छा दु अन टाइम माय्नेज्मेन्ट अथें जुयावनी”
सविनं क्वातुक धाल ।

“खः वला” सुनीतां धाल ।

“न्हिनय् लिमलात कि चान्हय् दनाः ध्यान याइ नि सविनं”
पिंकीं न्हिलाः धाल । इमिगु खँल्हाबल्हा न्ह्यानां वन ।

“Thank God भी इलय् थ्यनीगु जुल । शिखा ततायात
बांलाक नाप लाये खनीगु जुल” पिंकीं गाडीया सीटय् लिधनाः

रिलाय्क्स जुल । गाडिया AC या क्वाःजलं लुमुसे च्वनावल इमित ।
सररर धायेक सबिनयागु मर्सिडिज गाडी नं न्ह्यानाच्वन ।
स्वस्तिराजया विस्कंगु House warming या ज्याभवलय् थ्यंकेत ।

.....

इपिं थ्यन स्वस्तिराजयागु छेंया व धम्म हलय् । सकलें
भोजन नये सिधये धुंकाः ध्यान च्वनेत शान्त लकसय् आर्यमौन
भावय् पियाच्वंगु अवस्था । शान्त शीतल वातावरण । गुलिं ध्यान
मुद्राय् च्वनार्चपिं दु ।

अन दुहां वनेवं उखे थुखे गनं मस्वसे तप्यंक सरासर शिखा
च्वनाच्वंथाय् पलाः न्ह्याकल पिंकीं । न्ह्योने थ्यन । नुगलय् अपार
कृतज्ञ भाव पिज्वल छ्खेंसा । भवतु सब्ब मंगलं । मैत्री करुणाया
धारा प्रवाह न्ह्यात मेखेरं । इमिगु मिखा चूलात । मिखा भासं इमि
खं जुल । परमार्थ सत्य थ्व हे खः जि धायेगु मदु, जिगु धायेगु मदु,
गथे खुसिया न्ह्यानाच्वंगु लःयात जिगु धायेगु मदु । पिंकीं मिखा
तिसिनाः थ्व गम्भीर खं मनन यात ।

सकलें आर्य मौनय् अन । शान्त लकस । मैत्री करुणाया
भाइब्रेशनं सकले प्रमुदित दु । थौं थ्व थासय् मदु छुं विभेद तःमि,
चीमि, थजात, क्वजात, बांलाः, बांमलाः, मिसा, मिजं, अले तेश्रो
लिंगी धकाः । थ्व थासय् दुसा केवल धम्मया तरंग ... धम्मया
तरंग ... ।

डा. रीना तुलाधर (बनिया) “परियत्ति सद्वम्म कोविद” या म्हसीका

कन्यामन्दिर स्कूलय् खुगूगु तगिनय् ब्वनाच्चंगु इलय् नेपाःया नादंम्ह कवि दुर्गा लाल श्रेष्ठजुं ब्वंकादीगु नेपालभाषाया कक्षाय् ब्वँसानिसें रीना बनिया (तुलाधर) याके नेपालभाषां साहित्य च्वयेगु न्हापां पुसा पित । मां दिल शोभा बनिया व अबु अष्ट मान सिं बनियाया म्हायाम्यजु वय्कः कलेजया विद्यार्थी इलय् नेपालभाषाया नादंम्ह समालोचक प्रेम शान्ति तुलाधरया हःपालं न्हापांगु बाखंमुना “थीथी स्वां जिगु क्यबया” पिदन । अनं लिपा कवि व समालोचक नबीन चित्रकारया ग्यसु लाःगु निर्देशन व बाखंच्चमि लोचन तारा तुलाधरया आत्मीय हःपाः व गुहालिं मेगु निगू बाखंमुना सफू पिदनेधुकूगु दु ।

नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानय् प्राज्ञ सदस्य पदय् च्वनाः मातृभाषा साहित्य विभाग, अनुवाद विभाग व दर्शन विभाग अन्तर्गत थीथी योजनापाखें ‘दनावधाच्चंगु लँपु’ (नेपालभाषाया मिसा च्वमिपिनिगु बाखंमुना), ‘व्युक्तिएका पाइलाहरू’ (नेपालभाषाया बाखं नेपाली अनुवाद संग्रह) व ‘नेपालमा थेरवाद बुद्धधर्म एक अध्ययन’ बौद्ध सफू पिथनादीगु दु । नेपालभाषा साहित्यया सम्पादित सफू, अनुदित सफू व बुद्धधर्मया थीथी सफू यानाः वय्कःया १७ गू सफू पिदनेधुकूगु दु । प्रकाशनया प्रतीक्षाय् ४गू सफू पूवनाच्चंगु दु ।

नेपालभाषा साहित्य, बुद्धधर्म सम्बन्धि व अर्थशास्त्र विषयनाप स्वापू दुगु जोर्नल नापं यानाः थ्यंमथ्यं ४५गू थीथी पत्रपत्रिकाय् वय्कःया साहित्यिक च्वसु, बौद्ध लेख रचना व अनुसन्धनात्मक कृति पिदंगु दु । “बाखं दबू” साहित्यिक संस्थाया संस्थापक दुजःलिसें थीथी साहित्यिक व बौद्ध संघ संस्थाया सक्रिय दुजः जुयाः ज्या यानादीगु दु । वय्कःयागु सेवा व योगदानयात कदर यासें थीथी सिरपालं व सम्मानं छाय् प्यगू दु ।

लजगाःकथं त्रिभुवन विश्वविद्यालय, अर्थशास्त्र विभागया सहप्राध्यापक जुयादीम्ह वय्कःयात अर्थशास्त्र विषयय् “नेपाल विद्याभूषण ‘क’” व “दीर्घ सेवापदक” नं प्राप्त जूगु दु । थीथी राष्ट्रिय व अन्तर्राष्ट्रिय सभा सम्मेलनय् ब्वति कयाः कार्यपत्र प्रस्तुत यायेगु, अध्यक्षाता यायेगु ज्याय् सक्रिय जुयादीम्ह वय्कलं १६गू देशया भ्रमण यानादीगु दु ।

– कुतः पिकाक

पिकाक :: कुतः पिकाक, तिबुकुँ, ख्वप, नेपालमण्डल, नेपाः ।